

International
Conference

ISCAR | International Society
for Cultural-historical
Activity Research

Cultural-Historical, Activity and Sociocultural Research at Times of the **Contemporary Crisis:** Implications for Education and Human Development

16 - 19 June
2016

University of Crete,
Rethymno

**Program
& Book of Abstracts**

M. Dafermos & M.A. Pourkos (Eds.)

UNIVERSITY OF CRETE
Department of Psychology
Department of Preschool Education

UNIVERSITY OF IOANNINA
Department of Preschool Education

**PRECONFERENCE
INTERDISCIPLINARY
ARTISTIC
SYMPOSIUM**

16 & 17 JUNE 2016

**AT THE CULTURAL CENTRE OF THE
MUNICIPALITY OF RETHYMNO**

**THE HUMAN BODY AND LIVED EXPERIENCE
AT TIMES OF THE CONTEMPORARY CRISIS
THROUGH THE PRISM OF SCIENCE AND ART**

Voila Papadimitriou, Athens, 1941-1942
© Photographic Archive of the Benaki Museum

33 Scientific Presentations,
14 Exhibitions of About **100** Contemporary Greek Artists
and Others Parallel Multimodal Artistic Activities
in **10** Art Places in the Old Town of Rethymno

16 - 29 JUNE 2016

in the context of the conference:

CULTURAL-HISTORICAL, ACTIVITY AND SOCIOCULTURAL RESEARCH

AT TIMES OF THE CONTEMPORARY CRISIS:

IMPLICATIONS FOR EDUCATION AND HUMAN DEVELOPMENT

Informations: <http://iscarconf.soc.uoc.gr/home.html>

Organising Committee

Conference Chair

Manolis Dafermos (Associate Professor, University of Crete)

Conference Co-Chair

Katerina Plakitsi (Associate Professor, University of Ioannina)

Marios Pourkos (Professor, University of Crete)

International Scientific Committee

Manuel Luis de la Mata Benitez (Professor, Universidad de Sevilla)

Margarida César (University of Neuchâtel, Switzerland)

Anna Chronaki (Professor, University of Thessaly)

Manolis Dafermos (Associate Professor, University of Crete)

Philia Issari (Assistant Professor, National and Kapodistrian University of Athens)

Ilas Karassavidis (Assistant Professor, University of Thessaly)

Theano Kokkinaki (Associate Professor, University of Crete)

Katerina Plakitsi (Associate Professor, University of Ioannina)

Marios Pourkos (Professor, University of Crete)

Sofia Triliva (Associate Professor, University of Crete)

Serena Veggetti (Professor, Sapienza University of Rome)

Treasurer

Theano Kokkinaki (Associate Professor, University of Crete)

Conference Secretariat

Katerina Maurantonaki (Ph.D., University of Crete)

Conference Sponsors

Region of Crete

Municipality of Rethymno

Dardanos Edition

Topos Edition

Crete University Press

Klapsinakis Bookstore

Papazisis Publishers

Grigoris Edition

Gefsinus Food Culture

Abstract Book cover designed by courtesy of Giannis Harkoutsis

International Conference

Cultural-Historical, Activity and Sociocultural Research at Times of the Contemporary Crisis: Implications for Education and Human Development

Current cultural historical activity and sociocultural approaches face unprecedented challenges connected with the contemporary world economic, ecological, social and political crisis and its multiple forms of expression at different levels of human development at different parts of the globe. The conference aims to stimulate reflective discussions and to promote research on ecological, social, cultural, psychological and political impacts of the contemporary economic crisis on human development, as well as to denote perspectives of resistance.

The concept of “crisis” is core and fundamental in cultural historical theory. It has been utilized by Vygotsky as a way to critique the state of psychology during the first decades of 20th century. The concept has also been applied by Vygotsky for the articulation of specific mechanisms related to psychological development. It seems that the concept of crisis continues to serve as a critical way for conceptualizing human development and building knowledge on the processes involved in human growth, and change.

Themes of the conference

- The concept of crisis in Cultural-Historical, Activity and Sociocultural Research
- Epistemological and methodological aspects of the concept of crisis
- The crisis in psychology and other social sciences
- Developing qualitative research methodologies in cultural-historical, activity and sociocultural research at times of crisis
- Crises and the drama of human development
- The effects of social and economic crises on mental health, family, education, learning and science
- Poverty, wealth and human development
- Lived experience, learning and development in the context of ecological, social, economic and ethical crisis
- Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics from a cultural historical perspective: Crisis and/or Change
- Ecology and sustainability: new meanings and new practices in the times of crisis
- Crisis and the voices of marginalized groups
- Perezhivanie” and human drama at times of social crisis
- Crisis and psychological processes (perception, thinking, emotions, imagination, memory, language, creativity, personality, consciousness etc.)
- Crisis and collective memories
- Body/embodiment at times of the crisis
- Social crisis and the development of children and youth
- Special education at times of the crisis from the perspective of cultural-historical, activity and sociocultural approaches
- Dialogue (dialogism) at times of social crisis
- The use of social media and multimodality during the crisis
- Creativity and art at times of crisis
- Alternative forms of resistance at times of crisis
- Alternative psycho-pedagogical approaches at times of crisis
- Perspectives of cultural-historical, activity and sociocultural approaches to the contemporary crisis

Preconference Interdisciplinary-Artistic Symposium

The Human Body and Lived Experience at Times of the Contemporary Crisis through the Prism of Science and Art

Human body and through that the “image of the human being” is a complex phenomenon of observation, which has constituted a topic of discussion since ancient times. If one considers the thousand associations and the brainstorming that accompany the way the body composes a unity that covers almost all the spectrum of human life, including the social institutions that serve it (hospitals, restaurants, clothing and footwear stores, beauty parlors, hair salons, gyms, etc.). Our body is omnipresent, it moves to different places, it touches other bodies, it falls in love, it relaxes, it gets trained, it gets angry, it dances, it gets sick, it becomes prostituted, it gets illustrated, it gets advertised etc.

As object of study it also concerns art –throughout the history– where the human being –depending on the time, the space and the culture where he lives in, as well as on the social-historical and political context, and the ideals of every era and the

technical means of representation– he creates depictions of the body on the basis of the perception that he has for himself and his existence. People created a plethora of images on the basis of the perception of self and in relation to their position among things, animals and other people, long before they developed writing systems.

By studying these images one can understand human life throughout time and the changes that it has undergone, as well as the ideas that prevailed regarding human nature. In those images apart from the human body that is presented (ours and others'), what is also revealed is the diversity of everyday life (clothing, social roles, social practices, emotions etc.) in its natural and artificial environment. One could say that the history of mankind is inextricably linked to the representations of the body. The body, as a multiperspectival socio-cultural crystal reflects or better diffracts life and the roles that we are called upon to play at different occasions.

It is a fact that the majority of people today live in a world full of turmoil, uncertainties, insecurity and anxiety, while in the international political system prevails a sense of authoritarianism, terrorism and corruption. People live and experience many different kinds of crises (ecological, financial, political etc.) including purely humanistic and psychological crises which are linked mainly to unemployment and new situations of poverty but also to a lack of a deeper meaning in life.

Very characteristic for the contemporary human body and lived experience and their processes of individualization (rationalization/instrumentalization, moralization, psychologization) and politicization in the era of the contemporary and upcoming crisis are the below referred two recent quotes. One is that of C. Kimpourpoulou entitled "*Human Meat Market*" from the column "Letters to My Daughter" (published in "MONO" in 28/02/2012) and the second is that of Nikola Sevastaki entitled "*Bodies of the New Age*" published in "Avgi" in 11/03/2012.

The first excerpt:

Dear Vera,

This day I will speak to you about meat. Even though we have entered the Lenten season. Not so important for us, right? We still honour it (meat) in the midst of this period, until the lamb of God has been sacrificed. This is a strange thing: all religions and their grandiose metaphysical ideas are symbolically defined around forbidding or exhortation regarding meat consumption. Take, eat, this is My Body. Stay away from the unclean pig.... Hands-off the sacred cow.

Think, it is hundred of thousands of years since our species abandoned exclusive vegetarianism, and started losing its long vermicular appendage as it turned carnivore. Who would know the guilt that felt the first human that plunged his teeth in a mammal's warm flesh? Why guilt? As if the juicy fruit of a tree that satisfied his hunger was less living than the scared animal before its slaughter! Or maybe the secret of guilt lies elsewhere? In the fear that sometime, the same craving one feels for the flesh of a piglet, the same may be felt for the meat of the woman who is his companion or for the child that he is training to become a good hunter as well... This taboo was also overcome, my dear Vera, by our ancestor. Hunger, which was his companion in all the leaps of his intelligence, many times drove our species to cannibalism.

Do I sound like a cynic, almost gross, my dear Vera? Think for a bit: eating raw a tender little animal which could have been a playful pet is considered an unthinkable monstrosity. But if you surgically chop the same little animal, like a French butcher, you marinate it in the herbs and the red wine, you saute it in fine olive oil and you slowly cook it with herbs, this will be considered an act of the utmost civilization.

I don't mean to shock you, my dear Vera. But in a similar way in the passage of time human species transformed cannibalism from barbarism to an act of progress. Not in a literal, culinary sense, but always with some form of consumption of living human flesh along with its intellectual abilities. You learn these days for the accomplishments of the ancient world, the grandeur of the Athenian democracy, the artistic miracles that inspire awe. You are aware that all these were based on a social pyramid where at its bottom were the slaves. They were the human meat that its consumption –not as an appetizer, but as power of production– allowed the rich Athenians to enjoy plenty of time for philosophy, art and democracy. Today, it seems unthinkable for a master to have life and death authority over his servant. Nevertheless, it was an immense progress for that time to give an opportunity of survival to those poor slaves, who were generated by that huge market of human meat, the wars. Previously they just killed them.

As time went by, my dear Vera, the debt, another big market of human flesh was added to the cultural achievements of our world. You have already learnt about *seisachtheia* (debt cancellation) and Solon's effort to rid the poor from the obligation to provide themselves as collateral to the loan sharks. This is an indication for the price of human meat at the time. But, since for many centuries all the debt cancellations did not have the desired result, Shakespeare provides us with the exact kilo price in the "*Merchant of Venice*": Shylock the loan shark asks from Antonio the merchant a pound of meat from his body (about half a kilo), for a loan of 3000 ducat.

Does human meat seem awfully expensive, my dear Vera? In fact, it isn't. This bloody market demonstrates a lot of variance in the passage of time. Human meat that the colonial regimes of Europe drew in abundance from the colonies dropped its pricing almost down to null. Later on, when the slave trade declined, the great grabbers of human history, when they did not offer the youth of Europe as "flesh for the canons" in their wars, they set its price outside the factories, the fields and the shops, using what we call the salary. It is a huge progress, the salary, in comparison to the death authority under the rule of the slave holder. But we still are under the same denominator. The measure now may not be the weight, but the time. Nevertheless, the so-called labour market is still a euphemism for the human meat market. Instead, now the "meat" itself can have an opinion on its price.

Hence we arrive at the conclusion, my dear Vera. That's what we are losing with the cannibals of the Memoranda we are thrown into. We are losing the minimum opinion on the price of our "meat". We enter the assessment, in the name of a "salvation", as inspired by minds sick from greed. The "ripe" ones, we are priced at 480 euros per month, 22 euros per day, or 2,7 euros per hour. The unripe, with the vigorous flesh, the knowledge and the imagination of youth, are valued for even less. We are meat in the crook of a market that turns us back to the darkest eras of the human prehistory. Even myself, with the tough meat of middle age, even you, with the flesh

of innocence. And that is exactly the objective: not just to lift our pricing, but to end with the prehistory of humanity. To uproot once and for all our dark instincts which make us look at the “other” -not as an image of ourselves, or our companion in the human adventure, but as a portion of meat to be consumed...

The second excerpt:

New age bodies are not the ones glorified, in futuristic fashion, in the magazines in 90's –being bodies of aesthetic wellness and of overexpanded individuality, they could not be “destabilized” and even be temporally destroyed, grounded on the certainty of their reformation in the routine and banality of everyday life. Today, this very same routine is under constant examination. Everyday life fiercely attacks the person and denies every idea of abandonment of interchangeable relations.

We tend to speak about the superior spheres of the dominant “reformation through austerity”. However, the real drama is being acted on the law scale of the bodies that have to withstand constant pressure for being on time with deadlines, payments of instalments and cover debts. The time of our bodies has become an indissoluble sequence of messages that remind us in a threatening manner one or another obligation. And in this line of strict definitions, in this scheduled brake down of any autonomy, the so called modern or “postmodern” individualism is seen as an absolute prank. What kind of “individualism” is being saved in all kind of lines where we wait to pay or to get unemployment services etc. What kind of individuality is being reserved between the “Scylla” of an underestimated work and the “Charybdis” of unemployment? This pressure between negative possibilities is destroying today's body. And it looks punished by the “political economy”, which it had forgotten under an illusion which claimed that the collective has nothing to do with the individual, that the collective life is just an empty space for our private strategies. We reached a point where the body no longer has any strategy, neither “hedonistic” nor “ascetic”. It just withstands an endless present like the animals withstand a big tropical storm. It withstands the “whole thing” as an ultimatum or a notification for eviction. Where then could the body go? If there is an opportunity to come to its own self, this could only happen if it comprehends the causes of its present denial. And then it may again seize the day, as Saul Bellow said...

The main objective of the Interdisciplinary-Artistic Symposium is to reflect critically in the form of scientific presentations and artistic works for the implications and influences that has the contemporary crisis for our everyday live, our human body and lived experience.

Σκεπτικό του Διεθνούς Συνεδρίου

Η Πολιτισμική-ιστορική και Κοινωνικοπολιτισμική Έρευνα στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίσης: Συνεπαγωγές στην Εκπαίδευση και την Ανθρώπινη Ανάπτυξη

Οι πολιτισμικές-ιστορικές, κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις αντιμετωπίζουν πρωτοφανείς προκλήσεις που συνδέονται με τη σύγχρονη παγκόσμια οικονομική, οικολογική, κοινωνική και πολιτική κρίση και τις πολλαπλές μορφές έκφρασης σε διαφορετικά επίπεδα της ανθρώπινης εκπαίδευσης και ανάπτυξης σε διάφορα μέρη του πλανήτη. Το συνέδριο έχει ως στόχο να ενθαρρύνει το διάλογο και να προωθήσει την έρευνα σχετικά με τις οικολογικές, κοινωνικές, πολιτισμικές, ψυχολογικές και πολιτικές συνέπειες της σύγχρονης οικονομικής κρίσης στην εκπαίδευση και την ανθρώπινη ανάπτυξη, καθώς και να διερευνήσει τις προοπτικές για εναλλακτικές μορφές προσέγγισης και αντίστασης.

Η έννοια της «κρίσης» είναι θεμελιώδης στο πλαίσιο της πολιτισμικής-ιστορικής θεωρίας. Έχει χρησιμοποιηθεί από τον Vygotsky ως ένας τρόπος για κριτική αποτίμηση της κατάστασης της Ψυχολογίας κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα. Η εν λόγω έννοια έχει επίσης χρησιμοποιηθεί από τον Vygotsky για τη διερεύνηση της δυναμικής της ανθρώπινης ψυχολογικής ανάπτυξης. Η έννοια της κρίσης μπορεί να αξιοποιηθεί για την κριτική θεώρηση των διαδικασιών εκπαίδευσης, μάθησης και ανάπτυξης και την συγκρότηση γενικότερα της γνώσης με στόχο τον κοινωνικό μετασχηματισμό και αλλαγή.

Θεματικές του συνεδρίου:

- Η έννοια της κρίσης στην πολιτισμική-ιστορική και κοινωνικοπολιτισμική έρευνα
- Επιστημολογικές και μεθοδολογικές διαστάσεις της έννοιας της κρίσης
- Η κρίση στην ψυχολογία και τις άλλες κοινωνικές επιστήμες
- Η ανάπτυξη ποιοτικών μεθόδων έρευνας στην πολιτισμική-ιστορική, κοινωνικοπολιτισμική έρευνα σε περιόδους κρίσης
- Επιπτώσεις της κοινωνικής και οικονομικής κρίσης στην ψυχική υγεία, την οικογένεια, την εκπαίδευση, τη μάθηση και την επιστήμη
- Φτώχεια, πλούτος και ανθρώπινη ανάπτυξη
- Εμπειρίες ζωής, μάθησης και ανάπτυξης στο πλαίσιο των οικολογικών, κοινωνικών, οικονομικών και ηθικών κρίσεων
- Επιστήμη, Τεχνολογία, Τέχνες και Μαθηματικά από πολιτισμική-ιστορική προοπτική: κρίση ή / και αλλαγή
- Οικολογία και βιωσιμότητα: νέες έννοιες και νέες πρακτικές στην εποχή της κρίσης
- Κρίση και φωνές των περιθωριοποιημένων ομάδων
- “Perezhivanie” και ανθρώπινο δράμα σε περιόδους κοινωνικής κρίσης
- Κρίση και συλλογικές μνήμες

- Σώμα/ ενσώματη γνώση σε περιόδους κρίσης
- Κρίση και ψυχικές διαδικασίες (αντίληψη, σκέψη, συναισθήματα, φαντασία, μνήμη, γλώσσα, δημιουργικότητα, προσωπικότητα, συνείδηση κ.λπ.)
- Κρίση και ανάπτυξη των παιδιών και των νέων
- Διαδικασίες εκπαίδευσης, μάθησης και ανάπτυξης ατόμων με ειδικές ανάγκες σε περιόδους κρίσης
- Ο διάλογος (διαλογικότητα) σε καιρούς κρίσης
- Η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και της πολυτροπικότητας σε περιόδους κρίσης
- Δημιουργικότητα και τέχνη σε περιόδους κρίσης
- Εναλλακτικές μορφές αντίστασης σε περιόδους κρίσης
- Εναλλακτικές ψυχο-παιδαγωγικές προσεγγίσεις σε καιρούς κρίσης
- Προοπτικές των πολιτισμικών-ιστορικών και κοινωνικοπολιτισμικών προσεγγίσεων της σύγχρονης κρίσης

Σκεπτικό του Διεπιστημονικού-Καλλιτεχνικού Συμποσίου

Το Ανθρώπινο Σώμα και Βίωμα στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίσης υπό το Πρίσμα της Επιστήμης και της Τέχνης

Το ανθρώπινο σώμα και μέσω αυτού η «εικόνα του ανθρώπου» είναι ένα σύνθετο φαινόμενο παρατήρησης το οποίο απασχολεί τον άνθρωπο από αρχαιολογικών χρόνων. Αρκεί κανείς να σκεφτεί τους χιλιάδες συνειρμούς και τον καταγισμό ιδεών που συνοδεύουν το απλό άκουσμα της λέξης «σώμα» για να κατανοήσει το πως το σώμα συνθέτει μια ενότητα που καλύπτει όλο σχεδόν το φάσμα της ζωής του ανθρώπου συμπεριλαμβανομένων και των κοινωνικών θεσμών που το υπηρετούν (νοσοκομεία, εστιατόρια, καταστήματα ένδυσης και υπόδησης, ινστιτούτα καλλονής, κομμωτήρια, γυμναστήρια, κτλ.). Το σώμα μας είναι πανταχού παρόν, κινείται σε διάφορους τόπους, αγγίζει άλλα σώματα, ερωτεύεται, χαλαρώνει, εκπαιδεύεται, θυμώνει και εξοργίζεται, χορεύει, αρρωσταίνει, εκπορνεύεται, απεικονίζεται, διαφημίζεται, κτλ. κτλ.

Ως αντικείμενο μελέτης ενδιαφέρει και απασχολεί και την τέχνη σε όλες τις εποχές όπου ο άνθρωπος ανάλογα με τον χώρο-χρόνο και πολιτισμό που ζει –ανάλογα με το κοινωνικο-ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο, τα ιδεώδη της εποχής, αλλά και τα τεχνικά μέσα αναπαράστασης– δημιουργεί απεικονίσεις του σώματος στη βάση της αντίληψης που έχει για τον εαυτό και την υπόστασή του. Οι άνθρωποι μάλιστα δημιούργησαν μια πληθώρα εικόνων στη βάση της αντίληψης του εαυτού τους και της θέσης τους ανάμεσα στα πράγματα, τα ζώα και τους άλλους ανθρώπους πολύ πριν αναπτύξουν συστήματα γραφής. Μελετώντας τις εικόνες αυτές μπορεί να κατανοήσει κανείς τόσο τη ζωή που είχε ο άνθρωπος στο χρόνο όσο και τις αλλαγές που έχει αυτή υποστεί, καθώς και τις ιδέες που κυριάρχησαν σχετικά με τη φύση του ανθρώπου. Στις εικόνες αυτές παρουσιάζεται όχι μόνο το ανθρώπινο σώμα (το δικό μας και των άλλων), αλλά επίσης αποκαλύπτεται η ποικιλία των τρόπων της καθημερινής ζωής (ντύσιμο, κοινωνικοί ρόλοι, κοινωνικές πρακτικές, συναισθηματικές διαθέσεις κ.ά.) σε συνδυασμό με το φυσικό και τεχνητό της περιβάλλον. Η ιστορία του ανθρώπου θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις αναπαραστάσεις του σώματος. Το σώμα σαν ένα πολυπρισματικό κοινωνικο-πολιτισμικό κρύσταλλο αντικατοπτρίζει ή καλύτερα διαθλά τη ζωή και τους ρόλους που καλούμαστε να διαδραματίσουμε στις ποικίλες περιστάσεις.

Είναι γνωστό ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ανθρώπων σήμερα ζει σ' έναν κόσμο γεμάτο ταραχές, αβεβαιότητες, ανασφάλεια και άγχος ενώ στο διεθνές πολιτικό σύστημα επικρατεί κλίμα αυταρχισμού, τρομοκρατίας και διαφθοράς. Ζει και βιώνει καταστάσεις στις οποίες εκτός από τις διάφορες κρίσεις (οικολογικές, οικονομικές, πολιτικές κτλ.) έχουμε και διάφορες κρίσεις καθαρά ανθρωπιστικές και ψυχολογικές που συνδέονται κυρίως με την ανεργία, με τις νέες καταστάσεις φτώχειας και την έλλειψη βαθύτερου νοήματος της ζωής μας.

Πολύ χαρακτηριστικά για το σύγχρονο ανθρώπινο σώμα και βίωμα και τις διαδικασίες εξατομίκευσής τους (ορθολογικοποίησης/εργαλειοποίησης, ηθικοποίησης, ψυχολογικοποίησης) και πολιτικοποίησης στην εποχή της σύγχρονης και επερχόμενης κρίσης είναι τα αναφερόμενα πιο κάτω δύο πρόσφατα αποσπάσματα. Το ένα είναι του Γ. Κιμπουρόπουλου με τίτλο «*Αγορά Ανθρώπινου Κρέατος*» από τη στήλη «Γράμματα στην κόρη μου» (γραμμένο στο ΜΟΝΟ στις 28/02/2012) και το δεύτερο του Νικόλα Σεβαστάκη με τίτλο «*Τα Σώματα της Νέας Εποχής*», δημοσιευμένο στην Αυγή στις 11/03/2012.

Το πρώτο απόσπασμα:

Αγαπημένη Βέρα,

Σήμερα θα σου μιλήσω περί κρέατος. Κι ας έχουμε μπει στη Σαρακοστή. Πράγμα που για μας δεν έχει και τόση σημασία, ε; Το τιμούμε δεόντως και σ' αυτό το μεσοδιάστημα, μέχρι να σφαγεί ο αμνός του Θεού. Μυστήριο πράγμα αυτό: όλες οι θρησκείες κι οι μεγάλες μεταφυσικές ιδέες τους ορίζονται συμβολικά γύρω από απαγορεύσεις ή προτροπές κατανάλωσης κρέατος. Λάβετε, φάγετε, τούτο εστί το σώμα μου... Μακριά από το ακάθαρτο γουρούνι... Κάτω τα χέρια από την ιερή αγελάδα.

Και σκέψου, είναι εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια από τότε που το είδος μας εγκατέλειψε την αποκλειστική φυτοφαγία, άρχισε να χάνει τη μακρά σκωληκοειδή του απόφυση και το 'ριξε στην κρεοφαγία. Ποιος ξέρει τι είδους τύψεις ένωσε ο πρώτος άνθρωπος που έμπηξε τα δόντια του στη ζεστή σάρκα ενός θηλαστικού; Και γιατί τύψεις; Μήπως κι ο ζουμερός καρπός του δέντρου που πριν έκοβε την πείνα του είχε λιγότερη ζωή απ' το τρομαγμένο ζώο πριν τη σφαγή του; Ή μήπως το μυστικό της ενοχής είναι αλλού; Στον φόβο ότι κάποια στιγμή, την ίδια λαχτάρα που νιώθει ο άνθρωπος για τη σάρκα ενός γουρουνόπουλου μπορεί να τη νιώσει για το κρέας της γυναικάς που τον συντροφεύει ή του παιδιού που εκπαιδεύει για να γίνει κι αυτό καλός θηρευτής... Κι αυτό το ταμπού γρήγορα το ξεπέρασε, Βέρα μου, ο πρόγονός μας. Η πείνα, που τον συντρόφευε σε όλα τα άλματα της ευφυΐας του, πολλές φορές εξώθησε το είδος μας στον κανιβαλισμό.

Ακούγομαι κυνικός, σχεδόν σιχαμερός, Βέρα μου; Σκέψου λίγο: το να φας ωμό ένα ανέμελο τρυφερό ζωάκι που θα μπορούσε να είναι παιχνιδιάρικο κατοικίδιο θεωρείται ανήκουστη βαρβαρότητα. Αν όμως το ίδιο ζωάκι το τεμαχίσεις με χειρουργική ακρίβεια Γάλλου χασάπη, το μαρινάρεις σε μπαχαρικά και κόκκινο κρασί, το σοτάρεις σε εκλεκτό ελαιόλαδο και το μαγερέψεις σε σιγανή φωτιά με μυρωδικά, αυτό θα θεωρηθεί πράξη ύψιστου πολιτισμού.

Δεν θέλω να σε σοκάρω, Βέρα μου. Αλλά με έναν ανάλογο τρόπο στο πέρασμα του χρόνου το ανθρώπινο είδος μεταμόρφωσε τον κανιβαλισμό από βαρβαρότητα σε πράξη προόδου. Όχι κυριολεκτικά, με τη γαστρονομική έννοια, αλλά πάντα με κάποια μορφή κατανάλωσης ζωντανής ανθρώπινης σάρκας, μαζί με διανοητικές της δεξιότητες. Μαθαίνεις αυτό τον καιρό για τα επιτεύγματα του αρχαίου κόσμου, το μεγαλείο της αθηναϊκής δημοκρατίας, τα καλλιτεχνικά θαύματα που μας αφήνουν άναυδους. Ξέρεις πως όλα αυτά στηρίχτηκαν σε μια κοινωνική πυραμίδα που στη βάση της ήταν οι δούλοι. Αυτοί ήταν το ανθρώπινο κρέας που η κατανάλωσή του – όχι ως έδεσμα, αλλά ως παραγωγική δύναμη- επέτρεψε στους πλούσιους Αθηναίους να έχουν άφθονο χρόνο για φιλοσοφία, ποίηση, τέχνη και δημοκρατία. Ακούγεται αδιανόητο σήμερα να έχει ένας αφέντης εξουσία ζωής και θανάτου στον δούλο του. Κι όμως, ήταν τεράστια πρόοδος για την εποχή να έχουν μια ευκαιρία επιβίωσης τα δυστυχισμένα ανδράποδα, που αντλούνταν από την πρώτη μεγάλη αγορά ανθρώπινου κρέατος, τους πολέμους. Πριν αλτώ τους σκότωναν.

Με τον καιρό, βεβαίως, Βέρα μου, προστέθηκε στα πολιτιστικά επιτεύγματα του κόσμου μας άλλη μια μεγάλη αγορά ανθρώπινης σάρκας: τα χρέη. Έμαθες ήδη για τη Σεισάχθεια και την προσπάθεια του Σόλωνα ν' απαλλάξει τους φτωχούς από την υποχρέωση να διαθέτουν τον εαυτό τους ως ενέχυρο στους τοκογλύφους. Αυτό μας δίνει ένα μέτρο για την τιμή του ανθρώπινου κρέατος εκείνη την εποχή. Αλλά, μια που για πολλούς αιώνες ακόμη όλες οι «σεισάχθειες» των φιλότιμων μεταρρυθμιστών δεν είχαν το επιθυμητό αποτέλεσμα, είναι ο Σαίξπηρ που μας δίνει την ακριβή τιμή κιού στον «Έμπορο της Βενετίας»: ο τοκογλύφος Σάιλοκ ζητάει από τον έμπορο Αντόνιο μια λίβρα κρέας (περίπου μισό κιλό) από το σώμα του έναντι δανείου 3.000 δουκάτων.

Φαίνεται πανάκριβο το ανθρώπινο κρέας, Βέρα μου; Κι όμως, δεν είναι. Αυτή η αιματηρή αγορά εμφανίζει πολλές διακυμάνσεις στο πέρασμα του χρόνου. Το ανθρώπινο κρέας που άντλησαν σε αφθονία από τις αποικίες τα αποικιοκρατικά βασίλεια της Ευρώπης έριξε την τιμή του σχεδόν στο μηδέν. Κι έπειτα, όταν το δουλεμπόριο παρήκμασε, οι μεγάλοι άρπαγες της ανθρώπινης ιστορίας, όταν δεν πρόσφεραν τον ανθό της Ευρώπης σαν «κρέας για τα κανόνια» των πολέμων τους, καθόριζαν την τιμή του έξω από τα εργοστάσια, τα χωράφια και τα καταστήματα μ' αυτό που αποκαλούμε μισθό. Μεγάλη πρόοδος κι ο μισθός σε σχέση με την εξουσία θανάτου στα χέρια του δουλοκτήτη. Αλλά είμαστε ακόμη στον ίδιο παρονομαστή. Μπορεί το μέτρο να μην είναι πια το βάρος, αλλά ο χρόνος. Ωστόσο, η λεγόμενη αγορά εργασίας παραμένει ένας ευφημισμός για την αγορά ανθρώπινου κρέατος. Με τη διαφορά ότι σ' αυτήν κάποιο λόγο για την τιμή του έχει και το ίδιο το «κρέας».

Κι ερχόμαστε στο δια ταύτα, Βέρα μου. Να τι χάνουμε με τους κανίβαλους των Μνημονίων που έχουμε μπλέξει. Χάνουμε τον ελάχιστο λόγο στην τιμή του «κρέατός» μας. Μπαίνουμε στη διατίμηση, εν ονόματι κάποιας «σωτηρίας» που εμπνεύστηκαν άρρωστα από την απληστία μυαλά. Οι «σιτεμένοι» τιμολογούμαστε 480 ευρώ τον μήνα, 22 ευρώ τη μέρα ή 2,7 ευρώ την ώρα. Οι άγουροι με την σφριγηλή σάρκα, τη γνώση και τη φαντασία της νιότης, ακόμη φθηνότερα. Είμαστε κρέας στο τσιγκέλι μιας αγοράς που μας επιστρέφει στις πιο σκοτεινές πτυχές της ανθρώπινης προϊστορίας. Κι εγώ, με το σκληρό κρέας της μέσης ηλικίας, κι εσύ με τη σάρκα της αθωότητας. Και το θέμα είναι πια ακριβώς αυτό: όχι απλώς να βελτιώσουμε την τιμή μας, αλλά να τελειώνουμε με την προϊστορία της ανθρωπότητας. Να ξεριζώσουμε μια για πάντα το σκοτεινό μας ένστικτο που μας κάνει να βλέπουμε τον «άλλο» όχι ως είδωλο του εαυτού μας, ως σύντροφό μας στην ανθρώπινη περιπέτεια, αλλά σαν μια μερίδα κρέας προς κατανάλωση...

Το δεύτερο απόσπασμα:

Τα σώματα της νέας εποχής δεν είναι εκείνα που δοξάστηκαν, με φουτουριστικούς παιάνες, στα περιοδικά της «χρυσής» δεκαετίας του '90. Δεν είναι τα σώματα της ευεξίας και της υπερδιογκωμένης ατομικότητας, εκείνα που μπορούσαν επιλεκτικά να «αποσταθεροποιούνται», να διαλύονται λιγάκι, με τη βεβαιότητα της ανασύστασής τους στη ρουτίνα, στην ουδέτερη πεζότητα του καθημερινού βίου. Σήμερα, η ίδια η ρουτίνα βρίσκεται υπό αίρεση, υπό διαρκή δοκιμασία. Η καθημερινότητα επιτίθεται με αγριότητα στο άτομο, κατακεραυνώνοντας κάθε ιδέα εξόδου από τον βραχνά των συναλλακτικών του σχέσεων, από τη δικτατορία της βιοτικής εξασφάλισης. Με αυτή την έννοια, το σημερινό σώμα είναι καταδικασμένο και καθημαγμένο. Οι εντάσεις του δεν εκδηλώνονται ως το περίσσειμα μιας προσποιητής (έστω) έπαρσης, αλλά με ελλείμματα και ταπεινώσεις.

Συνηθίζουμε να μιλάμε για τις ανώτερες σφαίρες της επικρατούσας «αναμόρφωσης διά της λιτότητας». Ίσως όμως το πραγματικό δράμα παίζεται στη χαμηλή κλίμακα των σωμάτων που υφίστανται διαρκή λακτίσματα για τήρηση προθεσμιών, πληρωμή δόσεων, εξόφληση γραμματίων. Ο χρόνος των σωμάτων μας γίνεται πλέον μια αδιάσπαστη ακολουθία μηνυμάτων που υπενθυμίζουν, απειλητικά, τη μια ή άλλη χρέωση. Και σε αυτή την αλυσίδα στυγνών καθορισμών, σε αυτή την προγραμματισμένη ανάσχεση κάθε αυτονομίας, ο περιβόητος σύγχρονος ή «μεταμοντέρνος» ατομικισμός καταντά απόλυτη φάρσα. Ποιος «ατομικισμός» διασώζεται στις ουρές για τις λογής ρυθμίσεις, στις αναμονές του ΟΑΕΔ, στις τάξεις της απλήρωτης εργασίας (που επεκτείνεται τρομαχτικά), στην αδυναμία που αισθάνονται όλο και περισσότεροι να βγάλουν έστω για λίγο το κεφάλι έξω, προσπαθώντας συγχρόνως να γαντζωθούν από κάπου; Ποια ατομικότητα συντηρείται ανάμεσα στη Σκύλλα μιας υποτιμημένης εργασίας και τη Χάρυβδη της ανεργίας; Αυτή η μέγγενη μεταξύ αρνητικών πιθανοτήτων σφίγγει το σημερινό σώμα. Και αυτό μοιάζει τιμωρημένο από την «πολιτική οικονομία» την οποία βέβαια είχε ξεχάσει όσο είχε την ψευδαίσθηση ότι το συλλογικό δεν το αφορά, ότι η συλλογική ζωή είναι μια τεράστια πίστα για τις ιδιωτικές μας στρατηγικές. Φτάσαμε σε ένα σημείο όπου το σώμα δεν έχει πια στρατηγική, ούτε «ηδονιστική» ούτε «ασκητική». Υπομένει απλώς ένα ατελείωτο παρόν όπως το ζώο μια μεγάλη τροπική καταιγίδα. Υπομένει την «όλη φάση» σαν ένα τηλεσίγγραφο ή μια ειδοποίηση έξωσης. Και που να πάει όμως; Αν υπάρχει μια δυνατότητα να επιστρέψει ξανά στον εαυτό του, αυτό θα γίνει μόνο όταν καταλάβει τους λόγους της τωρινής του διάψευσης. Και τότε μπορεί ξανά να αδράξει τη μέρα, όπως έλεγε και ο Σωλ Μπέλοου...

Βασικός στόχος του Διεπιστημονικού-Καλλιτεχνικού Συμποσίου είναι να προβληματιστούμε με τη μορφή επιστημονικών ανακοινώσεων και καλλιτεχνικών έργων για τις συνεπαγωγές και επιρροές που έχει η σημερινή κρίση στην καθημερινή μας ζωή, στο ανθρώπινο σώμα και βίωμα.

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ-
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ**

**«Το Ανθρώπινο Σώμα και Βίωμα στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίσης υπό το Πρίσμα της
Επιστήμης και της Τέχνης»**

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ

**PRECONFERENCE INTERDISCIPLINARY-ARTISTIC SYMPOSIUM
PROGRAM**

**“The Human Body and Lived Experience at Times of the Contemporary Crisis through the Prism
of Science and Art”**

ORGANIZER OF THE SYMPOSIUM: MARIOS A. POURKOS

16 & 17 - 06 - 2016

ΠΕΜΠΤΗ (THURSDAY) 16-06-2016

08:30-09:00 Προσέλευση συνέδρων – Εγγραφές για το προσυνεδριακό συμπόσιο (Registration)

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION I):

**Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΩΣ ΑΥΤΗ ΒΙΩΝΕΤΑΙ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ
(CONTEMPORARY CRISIS IN SOCIETY AND FAMILY AND HOW IS EXPERIENCED THROUGH THE USE
OF ARTS-BASED RESEARCH METHODS)**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ (CHAIR: MARIOS A. POURKOS)

09:00-09:20	1.	Οι Μαντινάδες ως Διαδικασία Αντίστασης στο Πλαίσιο της Σύγχρονης Κρίσης στην Οικογένεια: Μελέτη Περίπτωσης Διαζευγμένης Μητέρας με Βάση τη Συστημική και τη Βιογραφική-Αφηγηματική Μεθοδολογία (Mantinadas as a Process of Resistance in the Context of the Contemporary Crisis in the Family: Case Study of a Divorced Mother Based on Systemic and Biographical-Narrative Methodology) Αλίκη Τζώρτζη , Ψυχολόγος, Υποψήφια Διδάκτορας, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κρήτης (Alik Tzortzi, Psychologist, Ph.D. Candidate, Department of Pre-School Education, School of Education, University of Crete, Greece) Μάριος Α. Πουρκός , Ph.D., Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κρήτης (Marios A. Pourkos, Ph.D., Professor, Department of Pre-School Education, School of Education, University of Crete, Greece)
09:20-09:40	2.	Οι Αντιλήψεις των Παιδιών Απέναντι στην Οικονομική Κρίση: Μελέτη Περιπτώσεων με Βάση τη Χρήση Ιχνογραφημάτων και Συνεντεύξεων (Children's Perception of the Economic Crisis: Case Studies Based on the Use of Drawings and Interviews) Μαρία Γ. Αρετάκη , Ψυχολόγος (Maria G. Aretaki, Psychologist, Greece)
09:40-10:00	3.	Το Αναπηροποιητικό Κοινωνικό Πλαίσιο στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίσης: Ο Στιγματισμός και η Φωνή Ενηλίκων Ατόμων με Νοητική Αναπηρία μέσα από τη Χρήση Ιχνογραφικών και Κεραμικών Έργων (The “Disabling” Social Context at Times of the Contemporary Crisis: Stigma and Voice of Adult People with Mental Disabilities (Retardation) Through the Use of Drawing and Ceramic Works) Εμιλία Δούκα , M.A., Φιλόλογος Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών (Emilia Douka, M.A., Philologist, Department of Philosophy-Pedagogy-Psychology, University of Athens, Greece) Μάριος Α. Πουρκός , Ph.D., Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κρήτης (Marios A. Pourkos, Ph.D., Professor, Department of Pre-School Education, School of Education, University of Crete, Greece)
10:00-10:20	4.	Η «Πριγκίπισσα Άννυ»: Μια Ιστορία για την Ενδοοικογενειακή Βία στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίσης (The “Princess Anny”: A Story on Intrafamilial Violence at Times of the Contemporary Crisis) Παναγιώτης Ζιάκας , Συγγραφέας-Εκπαιδευτικός (Panagiotis Ziakas, Writer/Teacher, Greece) Τερέζα Βαλαβάνη , Ψυχολόγος-Εικαστικός (Teresa Valavani, Psychologist/Artist, Greece)
10:20-10:40		Συζήτηση (Discussion)

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION II):

Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ, ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΕ ΚΑΙΡΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ

(THE VALUE OF BODILY EXPRESSION, MEDITATION AND MUSIC AT TIMES OF CRISIS)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΑΙΜΙΛΙΑ ΔΟΥΚΑ (CHAIR: EMILIA DOUKA)

10:40-11:00	5.	Η Σωματική Έκφραση στην Καθημερινή Ζωή και στο Σχολείο ως Αντίδοτο στη Σημερινή Κρίση (The Bodily Expression in Everyday Life and at School as an Antidote to the Contemporary Crisis) Susana Noemi Abigador , Δασκάλα Σωματικής Έκφρασης, Δημιουργός του συστήματος «Danza Vital» [Teacher of “Expresion Corporal” (Bodily Expression), Creator of «Danza Vital» System]
11:00-11:20	6.	Ο Διαλογισμός και η Αξία του στην Αυτογνωσία στο Πλαίσιο της Σύγχρονης Κρίσης (Meditation and Its Value on Self Awareness in the Context of the Contemporary Crisis) Ανδρονίκη Νισίρα Λουκά , Δασκάλα Διαλογισμού, Σύμβουλος Ενεργειακής Αυτογνωσίας (Androniki Nisira Louka, Teacher of Meditation, Energy Self-Knowledge Advisor, Greece)

11:20-11:40	7.	Οι Ενεργητικές Συγγρόντητες και Ήχοι της Πυθαγόρειας Προσέγγισης στην Σύγχρονη Κρίση (The Beneficial Frequencies and the Sounds of Pythagorean Approach in Contemporary Crisis) Μιχάλης Καραβασίλης , Μουσικός και Ερευνητής της Αρχαίας Ελληνικής Μουσικής (Michalis Karavassilis, Musician and Researcher on Ancient Hellenic Music, Greece)
11:40-12:00		Συζήτηση (Discussion)

12:00-12:30 Διάλειμμα (Coffee Break)

ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION III): ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ, ΣΩΜΑ, ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΗΣ ΚΡΙΣΗΣ <i>(ARTIFICIAL INTELLIGENCE, BODY, LOVE AND SOCIETY IN THE ERA OF CONTEMPORARY AND UPCOMING CRISIS)</i> ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ (CHAIR: MARIOS A. POURKOS)		
12:30-12:50	8.	Ισορροπίες και Ανισορροπίες στη Ζωή μας στο Πλαίσιο της Σύγχρονης και Επερχόμενης Κρίσης: Κριτικός Αναστοχασμός σε Σχέση με την Προβολή Τριών Ταινιών Μικρού Μήκους και την Επιστολή του Αρχηγού των Ινδιάνων προς τον Πρόεδρο των ΗΠΑ (Balances and Imbalances in Our Life in the Context of Contemporary and Upcoming Crisis: Critical Reflection in Relation to Three Short Films and to the Indian Chief Seattle's Letter to the USA President) Μάριος Α. Πουρκός , Ph.D., Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κρήτης (Marios A. Pourkos, Ph.D., Professor, Department of Pre-School Education, School of Education, University of Crete, Greece)
12:50-13:10	9.	Όταν ο Πολιτισμός Σκοτώνει την Κοινωνία... (When Civilization Kills Society...) Δημήτρης Νταβέας , Αρχαιολόγος / Εθνολόγος (Dimitris Daveas, Archeologist / Ethnologist)
13:10-13:30	10.	Η Τεχνητή Νοημοσύνη στο Πλαίσιο της Σύγχρονης και Επερχόμενης Κρίσης: Οι Συνεπαγωγές της στον Καθημερινό Ενσώματο Άνθρωπο και στις Υπαρξιακές και Κοινωνικο-πολιτισμικές του Αξίες (The Artificial Intelligence in the Context of Contemporary and Upcoming Crisis: Its Implications in the Everyday Embodied Man and in His Existential and Socio-cultural Values) Ευστάθιος Ευσταθίου , Ηλεκτρονικός Μηχανικός, Ph.D., Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Βαρσοβίας (Efstathios Efstathiou, Electronic Engineer, Ph.D., Warsaw University of Technology)
13:30-13:50	11.	Eros ex Machina, Έρως και Σώμα στην Εποχή της Μηχανής (Eros ex Machina, Love and Body in the Era of Machine) Αλέξανδρος Δασκαλάκης , Υποψήφιος Διδάκτορας Πανεπιστημίου Paris I Panthéon- Sorbonne (Alexandros Daskalakis, Ph.D. Candidate, Paris I Panthéon-Sorbonne University)
13:50-14:10	12.	Δύο Αρχαίοι Ελληνικοί Μύθοι, Καθρέφτης του Μέλλοντός μας (Two Ancient Greek Myths, A Mirror of Our Future) Ειρήνη Γαβριλάκη , Αρχαιολόγος, Προϊσταμένη Τμήματος Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων, Αρχαιογνωστικής Έρευνας και Μουσείων Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου (Iriní Gavrilaki, Archaeologist, Head of the Department of Prehistoric and Classical Archaeological Sites, Monuments & Museums in Rethymnon, Crete, Greece)
14:10-15:00		Συζήτηση (Discussion)

15:00-17:00 Γεύμα (Lunch)

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ <i>(WELCOME ADDRESS AND OPENING ADDRESS BY THE ORGANIZER OF THE SYMPOSIUM)</i>		
17:00-17:15	13.	Χαιρετισμοί (Opening, welcome address)
17:15-18:00	14.	Διαδικασίες Εξατομίκευσης (Ορθολογικοποίησης/Εργαλειοποίησης, Ηθικοποίησης, Ψυχολογικοποίησης) και Πολιτικοποίησης του Σώματος και οι Συνεπαγωγές τους στην Κοινωνία και την Καθημερινή μας Ζωή στο Πλαίσιο της Σύγχρονης και Επερχόμενης Κρίσης (Processes of Individualization (Rationalization/Instrumentalization, Moralization, Psychologization) and Politicization of the Body and Their Implications in Society and Our Everyday Life in the Context of Contemporary and Upcoming Crisis) Μάριος Α. Πουρκός , Ph.D., Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών της Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κρήτης (Marios A. Pourkos, Ph.D., Professor, Department of Pre-School Education, School of Education, University of Crete, Greece)

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION IV): ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ <i>(INTRODUCTORY SPEECHES FOR THE SYMPOSIUM MULTIMODAL ACTIVITIES AND ARTISTIC EXHIBITIONS AND THEATRICAL PERFORMANCES)</i> ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ (CHAIR: MARIOS A. POURKOS)		
18:00-18:40	15.	Μια Αναφορά στις Πολυτροπικές-Καλλιτεχνικές Δραστηριότητες του Συμποσίου (A Report Concerning the Multimodal-Artistic Activities of the Symposium) Μάριος Α. Πουρκός , Μανόλης Δαφέρμος, Χρυσούλα Σκεπετζή, Ιωάννης Αρχοντάκης, Μεγακλής Ρογκάκος, Γιάννης Στρατουδάκης, Έλενα Εφέογλου, Κωνσταντίνος Καρατάσος (Marios A. Pourkos, Manolis Dafermos, Chrysoula Skepetzi, Ioannis Archontakis, Megaklis Rogakos, Giannis Stratoudakis, Elena Efeoglou, Konstantinos Karatasos)

18:40-19:00	16.	Κρίση(η)-μες Εποχές στην Τέχνη (Critical Epochs in Art) Χρυσούλα Σκεπετζή , Εικαστικός-Ποιήτρια (Chrysoula Skepetzi, Artist-Poet)
-------------	-----	--

19:00-19:30 Διάλειμμα (Coffee Break)

ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION V): ΠΑΘΧΟΝ ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΒΙΩΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΡΙΣΗΣ <i>(SUFFERING BODY AND LIVED EXPERIENCES OF GREEKS AND IMIGRANTS IN THE ERA OF CONTEMPORARY CRISIS)</i> ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΤΑΣΟΥΛΑ ΒΕΡΒΕΝΙΩΤΗ (CHAIR: TASOULA VERVENIOTI)		
19:30-19:50	17.	Βιωμένες Εμπειρίες του Σώματος, εν Κρίση, σε μια Γειτονιά της Αθήνας (Lived Experiences of the Body, in a Neighborhood of Athens, During the Current Crisis) ΟΠΙΚ (Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Κυψέλης), Ομάδα για την Κρίση (Oral History Group of Kypseli, the Crisis Group) Τασούλα Βερβενιώτη , Ιστορικός (Tasoula Vervenioti, Independent Historian, Greece)
19:50-20:10	18.	Το Πάσχον Σώμα στην Περίοδο της Σύγχρονης Κρίσης: Ο Υποστηρικτικός-Θεραπευτικός Ρόλος των Κοινωνικών Εναλλακτικών Δικτύων Αλληλεγγύης (The Suffering Body in the Period of the Contemporary Crisis: The Supportive-Therapeutic Role of Alternative Social Solidarity Networks) Βέρα Παύλου , Ψυχοπαιδαγωγός-Ψυχαναλύτρια (Vera Pavlou, Psychopedagog-Psychoanalyst, Greece)
20:10-20:30	19.	Η Προσφυγική Κρίση Μέσα από τη Φωτογραφία (The Refugee Crisis Through Photography) Έλενα Εφέογλου , Υποψήφια Διδάκτορας Σχολής Καλών Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (Elena Efeoglou, MFA Photography, Ph.D. Candidate, School of Fine Arts, University of Western Macedonia, Greece)
20:30-20:45		Συζήτηση (Discussion)

ΒΙΝΤΕΟ ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ <i>(VIDEO DANCE PERFORMANS)</i> ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ (CHAIR: MARIOS A. POURKOS)		
20:45-21:05	20.	«Το Σύστημα των Καρεκλών» ("The Chair System") Κινηματογραφική Ομάδα Πανεπιστημίου Κρήτης Ηρακλείου (Film Group of Heraklion University of Crete)
21:05-21:15		Συζήτηση (Discussion)

ΠΡΩΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ <i>(FIRST THEATRICAL PERFORMANS)</i>		
22:00-23:00	21.	Θεατρική Παράσταση με τίτλο «Φυγή» Μια Παράσταση Βασισμένη στους <i>Εμigréδες</i> του Πολωνού Συγγραφέα Σ. Μρόζεκ, με τους: Γιώργο Ξενικάκη και Πέτρο Τσιμπούρη (στο Studio GARAGE , Οδός Δημοκρατίας 36) (Theatrical Performance titled: <i>"Escape"</i> , A Performance based on Slawomir Mrozek's, "The Emigrants" with George Xenikakis & Petros Tsimpouris , Studio GARAGE , 36 Dimokratias Street, Rethymno, Crete, Greece)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (FRIDAY) 17-06-2016

ΕΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION VI): EMBODIED PSYCHOEDUCATION IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY CRISIS <i>(ΕΝΣΩΜΑΤΗ ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΡΙΣΗΣ)</i> CHAIR (ΠΡΟΕΔΡΟΣ): ANGELOS MOUZAKITIS (ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΤΗΣ)		
09:00-09:20	22.	Εισαγωγή στην Σωματο-ψυχοπαιδαγωγική (Introduction to Somatic-Psychoeducation) Βασιλική Τσακίρη , ΣΕΠ Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Vasiliki Tsakiri, Hellenic Open University, Greece)
09:20-09:40	23.	Relation to the Body and Self-esteem Restoration Process in a Situation of Crisis (Σχέση με το Σώμα και Διαδικασία Αποκατάστασης της Αυτοεκτίμησης σε μια Κατάσταση Κρίσης) Valerie Bouchet , Dr in Social Sciences, Perceptual Psychoeducation Practitioner, Researcher at CERAP/Fernando Pessoa University
09:40-10:00	24.	Perceptive Pedagogy: An Answer to the Necessary Revolution in Organizational Development? (Αντιληπτική Παιδαγωγική: Μια Απάντηση στην Απαραίτητη Επανάσταση στην Εργασιακή Ανάπτυξη;) Betsy Devoghel , PhD in Social Sciences, option Psychology, Researcher at CERAP (Centre for Study and Research Applied in Perceptual Psychopedagogy Connected at the University Fernando Pessoa, Porto)
10:00-10:20	25.	The Sensible and Professional Identity Crisis of the Healthcare Workers: Putting into Perspective the Identity Crisis Experienced by Physiotherapists Practicing Fasciatherapy (Το Αισθητό και η Κρίση της Επαγγελματικής Ταυτότητας των Εργαζομένων στον Χώρο της Υγείας: Θέτοντας σε Προοπτική την Κρίση Ταυτότητας που Βιώνουν οι Φυσιοθεραπευτές που Ασκούν Φασιαθεραπεία) Christian Courraud , Dr in Social Sciences, CERAP/UFP, Trainer at TMG Concept Danis Bois , Education Science PhD, Catedratique Invited Prof. at Fernando Pessoa University, Director of CERAP Anne Lieutaud , Dr Social Sciences, Auxiliary Invited Prof. of Fernando Pessoa University, Executive Director of CERAP University

10:20-10:40	26.	First Results of a Study of Meditation Effects on Anxiety (Πρώτα Αποτελέσματα μιας Μελέτης για τις Επιδράσεις της Ενδοσκόπησης/Διαλογισμού στο Άγχος) Danis Bois , Education Science Ph.D., Catedratic Prof. at Fernando Pessoa University, Director of CERAPP Bernard Payrau , Medical Doctor, Practitioner of Fasciatherapy Anne Lieutaud , Ph.D. in Social Sciences, Executive Director of CERAP
10:40-11:00	27.	Το Σχολείο του Σώματος: Ένας Άλλος Τρόπος Εκπαίδευσης (με την παρουσίαση Οπτικο-ακουστικού Υλικού) (At the School of the Body: An Alternative Educational Way (in Times of Crisis) (with presentation of Audio-visual Materials) Ασπασία Κόλλα-Σαμοΐλη & Κώστας Σαμοΐλης , Σωματο-ψυχοπαιδαγωγοί & Εκπαιδευτές, Εκπρόσωποι του Point d'Appui στην Ελλάδα (Aspasia Kolla-Samoili & Kostas Samoilis, Somato-psychoeducator & Trainers, Representative of Point d'Appui in Greece)
11:00-11:30		Συζήτηση (Discussion)

11:30-12:00 Διάλειμμα (Coffee Break)

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
(*PARALLEL EXPERIENTIAL WORKSHOP OUTSIDE THE CULTURAL CENTRE OF THE MUNICIPALITY OF RETHYMNO*)

12:00-14:30	28.	Πώς Βιώνω το Σώμα μου στο Πλαίσιο της Σύγχρονης Κρίσης: Βιωματικό Εργαστήριο με Πηλό (How Do I Experience my Body as Part of the Modern Crisis: Experiential Workshop with Clay) Αιμιλία Δούκα , M.A., Φιλόλογος Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών (Emilia Douka, M.A., Philologist, Department of Philosophy-Pedagogy-Psychology, University of Athens, Greece) Αντιγόνη Κακλιδή , Σχεδιάστρια Προϊόντων, Πτυχιούχος Πανεπιστημίου Αιγαίου (Antigoni Kaklidi, Product Designer, Graduate of University of the Aegean, Greece) Νικολίνα Λέντζα , Σχεδιάστρια Προϊόντων, Πτυχιούχος Πανεπιστημίου Αιγαίου (Nikolina Lentza, Product Designer, Graduate of University of the Aegean, Greece)
-------------	-----	--

ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION VII):

ΣΩΜΑ, ΤΕΧΝΗ, ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

(*BODY, ART, CRISIS AND POLITICS*)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΠΡΩΙΜΟΣ (CHAIR: CONSTANTINOS V. PROIMOS)

12:00-12:20	29.	Από τους Happy Few στις Ορδές των Καταφρονημένων (From the Happy Few to the Hordes of the Despised) Μαρία Μαραγκού , Διευθύντρια του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης (Maria Maragou, Director of the Museum of Contemporary Art of Crete, Greece)
12:20-12:40	30.	Το Σώμα σε Κρίση: Η Φιλία Ανάμεσα στον Έρωτα και στην Πολιτική Σύμφωνα με τον Ρέμπραντ (The Body in Crisis: Qualities and Perils of Friendship Between Romantic Love and Politics, According to Rembrandt) Κωνσταντίνος Β. Πρώιμος , Κριτικός Τέχνης και Διδάσκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Constantinos V. Proimos, Ph.D., Adjunct Lecturer at the Hellenic Open University and Art Critic, Greece)
12:40-12:50		Συζήτηση (Discussion)

ΟΓΔΩΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION VIII):

ΣΩΜΑ, ΒΙΩΜΑ ΚΑΙ ΕΑΥΤΟΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

(*BODY, LIVED EXPERIENCE AND SELF IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY CRISIS*)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΦΙΛΙΑ ΙΣΑΡΗ (CHAIR: PHILIA ISSARI)

12:50-13:10	31.	Χοντρές: Διαστάσεις του Πάχους ως Πολιτική Ταυτότητα (Chondres: Dimentions of Fat as a Political Identity) Σπύρος Πετρίτης , Υποψήφιος Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών (Spyros Petritis, Ph.D. Candidade, Department of Theatre Studies, National and Kapodistrian University of Athens, Greece)
13:10-13:30	32.	Σώματα που Αναζητούν Εαυτό στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίσης: Η Περίπτωση μιας Τοξικομανούς Μητέρας και των Παιδιών της σε μια Κοινή Διαδρομή από την Εξάρτηση προς την Αυτονομία (Bodies Looking for "Them-selves" in Austerity Times: The Case of an Addicted Mother and Her Children, in a Mutual Struggle for Maturation) Μαριάνθη Καλατζή , Ψυχολόγος, ΜΑ, Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, Ειδικό Πρόγραμμα Εξαρτημένων Μητέρων και των Παιδιών τους (Marianthie Kalatzzi, Psychologist, MA, Psychiatric Hospital of Attica, Special Programme for Addicted Mothers and Their Children, Greece)
13:30-13:50	33.	Πώς τα Νήπια Βιώνουν και Εκφράζουν την Σύγχρονη Κρίση στην Ελλάδα Μέσα από Χειροποίητα Κατασκευασμένες Κούκλες που Αναπαριστούν τον Εαυτό τους (How Preschoolers Experience and Express the Contemporary Crisis in Greece Through Hand-made Dolls Representing Themselves) Ιουλία Σγουρομάλλη , M.A., Νηπιαγωγός, Υποψήφια Διδάκτωρ Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κρήτης (Ioulia Sgouromalli, M.A., Kindergarten Teacher, Ph.D. Student, Department of Pre-School Education, School of Education, University of Crete, Greece)
13:50-14:10		Συζήτηση (Discussion)

14:10-16:00 Γεύμα (Lunch)

ΕΝΝΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION IX): ΒΙΩΜΑ, ΤΕΧΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ (LIVED EXPERIENCE, ART, POLITICS AND SITES OF RESISTANCE IN TIMES OF CRISIS) ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΪΜΑΚΗΣ (CHAIR: YIANNIS ZAIMAKIS)		
16:00-16:20	34.	Η Τέχνη ως Βιωμένη Εμπειρία και Πολιτική Χειρονομία: Η Περίπτωση του Νικόλα Ασίμου (Art as a Lived Experience and Political Gesture: The Case of Nikolas Asimos) Νίκος Σούζας, Ph.D., Απόφοιτος Τμήματος Πολιτικών Επιστημών Πανεπιστημίου Αθηνών (Nikos Souzas, Ph.D., Graduate of the Department of Political Science, National and Kapodistrian University of Athens, Greece)
16:20-16:40	35.	Δημιουργική Έρευνα, Οπτικές Μέθοδοι και Πολιτικό Γκράφιτι: Διερευνώντας Τόπους Αντίστασης σε Περιόδους Κρίσης (Creative Research, Visual Methods and Political Graffiti: Exploring Sites of Resistance in Times of Crisis) Γιάννης Ζαϊμάκης, Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης (Yiannis Zaimakis, Professor, Department of Sociology, Faculty of Social Sciences, University of Crete, Rethymnon, Greece) Ευάγγελος Γκαγκέλης, Μεταπτυχιακός Φοιτητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης (Evangelos Gkagelis, Postgraduate Student, Department of Sociology, Faculty of Social Sciences, University of Crete, Rethymnon, Greece)
16:40-17:00	36.	Απεικονίσεις του Ανθρώπινου Σώματος στα Γκράφιτι, Αθήνα 2016 (Representations of the Human Body in Graffiti, Athens 2016) Τασούλα Βερβενιώτη, Ιστορικός (Tasoula Verveniotti, Independent Historian, Greece)
17:00-17:15		Συζήτηση (Discussion)

ΔΕΥΤΕΡΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ (SECOND THEATRICAL PERFORMANS)		
17:15-18:15	37.	Θεατρική Παράσταση με τίτλο: «Απ ο Σύνθεση» Θεατρική Παράσταση Φοιτητών Πανεπιστημίου Κρήτης Ρεθύμνου «Σκηνή και Σαπούνη» (Theatrical Performance titled: “De Composition”, Theatrical Performance of Students of the University of Crete in Rethymno “Skini & Sapouni”)

18:15-18:40 Διάλειμμα (Coffee Break)

ΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION X): ΠΡΟΒΟΛΗ DANCE VIDEO ART (DANCE VIDEO ART VIEWING) ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ (CHAIR: MARIOS A. POURKOS)		
18:40-19:25	38.	Dance Video Art με τίτλο: «Η Κρίση μου στην Κρίση σου» Σύλληψη Ιδέας/Σκηνοθεσία/Χορογραφία/Κείμενα: Γεωργία, Performance: Γεωργία Πετραλή & Εμμανουήλ Σγουριδής) (Dance Video Art titled: “My Crisis in Your Crisis”, Concept/ Stage Direction/ Choreography/ Texts: Georgia Petrali, Performance: Georgia Petrali & Emmanouel Sgouridis)
19:25-19:30		Συζήτηση (Discussion)

ΤΡΙΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ (THIRD THEATRICAL PERFORMANS)		
19:30-20:00	39.	Θεατρική Περφόρμανς Work in Progress: «Η Αναμονή μέσα στην Πανοπλία των Αιώνων» Ερμηνεία: Ασπασία Σπυροπούλου, Δέσποινα Πολλαναγνωστάκη, Ελίνα Τζαβάρα & Πολύ Βλάχου, Εικαστικά: Στέλλα Κουρκουνάκη, Αρχική πρόταση κείμενου: Μαρία Μεντέζ, Επεξεργασία Κειμένου: Άρης Τσαουσής & Μυρτώ Περβολάκη, Σκηνοθεσία: Μαρία Μεντέζ (Performans Work in Progress: “Waiting Inside the Armor of the Centuries”, Interpretation: Aspasia Spyropoulou, Despina Pollanagnostaki, Elina Tzavara & Poli Vlachou, Art: Stella Kourkounaki, Initial text proposal: Maria Mendez, Final text: ArisTsaousis & Myrto Pervolaki, Directed by Maria Mendez)

ΕΝΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION XI): ΑΦΗΓΗΣΗ ΛΑΪΚΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ (STORYTELLING OF FOLKTALES AND SONGS AGAINST CRISIS) ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΦΙΛΙΑ ΙΣΑΡΗ (CHAIR: PHILIA ISSARI)		
20:00-20:20	40.	«Κι Αυτό θα Περάσει...»: Η Αφήγηση Λαϊκών Παραμυθιών ως Επικοινωνιακή και Κοινωνική Πράξη Ενάντια στην Κρίση (“This to Shall Pass...”: Storytelling of Folktales as a Communicative and Social Activity Against Crisis) Δημήτρης Β. Προύσαλης, Δάσκαλος, MSc Λαογραφία και Πολιτισμός, Αφηγητής, Επιστημονικός Εκπρόσωπος της Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας «Παραμύθια και Μύθοι στου Κένταυρου τη Ράχη» (Dimitris Prousalis, Teacher, MSc in Folklore and Culture, Narrator, Principal Representative of the Non-Profit Organization “Tales and Legends at Centaur Rachi”)
20:20-21:00	41.	«Μπορούμε και στην Κρίση να Τραγουδάμε» (“We Can Sing Still in the Crisis”) Μαρία Μπαρουξή (Φωνή) (Maria Barouxi - Vocals) Ειρήνη Μπαρουξή (Φωνή & Κιθάρα) (Eirini Barouxi - Vocals & Guitar)

ΤΕΤΑΡΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ (FORTH THEATRICAL PERFORMANS)		
22:00-23:30	42.	Θεατρικό Μονόπρακτο με τίτλο: «Μπουκάλια, Μπίρες, και Κοκτέιλ» του Δημήτρη Νταβέα & της Ξανθούλα Παρλάνη, στο Κέντρο Κρητικής Τέχνης, Οδός Κριτοβουλίδου 17, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου (Theatrical Act Play titled: “ <i>Bottles, Beer and Cocktails</i> ” by Dimitris Daveas & Xanthoula Parlani, The Cretan Art Centre of Rethymno, 17 Kritovoulidou Street, Old Town of Rethymno)
ΠΕΜΠΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ (ΚΥΡΙΑΚΗ 19 – 06 – 2016) (FIFTH THEATRICAL PERFORMANS, SUNDAY 19 – 06 - 2016)		
21:00-22:00	43.	Θεατρική Παράσταση με τίτλο: «Κρίση...» Με τον Βαγγέλη Λιοδάκη και τον Βασίλη Πετροδασκαλάκη, από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Αρκάδιου Λευκού, στο Κέντρο Κρητικής Τέχνης, Οδός Κριτοβουλίδου 17, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου (Theatrical Performance titled: “ <i>Crisis</i> ” by Vangelis Liodakis & Vasilis Petrodaskalakis, from the one of the most widely discussed –and still as relevant as ever– novels was written by Arkadios Lefkos, now a half-forgotten author, The Cretan Art Centre of Rethymno, 17 Kritovoulidou Street, Old Town of Rethymno)
ΟΙ 14 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΤΙΤΛΟ «Το Σώμα της Σύγχρονης Κρίσης στην Κρίση των Καλλιτεχνών» (THE 14 SYMPOSIUM ART EXHIBITIONS TITLED “The Body of Contemporary Crisis in the Light of Artists”)		
16-06-2016 έως (until) 30-06-2016	44.	Βίντεο Εγκατάσταση με τίτλο: Το Κρεοπωλείον «Η Ωραία Ελλάδα» , των Εικαστικών Ναυσικά Ρήγα και Ανδρέα Σταυριανουδάκη Καμπά [στο Κάστρο Φορτέτζα, Κτίριο Ιμπραϊν Χαν (Θόλος)] [Video Installation: The Butcher Shop “Beautiful Greece”, by Artists Nausica Riga & Andrea Stayrianoudaki Kampa, Fortezza Castle, Khan Ibrahim Building (Tholos)]
16-06-2016 έως (until) 30-06-2016	45.	Γλυπτό με τίτλο: «Μετανάστης» του Αποστολάκη Μανώλη [στο Κάστρο Φορτέτζα, Κτίριο Ιμπραϊν Χαν (Θόλος)] [Sculpture titled: “ <i>Migrant</i> ” by Manolis Apostolakis, Fortezza Castle, Khan Ibrahim Building (Tholos)]
16-06-2016 έως (until) 30-06-2016	46.	Βίντεο-Φωτογραφία με τίτλο: “Crossing Border – Becoming European” της Έλενας Εφέογλου, Εικαστικός, Φωτογράφος, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Επιμέλεια: Χρυσούλα Σκεπετζή, Εικαστικός-Ποιήτρια (στο Κάστρο Φορτέτζα, Αίθουσα Πυροβολικού) (Video-Photography Exhibition: “ <i>Crossing Border: Becoming European</i> ” by Elena Efeoglou, Visual Artist, Photographer, School of Fine Arts, Department of Fine and Applied Arts, University of Western Macedonia, Greece, Curator: Chrysoula Skepetzi, Artist-Poet, Castle Fortezza, the Artillery Hall)
16-06-2016 έως (until) 30-06-2016	47.	Έκθεση Ακουαρέλας με τίτλο: «Το Σώμα του Παιδιού στη Σύγχρονη Κρίση» της Έλενας Εφέογλου, Εικαστικός, Φωτογράφος, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Επιμέλεια: Χρυσούλα Σκεπετζή, Εικαστικός-Ποιήτρια (στο Κάστρο Φορτέτζα, Αίθουσα Πυροβολικού) (Watercolours Exhibition: “ <i>The Body of the Child in Contemporary Crisis</i> ” by Elena Efeoglou, Visual Artist, Photographer, School of Fine Arts, Department of Fine and Applied Arts, University of Western Macedonia, Greece, Curator: Chrysoula Skepetzi, Artist-Poet, Castle Fortezza, the Artillery Hall)
16-06-2016 έως (until) 30-06-2016	48.	Εικαστική Έκθεση με τίτλο: «Το Σώμα της Σύγχρονης Κρίσης» , 14 Φοιτητών και Φοιτητριών της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, Επιμέλεια: Χρυσούλα Σκεπετζή, Βασίλης Μπούζας & Έλενα Εφέογλου (στο Κάστρο Φορτέτζα, Αίθουσα Πυροβολικού) (Art Exhibition titled: “ <i>The Body of Contemporary Crisis</i> ”, by 13 Undergraduate Students of the School of Fine Arts, Department of Fine and Applied Arts, University of Western Macedonia, Greece, Curators: Chrysoula Skepetzi, Vasilis Bouzas & Elena Efeoglou, Castle Fortezza, the Artillery Hall)
03-05-2016 έως (until) 30-09-2016	49.	Έκθεση Φωτογραφίας με τίτλο: «Γεφυρώνοντας Πολιτισμούς» της Κατερίνας Καλογεράκη, Φωτογράφου, Επιμελήτης Έκθεσης: Ιωάννης Αρχοντάκης, Κριτική Προσέγγιση από τον Δρ Νίκο Παναγιωτόπουλο, Φωτογράφο, Ιστορικό & Θεωρητικό της Φωτογραφίας (Café Art Arokaria, Οδός Σαλαμίνος 7, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου) (Photography Exhibition: “ <i>Bridging Cultures</i> ” by Katerina Kalogeraki, Photographer, Curator of the Exhibition: Ioannis Archontakis, Critical Approach by Dr Nikos Panayotopoulos, Photographer, Photography Historian and Theorist, Café Art Arokaria, Salaminos Street 7, Old Town of Rethymno)
16-06-2016 έως (until) 30-06-2016	50.	Dance Video Art με τίτλο: «Η Κρίση μου στην Κρίση σου» (για την περίληψη βλ. σημείο 38) Σύλληψη Ιδέας/Σκηνοθεσία/Χορογραφία/Κείμενα: Γεωργία Πετραλή Performance: Γεωργία Πετραλή & Εμμανουήλ Σγουριδής Επιμέλεια: Μάριος Α. Πουρκός (στο Κτίριο Ναού Αγίας Σοφίας, Οδός Κορωναίου 63, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου) [Dance Video Art titled: “ <i>My Crisis in Your Crisis</i> ” (for the abstract see point 38), Concept/ Stage

		Direction/ Choreography/ Texts: Georgia Petrali , Performance: Georgia Petrali & Emmanouel Sgouridis , Curator: Marios A. Pourkos , Temple Hagia Sophia Building, 63 Koroneou Street, Old Town of Rethymno]
16-06-2016 έως (until) 30-06-2016	51.	Βίντεο Χορευτική Παράσταση με τίτλο: «Το Σύστημα των Καρεκλών» (για την περίληψη βλ. σημείο 20) Κινηματογραφική Ομάδα Πανεπιστημίου Κρήτης Ηρακλείου, Επιμέλεια: Μάριος Α. Πουρκός (στο Κτίριο Ναού Αγίας Σοφίας, Οδός Κορωναίου 63, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου) [Video Dance Performance titled: “ <i>The Chair System</i> ” (for the abstract see point 20), Film Group of Heraklion University of Crete, Curator: Marios A. Pourkos , Temple Hagia Sophia Building, 63 Koroneou Street, Old Town of Rethymno]
16-06-2016 έως (until) 30-06-2016	52.	Βίντεο Προβολή με τίτλο: «MME & Κρίση» , Στήσιμο & Επιμέλεια: Χρυσούλα Σκεπετζή , Εικαστικός-Ποιήτρια [στο Café Art 21/23 (πρώην Φίγκαρο), Οδός Βερνάρδου 21, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου] [Video Projection titled: “ <i>Mass Media & Crisis</i> ”, Curator: Chrysoula Skepetzi , Artist-Poet, Café Art 21/23 (ex Figaro), 21 Vernardou Street, Old Town of Rethymno]
16-06-2016 έως (until) 30-06-2016	53.	Βίντεο Γκράφιτι με τίτλο: «Απεικονίσεις του Ανθρώπινου Σώματος στα Γκράφιτι, Αθήνα 2016» , Επιμέλεια: Τασούλα Βερβενιώτη , Ιστορικός [στο Café Art 21/23 (πρώην Φίγκαρο, Οδός Βερνάρδου 21, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου) (Video Graffiti titled: “ <i>Representations of the Human Body in Graffiti, Athens 2016</i> ”, Editor: Tasoula Vervenioti , Independent Historian, Greece, Café Art 21/23 (ex Figaro), 21 Vernardou Street, Old Town of Rethymno)
16-06-2016 έως (until) 27-06-2016	54.	Ομαδική Εικαστική Έκθεση με τίτλο: «Βλέμματα στο Σώμα της Σύγχρονης Κρίσης» , Επιμέλεια: Χρυσούλα Σκεπετζή , Εικαστικός-Ποιήτρια (στο «Σπίτι του Πολιτισμού», Οδός Βερνάρδου 10, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου) (Group Art Exhibition titled: “ <i>Glances to the Body of Crisis</i> ”, Curator: Chrysoula Skepetzi , Artist-Poet, Cultural Centre of the Municipality of Rethymno, 10 Vernadou Street, Old Town of Rethymno)
16-06-2016 έως (until) 27-06-2016	55.	Βίντεο Προφορικές Μαρτυρίες με τίτλο: «Βιωμένες Εμπειρίες του Σώματος, εν Κρίση, σε μια Γειτονιά της Αθήνας» , ΟΠΙΚ (Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Κυψέλης), Ομάδα για την Κρίση (στο «Σπίτι του Πολιτισμού», Οδός Βερνάρδου 10, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου) (Video Oral Testimonies titled: “ <i>Lived Experiences of the Body, in a Neighborhood of Athens, During the Current Crisis</i> ”, by Oral History Group of Kypseli, the Crisis Group, Cultural Centre of the Municipality of Rethymno, 10 Vernadou Street, Old Town of Rethymno)
15-04-2016 έως (until) 30-06-2016	56.	Ομαδική Εικαστική Έκθεση με τίτλο: «Καλωσορίσατε - Η Ευρωπαϊκή Φιλοξενία και τα Σύνορά της» , Επιμέλεια: Μεγακλής Ρογκάκος (Ιστορικός Τέχνης & Επιμελητής Εκθέσεων) (στην Γκαλερί «Μορφές», Οδός Γοβατζιδάκη 18, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου) (Group Art Exhibition titled: “ <i>Welcome - The European Hospitality and Its Borders</i> ”, Curator: Megakles Rogakos , Historian of Art & Curator, Gallery “Morfes”, 18 Govatzidaki Street, Old Town of Rethymno)
20-05-2016 έως (until) 31-08-2016	57.	Έκθεση Φωτογραφίας με τίτλο: «Άγνωστος Προορισμός» της Νατάσας Καρακατσάνη , Επιμελητής Έκθεσης: Ιωάννης Αρχοντάκης , Επιμέλεια-Κείμενο: Γιάννης Στρατουδάκης , Φωτογράφος, Ιστορικός & Θεωρητικός της Φωτογραφίας, Επιμελητής Εκθέσεων (Café Art Kimolia, Πλατεία 25η Μαρτίου, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου) (Photography Exhibition titled: “ <i>Destination Unknown</i> ” by Natassa Karakatsani , Curator of the Exhibition: Ioannis Archontakis , Text by John Stratoudakis , Photographer, Historian & Theoretician of Photography, Curator, Café Art Kimolia, Square March 25, Rethymnon, Old Town)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ (POSTCONFERENCE SYMPOSIUM ACTIVITIES PROGRAM)

ΔΕΥΤΕΡΑ (MONDAY) 20-06-2016

TOURS IN THE OLD CITY OF RETHYMNO AND ON 14 SYMPOSIUM'S ART EXHIBITIONS (ΞΕΝΑΓΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΑΛΙΑ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΣΤΙΣ 14 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ) 20-06-2016

15:00-16:30	58.	Tour in the Old City of Rethymno (Ξενάγηση στην Παλιά Πόλη του Ρεθύμνου) Christos Kyriakopoulos , Ph.D. Candide, Department of History and Archeology, University of Crete (Χρίστος Κυριακόπουλος, Υποψήφιος Διδάκτορας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης)
16:30-18:00	59.	Tour on 14 Symposium's Art Exhibitions (Ξενάγηση στις 14 Καλλιτεχνικές Εκθέσεις του Συμποσίου) Megakles Rogakos , Art Historian & Curator (Μεγακλής Ρογκάκος, Ιστορικός Τέχνης & Επιμελητής Εκθέσεων)
18:00-20:00	60.	“Worlds Apart” («Ένας Άλλος Κόσμος») Viewing Christopher Papakaliatis' film “ <i>Worlds Apart</i> ”, Cineland Pantelis, 3-5 Emanuil Portaliou Street (Προβολή της Ταινίας του Χριστόφορου Παπακαλιάτη, στον Κινηματογράφο Παντελής, Οδός Εμμ. Πορτάλιου 3-5)

CONFERENCE PROGRAM
Cultural-Historical, Activity and Sociocultural Research at Times of the Contemporary Crisis: Implications for Education and Human Development
18 & 19 - 06 - 2016

SATURDAY 18-06-2016

08:00 - 09:00 Registration

09:00 - 09:30 Opening, Welcome Address

PLENARY SESSION I (ROOM A)

CHAIR: SOFIA TRILIVA

09:30-10:00	1.	<i>Agency and Social Change: Implications from a Transformative Activist Stance</i> Anna Stetsenko , City University of New York, USA
10:00-10:15		Discussion

PLENARY SESSION II (ROOM A)

CHAIR: SOFIA TRILIVA

10:15-10:45	2.	<i>Child as Method: Cultural-Historical Applications</i> Erica Burman , University of Manchester, England
10:45-11:00		Discussion

11:00-11:30 Coffee Break

SATURDAY 18-06-2016	SYMPOSIUM I: @MINDSET PROJECT: CULTURAL HISTORICAL, ACTIVITY THEORY IN SCIENCE EDUCATION FOR THE TIMES OF CRISIS		SYMPOSIUM II: LEARNING AND IDENTITY: THE ROLE OF FORMAL EDUCATION IN THE CONSTRUCTION OF IDENTITIES		SESSION I: EDUCATION, SELF, VOICE AND DIALOGUE IN TIMES OF CRISIS	
	ORGANIZERS & DISCUSSANT: KATERINA PLAKITSI & ANNA STETSENKO		ORGANIZERS & DISCUSSANT: VIRGINIA MARTINES- LOZANO & JOZE LUIS LALUEZA		CHAIR: YIFAT BEN-DAVID KOLLIKANT	
HOURS	ROOM A		ROOM B		ROOM C	
11:30-11:50	3.	<i>Teaching Explicitly Elements of Nature of Science in Elementary Classrooms: A Sociocultural Discourse- focused Approach</i> Panagiotis Piliouras , Teacher Advisor, Ph.D., Greece Efthymios Stamoulis , Elementary School Director, Ph.D., Greece Katerina Plakitsi , Associate Professor, University of Ioannina, Greece	8.	<i>School Participation, Minority Community and Identities</i> José Luis Lalueza, Sònia Sánchez-Busqués, Marta Padrós & David García- Romero , DEHISI. Grup de Recerca en Desenvolupament Humà, Intervenció Social i Interculturalitat, Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona, Spain	14.	<i>Crisis in Indian Education: A Dialogic Response</i> Tara Ratnam , Independent Teacher Educator and ELT consultant, India
11:50-12:10	4.	<i>A Qualitative Research Methodology in CHAT Research for the Early Grades</i> Eleni Kolokouri , Ph.D. in Science Education, University of Ioannina, Greece Katerina Plakitsi , Associate Professor, University of Ioannina, Greece	9.	<i>Learning, Identities and Funds of Knowledge: Connecting Curriculum to Students' Lives, Family Legacies and Community Resources</i> Moisés Esteban-Guitart, Mariona Llopart & David Subero , Department of Psychology, Institute of Educational Research, University of Girona, Spain	15.	<i>Beyond Appropriation/Mastery: The Necessity of a Dialogical Framework in Multi-agent, Multi-narrative Educational Environments</i> Yifat Ben-David Kolikant & Sarah Pollack , The School of Education, Hebrew University of Jerusalem, Israel

12:10-12:30	5.	<i>Using Cultural-Historical Activity Theory in Education for Sustainable Development to Face Environmental, Economic, and Social Challenges</i> Anthoula Maidou , School of Education, University of Ioannina, Greece Katerina Plakitsi , Associate Professor, University of Ioannina, Greece Hariton Polatoglou , School of Physics, Aristotle University of Thessaloniki, Greece	10.	<i>Cooperative Learning as a Space for the Construction of a Healthy Learner Identity</i> Roxana Ángela Rosales & Rosario Cubero , Department of Developmental and Educational Psychology, University of Sevilla, Spain	16.	<i>Embracing Cultural Diversity: Internally Persuasive Discourse as an Educational Goal</i> Sarah Pollack & Yifat Ben-David Kolikant , The School of Education, Hebrew University of Jerusalem, Israel
12:30-12:50	6.	<i>A Distance Learning Course for Teacher Training in Science Education Through the Prism of Cultural-Historical Activity Theory</i> Eftychia Nanni , Primary Teacher, M.Sc., Ph.D. Student, University of Ioannina, Greece Katerina Plakitsi , Associate Professor, University of Ioannina, Greece	11.	<i>Learning to Be Teachers: Developing Identities to Becoming Teachers</i> Mercedes Cubero, Andrés Santamaría, Samuel Arias & M^a del Mar Prados , Laboratorio de Actividad Humana, Universidad de Sevilla, Spain	17.	<i>Constructing the Self at the Spanish-Moroccan Border: Two Case Studies from both Sides</i> Alicia Español, Mercedes Cubero, Manuel de la Mata & Andrés Santamaría , LAH Research group, Department of Experimental Psychology, University of Seville, Spain
12:50-13:10	7.	<i>Crisis Indication by Color</i> Anthoula Maidou , School of Education, University of Ioannina, Greece Katerina Plakitsi , Associate Professor, University of Ioannina, Greece Hariton Polatoglou , School of Physics, Aristotle University of Thessaloniki, Greece	12.	<i>Service-learning in Higher Education as Identity Construction Practice</i> Virginia Martínez-Lozano, Beatriz Macías-Gómez-Estern, María Marco-Macarro, Rosa María Rodríguez-Izquierdo & María Cabillas , Faculty of Social Sciences, Pablo de Olavide University, Sevilla, Spain	18.	<i>Social Networking as a Space to Promote Educational Change in Times of Crisis</i> Fernando Rezende da Cunha Junior , Vrije Universiteit Amsterdam - Faculty of Movement and Behavioural Sciences, Department of Research and Theory in Education Monica Ferreira Lemos , University of Helsinki - Institute of Behavioural Sciences, Centre for Research on Activity, Development and Learning
13:10-13:30	Discussion		13.	<i>Learning as Aesthetic Experience. The Role of Multimodality in Higher Education</i> Juan-Daniel Ramirez , Faculty of Social Sciences, Pablo de Olavide University, Sevilla, Spain	Discussion	
13:10-13:30						
13:30-13:40			Discussion			
13:30-14:30 Lunch						

SATURDAY 18-06-2016	SYMPOSIUM III: BETWEEN THE INDIVIDUAL AND THE COLLECTIVE, THE PAST AND THE FUTURE, IMAGINATION AND REMEMBERING: STUDYING MEMORY IN TIMES OF UNCERTAINTY		SYMPOSIUM IV: STUDYING STUPIDITY - A THEATRE PRODUCTION ABOUT HUMAN <i>GREED</i>		SESSION II: THE MULTIPLE FACETS OF THE CRISIS	
	ORGANISER & DISCUSSANT: IGNASIO BRESKO		ORGANIZER & DISCUSSANT: ALBERTO ROSA		CHAIR: ANASTASIOS MATSOPOULOS	
HOURS	ROOM A		ROOM B		ROOM C	
14:30-14:50	19.	<i>Self in Memories and the Narrative Self: Theoretical and Methodological Issues</i> Manuel L. de la Mata Benítez, Andrés Santamaría Santigosa, Mercedes Cubero Pérez, Radka Antalíková & Samuel Arias Sánchez Universidad de Sevilla, Spain	24.	<i>From the Author's Text to the Spectacle-Text: An Analysis of the Deep Structure of the Characters' Interplay Within the Scene</i> Marcela Lonchuk, University of Buenos Aires, Argentina Alberto Rosa, Universidad Autónoma de Madrid, Spain	28.	<i>Perceptual Psychoeducation and Professional Transition: What Are the Ways to Rebounding from the Unexpected?</i> Hélène Marchand, Researcher at Centre for Study and Research Applied in Perceptual Psychopedagogy Connected at the University Fernando Pessoa, Portugal
14:50-15:10	20.	<i>Remembering as an Imaginative Reconstructive: A Constructive History of the Concept</i> Brady Wagoner Aalborg University, Denmark	25.	<i>Setting Up Scenes: The Social Constitution of Semiotic Objects</i> Alonso Domínguez Universidad Autónoma de Madrid, Spain	29.	<i>RE.CRI.RE: Between the Representation of the Crisis and the Crisis of the Representation: Economic Crisis, Education and Children's Rights in Greece</i> Anastassios Matsopoulos, University of Crete, Greece Polivios Psinas, University of Crete, Greece Sergio Salvatore, University of Salerno & ISBEM, Italy Viviana Fini, University of Salerno & ISBEM, Italy
15:10-15:30	21.	<i>How the Future Weights on the Past: Studying the Uses of the Past in Relation to Different Imagined Futures</i> Ignacio Brescó de Luna Aalborg University, Denmark	26.	<i>Moral and Identity as Constructed Semiotic Objects in the Production of a Theatrical Performance</i> Candela Molina Universidad Autónoma de Madrid, Spain	30.	<i>The Use of Social Media and Multimodality During the Crisis: Their Application in Cyprus Between 2011-2015</i> Aristoniki Theodosiou-Tryfonidou Developmental psychologist & Thekla Petridou Clinical psychologist, Cyprus
15:30-15:50	22.	<i>Cairo in Transformation: Collective Memory, Urban Space, and Street Art</i> Sarah Awad Aalborg University, Denmark	27.	<i>The Body as Sign: Actors Expressivity and Nonverbal Communication</i> José Antonio Pérez Universidad Autónoma de Madrid, Spain	31.	<i>The Economic Crisis and the Fascist Ideology from the Standpoint of Consciousness</i> Giannis Ninos & Dimitris Koulos, Technical University of Crete, Greece
15:50-16:10			Discussion		Discussion	
15:50-16:10	23.	<i>Nature Unveiling Herself Before Science</i> Luca Tateo Aalborg University, Denmark				
16:10-16:30		Discussion				

16:30-17:00 Coffee Break

PLENARY SESSION II (ROOM A)		
CHAIR: ANNA CHRONAKI		
17:00- 17:30	32.	<i>Social Discourses About Gender and Narratives of Resistance: An Analysis of Self-(re)construction in Women</i> Manuel L. de la Mata Benítez , Universidad de Sevilla, Spain
17:30 -17:45		Discussion

SATURDAY 18-06-2016	SESSION III: THE SOCIAL CRISIS AND MENTAL HEALTH		SESSION IV: EDUCATING AND WORKING IN HARD TIMES		SESSION V: RETHINKING L. VYGOTSKY'S LEGACY	
	CHAIR: FILIA ISSARI		CHAIR: MARGARITA CESAR		CHAIR: ANTONELLA CASTELNUOVO	
HOURS	ROOM A		ROOM B		ROOM C	
17:45-18:05	33.	<i>Psychological Effects of the Greek Recession</i> Stefania Kalogeraki , Department of Sociology, University of Crete, Greece	37.	<i>Educational Psychology of the Perception and Renewal of the Thought at Time of Crisis</i> Béatrice Aumônier CERAP/UFP, Porto, Portugal	41.	<i>The "Mediation" of Jewish Culture on Vygotsky's Scientific Ideas</i> Antonella Castelnuevo Università La Sapienza, Rome, Italy
18:05-18:25	34.	<i>Facets of the Socio-economic Crisis on Mental Health: Comparative Data from Patients and Professionals at De-institutionalized Services</i> Vasiliki Yotsidi, Athena Frangouli, Vasilis Chronopoulos, Valedini Bohtsou, & Dina Kroupi Society of Social Psychiatry and Mental Health	38.	<i>Empowering Poorly Literate Adult Students: A Way to Face Contemporary Crisis and Promote Social Justice</i> Conceição Courela , Secondary School Teacher, Invited Professor at Universidade Aberta de Lisboa, Portugal Margarida César , Associated Researcher at the Centre for Research in Sociocultural Psychology, University of Neuchâtel, Switzerland; and Psychologist	42.	<i>Applying Vygotsky's Notion of the Zone of Proximal Development to Strategies for Advancing the Process of Dialogic Pupil Feedback</i> Ruth Dann Faculty of Education, Manchester Metropolitan University
18:25-18:45	35.	<i>Experiences and Practices of Mental Health Professionals in the Context of Socio-economic Crisis in Greece: Narratives from the Private Sector</i> Philia Issari, Irini Pashalidi & Antigoni Apostolopoulou National and Kapodistrian University of Athens, Greece	39.	<i>"From Bankers to Teachers": The Timeless Story of University Teacher Training Institutions in the UK</i> Vasiliki Tzibazi Faculty of Education, Health and Social Care, The University of Winchester, England	43.	<i>The Moves of Vygotsky's Ideas in Education: Reflections from the Greek Context</i> Anna Chronaki , University of Thessaly, Greece Manolis Dafermos , University of Crete, Greece Michalis Kontopodis , Roehampton Institute, UK
18:45-19:05	36.	<i>Neo-homeless Persons in the Metropolitan Athens Area: An Interpretative Phenomenological Analysis</i> George Kesisoglou, Zoe Gouliami & Philia Issari National and Kapodistrian University of Athens, Greece	40.	<i>A Cultural Historical Activity Theory Investigation of Youth Workers' Informal Learning in the Republic of Korea</i> K. P. Joo , Korea National Open University	44.	<i>What Do We Do When We Situate Psychology as Being in Crisis or Facing Crisis?</i> Stathis Papastathopoulos Department of Philosophy, Education and Psychology University of Ioannina
19:05-19:15		Discussion		Discussion		Discussion

19:30-21:30 – Dinner & Artistic Program

SUNDAY 19-06-2016

SUNDAY 19-06-2016	SESSION VI: EPISTEMOLOGICAL ISSUES OF THE CONCEPT OF CRISIS		SESSION VII: YOUTH IN CRITICAL TIMES		SESSION VIII: CURRICULUM AND LEARNING IN AND OUT OF SCHOOL	
	CHAIR: ANGELOS MOUZAKIDIS		CHAIR: MICHALIS KONTOPODIS		CHAIR: MOISES ESTEBAN-GUITART	
HOURS	ROOM A		ROOM B		ROOM C	
09:30-09:50	45.	<i>Critical Realism as Methodological Framework of Interpreting "Greek Crisis"</i> Manos Savvakis Department of Sociology, University of the Aegean, Greece	49.	<i>Youth Development in Critical Times: Doing Collective Pasts & Futures</i> Michalis Kontopodis Roehampton Institute, UK	53.	<i>Pre-adolescent Boys and Their Developing Identities as Writers – Understanding this Problematized Group</i> Julie Scanlon , Manchester Metropolitan University, England
09:50-10:10	46.	<i>The Horizon of Events: Epistemological Relevance of Liminality</i> Luca Tateo , Aalborg University, Denmark Giuseppina Marsico , Aalborg University, Denmark & University of Salerno, Italy	50.	<i>Entitlement and Restraint: How Young People from Diverse Backgrounds Make Sense about Fairness</i> Svetlana Jović , Graduate Center – City University of New York, USA	54.	<i>Qualitative Methodologies in Cultural-Historical Research of Children's Development: Facing the Crisis in the Field of Didactics</i> Glykeria Fragkiadaki & Konstantinos Ravanis , Department of Educational Science and Early Childhood Education University of Patras, Greece
10:10-10:30	47.	<i>Crisis and Solidarity - Lessons from Socio-historical Approaches</i> Gordana Jovanović University of Belgrade, Serbia	51.	<i>Young Refugees in a New Culture Emphasizing Road Safety</i> Eva Brustad Dalland & Roger Hanssen , Nord University, Department of Driving Teacher Education, Norway	55.	<i>Examining Learning Experiences in and out of School: The Bridging Learning Experiences Project</i> Moisés Esteban-Guitart , "Cultura i Educació" Research Group, University of Girona, Spain Anna Engel , GRINTIE Research Group, University of Barcelona, Spain Carina Siqués , "Cultura i Educació" Research Group, University of Girona, Spain Maria José Rochera , GRINTIE Research Group, University of Barcelona, Spain Mariona Llopart , "Cultura i Educació" Research Group, University of Girona, Spain Judith Oller , GRINTIE Research Group, University of Barcelona, Spain Ignasi Vila , "Cultura i Educació" Research Group, University of Girona, Spain César Coll , GRINTIE Research Group, University of Barcelona, Spain
10:30-10:50	48.	<i>Modernity qua Crisis</i> Angelos Mouzakitis Department of Sociology, University of Crete, Greece	52.	<i>Mythical Lives: Looking for NEETs at "the Frappé Generation" in Greece</i> Aikaterina Vardoulaki, Geranios Dimitrios, Mara-Eleni Konstantopoulou, Sofia Ryakiotaki, Filippas Theofanis & Sofia Triliva , Department of Psychology, University of Crete	56.	<i>Tutors' Assistance in Collaborative Reflection as a Response to the Crisis in Practice: How It Contributes to Broadening the Knowledge of Student Teachers</i> Teresa Mauri , University of Barcelona, Spain Javier Onrubia Goñi , University of Barcelona, Spain Marc Clarà Garangou , University of Lleida, Spain Mercedes Cubero Pérez , University of Sevilla, Spain Miguel Bascón Díaz , University of Sevilla, Spain Agurtzane Martínez Gorrochategui , University of Mondragon
10:50-11:30	Discussion		Discussion		Discussion	

11:30-12:00 Coffee Break

POSTERS (ANAPHTHMEΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ)		
11:30-14:00	57.	<i>The Project EPOQUE – Environmental Portfolio for Quality in University Education</i> Katerina Plakitsi , University of Ioannina Athina-Christina Kornelaki , University of Ioannina Eva Aslanidou , University of Ioannina Nikolaos Kolios , Science Laboratory Centre of Ioannina
11:30-14:00	58.	<i>The Project @MINDSET – Managing Social Relations in Schools</i> Katerina Plakitsi , University of Ioannina Athina-Christina Kornelaki , University of Ioannina Eva Aslanidou , University of Ioannina George Kolios , Aristotle University of Thessaloniki

PLENARY SESSION IV (ROOM A) CHAIR: MARIOS POURKOS		
12:00-12:30	59.	<i>Interaction and Knowledge: Contributing to More Social Justice in a Period of Crisis</i> Margarida César , Psychologist, Associated Researcher at the Centre for Research in Sociocultural Psychology, University of Neuchâtel, Switzerland
12:30-12:45		Discussion

PLENARY SESSION V (ROOM A) CHAIR: KATERINA PLAKITSI		
12:45-13:15	60.	<i>Cultural Historical and Activity-Theory Approaches for Organizing Education at Times of Crisis</i> M. Serena Veggetti , Sapienza University of Rome, Italy
13:15-13:30		Discussion

13:30-14:30 Lunch		
-------------------	--	--

SUNDAY 19-6-2016	SESSION IX: ALTERNATIVE FORMS OF RESISTANCE AT TIMES OF CRISIS CHAIR: STEFANIA KALOGERAKI		SESSION X: EDUCATIONAL RESEARCH IN TIMES OF CRISIS CHAIR: ELENI KATSAROU & VASILIS TSAFOS		SESSION XI: CRISIS, CULTURAL DIVERSITY AND SOLIDARITY CHAIR: DIONYSIA KONTOGIANNI	
HOURS	ROOM A		ROOM B		ROOM C	
14:30-14:50	61.	<i>Embodied Out-of-the-Ordinary Experience, Crisis and Creation</i> Vasiliki Tsakiri , Hellenic Open University, Greece	65.	<i>Financial Crisis and Social Inequalities in Primary Education: Issues, Impacts and Compensatory Educational Interventions</i> Alexandra Androusou , National & Kapodistrian University of Athens, Greece Sofia Augitidoy , University of Western Macedonia, Greece Domna Kakana , Aristotle University of Thessaloniki, Greece Vasilis Tsafos , National & Kapodistrian University of Athens, Greece	68.	<i>The Narrative of the “Repatriation” Experience by Children and Teenage Students in Albania</i> Dionysia Kontogianni , Theodosia Michelakaki & Efthimia Papalexopoulou University of Crete, Greece
15:50-15:10	62.	<i>Exploring Alternative Forms of Resistance to the Greek Economic Crisis’ Impacts</i> Stefania Kalogeraki , Maria Velonaki & Marina Papadaki Department of Sociology, University of Crete, Greece	66.	<i>Developing Students’ Critical Language Awareness in a Social-Culture Context of Crisis: A Case Study</i> Eleni Katsarou , Paraskevi Vlahi & Maria Kakepi Department of Philosophy and Social Studies, University of Crete, Greece	69.	<i>Aspects of the Crisis Among Different Ethnic Groups Within the Context of Xanthi’s Society (Greek Thrace)</i> Aikaterini Markou Department of History and Ethnology, Democritus University of Thrace
15:10-15:30	63.	<i>Crisis and Community: Self-organization in Response to a Constantly Changing Society</i> Kalliopi Kotzamani , Maria Mantadaki , Dimitra Pappa , Panagiota Plataniti , Athina Spanaki & Sofia Triliva Department of Psychology	67.	<i>Official Educational Policy and Action Research in the Era of Crisis: The Case of Greece</i> Eleni Katsarou , University of Crete, Greece	70.	<i>Approaching the Concept of Solidarity in Contemporary World with Students of Primary Education</i> Katerina Vassiliadou Teacher of Primary Education, Department of Philosophy and Social

15:30-15:50		University of Crete, Greece		Vassilis Tsafos, University of Athens, Greece		Studies, University of Crete, Greece
15:30-15:50	64.	<i>The Grassroots Oral History Groups as a Way of Resistance to the Crisis</i> Tasoula Vervenioti , Independent Historian		Discussion		Discussion
15:50-16:10		Discussion				

16:10-16:30 Coffee Break

SUNDAY 19-6-2016	SESSION XII: SCHOOLS IN A CRISIS CHAIR: MONIKA LEMOS & FERNANDA LIBERALI		SESSION XIII: LEARNING COMMUNITIES IN TIMES OF A CRISIS CHAIR: ANNA CHRONAKI		SESSION XIV: FAMILY IN TIMES OF A SOCIAL CRISIS CHAIR: THEANO KOKKINAKI	
HOURS	ROOM A		ROOM B		ROOM C	
16:30-16:50	71.	<i>The Question of Ethical School Leadership in the Era of Crisis and Recession. Evidence from Greek Schools</i> Eleftheria Argyropoulou Department of Pre-School Education, University of Crete	75.	<i>The Boundary Work for the Integration of Newcomers in a Service- Learning Project</i> David García-Romero, José Luís Lalueza & Sonia Sanchez-Busqués , Autonomous University of Barcelona, UAB	79.	<i>Breastfeeding Support Groups in Ireland: A Mixed Methods Investigation from a Cultural Historical Activity Theory Perspective</i> Elisabeth Quinn , School of Nursing and Midwifery, Trinity College Dublin, Ireland
16:50-17:10	72.	<i>The Internalisation of Corporal Punishment as a Teaching and a Disciplinary Tool Among South African Teachers: A Cultural Historical Activity Theory Perspective</i> Simangele Mayisela University of Cape Town, South Africa	76.	<i>On the Catalytic Function of a Peer-Learning Community of Practice and Professional Development for the Participating Teachers</i> Angeliki Kapsaski, Arsenios Arsenakis, Despina-Eleni Dargenta, Anna Pateraki, Polytimi Papadopoulou & Athanassios Strantzalos Experimental Gymnasium of the University of Crete, Greece	80.	<i>Parenting in Times of Economic Downturn and Unemployment: The Role of Child and Family Social Work</i> Freya Geinger , Ghent University, Belgium
17:10-17:30	73.	<i>Educational Management in Times of Crisis: Moving Beyond School Walls</i> Monica Lemos , University of Helsinki, Institute of Behavioural Sciences, Center for Research on Activity Development and Learning Fernanda Liberali , Pontifical University of São Paulo, LAEL and FORMEP, Brazil	77.	<i>Every-day Issues as a Tool for the Introduction of Critical Elements in Mathematics Education: Some Results Concerning also the Transition from Primary to Secondary Education</i> Alexandros Vasileiadis , 28th Primary School of Heraklion & Department of Philosophical and Social Studies, University of Crete, Greece Athanassios Strantzalos , Experimental Gymnasium of the University of Crete, Greece	81.	<i>Ideological Polarizations Concerning Matters of Sexuality at Times of the Contemporary Crisis: Alternative Family Forms and New Dialogical Dimensions in the Case of Concealed Sexual Identities</i> Evgenia Kazouli-Plaitaki & Marios Pourkos , Department of Pre-School Education, University of Crete
17:30-17:50	74.	<i>The "Self-authoring" of Male Primary School Teachers in England: Orchestrating the Voices of Social Crisis</i> Corinne Woodfine Manchester Metropolitan University, England	78.	<i>Mathematics Tutoring as 'Commons': The Study of a Network of Solidarity as Transformative Activism?</i> Anna Chronaki , University of Thessaly, Greece Areti Eustathiou & Nikos Makrakis , National & Kapodistrian University of Athens, Greece	82.	<i>The Effects of the Poverty at the Development of Children and Youth</i> Fakitsa Ioanna & Kokkinaki Theano , Department of Psychology, University of Crete, Greece
17:50-18:00		Discussion		Discussion		Discussion

18:00- 18:30 Business Meeting - Conference Closing

**ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ-
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ**
*«Το Ανθρώπινο Σώμα και Βίωμα στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίσης υπό το Πρίσμα της
Επιστήμης και της Τέχνης»*
ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ
PRECONFERENCE INTERDISCIPLINARY-ARTISTIC SYMPOSIUM
ABSTRACTS
*“The Human Body and Lived Experience at Times of the Contemporary Crisis through the
Prism of Science and Art”*
ORGANIZER OF THE SYMPOSIUM: MARIOS A. POURKOS
16 & 17 - 06 - 2016

ΠΕΜΠΤΗ (THURSDAY) 16-06-2016

S1-4. ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION I):
Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΩΣ
ΑΥΤΗ ΒΙΩΝΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ
ΜΕΘΟΔΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ
(CONTEMPORARY CRISIS IN SOCIETY AND FAMILY AND HOW IS EXPERIENCED
THROUGH THE USE OF ARTS-BASED RESEARCH METHODS)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ (CHAIR: MARIOS A. POURKOS)

**S1. Οι Μαντινάδες ως Διαδικασία Αντίστασης στο Πλαίσιο της Σύγχρονης Κρίσης στην Οικογένεια:
Μελέτη Περίπτωσης Μιας Διαζευγμένης Μητέρας με Βάση τη Συστημική και τη Βιογραφική-
Αφηγηματική Μεθοδολογία**

Αλίκη Τζώρτζη, Email: alikitortzi@gmail.com
 Ψυχολόγος, Υποψήφια Διδάκτορας, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Μάριος Α. Πουρκός, Email: mavrikospourikos@gmail.com
 Ph.D., Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Στην ανακοίνωση αυτή παρουσιάζεται η περίπτωση μιας διαζευγμένης σαραντάχρονης μητέρας με δύο παιδιά από την Κρήτη, η οποία στις στιγμές έντασης, καταπίεσης και άγχους είχε βρει τρόπο να επικοινωνεί και να αποφορτίζεται δημιουργώντας δικές της μαντινάδες. Τα συμπεράσματα της έρευνας αυτής βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα, τα οποία συλλέχθηκαν στη διάρκεια των ετών 2012-2014. Τα εμπειρικά αυτά δεδομένα και η διάκριση των υπαρξιακών θεμάτων που παρουσιάζονται βασίζονται σε ένα σύνολο βιογραφικών μαντινάδων που είχε η μητέρα δημιουργήσει σε διάφορες περιστάσεις της ζωής της, σε εθνογραφικές παρατηρήσεις, γενεαλογικά δεδομένα (γενεόγραμμα της μητέρας) και κυρίως στην ανάλυση περιεχομένου του υλικού που συλλέχθηκε από τις σχετικές βιογραφικές-αφηγηματικές συνεντεύξεις που σε μερικές περιπτώσεις γίνονταν με τη μητέρα σε συνδυασμό με τη χρήση ιχνογραφικών και μεταφορικών έργων. Η παρουσίαση γίνεται με ένα συνδυαστικό τρόπο όπου οι μαντινάδες συμπληρώνουν και εμπλουτίζουν τις αναλύσεις από τα υπόλοιπα εμπειρικά δεδομένα και κυρίως αυτά των βιογραφικών-αφηγηματικών συνεντεύξεων σε σχέση με το βίωμα διάφορων πτυχών της ζωής της.

**S1. Mantinadas as a Process of Resistance in the Context of the Contemporary Crisis in the Family: Case
Study of a Divorced Mother Based on Systemic and Biographical-Narrative Methodology**

Aliki Tzortzi, E-mail: alikitortzi@gmail.com
 Psychologist, Ph.D. Candidate, Department of Pre-School Education, University of Crete, Greece
Marios A. Pourkos, E-mail: mavrikospourikos@gmail.com
 Ph.D., Professor, Department of Pre-School Education, University of Crete, Greece

This announcement presents the case of a forty-year-old divorced mother of two children from Crete who used to create couplets (mantinadas) as a way to express herself and relieve stress in moments of tension, pressure and anxiety. The conclusions of this research are based on empirical data collected during the years 2012-2014. These empirical data and the existential issues presented here are based on a set of biographical mantinadas that the woman had created at certain points of her life, on ethnographic observations, on genealogical data (the woman's genogram) and especially on the content analysis of the material collected from the relevant biographical-narrative interviews, some of which were combined with drawings and metaphorical tasks. In this presentation, the mantinadas complement and enrich the analysis of the empirical data, especially those collected from the biographical-narrative interviews concerning the lived experience of various aspects of her life.

S2. Οι Αντιλήψεις των Παιδιών Απέναντι στην Οικονομική Κρίση: Μελέτη Περιπτώσεων με Βάση τη Χρήση Ιχνογραφημάτων και Συνεντεύξεων

Μαρία Γ. Αρετάκη, Email: maretaki79@gmail.com
Ψυχολόγος

Η οικονομική ύφεση με τις σοβαρές επιπτώσεις που επιφέρει στην κοινωνία θέτει σε δοκιμασία τόσο το ίδιο το άτομο στην υποκειμενική του διάσταση όσο και την οικογένεια ως δομική μονάδα της κοινωνίας. Η ανεργία, το μειωμένο εισόδημα και η δυσκολία των ανθρώπων να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις επηρεάζουν τόσο τον ψυχισμό τους όσο και τις οικογενειακές και τις ευρύτερες κοινωνικές σχέσεις.

Τα παιδιά, ως η περισσότερο ευάλωτη πληθυσμιακή ομάδα, βιώνουν ένα ολισθηρό και αβέβαιο κλίμα εξαιτίας της τρωτής οικονομικής κατάστασης, περιβαλλόμενα από φόβο, υπαρξιακό πόνο και έντονο θυμό.

Βασικός στόχος της ανακοίνωσης είναι να παρουσιαστούν ποιοτικά ερευνητικά δεδομένα με βάση το ιχνογράφημα και τη συνέντευξη για το πώς τα παιδιά, επηρεαζόμενα από την περιρρέουσα ατμόσφαιρα της κρίσης και τις στάσεις των ενηλίκων, αντιλαμβάνονται την οικονομική κρίση. Στην έρευνα είχε ζητηθεί από ένα δείγμα παιδιών να ζωγραφίσουν ένα παιδί της ηλικίας τους έτσι όπως ήταν πριν από την οικονομική κρίση και κατά τη διάρκεια αυτής, γράφοντας και ένα σχόλιο επάνω στη ζωγραφιά, ενώ αμέσως μετά ακολουθούσε η συνέντευξη.

Από την ανάλυση περιεχομένου των ιχνογραφημάτων και των σχετικών συνεντεύξεων αναγνωρίζονται οι απόψεις των παιδιών σχετικά με τον τρόπο που εγγίζουν και βιώνουν την οικονομική ύφεση. Ειδικότερα, η έκδηλη στάση των γονέων και του ευρύτερου κοινωνικού πλαισίου σε συνδυασμό με την επιρροή που ασκούν τα μέσα ενημέρωσης στον τρόπο σκέψης των παιδιών, δείχνουν να επιδρούν ανασταλτικά στην ψυχική τους υγεία.

Τα ευρήματα αυτά συγκλίνουν με την πεποίθηση ότι ο τρόπος που οι ενήλικες βιώνουν τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες έχει αντίκτυπο στα παιδιά, καθώς εκείνοι αποτελούν για αυτά σημαντικά πρότυπα μίμησης και ταύτισης.

S2. Children's Perception of the Economic Crisis: Case Study Based on the Use of Drawings and Interviews

Maria G. Aretaki, Email: maretaki79@gmail.com
Psychologist

The economic recession with its serious impact on society, puts to the test the individual himself, in its subjective dimension, as well as family, as a building block of society. Unemployment, reduced income and people's difficulty to meet their financial obligations affect both their psyche and the family and wider social relations.

Children, as the most vulnerable population group, experience a slippery and uncertain climate due the weak economic situation, surrounded by fear, existential pain and intense anger.

The main objective of this communication is the presentation of quality research data based on the drawing and the interview about how children perceive the economic crisis, influenced by the prevailing atmosphere of the crisis and the adults' attitudes. In this research, a sample of children was asked to draw a child of their age as it was before and during the economic crisis and also to write a comment on the drawing, while immediately afterwards followed the interview.

The content analysis of the drawings and the respective interviews shows the children's views on how they experience and understand the economic recession. More specifically, the overt attitude of the parents and the wider social environment, in combination with the influence of the media on how children think, seem to have a detrimental effect on their mental health.

These findings converge with the belief that the way adults experience the adverse economic conditions has an impact on children, as they are important models of imitation and identification for them.

S3. Το Αναπηροποιητικό Κοινωνικό Πλαίσιο στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίσης: Ο Στιγματισμός και η Φωνή Ενηλίκων Ατόμων με Νοητική Αναπηρία Μέσα από τη Χρήση Ιχνογραφικών και Κεραμικών Έργων

Αιμιλία Δούκα, Email: emdouk@gmail.com
Μ.Α., Φιλόλογος Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Μάριος Α. Πουρκός, Email: mavrikospourikos@gmail.com
Ph.D., Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Οι οικονομικές συνθήκες στο πλαίσιο της σύγχρονης κρίσης έχουν διαμορφώσει ένα εξαιρετικά δυσμενές περιβάλλον για τα άτομα με αναπηρία, με χρόνια πάθηση και για τις οικογένειες που έχουν στη φροντίδα τους άτομα με βαριές αναπηρίες. Η παρατεταμένη οικονομική κρίση οδήγησε σε σειρά δυσμενών θεσμικών αλλαγών και πολλά πιεστικά σε ήδη κερτημένα του αναπηρικού κινήματος, στα θέματα αναπηρίας και σε περιορισμό της χρηματοδότησης του τομέα της κοινωνικής πολιτικής. Οι εξελίξεις στην ελληνική οικονομία και κοινωνία επιβεβαιώνουν, με τον πλέον χαρακτηριστικό τρόπο, την αντιφατική κατάσταση που διαμορφώνεται και διεθνώς στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής τα τελευταία χρόνια.

Η κατάσταση αυτή επηρεάζει, όχι μόνο τις οικογένειες των ατόμων με αναπηρία και τα ίδια τα άτομα, αλλά και τους εργαζόμενους στο τομέα της Ειδικής Αγωγής, Εκπαίδευσης και Ψυχικής Υγείας, δημιουργώντας ένα φαύλο κύκλο αναπηροποίησης. Οι ενήλικες ανάπηροι με νοητική καθυστέρηση, και όχι μόνο, «αποθηκεύονται» σε διάφορους χώρους και γκετοποιούνται, λειτουργώντας ως στιγματισμένη κοινωνική κατηγορία. Η κοινωνία και ιδιαίτερα η σημερινή κοινωνία της κρίσης, αδιαφορώντας να παρέχει στα άτομα αυτά τις κατάλληλες διεξόδους και μέσα που αναλογεί σε μια κοινωνία ισότητας και αλληλεγγύης, τους στερεί το δικαίωμα στην εργασία, την ιδιωτικότητα, την κοινωνικοποίηση και τους καθιστά «βάρους», μεγενθύνοντας την σωματική βλάβη σε κοινωνικό πρόβλημα.

Βασικός στόχος στην ανακοίνωση αυτή είναι να παρουσιαστεί μέρος των ερευνητικών συμπερασμάτων σχετικά με το ζήτημα του στιγματισμού των αναπήρων σε ένα Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας. Η έρευνα βασίζεται στην ανάλυση περιεχομένου των ποιοτικών δεδομένων που προέκυψαν από την εθνογραφική συμμετοχική παρατήρηση, τις συνεντεύξεις με τα υποκείμενα και το σχετικό φωτογραφικό και βιντεοσκοπημένο υλικό που αφορά τη χρήση της τέχνης της κεραμικής και των ιχνογραφημάτων. Τα βασικά ερωτήματα που επιχειρούνται να απαντηθούν είναι τα ακόλουθα: (1) Πώς οι νοητικά ανάπηροι κινούνται και εκφράζονται στην κοινωνία της σύγχρονης κρίσης και πώς την αντιλαμβάνονται; (2) Πώς τα άτομα αυτά αντιλαμβάνονται τον εαυτό και την ταυτότητα τους στο πλαίσιο του Κέντρου και έξω από αυτό; (3) Πώς το ίδιο το περιβάλλον τους και κυρίως το προσωπικό του Κέντρου αντιλαμβάνεται και προσεγγίζει τα άτομα αυτά; (4) Ποια είναι η δική τους φωνή και τι θέματα αναδύονται από την ανάλυση περιεχομένου των ιχνογραφημάτων και των κεραμικών τους έργων;

S3. The “Disabling” Social Context at Times of the Contemporary Crisis: Stigma and Voice of Adult People with Mental Disabilities (Retardation) Through the Use of Drawing and Ceramic Works

Emilia Douka, E-mail: emdouk@gmail.com

M.A., Philologist, Department of Philosophy-Pedagogy-Psychology, University of Athens, Greece

Marios A. Pourkos, E-mail: mavrikospourikos@gmail.com

Ph.D., Professor, Department of Pre-School Education, University of Crete, Greece

Economic conditions in the context of modern crisis have created a very difficult environment for people with disabilities, chronic illness and for their families. The prolonged economic crisis has led to a series of adverse institutional changes, many setbacks in already acquired of the Disability Movement, on disability issues and reduction of the financial support of social policy and care. The situation in the Greek economy and society affirm, in the most characteristic way, the contradictory state configured also internationally, in the field of social policy in recent years.

This affects not only the families of disabled people and their families, but also workers in the special education sector, Education and Mental Health, creating a vicious cycle of “disabling”. Adults with intellectual disabilities and other problems, are “stored” in various places like ghettos for stigmatized social categories. Society and especially contemporary society of crisis seems to be indifferent to provide individuals appropriate outlets and media attributed to a society of equality and solidarity, denies them the right to work, privacy, socializing and treats them as a burden enlarging their physical problem to a social problem.

Our main aim here is to present some of the research findings on the issue of stigmatization of the disabled in a Day Care Center. The research is based on content analysis of qualitative data from the ethnographic participant observation, interviews with subjects, photographic and video materials and the use of the clay art and free drawings. The key questions we attempted to answer are the following: (1) How the mentally disabled act and express in the society of modern crisis and how they understand it? (2) How these individuals perceive themselves and their identity within the Centre and outside it? (3) How people who work in this context understand and approaches these people within the crisis? (4) What is their own voice and what subjects emerge from content analysis of their work with clay and drawing?

S4. Η «Πριγκίπισσα Άννυ»: Μια Ιστορία για την Ενδοοικογενειακή Βία στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίσης

Παναγιώτης Ζιάκας

Συγγραφέας-εκπαιδευτικός

Τερέζα Βαλαβάνη, Email: tervalav@yahoo.gr

Ψυχολόγος-εικαστικός

Πρόκειται για μια φανταστική ιστορία, που έγραψε ο Παναγιώτης Ζιάκας το 2015 με αφορμή την ειδική δολοφονία της μικρής Άννυ από τον ίδιο της τον πατέρα. Ο συγγραφέας αφηγείται χρησιμοποιώντας ποιητικό λόγο και την αρχετυπική στόφα των παραμυθιών με συμβολικό τρόπο για την ενδοοικογενειακή βία την εποχή της κρίσης, που θρυμματίζει όνειρα, ζωές και σώματα. Την ιστορία της «Πριγκίπισσας Άννυς» εικονογράφησε η Τερέζα Βαλαβάνη με 12 κολάζ κι ένα εξώφυλλο.

S4. The “Princess Anny”: A Story on Intrafamilial Violence at Times of the Contemporary Crisis

Panagiotis Ziakas

Writer/teacher

Teresa Valavani, Email: tervalav@yahoo.gr

Psychologist/artist

This is a fictional story, written by Panagiotis Ziakas in 2015 in response to the heinous murder of little Anny by her own father. The author tells us using poetic speech and archetypical stuff of fairytales in a symbolic way on the intrafamilial violence at times of the contemporary crisis, that smashes dreams, lives and bodies. The story of “Princess Anny” is illustrated by Teresa Valavani with 12 collages and a book cover.

S5-7. ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION II):

Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ, ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΕ ΚΑΙΡΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ

(THE VALUE OF BODILY EXPRESSION, MEDITATION AND MUSIC AT TIMES OF CRISIS)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΑΙΜΙΛΙΑ ΔΟΥΚΑ (CHAIR: EMILIA DOUKA)

S5. Η Σωματική Έκφραση στην Καθημερινή Ζωή και στο Σχολείο ως Αντίδοτο στη Σημερινή Κρίση

Susana Noemi Abigador, Email: s.abigador@danzavital.com

Δασκάλα Σωματικής Έκφρασης, Δημιουργός του Συστήματος «Danza Vital»

Η σωματική έκφραση είναι μια συμπεριφορά αυθόρμητη, μια «γλώσσα» με την οποία ο άνθρωπος εκφράζει αισθήσεις, συναισθήματα και σκέψεις με το σώμα του. Συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και τη συνειδητοποίηση του εαυτού μας: αφορά τόσο τις στάσεις μας, τις συμπεριφορές και τις αντιδράσεις μας σε καθημερινό επίπεδο, όσο και την ανάγκη «εκφράζω-δημιουργώ-μοιράζομαι» στην κοινωνία που ζούμε. Είναι ένας τρόπος με τον οποίο ο καθένας μπορεί να νιώσει τον εαυτό του, να τον γνωρίσει καλύτερα και να «τον εκφράσει». Είναι ένας άλλος δρόμος που μας οδηγεί βαθύτερα στον εαυτό μας.

Πρόκειται βέβαια για μια ξεχασμένη «γλώσσα», γιατί στην εργασία αυτή με το σώμα δεν εφευρίσκουμε τίποτα καινούργιο, απλά ανακαλύπτουμε, επεξεργαζόμαστε, εκμεταλλευόμαστε και αξιοποιούμε αυτά που ήδη έχουμε από τη στιγμή που γεννιόμαστε, μια γλώσσα άμεση με βάση την οποία ο άνθρωπος εκφράζει τον εαυτό του και ότι άλλο τον απασχολεί.

Καθώς μεγαλώνουμε, το μυαλό μας φορτώνεται με ιδέες, έννοιες, αριθμούς..., στοιχεία αναγκαία μεν, επικίνδυνα δε, αν μας απομακρύνουν από τον εαυτό μας, αν μας κάνουν να ξεχάσουμε το σώμα μας και τον τεράστιο πλούτο που κρύβει. Είναι κρίμα να θυμόμαστε ότι έχουμε ένα σώμα μόνο όταν πονάμε, όταν πρέπει ν' αδυνατίσουμε ή να παχύνουμε, όταν πρόκειται να δοκιμάσουμε ένα καινούργιο ρούχο, κ.λ.π. Και, πέρα από το μυαλό, συνειδητά ή όχι, αντιλαμβανόμαστε τον εξωτερικό κόσμο με τις αισθήσεις μας. Όλο το δέρμα συνεισφέρει δραστικά για να πάρουμε ερεθίσματα. Με το σώμα μας. Το σώμα που είναι ανέκαθεν ο τελειότερος δέκτης και πομπός. Είναι κάτι απολύτως εφικτό και όχι μόνο μια ιδανική θεωρία, αν αποφασίζαμε να ζυγνήσουμε αυτή την ικανότητα που, σε περίπτωση που κοιμάται ή που δε τη χρησιμοποιούμε, είναι απλώς -και δυστυχώς- σα να μην την έχουμε.

Το εκφραστικό μας «κείμενο», οι τρόποι που χρησιμοποιούμε, είναι πολύ φτωχό σε σύγκριση με όλες τις πληροφορίες που παίρνει το σώμα μας καθημερινά. Η πρόταση μας είναι: ας έχουμε τις κεραίες μας σε εγρήγορση και με συνείδηση ότι είναι δικές μας και μπορούμε να προχωρήσουμε όσο και όπου αυτές φτάνουν. Μπορούμε να είμαστε βέβαιοι -χωρίς να το θεωρούμε ιδιαίτερα τολμηρό- ότι, αν δουλέψουμε το σώμα μας σαν ευαίσθητο εργαλείο (που είναι), τότε θα εκμεταλλευτούμε την ίδια μας τη φύση, αποκτώντας μεγαλύτερη ισορροπία, γνωρίζοντας τις δυνατότητες μας, για να πάρουμε, να εκφραστούμε και να επικοινωνήσουμε. Ταυτόχρονα, θα εμπλουτίσουμε τη δική μας προσωπικότητα, με συνείδηση και οργάνωση της ευαισθησίας μας. Αν επιτρέπουμε στο σώμα μας να κινείται -και σε μας να το ακούμε- τότε μας προσφέρει αυτόματα, πέρα από το να εκφραζόμαστε, μοναδικές πληροφορίες μοναδικές, γιατί μιλάνε για μας, κι έρχονται από εμάς. Γίνεται έτσι ένας διάλογος με τον εαυτό μας, ο οποίος ταξιδεύει ακόμα μακρύτερα όταν μπορούμε να τον μοιραστούμε και με τους άλλους.

Στη σωματική αυτή έκφραση όλοι μας είμαστε καλοδεχούμενοι. Και καλοδεχούμενος σημαίνει πως αυτά που φέρει, αυτά από τα οποία αποτελείται και αυτά που μπορεί να κάνει, είναι σεβαστά. Γιατί προσφέρει άμεσα, με την παρουσία του και μόνο, με τον τρόπο που κάθεται, που ακούει, που περπατάει, που απορεί, που προσπαθεί, που αρνείται, που τολμάει, που φοβάται, που...

Στη διαδικασία αυτή δεν χρειάζεται καμία προεργασία. Ξεκινάμε από το σημείο που βρισκόμαστε, δηλαδή από όποια συναισθηματική, ψυχολογική και σωματική διάθεση έχουμε, κι αυτό που κουβαλάμε, αν χρειαστεί, θα μεταμορφωθεί σταδιακά, αυθόρμητα και αβίαστα.

Αυτό γίνεται, από τη μία, με τις οργανωμένες ασκήσεις και δραστηριότητες που προτείνονται στο πλαίσιο της Σωματικής Έκφρασης και από την άλλη, με την προσωπική δουλειά που είναι διατεθειμένος να κάνει ο καθένας. Στη διαδρομή αυτή θα βρεθούμε με διαφορετικά συναισθήματα, όπως χαρά, πόνο, αδιαφορία, άρνηση, αμηχανία, βεβαιότητα, απογοήτευση, εμπιστοσύνη και πολλά άλλα τα οποία συναντάμε όταν κάνουμε κάτι σημαντικό για μας.

Όσον αφορά τα παιδιά, η πρακτική αυτή της Σωματικής Έκφρασης μπορεί να γίνει σε διάφορους χώρους, στην αίθουσα μουσικής, στο γυμναστήριο, στην αίθουσα εκδηλώσεων, σε αυλές –στεγασμένες ή μη–, σε μεγάλους διαδρόμους, στην ίδια την αίθουσα που είναι οι μαθητές όλη την ώρα. Σ’ αυτή την περίπτωση χρειάζεται να ελευθερώσουμε όσο γίνεται το χώρο μας από τα αντικείμενα που περιέχει και να αξιοποιήσουμε ότι έχουμε στη διάθεσή μας δημιουργικά και με κέφι.

S5. The Bodily Expression in Everyday Life and at School as an Antidote to the Contemporary Crisis

Susana Noemi Abigador, Email: s.abigador@danzavital.com

Teacher of Bodily Expression, Creator of «Danza Vital» System

Bodily Expression is a spontaneous behaviour, a language with which people express feelings, emotions and thoughts using their bodies. It raises awareness and self confidence; it reflects our attitudes, behaviours and everyday reactions as well as the need for Expressing, Creating and Sharing in the society we live in. It is a way to feel, get to know and express ourselves better. It is a different road that leads deeper into oneself. It’s a forgotten language, not a new invention; we simply rediscover, elaborate and exploit what we already have from the moment we are born. It is a direct language because our body is the principle tool the man has in order to expresses himself.

As we age, our brain is loaded with ideas, concepts, numbers.... and elements which, although necessary, are also dangerous, since they can alienate us from ourselves, make us forget our body and the huge wealth that it holds. It is a shame that we take it into account only when it hurts, when we lose or gain weight, when we are about to try a new outfit and so on and so forth. It is not only our mind that we perceive the world with, more or less consciously. It is also with our senses. For example, our skin receives stimuli directly and actively, effectively and surely. Therefore, we understand the world with our mind as well as with our body which has always been the perfect receiver and transmitter. If this perception is inert or inactive, then unfortunately, it is like it does not exist. So if we ever decide to wake it up, this is an entirely feasible and not merely theoretical goal.

Our expressive “text”, that is the ways we use to express ourselves, is very poor in comparison with all the information that our body gets daily. Our suggestion is: let us have our antennas alert, be aware that they belong to us, and that we can proceed as far as and where they can take us. We could say with confidence - not considering it particularly daring - that if we work with our body, this sensitive tool of ours, then we will take advantage of our own nature, gain greater balance, get to know our potential and obtain what we are interested in, express, communicate body and enrich our body “text” (everything I have, want or feel the need to declare). It is a conscious organization of our sensitivity so that we know better what our body expresses. If we allow our bodies to move - and we consciously listen to it - then automatically it gives us unique information-unique because it refers to us and comes from us. In this way, a dialogue with ourselves takes place, which travels even farther when we can share it with others.

In Bodily Expression everyone is welcome. *Welcome* means that whatever you carry, what you are and what you can do are all respected. This is because you contribute directly, with your presence alone, or in the way you sit, you listen, you walk, you wonder, you try, you deny, you dare, you fear.... You do not need any preparation, we start from where we are, which means any emotional, psychological and physical disposition we are in. What we carry will be gradually transformed if needed. How? On the one hand, by the organization proposed by Bodily Expression (methodological exercises and activities), and on the other hand, by the personal work each one is willing to do.

In this course, we will be confronted with different emotions such as joy, pain, indifference, denial, embarrassment, confidence, disappointment and many others which we find when we do something important to us. The road is not straight: I proceed, stop, contemplate on what I have done, I fall, I do not know how to get out, discover, run, wait, I doubt, feel uncomfortable, in a hurry, I do not understand ... I learn from all this. It might sound cold but all these stages are part of the process and luckily they are natural and necessary. Why are they necessary? Because, from all negations or difficulties, we can derive valuable information if we wish. The organization mentioned above helps us exploit all this creatively.

S6. Ο Διαλογισμός και η Αξία του στην Αυτογνωσία στο Πλαίσιο της Σύγχρονης Κρίσης

Ανδρονίκη Νισήρα Λουκά, Email: ltg_nikil@yahoo.gr

Δασκάλα Διαλογισμού, Σύμβουλος Ενεργειακής Αυτογνωσίας

Παρακολουθούμε τον διαλογισμό, τις καταβολές του και την ιστορική συγκυρία κατά την οποία συντελέστηκε το περασμά του στον δυτικό κόσμο. Ο διαλογισμός καλλιεργεί μια ζωή προσωπικής ανάπτυξης και πνευματικότητας στην πράξη και συνδέεται με την βαθιά διαδικασία της Αυτογνωσίας. Αποφορτισμένος από τα θρησκευτικά του συμφραζόμενα μπορεί να εκτιμηθεί σαν μέθοδος που προάγει την ένωση με τον εαυτό, την πλήρη αντίληψη και την συνειδητή εμπειρία του σώματος. Στο πλαίσιο της αστικοποιημένης κοινωνίας και της σύγχρονης κρίσης, που δημιούργησε η εκβιομηχάνιση εν τη γενέσει της, έρχεται ο διαλογισμός να παίξει έναν βοηθητικό και συμπληρωματικό ρόλο στην διαχείριση των προσωπικών θεμάτων που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος. Με τις αυξημένες απαιτήσεις για παραγωγικότητα κι αποτελεσματικότητα, οι άνθρωποι ωθούνται ολο και πιο πιεστικά στην εργαλειοποίησή τους. Σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από άκρατο καταναλωτισμό, το άτομο καταλήγει να θεωρείται αναλώσιμο κι εύκολα αντικαταστάσιμο. Ωστόσο ο διαλογισμός, προσφέροντας την δυνατότητα να βιώνει κανείς το είναι του και την αξία του, είναι μια διέξοδος από τον μονόδρομο της εργαλειοποίησης, τη γενικευμένη αποξένωση και παράλληλα ενδυναμώνει ανθρώπινες αξίες και νέες νοηματοδοτήσεις της συνύπαρξης στο κοινωνικό ιστορικοπολιτισμικό πλαίσιο της κρίσης.

S6. Meditation and Its Value on Self Awareness in the Context of the Contemporary Crisis

Androniki Nisira Louka, Email: ltg_nikil@yahoo.gr
Teacher of Meditation, Consultant of Energy Self-Knowledge

Here meditation is followed from its origins to the historical contemporaneity during which its passage to the western world occurred. Meditation cultivates a life of personal growth and of spirituality in action, deeply connected with the self awareness process. When uncharged from its religious context, it can be highly valued as a method that promotes the union with the self, the heightened sensibility, the full perception and the conscious experiencing of the body. Meditation holds an ancillary and counterbalancing role in a man 's handling of personal issues against the contemporary crisis of urban societies, created with industrialization from its dawning. On an era characterized from extreme consumerism, which projects augmented demands for productivity and effectiveness, men are pushed in a coercive way to become instruments. People are regarded as perishable and replaceable. Offering to one the possibility of experiencing his own being and value, meditation is a get away from the one way road of becoming an asset, of the broad alienation, while at the same time it empowers human values and promotes new understandings of coexistence in the social, historic and cultural context of the crisis.

S7. Οι Ευεργετικές Συχνότητες και οι Ήχοι της Πυθαγόρειας Προσέγγισης στην Σύγχρονη Κρίση

Μιχάλης Καραβασιλίας

Καθηγητής του Τμήματος Μουσικοθεραπείας Ηχοθεραπείας και Αρχαιοελληνικής Μουσικής στο Ελληνικό Κέντρο Ερευνών Ηχου Μουσικής & Λογού (Ε.Κ.Ε.Ι.Μ.). Email: e.keim1@gmail.com www.ekeim.gr

Είναι ένα θέμα με πολυδιάστατο χαρακτήρα, εμείς θα εστιάσουμε στον πολιτισμό και την Υγεία. Ο πολιτισμός στο επίπεδο των τεχνών ασκεί επιρροή, επί των ψυχών αρχικά και επί των σωμάτων δευτερευόντως. Με μία από τις σπουδαιότερες αισθήσεις του Ανθρώπου την Ακοή, διοχετεύεται στο ανθρώπινο σώμα μέσω του ήχου και των συχνοτήτων ταλαντώσεων ένα ανώτερο διατροφικό είδος, αυτό είναι το ενεργειακό πεδίο της κοσμικής ουσίας, οι Πυθαγόρειοι αυτό το θεωρούσαν ως το πρώτο διατροφικό είδος και το αίτιον της νεύρο αξονικής ταλάντωσης του ηλεκτρομαγνητικού πεδίου, που είναι υπεύθυνο για την παραγωγή των ουσιών του ορμονικού συστήματος κτλ.. Η σύγχρονη κρίση προκαλεί άγχος και στρες, τα οποία είναι υπεύθυνα για της δυσλειτουργίες του οργανισμού μας. Οι έρευνές μας και η κατασκευή ιδικών μουσικών οργάνων, από την δεκαετία του 1980 μέχρι και σήμερα, μας υπόδειξε τις λύσεις που βρίσκονται στην Πυθαγόρεια μουσική άποψη. Η παρουσίαση της θεματολογίας μας, περιλαμβάνει και την βιωματική μουσική παράσταση με αρχαία Ελληνικά Μουσικά όργανα.

S7. The Beneficial Frequencies and the Sounds of Pythagorean Approach in Contemporary Crisis

Michalis Karavassilis

Teacher in the Departmenet of Music Therapy, Sound Therapy and Ancient Hellenic Music in e.k.e.i.m (The Hellenic Centre for Research in Sound, Music & Speech). Email: e.keim1@gmail.com www.ekeim.gr

The above topic, has a multidimensional character. We, are going to focus more on the aspects of Culture and Health. The Arts, influence firstly the psychi (soul) and secondly the body. Using one of the greatest senses, the one of Hearing, a superior nutritional species is channeled into the human body through the Sound and its frequency oscillations. This is the energy field of the cosmic essence which was considered by the Pythagoreans as the first nutritional species and the cause of the neuro axial oscillation of the electromagnetic field which is responsible for the production of the substances of the hormonal system. Nowadays, the modern crisis causes anxiety and stress, which are responsible for the failures of our body and organs. Our research and crafting of special musical instruments, since the 1980's until today, have indicated the solutions that are located in Pythagorean music. The presentation of our topics, includes an experiential music performance with ancient hellenic instruments.

S8-12. ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION III):

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ, ΣΩΜΑ, ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

(ARTIFICIAL INTELLIGENCE, BODY, LOVE AND SOCIETY IN THE ERA OF CONTEMPORARY AND UPCOMING CRISIS)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ (CHAIR: MARIOS A. POURKOS)

S8. Ισορροπίες και Ανισορροπίες στη Ζωή μας στο Πλαίσιο της Σύγχρονης και Επερχόμενης Κρίσης: Κριτικός Αναστοχασμός σε Σχέση με την Προβολή Τριών Ταινιών Μικρού Μήκους και την Επιστολή του Αρχηγού των Ινδιάνων προς τον Πρόεδρο των ΗΠΑ

Μάριος Α. Πουρκός

Ph.D., Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Email: mavrikospourikos@gmail.com

Στην ανακοίνωση αυτή παρουσιάζονται οι ακόλουθες τρεις ταινίες μικρού μήκους ως μια εισαγωγή για τον κριτικό αναστοχασμό που αφορά τη ζωή μας στην εποχή της σύγχρονης και επερχόμενης κρίσης: (1) «Ισορροπία», (2) «Η Απίστευτη

Δύναμη της Συγκέντρωσης» και (3) «Ο Άνθρωπος και η Φύση». Στο τέλος παρουσιάζουμε την επιστολή που το 1854 έστειλε ο αρχηγός της Ινδιάνικης φυλής Σηάτλ, προς τον Πρόεδρο της Αμερικής Φραγκλίνο Πήρς (1853-1857), όταν ο τελευταίος ζήτησε από τον Σηάτλ να πουλήσει στην κυβέρνηση των ΗΠΑ τη γη του.

Οι πιο πάνω φωτογραφίες με σταυρωμένα παιδιά του Erik Ravelo πραγματεύονται τις μορφές ψυχολογικής και σωματικής κακοποίησης που βιώνουν παγκοσμίως τα παιδιά σήμερα. Η σειρά των φωτογραφιών ονομάζεται **“Los Intocables”**, δηλαδή **«Οι Άθικτοι»**. Αναφέρονται με τη σειρά στα πιο κάτω κοινωνικά ζητήματα: (1) στα φαινόμενα παιδεραστίας στο Βατικανό, (2) στον σεξουαλικό τουρισμό με θύματα μικρά παιδιά στην Ταϊλάνδη, (3) στον πόλεμο στη Συρία, (4) στην εμποσία οργάνων στη μαύρη αγορά, όπου τα περισσότερα από τα θύματα είναι παιδιά φτωχών χωρών, (5) στο δικαίωμα της ελεύθερης οπλοκατοχής στις ΗΠΑ, και (6) στην παχυσαρκία, κατηγορώντας τις μεγάλες εταιρείες fast food.

(The above Erik Ravelo's photos with folded children discuss the forms of psychological and physical abuse experienced by children worldwide today. The series of photographs called **“Los Intocables”**, ie **“The Intacts”**. The above photographs concern in order that are presented the following social issues: (1) the phenomena of pedophilia in the Vatican, (2) the sexual tourism involving children in Thailand, (3) the war in Syria, (4) the emposia organs on the black market, where most of the victims are children from poor countries, (5) the right to freedom gun in USA, and (6) the obesity, accusing the big fast food companies).

S8. Balances and Imbalances in Our Life in the Context of Contemporary and Upcoming Crisis: Critical Reflection in Relation to Three Short Films and to the Indian Chief Seattle's Letter to the USA President

Marios A. Pourkos

Ph.D., Professor, Department of Pre-School Education, University of Crete, Greece, E-mail: mavrikospourikos@gmail.com

Our main aim here is to present the following three short films as an introduction to the critical reflection on our lives in the context of contemporary and upcoming crisis: (1) *“Balance”*, (2) *“The Incredible Power of Concentration”*, (3) *“Man ... and Nature”*. At the end we present the letter that in 1854 the leader of the Indian tribe Seattle sent to the American President Franklin Pirs (1853-1857), when the latter asked Seattle to sell for the USA government his land.

S9. Όταν Ο Πολιτισμός Σκοτώνει την Κοινωνία ...

Δημήτρης Νταβέας, Email: ddaveas@gmail.com

Αρχαιολόγος & Εθνολόγος

Με δεδομένο το αμφίσημο του συνεχούς κοινωνία-πολιτισμός και την αποδοχή της ανιχνευτικής αρχής τού «τι κατά τινος» και των πρακτικών περιορισμών ενός είδους επιστημονικών «ορισμών» αλλά και του νοήματος της δοξογραφικής προσέγγισης επικοινωνιακής αναγκαιότητας επιχειρείται μια επανεκτίμηση:

1. Των όρων υπό τους οποίους εμφανίζονται φαινόμενα δραματικών αδιεξόδων.
2. Δυσχέρειας μελέτης τους.
3. Φαύλου κύκλου και δραματικής δυσφορίας στις κοινωνίες και στα εκ φύσεως ή κατά συνθήκην ή κατ' ανάγκην επιβίωσης μέλη τους.
4. Επαναπροσδιορισμού της διάκρισης μεταξύ υποκειμένου/αντικείμενου μετά τις κλασικές θεωρίες κατά πρόταση Karl Marx, Sigmund Freud και μεταγενέστερων κοινωνιολογικών/ ψυχολογικών/ πολιτισμολογικών προσεγγίσεων.

5. Των συναφών ερωτημάτων που προκύπτουν για την θεωρία και πράξη μιας μαθησιόγονης αφετηρίας παιδείας και παιδείας ανοικτού τύπου.

S9. When Civilization Kills Society...

Dimitris Daveas, Email: ddaveas@gmail.com
Archeologist & Ethnologist

The content of this Proposal refers exactly to what its title depicts, it refers namely in which cases and for what reasons the civilization undermines or negates the self-evident existence of social groups/communities.

The theoretical keystones of the Proposal are defined below;

Primarily, taking into consideration the ambiguous nature of the concepts “society-civilization”, the approved tracing principle “ti kata tinos”, any limitations of “scientific definitions” due to practical and spiritual reasons and the essence of a doxographical approach of the communicative necessity, will eventually lead to a re-evaluation of the following concepts;

1. of the circumstances under which phenomena of dramatic dead ends make their appearance,
2. of the difficulties arising during the study of such phenomena,
3. of situations of vicious cycle and dramatic dysphoria/discomfort in societies and their impact upon their members’ survival,
4. of the division between subject/object theory concerning the after Karl Marx and Sigmund Freud era and other subsequent sociological/psychological/cultural approaches as well,
5. of the relevant questions about the theory and practice of an open type education and training scheme.

S10. Η Τεχνητή Νοημοσύνη στο Πλαίσιο της Σύγχρονης και Επερχόμενης Κρίσης: Οι Συνεπαγωγές της στον Καθημερινό Ενσώματο Άνθρωπο και στις Υπαρξιακές και Κοινωνικο-πολιτισμικές του Αξίες

Ευστάθιος Ευσταθίου, Email: gyrotron@primehome.com
Ηλεκτρονικός Μηχανικός, Ph.D., Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Βαρσοβίας

Το εργαλείο που ο κάθε μέσος άνθρωπος έχει μπροστά του καθημερινά σαν βοήθημα δουλειάς, διασκέδασης ή επικοινωνίας με άλλους ανθρώπους και ονομάζουμε κοινά ως υπολογιστή έχει την δική του ιστορία. Η ιστορία αυτή δεν πάει πίσω αιώνες αλλά χιλιετίες και ως αρχή μπορούμε να δώσουμε την διαλογική και ως επακόλουθο την λογική σκέψη. Δηλαδή τις ρίζες τις βρίσκουμε στον Σωκράτη και τον Αριστοτέλη που καθιέρωσαν την λογική ως εργαλείο του ανθρώπου. Ο δρόμος που ακολουθεί είναι δαιδαλώδης τόσο στο χώρο όσο και στον χρόνο.

Η αλγοριθμική μεθοδολογία που είναι το δεύτερο βασικό συστατικό στοιχείο του υπολογιστή έρχεται από την Μέση Ανατολή τον 17ο αιώνα μαζί με την εμφάνιση της μαθηματικής Άλγεβρας. Μετά δε την βιομηχανική επανάσταση έχουμε την εμφάνιση της έννοιας της μηχανής και της μηχανικής θεώρησης της πραγματικότητας. Η μηχανή λοιπόν Τούρινκ, όπως εμπνεύστηκε από τον Άλαν Τούρινκ είναι επακόλουθο της Νευτώνειας φυσικής αντίληψης του κόσμου. Το τελικό προϊόν, αυτό δηλαδή που έχουμε στο γραφείο μας, είναι η «μηχανή» Φον Νιούμαν. Το κομπιούτερ λοιπόν, είναι ένας «γρήγορος βλάκας», όπως συνηθίζεται να αποκαλείται στον τεχνικό κόσμο, που μπορεί όμως με μεγάλη ταχύτητα να επιλύσει προβλήματα που ο άνθρωπος έχει περιγράψει με κάποιο αλγόριθμο.

Στις αρχές όμως του 20 αιώνα έχουμε μια νέα διάσταση της Φυσικής αντίληψης του μικρόκοσμου της ύλης, αυτή την φορά δηλαδή, την Κβαντομηχανική Φυσική. Η μαθηματική δομή της Φυσικής δεν βασίζεται πλέον στον διαφορικό ντετερμινιστικό διαλογισμό, αλλά στην στατιστική έννοια, κάτι που δύσκολα γίνεται αποδεκτό από την κλασική Φυσική. Η νέα αυτή όμως θεώρηση δίνει μια νέα δυνατή όθηση στις τεχνικές/ηλεκτρονικές επιστήμες. Ταυτόχρονα όμως, έχουμε και την εμφάνιση της έννοιας της πληροφορίας. Τόσο ο άνθρωπος όσον και οι υπολογιστικές μηχανές επεξεργάζονται πληροφορίες. Την μαθηματική έννοια της πληροφορίας την δίνει στα μέσα του 20 αιώνα ο Σάνον. Η έννοια αυτή έχει στατιστική και θερμοδυναμική-εντροπιακή διάσταση.

Η πληροφορία λοιπόν αποτελεί τον κρίκο που ενώνει τον άνθρωπο με την μηχανή. Επειδή όμως η φύση της πληροφορίας είναι καθαρά στατιστική έχουμε μια νέα προσέγγιση στη έννοια της μηχανής. Εμφανίζεται ο όρος «Τεχνητή Νοημοσύνη». Πλέον εγκαταλείπεται η μηχανική έννοια του υπολογιστή-μηχανή και γίνεται λόγος για «Νοημοσύνη». Καθαρός όμως μαθηματικός ή φυσικός ορισμός δεν υπάρχει. Η περιπλάνηση της έρευνας διαρκεί πέραν του μισού αιώνα με κυρίαρχα τα στατιστικά μοντέλα και αλγορίθμους τύπου Μαρκόβα. Τα τελευταία χρόνια η εξέλιξη είναι ραγδαία. Η Τεχνητή Νοημοσύνη παρουσιάζει δυνατότητες μάθησης και μπορεί πλέον να συναγωνιστεί, να «κερδίσει» τον ανθρώπινο νου σε παιχνίδια στρατηγικής τύπου «Γκο», ασιατικής προέλευσης.

Στην ανακοίνωση αυτή, αναστοχαζόμαστε κριτικά για τις συνεπαγωγές της νέας αυτής επανάστασης, για τους κινδύνους που ελοχεύουν σ’ αυτήν την τεχνοκρατικού τύπου προοπτική για τον άνθρωπο, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου, παρόμοια όπως έκανε και ο φυσικός Στίβεν Χόκινγκς και ο Μπιλ Γκίλτς. Οι ρομποτικές μηχανές αρχίζουν να είναι όλο και περισσότερο ανταγωνιστικές για τις καθημερινές δραστηριότητες του ενσώματου ανθρώπινου είδους, συνιστώντας σοβαρό μέρος της σύγχρονης και επερχόμενης κρίσης τόσο για τη δομή της κοινωνίας και κουλτούρας του όσο και για τις υπαρξιακές του αξίες.

S10. The Artificial Intelligence in the Context of Contemporary and Upcoming Crisis: Its Implications in the Everyday Embodied Man and in His Existential and Socio-cultural Values

Efstathios Efstathiou, Email: gyrotron@primehome.com
Electronic Engineer, Ph.D., Warsaw University of Technology

The tool that every one of us has in use in his everyday life as a mean of working help, entertainment or communication with other people and is commonly named computer, has its own history.

Its history doesn't go backwards in ages, as someone could assume, but in millennia. As the beginning can be given the "dialectics" and its successor the "logical" thinking. That means that the roots are going backwards to Socrates and Aristotle who had introduced the logical thinking as a human tool.

Its further evolution is labyrinthine both in space and in time.

As a second essential step in this process the "algorithm" methodology can be given, which is coming from Middle East at 17th century with the introduction of the mathematical Algebra, with the next step to be the Boolean Algebra which is the mathematical implementation of the logical thinking.

The following industrial revolution and the invention of machines brought the "mechanical" perception of our physical world. Furthermore, the Turing machine as was proposed in the early 19th century by Allan Turing, is the Newtonian result of the perception of our physical reality. The final product, means the tool we have on our desk nowadays, is the Von Neumann machine proposed in 1940s, with the ENIAC machine to be the first "half working" computer. The computer, "the fast and stupid" as used to be named in the engineering world, can very fast solve problems that have been described by an algorithm.

Meanwhile in the early 20th century a new dimension in the understanding of our physical world appears, the Quantum Mechanics, which describes the microscopic atomic world. The mathematical approach of the new Physics is no more based on the deterministic differential description but on a statistical way of thinking, what is difficulty accepted by the classical Physics. However the new scientific tool gives a dynamic push to technical sciences like electronics and telecommunications. Simultaneously we have the appearance of the concept of information. The computing machines as well the human are both processing information. The mathematical form of information is given by Shannon in the middle of 20th century.

It has a statistical and entropy-thermo dynamical mean.

The idea of information is going to be the joining bridge between human and machine. As the information has a statistical meaning a new definition of the computing machine is introduced, the Artificial Intelligence (AI). However no clear mathematical or physical definition is given until nowadays.

The research in the field last more than half a century and is mainly based on statistical algorithms of Markov process. In the recent years the progress in AI is very challenging. The AI can implement learning algorithms and can compete/win with typical human strategy games, like "Go", of Asian origin.

In this presentation a critical approach and the implications that in modern life can introduce the AI revolution in the modern life of the embodied man is given. The computer machine, as mainframe or as a microchip, is already everywhere in our lives, from our mobile phone to the banking system and the drone killing machines. Is a tool very well used to create and control the modern financial crisis.

We are warning for the incoming new technological revolution as other scientists and technology people have done, like Steven Hopkins and Bill Gates.

S11. Eros ex Machina, Έρως και Σώμα στην Εποχή της Μηχανής

Αλέξανδρος Δασκαλάκης, Email: alexask@hotmai.fr
Υποψήφιος Διδάκτορας Πανεπιστημίου Paris I Panthéon-Sorbonne

Ποτέ άλλοτε η μηχανή δεν ήταν τόσο παρούσα στο φάσμα της προσωπικής και της κοινωνικής μας ζωής όσο σήμερα. Μηχανές εξελιγμένες, μηχανές σχεδόν δίχως σώμα, κυριαρχούν στο παιχνίδι της επικοινωνίας και κυρίως σ' αυτό του έρωτα, το οποίο ανέκαθεν παιζόταν στο πεδίο του σημαίνοντος, ήτοι στο πεδίο του αοράτου. Έτσι ερωτήματα γύρω από την φύση του έρωτα και της επιθυμίας, του καθεστώτος του υποκειμένου και του σώματος, ανακύπτουν εκ νέου. Με πλοηγό την ταινία *Her* (2013) θα προσπαθήσουμε να ανιχνεύσουμε τις μεταμορφώσεις της ερωτικής επιθυμίας στην ψηφιακή εποχή, καθώς και της σχέσης ανθρώπου – μηχανής. Σκοπός αυτής της παρουσίασης δεν είναι να επιμείνει στην ιδέα της αντικατάστασης του ανθρώπου από τη μηχανή, αλλά να θέσει ένα πιο εύλογο ερώτημα: Πώς ή ταυτότητα του ανθρώπινου βασίζεται σε εξωτερικές επεκτάσεις; Πώς ενσωματώνει τη μηχανή; Με άλλα λόγια, πώς το υποκείμενο μπορεί να προκύψει μόνο όταν ενσωματωθεί σ' ένα δίκτυο κοινωνικών σχέσεων και υλικών επεκτάσεων; Και τέλος τί δηλώνει αυτή του η δέσμευση για το καθεστώς της επιθυμίας του;

S11. Eros ex Machina, Love and Body in the Era of Machine

Alexandros Daskalakis, Email: alexask@hotmai.fr
Ph.D. Candidate, Paris I Panthéon-Sorbonne University

Never before the presence of the machine in the whole spectrum of individual and social life was as obvious as it is nowadays. Evolved, almost bodiless machines reign in what we usually call communication and especially in the matters of love, which both belong to the field of the signifier, namely in the field of the invisible. Thus, questions about the nature of

love and desire, the status of the subject and of the body arise anew. Having the film *Her* (2013) as a guide we will try to track the transformations of sexual desire in the digital era, as well as the relation between man and machine. The objective of this presentation will be to avoid the obvious critique of the replacement of man by machines, in order to pose some more urgent questions: How does the very identity of human mind rely on external mechanical supplements? How does it incorporate machines? In other words, how mind can emerge only by being embedded in the network of social relations and material supplements? And finally what does this commitment shows about the status of the subject's desire?

S12. Δύο Αρχαίοι Ελληνικοί Μύθοι, Καθρέφτης του Μέλλοντός μας

Ειρήνη Γαβριλάκη, Email: eigavrilaki@yahoo.gr

Αρχαιολόγος, Προϊσταμένη Τμήματος Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων, Αρχαιογνωστικής Έρευνας και Μουσείων Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου

Μέσα από την προσέγγιση των αρχαίων ελληνικών μύθων της Δανάης και του Ερυσίχθονα, προσεγγίζεται το θέμα της απληστίας και της καταστολής, και τα δύο αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά μιας κοινωνίας που, έχοντας καταστρατηγήσει το μέτρο της συλλογικής συνείδησης, βρίσκεται σε κρίση.

Εξάλλου, η ενσυναισθητική ανάγνωση των στερεοτύπων που επαναλαμβάνονται στους μύθους αυτούς βοηθά στην κατανόηση των μηχανισμών επιβολής «απάνθρωπων», μοντέλων συμπεριφορών στην κοινωνία της κρίσης.

Μέσα από την επικαιροποίηση των δύο αυτών μυθικών παραδειγμάτων και την αναγνώρισή τους στο σημερινό κοινωνικό / πολιτικό γίγνεσθαι, ο μυθικός λόγος γίνεται κατανοητός και ταυτόχρονα παραμυθητικός μέσω της κάθαρσης και της επαναφοράς του μέτρου, όπως επιβάλλει η συλλογική εμπειρία.

S12. Two Ancient Greek Myths, a Mirror of Our Future

Irini Gavrilaki, Email: eigavrilaki@yahoo.gr

Archaeologist, Head of the Department of Prehistoric and Classical Archaeological Sites, Monuments & Museums in Rethymnon, Crete, Greece

Through the approach of the ancient Greek myths of Danae and Erysichton, we consider greed and suppression, both recognizable in a society which, having encroached the meaning of civic mindedness, is in crisis. Besides, approaching stereotypes repeated in these myths with empathy enables the understanding of the obtrusion of cruel behavior mechanisms in a society in crisis.

By the timely use of the cited two mythical examples and their recognition in the current social/political frame, the myths become brighter and, in the same time, give comfort through *catharsis* and reinstatement of the balance (*metron*), in accordance with the common experience.

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗ ΤΟΥ
ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ
(WELCOME ADDRESS AND OPENING ADDRESS BY THE ORGANIZER OF THE
SYMPOSIUM)**

S13. Χαιρετισμοί (Opening, welcome address)

S14. Διαδικασίες Εξατομίκευσης (Ορθολογικοποίησης/Εργαλειοποίησης, Ηθικοποίησης, Ψυχολογικοποίησης) και Πολιτικοποίησης του Σώματος και οι Συνεπαγωγές τους στην Κοινωνία και την Καθημερινή μας Ζωή στο Πλαίσιο της Σύγχρονης και Επερχόμενης Κρίσης

Μάριος Α. Πουρκός, Email: mavrikospourikos@gmail.com

Ph.D., Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Στην ανακοίνωση αυτή, προσφέρουμε μια κριτική ματιά στις διαδικασίες εξατομίκευσης (ορθολογικοποίησης/εργαλειοποίησης, ηθικοποίησης, ψυχολογικοποίησης) και πολιτικοποίησης του σώματος σε σχέση με τις συνεπαγωγές τους στην κοινωνία και την καθημερινή μας ζωή στο πλαίσιο της σύγχρονης και επερχόμενης κρίσης. Στη βάση των υπάρχουσων σύγχρονων βασικών θεωρητικών προσεγγίσεων για το σώμα (όπως είναι αυτές των Marcel Mauss, Michel Foucault, Norbert Elias, Pierre Bourdieu, Erving Goffman και πιο σύγχρονα του Bryan S. Turner και του Arthur Frank), παρουσιάζεται ένα συνθετικό ερμηνευτικό μοντέλο κατανόησης των σύγχρονων διαστάσεων του σώματος ως τόπου βιωμάτων, ταυτοτήτων και δημιουργίας κοινωνικών νοημάτων. Στο μοντέλο αυτό διακρίνονται και περιγράφονται δύο βασικές κοινωνικο-πολιτισμικές διαδικασίες κατασκευής ή δημιουργίας του σώματος που και οι δύο συνιστούν βασικές διαστάσεις της διαδικασίας εργαλειοποίησης και αποπαραδοσιοποίησης: η διαδικασία της εξατομίκευσης του σώματος, που βασίζεται στη γνώση και το λόγο των ειδικών κατασκευασμένων στο «παράδειγμα» της ταυτότητας και η διαδικασία της πολιτικοποίησης του σώματος, που βασίζεται στο γεγονός ότι το σώμα, ως σημείο συνάντησης της ιδιωτικής σφαίρας με την δημόσια σφαίρα, παρουσιάζεται με τη μορφή διπλής δράσης: της θεσμικής πολιτικής (που επιβάλλεται από τα κράτη ή τις κυβερνήσεις τους) και του όλου πεδίου της μη θεσμικής πολιτικής συμπεριλαμβανομένων των πολιτισμικών (π.χ. θρησκευτικών) προτύπων. Στο πλαίσιο των διαδικασιών εξατομίκευσης διακρίνονται και περιγράφονται τρεις επιμέρους άρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους διαδικασίες: (α) η διαδικασία ορθολογικοποίησης του σώματος, (β) η διαδικασία

ηθικοποίησης του σώματος και (γ) η διαδικασία ψυχολογικοποίησης του σώματος. Στο πλαίσιο των διαδικασιών πολιτικοποίησης του σώματος διακρίνονται και περιγράφονται δύο βασικές του διαστάσεις: (α) η διάσταση όπου «το ιδιωτικό γίνεται πολιτικό» και η διάσταση όπου «το πολιτικό γίνεται ιδιωτικό».

S14. Processes of Individualization (Rationalization/Instrumentalization, Moralization, Psychologization) and Politicization of the Body and Their Implications in Society and Our Everyday Life in the Context of Contemporary and Upcoming Crisis

Marios A. Pourkos, E-mail: mavrikospourikos@gmail.com

Ph.D., Professor, Department of Pre-School Education, University of Crete, Greece

In this presentation we offer a critical look into the processes of individualization (rationalization/instrumentalization, moralization, psychologization) and politicization of the body and we examine their implications in society and our everyday life in the context of contemporary and upcoming crisis. On the basis of existing theoretical approaches to the body (such as Marcel Mauss, Michel Foucault, Norbert Elias, Pierre Bourdieu, Erving Goffman and, more recently, Bryan S. Turner and Arthur Frank), we present a synthetic interpretive model of understanding of the contemporary body dimensions as a place of lived experiences, identities and creation of social meanings. Two major socio-cultural processes of construction or creation of the body, which are key dimensions of the detraditionalization process, are distinguished and described: the process of body individualization, which is based on the knowledge and discourse of specialists who used the identity paradigm, and the process of body politicization, which is based on the fact that the body, as a meeting point of the private and the public sphere, is presented in the form of a double action: the institutional policy (imposed by the states or their governments) and the whole field of non-institutional policy, including cultural (e.g. religious) standards. Within the individualization process, three inextricably linked processes are distinguished and described: (a) the rationalization process of the body, (b) the moralization process of the body and (c) the psychologization process of the body. Within the politicization processes of the body, two main dimensions are distinguished and described: (a) the dimension where “the private becomes political” and (b) the dimension where “the political becomes private”.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION IV):

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ
(*INTRODUCTORY SPEECHES FOR THE SYMPOSIUM MULTIMODAL ACTIVITIES AND ARTISTIC EXHIBITIONS AND THEATRICAL PERFORMANCES*)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ (CHAIR: MARIOS A. POURKOS)

S15. Αναφορά στις Πολυτροπικές-Καλλιτεχνικές Δραστηριότητες του Συμποσίου

Μάριος Α. Πουρκός, Μανόλης Δαφέρμος, Χρυσούλα Σκεπετζή, Ιωάννης Αρχοντάκης, Μεγακλής Ρογάκος, Έλενα Εφέογλου, Κωνσταντίνος Καρατάσος

S15. Report Concerning the Multimodal-Artistic Activities of the Symposium

Marios A. Pourkos, Manolis Dafermos, Chrysoula Skepetzi, Ioannis Archontakis, Megaklis Rogakos, Elena Efeoglou, Konstantinos Karatasos

S16. Κρίση(η)-μες Εποχές στην Τέχνη

Χρυσούλα Σκεπετζή, Email: skepetzichrysoula@hotmail.com, skepetzi@admin.uoc.gr
Εικαστικός-Ποιήτρια

Φαίνεται πως η καλλιτεχνική έκφραση βρίσκει γόνιμο έδαφος σε πολυτάραχους καιρούς. Εμπνέεται, με άλλα λόγια, από την αταξία και την παρακμή. Κρίσιμες εποχές και πιθανότατα κρίσιμοι στοχασμοί από μια μερίδα καλλιτεχνών και δημιουργικών ανθρώπων που φοβούνται και αγωνιούν μαζί και χώρια. Κάποιοι προβληματισμοί αφορούν την καλλιτεχνική δημιουργία και την προβολή της στον ψυχισμό του κοινού. «Υπάρχει άραγε καλλιτεχνική εγρήγορση σε περιόδους κρίσης ή οπισθοδρόμηση; Μπορεί η τέχνη να συμβάλλει στην ψυχική ανάταση του πολύπαθου κοινού της; Μπορεί η καλλιτεχνική δημιουργία να αποτελέσει ένα αναλγητικό φάρμακο για την κάθαρση της ταραχμένης ψυχής;»

S16. Critical Epochs in Art

Chrysoula Skepetzi, Email: skepetzichrysoula@hotmail.com, skepetzi@admin.uoc.gr
Artist-Poet

It seems that the artistic expression finds fertile ground in turbulent times. Inspired, in other words, by the disorder and the decay. Critical epochs and probably critical meditations from a portion of artists and creative people who are afraid and feel anxious together and apart. Some considerations have to do with the artistic creation and the promotion of the public psychology. "Is there any artistic alertness in times of crisis or setback? Can art contribute to the emotional uplift of the much afflicted public? Can the artistic creation be an analgesic drug for clearance troubled soul?"

ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION V):
ΠΑΣΧΟΝ ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΒΙΩΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ
ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
(SUFFERING BODY AND LIVED EXPERIENCES OF GREEKS AND IMIGRANTS IN THE
ERA OF CONTEMPORARY CRISIS)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΤΑΣΟΥΛΑ ΒΕΡΒΕΝΙΩΤΗ (CHAIR: TASOULA VERVENIOTI)

S17. Βιωμένες Εμπειρίες του Σώματος, εν Κρίση, σε μια Γειτονιά της Αθήνας

ΟΠΙΚ (Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Κυψέλης), Ομάδα για την Κρίση
& Τασούλα Βερβενιώτη, Ιστορικός, Email: tasoula@otenet.gr

Η Κυψέλη ήταν μια από τις πιο όμορφες γειτονιές της Αθήνας, διάσημη για τα μπαρ και τη νυκτερινή της ζωή μέχρι το δεκαετία του 1970. Και ο κεντρικός της δρόμος, η Φωκίωνος Νέγρη, εξακολουθεί να είναι ένας από τους ωραιότερους πεζόδρομους της Αθήνας. Ανήκει στην 6η Δημοτική Κοινότητα του Δήμου Αθηναίων, η οποία από μια τυπική μεσοαστική περιοχή, κυρίως μετά το 2000, μετατράπηκε σε μια πυκνοκατοικημένη γειτονιά, με αυξανόμενη φτώχεια και το μεγαλύτερο αριθμό μεταναστών από την Αφρική. Η 6η Κοινότητα επίσης λειτουργήσε ως το αρχικό «φρούριο» του νέο-ναζιστικού μορφώματος της Χρυσής Αυγής. Η Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Κυψέλης (ΟΠΙΚ), δημιουργήθηκε εν μέσω κρίσης, το 2011. Αποτελείται από εθελοντές, ενεργούς πολίτες, που προσπάθησαν να αντιστρέψουν το σκληρό συγκεντρώνοντας προφορικές μαρτυρίες από Έλληνες και μετανάστες. Η ανακοίνωση στοχεύει να χρησιμοποιήσει αποσπάσματα από τις μαρτυρίες τους και να αναδείξει τον τρόπο που η κρίση επιδρά πάνω στα σώματά τους: πως αυτά υποφέρουν αλλά και πως προσπαθούν να βρουν διεξόδους και να αντισταθούν. Τα αποσπάσματα αυτά εμπεριέχονται και στο βίντεο με τον ίδιο τίτλο που παρουσιάζεται στο «Σπίτι του Πολιτισμού», οδός Βερνάρδου 10, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου.

S17. Lived Experiences of the Body, in a Neighborhood of Athens, During the Current Crisis

Oral History Group of Kypseli, the Crisis Group
& Tasoula Vervenioti, Independent Historian, Greece, Email: tasoula@otenet.gr

Kypseli was one of the most nice neighborhoods of Athens, famous for its bars and life by night, until the 1970s. Its main road, Fokionos Negri, is still one of the most beautiful pedestrian roads of Athens. It belongs to the 6th Community of Athens Municipality. It was a typical middleclass district, but little by little and mainly in the 2000s, became densely populated, with increasing poverty and the biggest number of migrants, mostly from Africa. The 6th Community also operated as the initial “fortress” of the neo-Nazi party Golden Dawn. The Oral History Group of Kypseli (ΟΠΙΚ: Omada Proforikis Istorias Kypselis) was established during the crisis, in 2011. It is a group of active citizens, volunteers, who took the initiative to turn the nasty climate by collecting life stories of both migrants and Greek inhabitants. The paper aims, through their personal testimonies, the narration of their lived experiences, to research the effects of the crisis on people’s bodies: the way they suffer and the way they try to resist against the crisis. It presents and analyzes some extracts from the interviews conducted by the members of the ΟΠΙΚ, Group on Crisis, from 2012 to 2016. More extracts you can see in the video (with the same title) at the Cultural Centre of the Municipality of Rethymno, 10 Vernadou Street, Old Town of Rethymno.

S18. Το Πάσχον Σώμα στην Περίοδο της Σύγχρονης Κρίσης: Ο Υποστηρικτικός-Θεραπευτικός Ρόλος των Κοινωνικών Εναλλακτικών Δικτύων Αλληλεγγύης

Βέρα Παύλου, Email: evpavlou@otenet.gr
Ψυχοπαιδαγωγός-Αναλύτρια

Η Ελλάδα έχει πληγεί με ανεπανόρθωτο τρόπο από την κρίση των πέντε τελευταίων ετών. Η κρίση αυτή είχε ήδη διαφανεί εδώ και επτά-οκτώ χρόνια. Επληξε το σώμα της κοινωνίας και με τη σειρά του αυτό το τραύμα εκφράστηκε στα σώματα και τους ψυχισμούς των ανθρώπων που βρέθηκαν μέσα στην δίνη και την κατάρρευση. Πολλά σωματικά συμπτώματα εκδηλώθηκαν με ραγδαίο τρόπο με μορφή ασθενειών και στο ψυχικό πεδίο με καταθλίψεις, απομόνωση, τάσεις αυτοκτονίας κλπ. Τα κοινωνικά εναλλακτικά δίκτυα αλληλεγγύης που δημιουργήθηκαν σε όλη την Ελλάδα λειτούργησαν ως ανάχωμα σε αυτή την κατάρρευση. Με την φροντίδα σε επίπεδο ιατρικών παροχών, ψυχικής υποστήριξης, κοινωνικής μέριμνας, συμμετοχής σε δραστηριότητες και δημιουργικότητας, τα δίκτυα λειτούργησαν ως εναλλακτικό κοινωνικό σώμα που οδήγησε σε μετριασμό έως και επουλόηση των τραυμάτων. Στην παρουσίαση θα αναπτύξουμε ορισμένα παραδείγματα ψυχικής υποστήριξης σε κοινωνικά ιατρεία.

S18. The Suffering Body in the Period of Contemporary Crisis: The Supportive-Therapeutic Role of Alternative Social Solidarity Networks

Vera Pavlou, Email: evpavlou@otenet.gr
Psychopedagog-Psychoanalyst

Greece has suffered in an irreparable way of the economical crisis of the last five years. This crisis had already begun seven-eight years earlier. The crisis affected the body of the society, this trauma has been expressed in the bodies and psyche of humans found within vortex and collapse. Many physical symptoms occurred at a rapid manner in the form of

disease and in the psychic field with depressions, isolation, suicides etc. Social alternative solidarity networks set up across Greece functioned as a bulwark in this collapse. With medical care, psychological support, social work, participation in activities and creativity, networks functioned as alternative social body which in many cases healed the trauma. In this presentation we will develop some examples of psychological-social support in social networks.

S19. Η Προσφυγική Κρίση Μέσα από τη Φωτογραφία

Έλενα Εφέογλου, Email: elenaefeoglou@yahoo.com Web: elenaefeoglou.weebly.com

Εικαστικός, Φωτογράφος, Υποψήφια Διδάκτορας, Σχολής Καλών Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Πρόσφυγες και μετανάστες από Συρία, το Αφγανιστάν, το Ιράκ και χώρες της Αφρικής, περνούν τα σύνορα της Ελλάδας προς τα Βαλκάνια με προορισμό χώρες της Βόρειας Ευρώπης, στην αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής από τη φτώχεια και τους πολέμους. Η προσφυγική αυτή κρίση έχει φέρει αλλαγές όχι μόνο στην παραγωγή εικόνων αλλά και στο περιεχόμενό τους. Δεκάδες φωτογράφοι απεσταλμένοι από φωτογραφικά πρακτορεία, στοχεύουν σε όλο και πιο δυνατές εικόνες επιδιώκοντας τη συγκίνηση και τη συμπόνια μέσα από πολυσημικές έννοιες. Οι φωτογραφίες αυτές δημιουργούν το πρόσωπο της μετανάστευσης, το οποίο προβάλλεται σε όλο τον κόσμο. Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι να παρουσιαστούν παραδείγματα τέτοιων φωτογραφιών ως εργαλεία κοινωνικής αλλαγής και κατασκευής και να αναζητηθούν τα όρια της απεικόνισης του πόνου του άλλου. Οι μετανάστες γνωρίζοντας τη δύναμη του φακού προβαίνουν σε ακραίες ενέργειες. Η κατανάλωση όλο και περισσότερων εικόνων πόνου και βίας εγείρει ερωτήματα. Πώς ανακυκλώνονται τέτοιες έντονα φορτισμένες φωτογραφικές εικόνες; Πόσο σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η φωτογραφία στην προσπάθεια των μεταναστών και προσφύγων να τεκμηριώσουν την ανάγκη για ανοιχτές συννοριακές διαβάσεις; Τα ερωτήματα που τίθενται δεν περιορίζονται στην ηθική του φωτογράφου και του θεατή αλλά συμπεριλαμβάνουν τον καθοριστικό ρόλο στην κατασκευή της ταυτότητας του πρόσφυγα ή μετανάστη, όπως αυτή παρουσιάζεται μέσα από φωτογραφίες.

19. The Refugee Crisis Through Photography

Elena Efeoglou, Email: elenaefeoglou@yahoo.com Web: elenaefeoglou.weebly.com

Ph.D. Candidate, Visual Artist, Photographer, School of Fine Arts, University of Western Macedonia, Greece

Refugees and immigrants from Syria, Afghanistan, Iraq and African countries are crossing the Greek border towards the Balkans. Their destination is the Central and Northern Europe's countries. They search for a better life, out of poverty and wars. The refugee crisis has brought changes not only in the images' production but also into their content. Dozens of photographers from *photography agencies* worldwide, aim to increasingly powerful images, seeking for strong emotions and compassion through polysemy concepts. These photographs shape the migration's profile which is shown worldwide. The aim of this paper is to present photography examples of this social change and social construction and to seek the presentation's boundaries regarding the pain of the "other". The refugees and the immigrants know the lens' power and they proceed, often, to extreme actions. The consumption of increasingly more suffering images and violence raises questions. How we recycled such an intensely emotional photographic images? How important is the role of photography in the immigrants' and refugees' attempt to substantiate the need for open border crossings? The raised questions are not limited to the photographer's or the viewer's ethic but they include the crucial role of the refugee or the immigrant in the construction of his identity, as it presented through the photographs. The methodological framework had design to include case studies of published pictures in the media, photographer's interviews accompanied with audiovisual media (photos and video). In order to reach a qualitative understanding the samples were investigated according to the ways of representation, feelings, features and expressions, motivation and region.

S20. BINTEO XOPEYTIKH PARASTASIS (VIDEO DANCE PERFORMANS)

Το Σύστημα των Καρεκλών (The Chair System)

Κινηματογραφική Ομάδα Πανεπιστημίου Κρήτης Ηρακλείου (Film Group of Heraklion University of Crete)

**Κτίριο Ναού Αγίας Σοφίας, Οδός Κορωνοαίου 63, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου
(Temple Hagia Sophia Building, 63 Koroneou Street, Old Town of Rethymno)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ (CHAIR: MARIOS A. POURKOS)**

Πρόκειται για την συμβολική απεικόνιση ενός κοινωνικοπολιτικού συστήματος που εξυπηρετεί τους λίγους και καταπιέζει τους πολλούς. Μέχρι η ανάγκη για αντίδραση να καταλήξει σε δίψα για επανάσταση.

Σκηνοθεσία: Παλισίδου Αναστασία

Σενάριο: Σταύρου Σταύρος, Λεμονή Ιωάννα

Ήχος: Μουτζιάνου Αντώνης

Μουσική: Strange C

Ερμηνευτές: Αβτζιγιάννης Ίαν, Σουλακιώτης Γιάννης, Τσόνης Ορέστης, Ροδιτάκης Μιχάλης, Καπάρος Κωνσταντίνος, Καλογερόπουλος Φίλιππος, Παντουβάκης Λεφτέρης, Τζανάτος Αλέξανδρος, Αναστασάκης Νίκος, Γαλανάκης Γιώργος, Κουράκης Σπύρος, Μεντάκης Βαρδής, Πιπεράγκας Οδυσσεύς, Βασιλάκης Ρενάτος, Ζαμπετάκης Αλέξανδρος, Φίλιππα Βίκυ, Λακιωτάκη Δήμητρα, Αγαπάκη Θάλεια, Λιάπη Λυδία, Ποζίδη Φανή, Μπιτζή Λίνα, Μπιλάλη Γιοβάννα, Καρπουτζάκη Αργυρώ, Καστρινογιάννη Μελένη, Κουμπατή Κορίννα

Παραγωγή: Γκίνης Νίκος, Παλισίδου Αναστασία, Σταύρου Σταύρος, Λεμονή Ιωάννα, Συρμακέζη Αργυρώ, Χαρικλέους Μυρσίνη,

Σπέη Γιώτα, Λιάπη Λυδία, Κουμπατή Κορίννα, Κ.Ο.Π.Κ. Φοιτητικό κέντρο, Πανεπιστήμιο Βουτών, Λογοθέτης Πάνος
Φωτογραφία: Γκίνης Νίκος, Συρμακέζη Αργυρώ
Μοντάζ: Παλισίδου Αναστασία
Σκηνικά: Λεμονή Ιωάννα, Χαρικλέους Μυρσίνη, Σπέη Γιώτα
Διάρκεια: 16 λεπτά
Έτος: 2013

S21. ΠΡΩΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «ΦΥΓΗ»
Μια παράσταση βασισμένη στους Εμιγκρέδες του Σ. Μρόζεκ
Με τους: Γιώργο Ξενικάκη & Πέτρο Τσιμπούρη
(ΠΕΜΠΤΗ 16-06-2016, 22:00-23:00)
Studio GARAGE, Οδός Δημοκρατίας 36

«Γιατί ο Ξένος ήταν από πάντα εδώ.
Δεν υπήρξε ποτέ του Άλλος.
Έτρωγε κι έπινε μαζί μας όλον τούτο τον καιρό»...

Η παράσταση ακροβατεί πάνω στο κείμενο του πολωνού συγγραφέα. Δύο άντρες σε ένα υπόγειο. Δύο άντρες διαφορετικοί αναμεταξύ τους, αλλά και όμοιοι. Δύο άνθρωποι διαφορετικοί με εμάς αλλά της διπλανής πόρτας... Δύο άνθρωποι ως Ένας. Ένας άνθρωπος που γίνεται αντικείμενο εγκατάλειψης, διαπόμπευσης, καταδίκης, αφορισμών και απομονώνεται... πνίγεται στο σκοτάδι της προσωπικής του νύχτας.
Πόσο, άραγε, αντέχει ο νους πριν τη «φυγή»;

Μετάφραση: Βασίλης Πουλάκος
Διασκευή-Σκηνοθεσία: Ελένη Δάγκα
Σκηνικά-Κοστούμια: Ελένη Δάγκα & Επαμεινώνδας Κουρμούλης
Μουσική: Πρόδρομος Καραδελογίου
Φωτισμοί: Μαριάννα Κοντούλη

*Η παράσταση είναι ακατάλληλη για παιδιά κάτω των 15 ετών.

Το **The Garage** είναι ένας χώρος που δημιουργήθηκε στην πόλη του Ρεθύμνου το 2014 με στόχο την προώθηση της θεατρικής παιδείας στην Κρήτη και τη δημιουργική αξιοποίηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

S21. FIRST THEATRICAL PERFORMANS "FIGI" ("ESCAPE")
A Performance based on Slawomir Mrozek's, The Emigrants
with George Xenikakis & Petros Tsimpouris
(THURSDAY 16-06-2016, 22:00-23:00)
Studio GARAGE, 36 Dimokratias street, Rethymno

"For the Stranger has always been here.
There has never been Another.
He was eating and drinking with us all this time"...

The performance walks through the lines of the Polish author's text. Two men in a basement. So different men but at the same time so much alike. Different from us but also next door's people... Two men as One man. A man that becomes an object of abandonment, castigation, excoriation, banishment and he is driven to isolation... he suffocates in his own darkness.

Translation: Vasilis Poulakos
Adaptation-Direction: Eleni Dagka
Stagehand-Costumes: Eleni Dagka & Epameinontas Kourmoulis
Music: Prodromos Karadeloglou
Lighting: Marianna Kontouli

*The performance is not suitable for children under 15 years old.

The Garage is a place that was created in the city of Rethymno in 2014, aiming in spreading the theatrical education in Crete and in the creative optimisation of our cultural heritage.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (FRIDAY) 17-06-2016

S22-27. ΕΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION VI): EMBODIED PSYCHOEDUCATION IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY CRISIS (ΕΝΣΩΜΑΤΗ ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΡΙΣΗΣ) CHAIR: ANGELOS MOUZAKITIS (ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΤΗΣ)

S22. Εισαγωγή στην Σωματο-ψυχοπαιδαγωγική

Βασιλική Τσακίρη, Email: pypgj@yahoo.com

ΣΕΠ Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πανεπιστήμιο Fernando Pessoa, Μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του CERAP

Σκοπός της παρούσας εισήγησης είναι μια σύντομη εισαγωγή στη σωματοψυχο-παιδαγωγική μέθοδο (μέθοδο Danis Bois) και στην ιχνηλάτηση της έννοιας του «αισθητού σώματος» (σε αντιδιαστολή με τις μηχανιστικές προσεγγίσεις του σώματος) που αυτή εισάγει στις ανθρωπιστικές επιστήμες και στις επιστήμες της υγείας. Η σωματο-ψυχοπαιδαγωγική χρησιμοποιεί ως εργαλείο της τις φάσια (fasciae), στοχεύει ωστόσο στην αντιληπτική εκπαίδευση του σώματος και της ψυχής, δια του εμπλουτισμού των αντιληπτικών ικανοτήτων του ατόμου καθώς και στην απελευθέρωση των εκφραστικών του δυνατοτήτων, των λεκτικών δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένων. Ουσιαστικά αναζητείται η ανάδειξη του *χιάσματος* του αντιλαμβάνεσθαι και του σκέπτεσθαι μέσω της ενεργοποίησης της εσωτερικής κίνησης του σώματος και της σύνδεσης του υποκειμένου με το Αισθητό, δηλαδή με τη σχέση που το υποκείμενο διατηρεί με τα αποτελέσματα της εσωτερικής του κίνησης. Τα πρακτικά εργαλεία της μεθόδου συνοψίζονται στην δια χειρός αγωγή και συνοδεία, στην αισθητηριακή ενδοσκοπήση, στην αισθητηριακή γυμναστική καθώς και στη δια λόγου συνοδεία και στοχεύουν να παράσχουν στο υποκείμενο τα μέσα εκείνα που είναι απαραίτητα για την διαρκή μεταμόρφωσή του. Η συνολική στόχευση της μεθόδου την εντάσσει αναμφισβήτητα στη χορεία των παιδαγωγικών προσεγγίσεων, όπως φαίνεται και από το γεγονός ότι, στο πρόγραμμα σπουδών του πανεπιστημίου Fernando Pessoa στην Πορτογαλία, η διδασκαλία της σωματο-ψυχοπαιδαγωγικής εντάσσεται στα πλαίσια των σπουδών της Αντιληπτικής Ψυχοπαιδαγωγικής.

S22. Introduction to Somatic-Psychoeducation

Vasia Tsakiri, Email: pypgj@yahoo.com

Hellenic Open University, Greece, University of Fernando Pessoa, Member of CERAP's Scientific Committee

This introductory talk aims at introducing participants to somatic-psychoeducation (Danis Bois method) and at delineating the notion of the Sensible body that has been introduced in the humanities and in the health sciences as a reaction to the mechanistic approaches of the body. Somatic-psychoeducation uses fasciae as a fundamental tool in its attempt to contribute to the perceptive education of both body and psyche, via the enrichment of the person's perceptive abilities and the unleashing of the subject's expressive abilities, their linguistic skills included. In effect, through the triggering of the body's inner movement that connects the subject to the sensible (which in the method's terminology signifies the subject's relation with the results of its inner movement), the method aspires to exemplify and further enhance the chiasm between thinking and perceiving. The method's practical tools comprise hands-on treatment and accompaniment, sensorial introspection, sensorial movement and verbal dialogue, while they aim at providing the subject with the means necessary for its incessant transfiguration. Its wider aims indubitably inscribe the method in the company of pedagogic/educational approaches, which explains why in Fernando Pessoa University (Portugal) the method is included in the curriculum of studies in perceptual psychoeducation.

S23. Relation to the Body and Self-esteem Restoration Process in a Situation of Crisis

Valerie Bouchet, Email: valerie.bouchet@wanadoo.fr url: www.cerap.org

Ph.D. in Social Sciences, Researcher at CERAP (Centre for Study and Research Applied in Perceptual Psychopedagogy Connected at the University Fernando Pessoa, Porto)

Crisis is defined as “a specific, unexpected, non-routine event or series of events that creates high levels of uncertainty and a significant or perceived threat to high priority goals” (Seeger et al. 2003: 7). And “developing self-esteem and responsibility (is) a potential vaccine against the social problems we face” (Vasconcelos, in Mecca et al. 1989). Perceptual psychoeducation is centered on perception and allows the development of new inner resources to the person, which will contribute to the restauration of one's state of self-confidence (Bothuyne, 2016). This communication presents the results of a study conducted on self-esteem restauration processes using perceptual psychoeducation support on 17 persons. A first level analysis shows that the initial physical and psychic tensions that people described can be associated to a lack of self-esteem. A second level reveals that it is the lack of self-esteem which actually originates the state of physical and psychic tensions and is associated with forms of vulnerability, difficulties in decision making, losses of bearings and values, etc. all triggering a situation of deep personal crisis. After a series of 12 sessions of perceptual psychoeducation, the analyses of interviews and Rosenberg Scale measurements showed a significant restoration of the participants' self-esteem, accompanied by new

assertion capacities of one's ways of being to oneself and to the world. They indicate the relevance of an accompaniment by the media sensitive body perception in the repair process of the deleterious effects of the crisis on self-esteem.

S23. Σχέση με το Σώμα και Διαδικασία Αποκατάστασης της Αυτοεκτίμησης σε μια Κατάσταση Κρίσης

Valerie Bouchet, Email: valerie.bouchet@wanadoo.fr url: www.cerap.org

Ph.D. στις Κοινωνικές Επιστήμες, Ερευνήτης στο CERAP (Κέντρο για την Μελέτη και Εφαρμοσμένη Έρευνα στην Αντιληπτική Παιδαγωγική που συνδέεται με το Πανεπιστήμιο Fernando Pessoa, Porto)

Η κρίση ορίζεται ως «ένα συγκεκριμένο, απρόσμενο, μη καθημερινό γεγονός ή σειρά γεγονότων που δημιουργούν υψηλά επίπεδα αβεβαιότητας και μια σημαντική ή αντιληπτή απειλή έναντι των σκοπών υψηλής προτεραιότητας» (Seeger et al. 2003: 7). Επίσης, «η ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης και της υπευθυνότητας είναι ένα πιθανό εμβόλιο απέναντι στα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε» (Vasconcelos, in Mecca et al. 1989). Η αντιληπτική ψυχοπαιδαγωγική επικεντρώνεται στην αντίληψη και επιτρέπει την ανάπτυξη νέων εσωτερικών πόρων του ανθρώπου που συμβάλλουν στην αποκατάσταση του επιπέδου της αυτοεκτίμησης του (Bothuyne, 2016). Στη παρουσίαση αυτή θα αναφερθούν τα αποτελέσματα μια έρευνας πάνω στην αποκατάσταση της αυτοεκτίμησης μέσω της εφαρμογής της αντιληπτικής ψυχοπαιδαγωγικής υποστήριξης σε 17 άτομα. Μια ανάλυση πρώτου επιπέδου έδειξε ότι οι αρχικές φυσικές και ψυχικές εντάσεις που περιέγραψαν οι άνθρωποι μπορούν να συσχετισθούν με μια έλλειψη αυτοεκτίμησης. Η ανάλυση δευτέρου επιπέδου έδειξε ότι η ίδια η έλλειψη αυτοεκτίμησης είναι αυτή που πραγματικά γεννά τις ψυχικές και σωματικές εντάσεις και σχετίζεται με μορφές ευαισθησίας, δυσκολίες στη λήψη αποφάσεων, απώλεια προσανατολισμού και αξιών, κ.λπ., που πυροδοτούν μια κατάσταση βαθιάς προσωπικής κρίσης. Μετά από μια σειρά 12 συνεδριών αντιληπτικής ψυχοπαιδαγωγικής, η ποιοτική ανάλυση των συνεντεύξεων και οι μετρήσεις βάσει της κλίμακας Rosenberg έδειξαν μια σημαντική αποκατάσταση της αυτοεκτίμησης των συμμετεχόντων που συνοδεύονταν από νέες ικανότητες διεκδίκησης των τρόπων που βρίσκεται κάποιος εν εαυτώ και εν τω κόσμω. Τα αποτελέσματα αυτά δείχνουν τη συσχέτιση της συνοδείας με τη διαδικασία επιδιόρθωσης των επιβλαβών συνεπειών της κρίσης στην αυτοεκτίμηση μέσω της διαμεσολάβησης της ευαισθητοποιημένης σωματικής αντίληψης.

S24. Perceptive Pedagogy: An Answer to the Necessary Revolution in Organizational Development?

Betsy Devoghel, Email: betsydevoghel@hotmail.com url: <http://www.cerap.org>

Ph.D. in Social Sciences, Researcher at CERAP (Centre for Study and Research Applied in Perceptual Psychopedagogy Connected at the University Fernando Pessoa, Porto)

In our era of constant change, increasing technological complexity, uncertainty, chaos and globalization, the importance of the development of the presence of leaders in their overall performance and especially in the organisational development is stressed.

The relevant literature review clearly shows that the human body is rarely the subject of scientific developments either in the theoretical or practical approaches of presence and leadership in general. Numerous elements however plead for a specific attention and focus on the human body. By presenting the Perceptif Pedagogy, as an instrument in the development and deployment of the presence of leaders, the place of the human body is rehabilitated, making the body itself an important source for leaders.

Furthermore, the concept of the Full Presence will be introduced. This term, which refers to the quality of the presence in the different approaches of the Perceptive Pedagogy, covers three dimensions: the intrapersonal, the interpersonal and the transpersonal dimension.

S24. Αντιληπτική Παιδαγωγική: Μια Απάντηση στην Απαραίτηρη Επανάσταση στην Εργασιακή Ανάπτυξη;

Betsy Devoghel, Email: betsydevoghel@hotmail.com url: <http://www.cerap.org>

Ph.D. στις Κοινωνικές Επιστήμες, Ερευνήτης στο CERAP (Κέντρο για την Μελέτη και Εφαρμοσμένη Έρευνα στην Αντιληπτική Παιδαγωγική που συνδέεται με το Πανεπιστήμιο Fernando Pessoa, Porto)

Στη σημερινή εποχή της παγκοσμιοποίησης, που χαρακτηρίζεται από συνεχείς μεταβολές, αυξανόμενη τεχνολογική εξειδίκευση, αβεβαιότητα και χάος υπογραμμίζεται η σημασία της ανάπτυξης της «παρουσίας» των ηγετών σε όλους τους τομείς δράσης τους και ιδιαίτερα στον τομέα της εργασιακής ανάπτυξης.

Η μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας δείχνει ξεκάθαρα ότι στις θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις της ηγεσίας και της «παρουσίας» σπάνια αναλύεται το ανθρώπινο σώμα. Πολυάριθμα όμως στοιχεία μας καλούν να εστιάσουμε στο σώμα και να του δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή. Μέσω της αντιληπτικής παιδαγωγικής, ιδωμένης ως εργαλείο για την ανάπτυξη και την εκδίπλωση της παρουσίας των ηγετών, αποκαθίσταται η θέση του ανθρώπινου σώματος και το σώμα γίνεται το ίδιο μια σημαντική πηγή για τους ηγέτες.

Επιπροσθέτως, εισάγεται η έννοια της Πλήρους Παρουσίας. Αυτή η έννοια, που αναφέρεται στην ποιότητα της παρουσίας στις διαφορετικές προσεγγίσεις της αντιληπτικής παιδαγωγικής, καλύπτει τρεις διαστάσεις. Την ενδοπροσωπική, την διαπροσωπική και την υπερπροσωπική.

S25. The *Sensible* and Professional Identity Crisis of the Healthcare Workers: Putting into Perspective the Identity Crisis Experienced by Physiotherapists Practicing Fasciathrapy

Christian Courraud, Email: christiancourraud@gmail.com url: www.cerap.org
Ph.D. in Social Sciences, CERAP/UFP, Trainer at TMG Concept

Danis Bois

Education Science PhD, Catedratique Prof. at Fernando Pessoa University, Director of CERAP

Anne Lieutaud

Ph.D. in Social Sciences, Auxiliary Invited Prof. of Fernando Pessoa University, Executive Director of CERAP University

Professional identity is now considered a central component of identity. However if work is a powerful vector of self-fulfillment, it is also a generator of identity crises at individual, collective and societal levels (Dubar, 2009, Legault, 2003, Osty, 2008). Health professionals and especially para-medical professionals are no exception (Freidson, 1984 Monet, 2011) and professional identities need to adapt to the changing world of healthcare (new patients, new medical care model, scientific production requirement, etc.).

This presentation discusses the identity issues of French physiotherapists trained to fasciathrapy (a manual therapeutic practice referring to the paradigm of the *Sensible*) in the context of professional continuing education (Wood, 2008, Bourhis, 2012, Courraud, 2012, 2015). From a survey conducted on 238 practitioners, I will draw a portrait of the identity crisis experienced by these practitioners, highlighting the professional and personal contributions that they relate to fasciathrapy (self-efficacy, development of skills, sense of fulfillment), with regards to the difficulties encountered and changes made in order to practice such manual therapy (recognition, changes in the practice setting, double sense of belonging, articulation with the former physiotherapy).

These results provide us with better insight of who these practitioners are, what crisis they seek to resolve while training in fasciathrapy. They also highlight the identity crises both personal and professional that underlie the practice of fasciathrapy.

S25. Το Αισθητό και η Κρίση της Επαγγελματικής Ταυτότητας των Εργαζομένων στον Χώρο της Υγείας: Θέτοντας σε Προοπτική την Κρίση Ταυτότητας που Βιώνουν οι Φυσιοθεραπευτές που Ασκούν Φασιαθεραπεία

Christian Courraud, Email: christiancourraud@gmail.com url: www.cerap.org
Dr in Social Sciences, CERAP/UFP, Trainer at TMG Concept

Danis Bois

Education science PhD, Catedratique Prof. at Fernando Pessoa University, Director of CERAP

Anne Lieutaud

Dr Social Sciences, Auxiliary Invited Prof. of Fernando Pessoa University, executive director of CERAP University

Η επαγγελματική ταυτότητα θεωρείται πλέον ένα σημαντικό στοιχείο της ταυτότητας. Όμως, εάν η εργασία θεωρείται ένας ισχυρός φορέας προσωπικής εκπλήρωσης, αποτελεί ταυτόχρονα δημιουργό κρίσεων ταυτότητας σε ατομικό, συλλογικό και κοινωνικό επίπεδο (Dubar, 2009· Legault, 2003· Osty, 2008). Οι επαγγελματίες στον χώρο της υγείας και ειδικά οι επαγγελματίες του παραϊατρικού χώρου δεν αποτελούν εξαίρεση (Freidson, 1984· Monet, 2011). Οι επαγγελματικές ταυτότητες χρειάζεται να προσαρμοστούν στον μεταβαλλόμενο κόσμο των εργαζομένων στον χώρο των επαγγελμάτων της υγείας (νέοι ασθενείς, νέο μοντέλο περίθαλψης, απαίτηση επιστημονικής παραγωγής, κ.λπ.).

Η παρουσίασή μας συζητά ζητήματα ταυτότητας γάλλων φυσιοθεραπευτών που εκπαιδεύτηκαν στη φασιαθεραπεία (μια θεραπευτική προσέγγιση χειραγωγής που αναφέρεται στο παράδειγμα του Αισθητού) μέσα σε ένα πλαίσιο επαγγελματικής συνεχόμενης εκπαίδευσης (Bourhis, 2012· Courraud, 2012, 2015· Wood, 2008). Μέσω μιας έρευνας που διεξήχθη σε 238 τέτοιους εργαζομένους, θα σκιαγραφήσω την κρίση ταυτότητας που βιώνουν, υπογραμμίζοντας τη συμβολή της φασιαθεραπείας σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο (αποτελεσματικότητα, ανάπτυξη δεξιοτήτων, αίσθηση εκπλήρωσης) σε σχέση με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν και τις αλλαγές που γίνονται έτσι ώστε να ασκήσουν αυτή τη δια χειρός αγωγή (αναγνώριση, αλλαγές στον χώρο της πρακτικής, διπλή αίσθηση ανήκειν, δόμηση της πρότερης φυσιοθεραπείας).

Τα αποτελέσματα αυτά μας δίνουν καλύτερη γνώση σε σχέση με την ταυτότητα αυτών των εργαζομένων και με το ποια «κρίση» αναζητούν να επιλύσουν μέσω της εκπαίδευσής τους στη φασιαθεραπεία. Επίσης, υπογραμμίζουν τις υποκείμενες στην πρακτική της φασιαθεραπείας προσωπικές και επαγγελματικές κρίσεις ταυτότητας.

S26. First Results of a Study of Meditation Effects on Anxiety

Danis Bois, Email: danis.bois@cerap.org url: www.cerap.org

Education Science Ph.D., Catedratic Prof. at Fernando Pessoa University, Director of CERAP

Bernard Payrau

Medical Doctor, Practitioner of Fasciathrapy

Anne Lieutaud

Ph.D. in Social Sciences, Executive invited prof of Fernando Pessoa, Director of CERAP University

Crises are known to induce, along with many other dysfunctional behaviors, a highly anxious state (Roberts, 2000). Considering that anxiety is a *distress or uneasiness of mind caused by fear of danger or misfortune* (dictionary.com), and

considering that social crisis is somewhat a global crisis that happens unexpectedly or unwillingly in people's life, our communication will specifically target such individual anxiety caused by global crisis. The use of meditation to reduce anxiety has long been studied with, unfortunately little proof of significant and reliable benefits (Delmonte, 1985; Toneatto et al., 2007). Perceptual psychoeducation offers exercises of sensory introspection which is a meditative practice that develops the presence to the self and to the body. It mobilizes attentional, perceptual, cognitive and mental abilities in order to develop human health and well-being potentialities. It is practiced in support of a verbal guiding protocol that allows the person to seize, discriminate, and act in real time on controlling emotions, on negative thoughts and misrepresentations, and more specifically on health, anxiety and stress disorders. We will present the first results of a quantitative study conducted on 150 participants using the STAI scale of Spielberger, considering the relevance of using sensory introspection in anxiety situations.

S26. Πρώτα Αποτελέσματα μιας Μελέτης για τις Επιδράσεις της Ενδοσκόπησης/Διαλογισμού στο Άγχος

Danis Bois, Email: danis.bois@cerap.org url: www.cerap.org

Education Science Ph.D., Catedratic Prof. at Fernando Pessoa University, Director of CERAP

Bernard Payrau

Medical Doctor, Practitioner of Fasciatherapy

Anne Lieutaud

Ph.D. in Social Sciences, Executive invited prof of Fernando Pessoa, Director of CERAP University

Είναι γνωστό ότι οι κρίσεις προκαλούν, μαζί με άλλες δυσλειτουργικές συμπεριφορές, μια έντονη κατάσταση άγχους/αγωνίας (Roberts, 2000). Θεωρώντας: (α) ότι το άγχος είναι μια *αναστάτωση ή ταραχή του μυαλού που προκαλείται από φόβο ή ατυχία* και (β) ότι η κοινωνική κρίση είναι κατά κάποιον τρόπο μια παγκόσμια κρίση που συμβαίνει αναπάντεχα και αθέλητα στη ζωή των ανθρώπων, η παρουσίαση μας θα εστιάσει συγκεκριμένα πάνω στην ατομική αγωνία/άγχος που προκαλείται από την παγκόσμια κρίση. Η χρήση του διαλογισμού στην ελάττωση του άγχους έχει μελετηθεί εδώ και καιρό, δυστυχώς όμως είναι ελάχιστες και ελάχιστα αξιόπιστες οι αποδείξεις περί πιθανών ευεργητικών συνεπειών (Delmonte, 1985· Toneatto et al., 2007). Η αντιληπτική ψυχοπαιδαγωγική προσφέρει ασκήσεις αισθητηριακής ενδοσκόπησης που αποτελεί μια διαλογιστική πρακτική που αναπτύσσει την παρουσία στον εαυτό και στο σώμα. Κινητοποιεί τις ικανότητες προσοχής καθώς και τις αντιληπτικές, γνωσιακές και διανοητικές ικανότητες έτσι ώστε να αναπτύξει την ανθρώπινη υγεία και τις δυνατότητες ευημερίας. Η πρακτική της γίνεται με την υποστήριξη ενός λεκτικού καθοδηγητικού πρωτοκόλλου που επιτρέπει στο άτομο να αδράξει, να ξεδιαλύνει και να δράσει σε πραγματικό χρόνο στον έλεγχο των συναισθημάτων, στις αρνητικές σκέψεις και εσφαλμένες αναπαραστάσεις και πιο συγκεκριμένα στην υγεία, στην αγωνία/άγχος και στις διαταραχές στρες. Θα παρουσιάσουμε τα πρώτα αποτελέσματα μιας ποσοτικής μελέτης σε δείγμα 150 συμμετεχόντων χρησιμοποιώντας την κλίμακα STAI του Spielberger, και λαμβάνοντας υπόψη τη σύνδεση της εφαρμογής της αισθητηριακής ενδοσκόπησης σε στρεσογόνες καταστάσεις.

S27. Στο Σχολείο του Σώματος: Ένας Άλλος Τρόπος Εκπαίδευσης στην Εποχή της Κρίσης (με παρουσίαση Οπτικο-ακουστικού Υλικού)

Άσπα Κόλλα-Σαμοΐλη

Σωματο-ψυχοπαιδαγωγός UFP-εκπαιδύτρια SPP, Εκπρόσωπος του Point d'Appui στην Ελλάδα

Κώστας Σαμοΐλης, Email: costas.samoilis@gmail.com

Σωματο-ψυχοπαιδαγωγός UFP-εκπαιδευτής SPP, Εκπρόσωπος του Point d'Appui στην Ελλάδα

FB kinoun, <http://www.cerap.org/> <http://www.ufp.pt> <http://www.danis.bois.free.fr>

Σ' αυτή την εποχή της κρίσης και των αλλαγών, η ελπίδα μας στρέφεται στο παιδί και στους νέους ανθρώπους, καθώς αυτοί έχουν την δυνατότητα να ανταποκρίνονται άμεσα στις αλλαγές. Ο καθηγητής Danis Bois, ερευνητής των ανθρωπιστικών επιστημών, ιδρυτής της Σωματο-ψυχοπαιδαγωγικής, προτείνει μία αυθεντική και καινοτόμο μέθοδο, την παιδαγωγική της σωματικής ευαισθησίας, της υποκειμενικής αντίληψης, της ετερότητας και της ταυτότητας του ατόμου. Αυτή την μέθοδο θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε στην παρούσα εισήγηση. Μαθαίνω, όχι μόνο γνωστικά αλλά με τις αισθήσεις, τα συναισθήματα και τις συγκινήσεις. Το σώμα γίνεται τόπος μιας αντιληπτικής βιωμένης εμπειρίας, όπου δημιουργικές σκέψεις και ιδέες, αναδύονται από το «ίδιον» σώμα που βρίσκεται στον «χώρο του Αισθητού». Η εισήγησή μας εδράζεται παράλληλα στα πορίσματα των νευροεπιστημών που διευρύνουν την νευροφυσιολογική αισθητηριακότητα, εισάγοντάς μας στον κόσμο των αισθήσεων και της συνειδητότητας. Στα πλαίσια της Σωματοψυχοπαιδαγωγικής το παιδί εκπαιδεύεται με καινοτόμες πληροφορίες μέσω της ενδοσκόπησης, της αισθητηριακής κίνησης, του βιωμένου λόγου και της καλλιτεχνικής δημιουργίας, για να έλθει σε επαφή με την ουσία της ύπαρξής του και την σωματική του νοημοσύνη. «Το σώμα γίνεται όχημα βιωμάτων του ατόμου στον κόσμο», όπως περιγράφει ο Merleau Ponty. Η εκπαίδευση παύει να είναι επικυριαρχική καθώς καταδεικνύουν και οι έρευνες των Ken Robinson, Montessori, Villette, Winnicott. Κατ' αυτόν τον τρόπο, «στο σχολείο του Σώματος» στοχεύουμε στη διαχείριση του κοινωνικού στρες από το ίδιο το άτομο και στην ενεργό συμμετοχή για την διαμόρφωση του επερχόμενου κόσμου, για να χτίσουμε έτσι μία ποιότητα παρουσίας, μη επικυριαρχική και ελεύθερη, βασισμένη στον σεβασμό και την επικοινωνία μεταξύ των φορέων της εκπαίδευσης και της οικογένειας.

S27. At the School of the Body: An Alternative Educational Way in Times of Crisis (Presentation with Audio-visual Material)

Aspa Kolla Samoili

Somato-psychoeducators & Trainers SPP, Representatives of Point d'Appui in Greece

Kostas Samoilis, Email: costas.samoilis@gmail.com

Somato-psychoeducators & Trainers SPP, Representatives of Point d'Appui in Greece

FB kinoun, <http://www.cerap.org/> <http://www.ufp.pt> <http://www.danis.bois.free.fr>

In these times of crisis and rapid social change, our hopes for a better future may legitimately turn to children and young people, as they have the ability to respond immediately to challenges. Professor Danis Bois, the founder of somatic psycho-education, proposes an authentic innovative pedagogical method, premised on the acknowledgment of corporeal sensitivity and subjective perception. This method, which our paper wishes to introduce in some detail, engenders true respect for otherness, while it enhances the sense of personal identity. In effect, somatic psycho-education cultivates a perspective on learning that is not entirely confined to the development of the intellect but rather opens up toward the exploration and further development of one's senses, feelings, and emotions. The body becomes a place of a perceptual lived experience, where creative thoughts and ideas emerge from "the living body" (*le corps vivant*), located in the "place of the Sensible". Our paper also draws on the findings of neurosciences that extend neurophysiological sensibility, introducing us into the world of the senses and self-consciousness. Somatic psycho-education trains children with the aid of innovative information, through introspection, sensory movement, lived speech and artistic creation, so as to reach the essence of their existence and bodily intelligence. "The body becomes the universal vehicle" for one's experiences in the world" as Merleau Ponty points out. Education ceases to be suppressive, as the works of Ken Robinson, Montessori, Villette, and Winnicott make clear. "At the school of the Body" we aim at promoting both the ability of persons to handle social stress through their own resources and at enhancing their active engagement in the development of the world to come. We thus aim to build a kind of novel quality of presence, viz. a presence which would be non-predominant, and therefore free, based on mutual respect and undistorted communication between educators and families.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

S28. Πώς Βιώνω το Σώμα μου στο Πλαίσιο της Σύγχρονης Κρίσης: Βιωματικό Εργαστήριο με Πηλό

Αιμιλία Δούκα, Email: emdouk@gmail.com

M.A., Φιλόλογος Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αντιγόνη Κακλίδη, Email: adigoni86@hotmail.com

Σχεδιάστρια προϊόντων, Πτυχιούχος Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικολίνα Λέντζα, Email: nikolblue@gmail.com

Σχεδιάστρια προϊόντων, Πτυχιούχος Πανεπιστημίου Αιγαίου

από την ομάδα ΥΦΗ, Email: info@yfi.gr

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η επαφή των συμμετεχόντων με την υλικότητα του πηλού και η ελεύθερη έκφραση-αποτύπωση πάνω σε αυτήν, συναισθημάτων και σκέψεων, μέσω της πολυαισθητηριακής δραστηριότητας αυτής με θέμα το πώς βιώνουν το σώμα τους στο πλαίσιο της σύγχρονης κρίσης. Οι συμμετέχοντες θα είναι από 6-10 άτομα, ανεξαρτήτου ηλικίας και μπορούν να φέρουν μαζί τους ένα αντικείμενο δικό τους, το οποίο θα αποτελέσει το εργαλείο-βοηθό-συνοδοιγόρο για την όλη διαδικασία (μπορεί να είναι μια οδοντογλυφίδα, οδοντόβουρτσα, ένα παιχνίδι, ένα κέρμα κτλ.) και ένα πρόχειρο ρούχο (π.χ. παλιό πουκάμισο, ποδιά κτλ.). Το εργαστήριο θα πραγματοποιηθεί σε ανοιχτό χώρο και θα έχει διάρκεια 3 περίπου ώρες.

PARALLEL EXPERIENTIAL WORKSHOP OUTSIDE THE CULTURAL CENTRE OF THE MUNICIPALITY OF RETHYMNO

S28. How Do I Experience My Body as Part of the Modern Crisis: Experiential Workshop with Clay

Emilia Duka, Email: emdouk@gmail.com

M.A., Philologist, Department of Philosophy-Pedagogy-Psychology, University of Athens, Greece

Antigone Kaklidi, Email: adigoni86@hotmail.com

Product Designer, Graduate of University of the Aegean, Greece

Nikolina Lentza, Email: nikolblue@gmail.com

Product Designer, Graduate of University of the Aegean, Greece

Yfi Ceramics, Email: info@yfi.gr

The purpose of this workshop is to acquaint participants with the materiality of clay and freely express-imprint on it, feelings and thoughts, through a multi-sensory activity this on how they experience their body as part of the contemporary crisis. Participants will be from 6 to 10 people, regardless of age and can bring with them a subject of their own, which would be the "assistant-companion" tool for the entire process (it could be a toothpick, toothbrush, a toy, a coin etc.) and a rough cloth (eg old shirt, apron etc.). The workshop will be held in an open place and will last about 3 hours.

**ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION VII):
ΣΩΜΑ, ΤΕΧΝΗ, ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
(BODY, ART, CRISIS AND POLITICS)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΠΡΩΙΜΟΣ (CHAIR: CONSTANTINOS V. PROIMOS)**

S29. Από τους Happy Few στις Ορδές των Καταφρονημένων

Μαρία Μαραγκού, Email: info@cca.gr, www.cca.gr

Διευθύντρια του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης, Μεσολογγίου 32, 741 31 Ρέθυμνο, T: +30 28310 52530, F: +30 28310 52689,

Ο ευδαιμονισμός των δύο τελευταίων δεκαετιών του τέλους του 20ου αιώνα έως το γύρισμα προς στη τρίτη χιλιετία και τα πρώτα έτη της, έθρεψε αρκετούς καλλιτέχνες στο όραμα της αγοράς και χιλιάδες θεατές στη μέθη μιας τέρψης, στην οποία μπορεί να μη συμμετείχαν ακριβώς, ωστόσο παρέμειναν δέσμιοι, στη γοητεία που ασκούσε.

Το μεγάλο θέαμα, στην τέχνη, ουσιαστικά τελειώνει, τουλάχιστον για την κοινότητα των ενημερωμένων, με τη 11η Documenta στο Κάσελ, το 2002, του Αφρικανού διευθυντή Okwui Euwazor. Είναι η πρώτη φορά μέσα από έναν επίσημο θεσμό, όπου η τέχνη μιλά άμεσα για την ανεργία, τις σφαγές στην Παλαιστίνη και το Αφγανιστάν, τον αφανισμό πληθυσμών της Αφρικής, τα στρατοκρατικά καθεστώτα, τις μετακινήσεις των προσφύγων, ενώ οι επισκέπτες μένουν άναυδοι, όταν το video και η έρευνα της ομάδας ΑΤΛΑΣ, γνωστοποιεί με τη γλώσσα της σύγχρονης τέχνης, την ύπαρξη ναυαγίων, ενίοτε ηθελημένων.

Στα καθ' ημάς, τώρα στην Ελευσίνα, το 2006, στήνονται αυτούσιες βάρκες μεταναστών που έχει ξεράσει το Αιγαίο στη Χίο, μαζί με την συγκέντρωση των ονομάτων όσων έχουν πνιγεί, από γυναίκα καλλιτέχνη, ενώ το 2007, μια ομάδα από εικαστικούς καλλιτέχνες, έναν σκηνοθέτη, μια επιμελήτρια και δέκα Κούρδους μετανάστες, ως ταμπλό βιβάντ, επιχειρούν μια πρώτη, άμεση, καταγγελία στο Μεταξουργείο.

Η αλλαγή των ζητημάτων που θίγει η τέχνη στην Ελλάδα, πιο μαζικά, έρχεται ουσιαστικά στο τέλος του 2010. Έως τότε, φωνές καλλιτεχνών, ερευνούν το εγώ στα μοναχικά δωμάτια, στρέφονται προς ζητήματα που προκαλεί η μανιοκατάθλιψη και η φυλετική απομόνωση λόγω χρώματος ή σεξουαλικών ιδιαιτεροτήτων, παρατηρούν την παγκοσμιοποιημένη κουλούρα. Δεκέμβριος, λοιπόν, και ενώ το χριστουγεννιάτικο δένδρο του Δήμου Αθηναίων στολίζεται στο Σύνταγμα, μια ομάδα καλλιτεχνών, καλεί φίλους και δηλώνει μέσα από ένα μικρό διαμέρισμα της Ομόνοιας ότι, δεν μπορεί να κάνει τέχνη, όταν η Αθήνα καίγεται. Εκείνη τη νύχτα, η ομάδα επιχειρεί να φτιάξει το «μνημείο» των ημερών, με τις σπασμένες πέτρες των συμπλοκών με την αστυνομία.

Από τότε έως σήμερα, ομάδες και μεμονωμένοι καλλιτέχνες, δρουν οπουδήποτε, στην μετά Γκράμσι, Αρη, Πλουμπίδη, Τσε εποχή, κοντά στο πλήθος των ξεσπιτωμένων με ανταγωνιστή την ισχυρή, ανελέητη εικόνα του δρόμου.

S29. From the Happy Few to the Hordes of the Despised

Maria Maragou, Email: info@cca.gr, www.cca.gr

Curator, Director of the Museum of Contemporary Art of Crete

The bliss of the last two decades of the twentieth century and the early years of the new millennium nurtured several artists with the vision of the market and thousands of viewers with the thrill of a pleasure which they may not have shared exactly, but which still captured them with its allure.

The great spectacle in art essentially ends, at least for those in the know, with the 11th Documenta of Kassel in 2002, by the African director Okwui Euwazor. It was the first time that art spoke directly through an official institution about unemployment, the massacres in Palestine and Afghanistan, the devastation of populations in Africa, the military regimes and the waves of refugees, while visitors were left speechless when the research and the video of the ATLAS group used the language of art to reveal the phenomenon of —sometimes deliberate— shipwrecks.

In our parts, in 2006 a woman artist installed in Eleusis the actual boats of migrants that the Aegean had washed up on the shores of Chios and listed the names of the drowned, while in 2007 a group of visual artists together with a stage director, a curator and ten Kurdish migrants presented a *tableau vivant* at Metaxourgio, Athens as a first direct denunciation.

The change in the issues explored by art in Greece essentially comes in a more massive way in late 2010. Till then, a few individual artists explored the ego in the solitary rooms, tackled issues caused by manic depression and the isolation caused by racial or sexual discrimination and observed the globalised culture. So it was in December, and as the city's Christmas tree was erected at Syntagma, that a group of artists invited some friends and declared from a small flat near Omonia that they could not make art while Athens was burning. That night, the group attempted to build a "monument" to those days with the broken stones from the clashes with the police.

Since then and to this day, individual artists and groups have been acting anywhere in this post-Gramsci, post-Aris, post-Ploumbidis, post-Che era, close to the swarms of the uprooted and in competition with the potent, merciless image of the street.

S30. Το Σώμα σε Κρίση: Η Φιλία Ανάμεσα στον Έρωτα και στην Πολιτική Σύμφωνα με τον Ρέμπραντ

Κωνσταντίνος Β. Πρώιμος, Email: cproimos@otenet.gr

Ph.D., Κριτικός Τέχνης και Διδάσκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Ο πίνακας του Ρέμπραντ *Δαβίδ και Ιωνάθαν*, 1642, (73X61,5 εκ. Brebuis 511) βρίσκεται στη συλλογή του Κρατικού Μουσείου Hermitage στην Αγία Πετρούπολη της Ρωσίας. Το έργο απεικονίζει δύο βιβλικούς χαρακτήρες και ανταγωνιστές

για το θρόνο του βασιλείου του Ισραήλ, τον Δαβίδ που τελικά κέρδισε το θρόνο και τον Ιωνάθαν τον γιο του Σαούλ, βασιλιά του Ισραήλ. Ο Δαβίδ και ο Ιωνάθαν έμειναν στην ιστορία για την παροιμιώδη τους φιλία και τον πλατωνικό τους έρωτα. Η στενή φιλική τους σχέση περιγράφεται στο βιβλίο του Σαμουήλ στην Παλαιά Διαθήκη. Για τον πίνακα του Ρέμπραντ δεν υπάρχει συμφωνία ως προς το περιεχόμενό του. Συγκεκριμένα, ο Gary Schwartz θεωρεί ότι το συγκεκριμένο έργο τέχνης απεικονίζει τον Δαβίδ και τον γιο του Ιωνάθαν Μεμφιβοσθέ και ο Ernst Gombrich ισχυρίζεται ότι το έργο απεικονίζει τον Δαβίδ και τον γιο του, Αβεσσαλώμ, δίνοντας προφανώς έμφαση στην πλούσια κόμη που ο Ρέμπραντ ζωγραφίζει για το πρόσωπο που είναι στην αγκαλιά του Δαβίδ. Η διαφωνία αυτή θα είναι το εφελκυστήριό μου. Δε θα δώσω τη δική μου άποψη για την ταυτοποίηση των προσώπων με βάση τις πηγές και τα ιστορικά τεκμήρια αλλά θα προβάλω το επιχείρημα ότι οι διαφορετικές ερμηνευτικές αναγνώσεις του πίνακα οδηγούν σε διαφορετικές ταυτοποιήσεις του περιεχομένου του. Η αξία και ερμηνεία της φιλίας όπως ορίζεται ανάμεσα σε δύο άκρα, στον έρωτα από τη μία πλευρά και στην πολιτική από την άλλη, καθορίζει τα δεδομένα του πίνακα και όχι το ανάποδο.

S30. The Body in Crisis: Qualities and Perils of Friendship Between Romantic Love and Politics, According to Rembrandt

Dr Constantinos V. Proimos, Email: cproimos@otenet.gr
Ph.D., Adjunct Lecturer at the Hellenic Open University and Art Critic

Rembrandt's painting *David and Jonathan*, 1642, (panel, 73X61.5 cm, Bredius 511) is recorded with this title in the collection of State Hermitage Museum at Saint Petersburg. The painting presumably portrays two biblical characters and rivals for the throne in the Kingdom of Israel, David who eventually won the throne and Jonathan the son of Saul, king of Israel. David and Jonathan remained known for their notorious friendship and platonic love illustrated in the Old Testament books of Samuel. However, Gary Schwartz claims that the painting may be depicting David and Jonathan's son Mephiboseth and Ernst Gombrich takes it for granted that the painting actually represents David and David's son Absalom, taking under consideration a lead given by Rembrandt, namely the long and beautiful hair of the figure who is in David's arms. This disagreement regarding the identification of the subject matter of the painting will be my point of departure. I shall not give my opinion about the identification based on historical evidence but will rather try to prove that different hermeneutic readings emphasizing the several aspects of friendship illustrated in the painting, may lead to different identifications of its subject matter. The value of friendship as situated between two situations of crisis, romantic love on the one hand and politics on the other, determines the facts in the picture and not the other way round.

ΟΓΔΟΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION VIII):
ΣΩΜΑ, ΒΙΩΜΑ ΚΑΙ ΕΑΥΤΟΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
(*BODY, LIVED EXPERIENCE AND SELF IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY CRISIS*)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΦΙΛΙΑ ΙΣΑΡΗ (CHAIR: PHILIA ISSARI)

S31. Χοντρές: Διαστάσεις του Πάχους ως Πολιτική Ταυτότητα

Σπύρος Πετρίτης, Email: spetrit@gmail.com
Υποψήφιος Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών

Καταπονημένες από τον εξευτελισμό λόγω πάχους και την φοβία κατά του πάχους (fat shaming and fat phobia), μια νέα φεμινιστική ομάδα στην Ελλάδα προσπαθεί να δείξει τον τρόπο με τον οποίο η δεύτερη οδηγεί στον πρώτο ακόμη και από το ιατρικό προσωπικό, μέσα από τη συμμετοχή της στο *10o Outview Film Festival*, στην Αθήνα, Ελλάδα (14-24/04/16). Μέσα από την παρουσίαση της εργασίας μας, θα προσπαθήσουμε να δείξουμε πώς το φεμινιστικό και το ΛΟΑΤΚΙ κίνημα σε όλο τον κόσμο χρησιμοποίησε διάφορες μορφές τέχνης ως έναν ακτιβισμό, κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Θα δείξουμε επίσης τον τρόπο με τον οποίο όλες οι γυναίκες και ολόκληρη η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα, είναι πιο πιθανό να πέσουν θύματα εξευτελισμού και φοβίας λόγω πάχους, και πώς η νέα αυτή φεμινιστική ομάδα και άλλες ομάδες ή μεμονωμένα άτομα στην Ελλάδα και το εξωτερικό έχουν προσπαθήσει να αγωνιστούν κατά αυτών των κοινωνικών φαινομένων.

S31. Chondres: Dimentions of Fat as a Political Identity

Spyros Petritis, Email: spetrit@gmail.com
Ph.D. Candidate, Department of Theatre Studies, National and Kapodistrian University of Athens

Fed up by fat shaming and fat phobia, a new feminist group in Greece tries to show the way in which fat phobia leads to fat shaming even by doctors, during the *10th Outview Film Festival*, in Athens, Greece (14-24/04/16). Via our paper presentation, we will try to show how the feminist and the LGBTQI movement worldwide have used various forms of art as an activism, during the last decades. We will also show the way in which all women and the entire LGBTQI community are more likely to be victims of fat shaming and fat phobia, and how that new feminist group and other groups or individuals in Greece and abroad have tried to fight against those social phenomena.

S32. Σώματα που Αναζητούν Εαυτό στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίσης: Η Περίπτωση μιας Τοξικομανούς Μητέρας και των Παιδιών της σε μια Κοινή Διαδρομή από την Εξάρτηση προς την Αυτονομία

Μαριάνθη Καλατζή, Email: marianthie_k@yahoo.gr

Ψυχολόγος, ΜΑ, Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, Ειδικό Πρόγραμμα Εξαρτημένων Μητέρων και των Παιδιών τους

Ως «εθισμός» κατά το μεσαίωνα περιγραφόταν το οικονομικό καθεστώς «δανειζέσθαι επί σώμασιν» στο οποίο εμπίπτει ένας οφειλέτης που δεν μπορεί να αποπληρώσει το χρέος του. Η σύγχρονη θεώρηση προτείνει την εξάρτηση ως τη σωματική απάντηση στην αδυναμία ψυχικής επεξεργασίας. Ο ενδιάμεσος χώρος των αναπαραστάσεων ισοδυναμεί με «άβατο» και μένει η σωματική, αισθητηριακή εμπειρία ως μόνο μέσο επικοινωνίας κι έκφρασης.

Προκειμένου να αντιληφθούμε την προβληματική περί μητρότητας στο χώρο των εξαρτήσεων δεν μπορούμε παρά να σταθούμε ευθύς εξαρχής στη βίαιη αντίφαση των δύο κύριων εννοιών. Μια γυναίκα εξαρτημένη από ουσίες αδυνατεί να ανταποκριθεί στην -αναπτυξιακά επιβαλλόμενη- οργανική και ψυχολογική εξάρτηση του παιδιού της από την ίδια. Η αδυναμία στην ανταπόκριση του μητρικού ρόλου δυσχεραίνει τη διαμόρφωση ενός διευκολυντικού –για την ωρίμανση του παιδιού- περιβάλλοντος, επιφέρει όμως και στην ίδια δυσβάσταχτα αισθήματα ανεπάρκειας, ενισχύοντας το αίσθημα της ψυχικής οδύνης κι ενοχής.

Στην ανακοίνωση αυτή εξετάζουμε ένα μέρος της κοινής διαδρομής μιας εξαρτημένης μητέρας και των δύο προσχολικής ηλικίας παιδιών της, προς την αυτονομία. Κατά τη διάρκεια της θεραπείας η εξαρτημένη μητέρα καλείται να διανύσει μια μακρά διαδρομή ψυχικής ωρίμανσης, να έρθει αντιμέτωπη με τραύματα, πράξεις κι επιλογές του παρελθόντος και να προβεί σε αποφάσεις για το μέλλον, σημαντικές τόσο για τον εαυτό της όσο και για τα παιδιά της. Η μετάβαση από την κατάσταση της εξάρτησης στη συνθήκη της αυτονομίας είναι επίπονη και συγκινητική, τόσο για την ίδια όσο και για την ομάδα των θεραπειών που συμμετέχουν στη θεραπευτική διαδικασία. Τα πρόσωπα ωστόσο που φαίνεται να συγκλονίζουν και να συγκλονίζονται περισσότερο είναι τα ίδια τα παιδιά, καθώς «αναγνωρίζουν» τη μητέρα τους απαλλαγμένη από ό,τι την κρατούσε φυσικά και ψυχικά απύσχα και πρόθυμη να απαντήσει στις ψυχοσωματικές ανάγκες τους. Μέσα σε αυτή τη συνθήκη, η αναπτυξιακή διαδικασία απελευθερώνεται, οι πρώιμες καθηλώσεις αίρονται.

S32. Bodies Looking for “Them-selves” in Austerity Times: The Case of an Addicted Mother and Her Children, in a Mutual Struggle for Maturation

Marianthie Kalatzi, Email: marianthie_k@yahoo.gr

Psychologist, MA, Psychiatric Hospital of Attica, Special Programme for Addicted Mothers and their Children

In Medieval times the term “addiction” was used to describe the status of being enslaved as the result of somebody’s inability to pay his financial debt. In contemporary usage addiction represents the physical reaction of a person who is incapable of performing psychological integration and representation. The transitional area of representation is forbidden and bodily reaction remains the only mean of communication.

In order to conceive drug addiction in relation to motherhood one needs to focus on the obvious contradiction of the two concepts. A drug addicted woman cannot cope with the physical, developmental dependency of her child. The absence of responding to child’s needs inhibits its maturational process and leads mother to unbearable feelings of inadequacy and guilt.

This paper describes a part of the mutual effort of a drug depended mother and her children (two pre-school aged boys) to reach maturity and autonomy. Through psychotherapeutic process the addicted mother is trying to overcome her trauma history while at the same time she is getting attached to her sons. It is a long-term and painful process, a challenge for patient and therapists. On the other hand, children share the happiness of gaining back their mother in an appropriate environment which sustains the tendency to develop themselves at their own rate.

S33. Πώς τα Νήπια Βιώνουν και Εκφράζουν τη Σύγχρονη Κρίση στην Ελλάδα Μέσα από Χειροποίητα Κατασκευασμένες Κούκλες που Αναπαριστούν τον Εαυτό τους

Ιουλία Σγουρομάλλη, Email: iouliasg@gmail.com

Μ.Α., Νηπιαγωγός, Υποψήφια Διδάκτωρ Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Μια ομάδα νηπίων με τη δασκάλα τους αναζητούν κομμάτια του εαυτού τους, όπως είναι ή όπως θα ήθελαν να είναι, δημιουργώντας κούκλες από εφημερίδες και άλλα ανακυκλώσιμα υλικά. Το σκεπτικό αυτής της δράσης είναι το εξής: Τα «νέα της ημέρας» πάντα επηρέαζαν τα συναισθήματά μας. Άλλοτε μας κάνουν να γελάμε, άλλοτε να κλαίμε και άλλοτε να φοβόμαστε. Όμως στα χρόνια της κρίσης η εφημερίδα, αυτό το μέσο της «ελευθέρης» ενημέρωσης των πολιτών συχνά μας δημιουργεί την ανάγκη να το μεταμορφώσουμε, να το μετατρέψουμε σε κάτι πιο όμορφο, πιο ευχάριστο, πιο δημιουργικό, πιο γνήσιο και αγνό. Η κατασκευή κούκλων από εφημερίδες έχει εδώ μια μεταφορική λειτουργία. Τα «νέα» που μεταφέρει αυτό το μέσο επηρεάζουν τη ζωή μας είτε το θέλουμε είτε όχι, είτε τα διαβάζουμε είτε δεν τους ρίχνουμε ούτε βλέφαρο, είτε είμαστε μικροί είτε είμαστε μεγάλοι. Τα νέα, τα μαντάτα, οι ειδήσεις, αποτελούν κομμάτι του εαυτού μας ο οποίος προσαρμόζεται στο εκάστοτε κοινωνικο-ιστορικά και πολιτισμικά διαμορφωμένο περιβάλλον. Τα νήπια μπορεί να μην έχουν τη δυνατότητα να διαβάζουν τα «νέα της ημέρας», παραταύτα τα «νέα της ημέρας» έχουν οπωσδήποτε τη δυνατότητα να επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των νηπίων. Επηρεάζουν τη ζωή τους, την οικονομική κατάσταση των γονέων τους, τις ανησυχίες και τους φόβους που εκδηλώνονται από το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο ζουν και αναπτύσσονται. Μέσα από τις καθημερινές εμπειρίες τους και τις αλληλεπιδράσεις τους τα παιδιά εσωτερικεύουν το λόγο του άλλου έτσι ώστε και αυτά με

έναν ενεργητικό τρόπο να δημιουργήσουν το δικό τους λόγο ύπαρξης, το δικό τους εαυτό. Τα παιδιά κατασκευάζοντας τον εαυτό τους εκφράζουν βιώματα και εμπειρίες που κουβαλούν και τα μοιράζονται με την ομάδα μέσα από το παιχνίδι, τις αφηγηματικές τους δράσεις και αλληλεπιδράσεις. Μια χειροποίητα κατασκευασμένη κούκλα μπορεί να θεωρηθεί έργο τέχνης, όμως για τον δημιουργό της είναι ένα παιχνίδι. Ένα δημιουργικό παιχνίδι έκφρασης του εαυτού, των σκέψεων, των επιθυμιών, των ονείρων που έχει για τη ζωή του. Από μία πλευρά εξυπηρετούν την ψυχαγωγική λειτουργία, δηλαδή ανήκουν στον κόσμο του παιχνιδιού. Αν και σχεδιάστηκαν από το δημιουργό τους ως παιχνίδια και όχι ως έργα τέχνης, αναμφισβήτητα αποτελούν μέρος της ιστορίας, της τέχνης, και του πολιτισμού μας.

Η εργασία που παρουσιάζουμε αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης και πολυδιάστατης μελέτης στα πλαίσια της υπό κατασκευή διδακτορικής διατριβής της εισηγήτριας, η οποία μέσα από τις ποιοτικές μεθόδους της εθνογραφίας και της έρευνας δράσης μελετά ζητήματα που προκύπτουν σε μια τάξη νηπιαγωγείου αξιοποιώντας την ψυχοπαιδαγωγική χρήση του εργαλείου της κούκλας.

S33. How Preschoolers Experience and Express the Contemporary Crisis in Greece Through Hand-made Dolls Representing Themselves

Ioulia Sgouromalli, Email: ioulia.sg@gmail.com

M.A., Kindergarten Teacher, Ph.D. Student, University of Crete, School of Education, Department of Pre-School Education

A group of young children with their teacher, in search of pieces of their self, as it is or as they would like it to be, create dolls from newspapers and other recyclable materials. The rationale behind this action is the following: The “daily news” always affects our emotions. Sometimes it makes us laugh, sometimes it makes us cry and sometimes it makes us scared. However, during the crisis, the newspaper, this medium of “free” public information, frequently compels us to transform it, to turn it into something more beautiful, more pleasant, more creative, truer and purer. Creating dolls from newspapers has a metaphorical function. The “news” spread by this medium affects our lives whether we like it or not, whether we read it or not, whether we are young or old. The news is part of our self, which is adapted to the current socio-historical and culturally shaped environment. The infants may not be able to read the “daily news”, but nevertheless the “daily news” has the ability to affect the infants’ daily lives. It affects their lives, their parents’ economic status, their worries and fears that arise from the wider context in which they live and grow. Through their daily experiences and interactions, children internalize the words of other people, in order to actively create their own reason of existence, their own self. When creating themselves, children express their experiences and share them with the team through their play, their narrative actions and interactions. A handmade doll can be considered as a work of art, but for its creator is a toy; a creative toy that expresses himself/herself, his/her thoughts, desires, dreams for his/her life. On one hand, dolls have a recreational function; that is, they belong in the toy world. Although they are designed by their creator as toys and not as works of art, they are undoubtedly part of our history, art and culture.

The work presented is a part of a broader and multidisciplinary study within the under construction Ph.D. thesis of the author of this paper. Through the qualitative methods of ethnography and action research, this thesis examines issues arising in a kindergarten classroom while making use of the doll as a psycho-pedagogical tool.

ENNATH ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION IX):

ΒΙΩΜΑ, ΤΕΧΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ
(*LIVED EXPERIENCE, ART, POLITICS AND SITES OF RESISTANCE IN TIMES OF CRISIS*)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΪΜΑΚΗΣ (CHAIR: YIANNIS ZAIMAKIS)

S34. Η Τέχνη ως Βιωμένη Εμπειρία και Πολιτική Χειρνομία: Η Περίπτωση του Νικόλα Άσιμου

Νίκος Σούζας, Email: nikos_souzas@yahoo.gr, <https://uoa.academia.edu/nikossouzas>

Διδάκτορας Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ένα happening συνεχίζει να θυμίζει τον καλλιτέχνη τριάντα χρόνια μετά, συμβάλλει στην αντιμετώπιση της κρίσης της τέχνης, και ακόμα περισσότερο, στην αντιμετώπιση της κρίσης της κοινωνίας.

Ζαν-Ζακ Λεμπέλ

Έχουν περάσει σχεδόν τριάντα χρόνια από την αυτοκτονία του Νικόλα Άσιμου και η σύντομη “βόλτα” του από τον πλανήτη γη μοιάζει με ολοκληρωμένο, ευφυές happening, που διαρρηγνύει τα όρια ανάμεσα σε τέχνη και καθημερινή ζωή. Ως φοιτητής στην Θεσσαλονίκη, υπήρξε ιδρυτής μουσικό-θεατρικών ομάδων που αντλούσαν επιρροές από το πειραματικό εγχείρημα του Living Theatre, το οποίο παρότρυνε τον θεατή να ενεργοποιηθεί και να βιώσει με τρόπο άμεσο και ενσώματο την καλλιτεχνική εμπειρία. Μεταβαίνοντας στην Αθήνα το 1973, ο Άσιμος αποτέλεσε τον ιθύνοντα νου ριζοσπαστικών κολεκτιβών (*Μουσικό Θέατρο Φτώχειας, Συνεργατικός Θίασος Μουσικών, Για ένα πολιτικό καφενείο*), οι οποίες επιχειρούσαν στην πράξη όσα διακήρυτταν τα πρωτόφανα για την ελληνική πραγματικότητα επαναστατικά τους μανιφέστα: Αμφισβητώντας την ιδιότητα του επαγγελματία καλλιτέχνη, αντί-πρότειναν τη συλλογική ζωή και δημιουργία και την αυτοδιαχείριση των μέσων παραγωγής, με άμεσο στόχο την πραγμάτωση στο «Εδώ-και-Τώρα» των επιθυμιών που συχνά εγκλωβίζονται στη σφαίρα της Τέχνης. Διακωμωδώντας κάθε μορφή εξουσίας με τις ευρηματικές του φάρσες, ο Άσιμος αποτέλεσε μια περίπτωση εγχώριου Yippee, καθώς οι πολιτικές και καλλιτεχνικές του παρεμβάσεις ήταν άρρηκτα συνδεδεμένες και εκφράζονταν με τρόπο έντονα βιωματικό, ειρωνικό και επιτηδευμένα “ανορθόδοξο”. Η συνειδητά μετέωρη

διαδρομή του εντός, εκτός και εναντίον της πολιτιστικής βιομηχανίας –διαδρομή δημιουργική, θαρραλέα, αλλά και ψυχοφθόρα– ανέδειξε, με τρόπο emphatic ζητήματα άκρως επίκαιρα και δισεπίλυτα γύρω από την κρίση της τέχνης και της κοινωνίας.

S34. Art as a Lived Experience and Political Gesture: The Case of Nikolas Asimos

Nikos Souzas, Email: nikos_souzas@yahoo.gr, <https://uoa.academia.edu/nikossouzas>
Ph.D. in Political Science from the University of Athens

It has been nearly thirty years since Nikola Asimos' suicide. His brief passing from planet earth looks like a complete, intelligent happening, that breaks the boundaries between art and everyday life. As a student in Thessaloniki, he founded various musical-theatrical groups that drew influences from the experimental project of Living Theatre, which urged the viewer to take action and experience directly with their bodies the artistic experience. Moving to Athens in 1973, Asimos was the mastermind of several radical collectives (*Poverty Musical Theatre, Musicians Cooperative Company, For a political cafe*), which attempted in practice what their –unprecedented for Greek reality– revolutionary manifestos preached: Challenging the status of the professional artist, counterproposed the collective life and creation and the self-management of the means of production, in order to fulfil “Here-and-Now” those desires that are often trapped in the realm-of-art. Mocking every form of power with his imaginative pranks, Asimos was a kind of Yippie a la Greek, since his political and artistic interventions were inextricably linked and expressed in a manner strongly lived, ironic and deliberately “unorthodox”. His consciously suspended path within, outside and against the cultural industry –a creative, courageous and stressful path– highlighted emphatically some timely and unresolved issues about the crisis of art and society.

S35. Δημιουργική Έρευνα, Οπτικές Μέθοδοι και Πολιτικό Γκράφιτι: Διερευνώντας Τόπους Αντίστασης σε Περίόδους Κρίσης

Γιάννης Ζαϊμάκης, Email: zaimakis@uoc.gr
Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης,
Ευάγγελος Γκαγκέλης

Μεταπτυχιακός Φοιτητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Στη διάρκεια της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης ο πολλαπλασιασμός των γκραφίτι διαμαρτυρίας έχει γίνει ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα των ελληνικών πόλεων καθώς οι πολιτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές συγκρούσεις στην ελληνική κοινωνία έχουν εγγραφεί στο οπτικό τους περιβάλλον. Τα πολιτικά γκραφίτι δημιουργούν ένα εκφραστικό οπτικό πεδίο στο οποίο καλλιτέχνες του δρόμου, μεμονωμένοι δημιουργοί, εναλλακτικές κοινότητες και πολιτικές συλλογικότητες διαπραγματεύονται πολιτικά και αισθητικά θέματα της κρίσης και εκθέτουν δημόσια τις δικές τους εναλλακτικές αναπαραστάσεις ενάντια στην κυρίαρχη πολιτισμική γεωγραφία του αστικού χώρου.

Λαμβάνοντας υπόψη τη δημιουργική και εκφραστική δυνατότητα του γκραφίτι, το ερευνητικό πρόγραμμα “Political and existential graffiti and voices of protest on urban landscapes in times of crisis” αναζητά να εξερευνήσει τόπους αντίστασης ενάντια στην λιτότητα και τη δομή της αίσθησης μιας κοινωνίας σε κρίση. Χρησιμοποιώντας οπτικό υλικό, ιστορίες ζωής, εθνογραφική παρατήρηση, και ντοκιμαντέρ στο πλαίσιο της δημιουργικής και αναστοχαστικής ποιοτικής έρευνας, το πρόγραμμα φέρνει στο προσκήνιο τις βιωμένες εμπειρίες ενός «επικίνδυνου» αλλά και δημιουργικού πρεκαριάτ που προσπαθεί να μεταμορφώσει την εμπειρία των δυσμενών συνθηκών διαβίωσης της κρίσης σε οπτικές μορφές διαμαρτυρίας που ποικίλουν από επιθετικά σλόγκαν, παιχνιδιόδη στένσιλ και ελκυστικά mural.

Η παρουσίαση αξιοποιεί μέρος από πειραματικό ντοκιμαντέρ που είναι σε διαδικασία παραγωγής από τα μέλη της ερευνητικής ομάδας ακολουθώντας τις αρχές της συμμετοχικής και δημιουργικής έρευνας και της πρακτικής του «Κάντο μόνος σου» (Do It Yourself). Το ντοκιμαντέρ διερευνά αισθητικές τάσεις, καλλιτεχνικές αναζητήσεις και πολιτικές κατανοήσεις για το ζήτημα της κρίσης που έρχονται από τα κάτω και είναι σε ευθεία αντιπαράθεση με τους κυρίαρχους πολιτικούς λόγους, παρέχοντας κριτική γνώση για όψεις των παρατεταμένων κοινωνικών, πολιτικών, ψυχολογικών και πολιτισμικών συγκρούσεων που είναι εμπεδωμένες μέσα στην καθημερινή οπτική εμπειρία. Ο απώτερος στόχος είναι να δείξουμε πως η οπτική κουλτούρα μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο στη διερεύνηση ζητημάτων ανισότητας, αδικίας, αντίστασης και σύγκρουσης και να αναδείξει τη σημασία της δημιουργικής και αναστοχαστικής ποιοτικής έρευνας, στο χτίσιμο μιας κριτικής κοινωνιολογικής γνώσης.

S35. Creative Research, Visual Methods and Political Graffiti: Exploring Sites of Resistance in Times of Crisis

Yiannis Zaimakis, Email: zaimakis@uoc.gr
Professor, Department of Sociology, Faculty of Social Sciences, University of Crete, Rethymnon, Greece
Evangelos Gkagelis

Postgraduate Student, Department of Sociology, Faculty of Social Sciences, University of Crete, Rethymnon, Greece

During the period of economic crisis the proliferation of protest graffiti has become a striking feature of Greek cities and political, social, and cultural conflicts within society have been inscribed on urban landscapes. Political graffiti construct an expressing visual space, where street artists, unaligned writers, alternative communities and political collectivities negotiate politically and aesthetically issues of crisis and expose publicly their own counter-hegemonic sites of alternative representations.

Taking into consideration the creative and expressive potential of graffiti, the project “Political and existential graffiti and voices of protest on urban landscapes in times of crisis” seeks to explore sites of resistance against austerity and neo-liberal management of crisis and to reveal the structure of feelings of a society in context of crisis. Using visual evidence, life histories, ethnographic fieldwork and documentary in a qualitative creative and reflexive qualitative research, the project brings to the foreground the lived experiences of a “dangerous”, but also, creative *precariat*. It seeks to transfigure the unfavourable material conditions of their existence into visual forms of protest ranging from aggressive slogan, to playful stencil and intriguing murals.

The presentation employs part of an ongoing experimental documentary produced by research team following the principles of participating and emancipatory research and the DIY (Do It Yourself) ethos. The documentary explores grassroots aesthetic trends, artistic quests and political views that stand in direct competition with dominant political discourses, offering insight into protracted social, political, psychological and cultural struggles embedded within everyday visual experience. Our purpose is to show how visual culture can become an important tool for exploring issues of inequality, injustice, resistance, and conflict and to emphasize the significance of creative and reflexive research, including community-based forms of cultural production, in building critical sociological knowledge.

Our purpose is to show how visual culture can become an important tool for exploring issues of crisis, social justice and human right and to emphasize the significance of creative and reflexive research, including community-based forms of cultural production, in building critical sociological knowledge.

S36. Απεικονήσεις του Ανθρώπινου Σώματος στα Γκράφιτι, Αθήνα 2016

Τασούλα Βερβενιώτη, Email: tasoula@otenet.gr
Ιστορικός

Η Αθήνα, η πρωτεύουσα, στην οποία ζει το ένα τρίτο του πληθυσμού της χώρας, έχει βιώσει και βιώνει την κρίση πιο οδυνηρά από την ελληνική επαρχία και γιατί ο ρυθμός της ζωής είναι πιο έντονος αλλά και η καθημερινότητα πιο δύσκολα διαχειρίσιμη. Στα χρόνια της κρίσης τα γκράφιτι καλύπτουν όλο και μεγαλύτερο μέρος των τοίχων της πόλης. Γκράφιτι υπάρχουν σε μεγάλης κυκλοφορίας δρόμους, όπως η Πατησίων ή η Πειραιώς, αλλά κυρίως σε μικρούς συνοικιακούς δρόμους, στα Εξάρχεια, το Μεταξουργείο, του Ψυρρή ή το Γκάζι. Σε αυτές τις γειτονιές η παρουσία των νέων είναι πιο έντονη, είτε ως κάτοικοι, είτε ως επισκέπτες στις καφετέριες, τα τσιπουράδικα ή τις ταβέρνες. Αυτοί είναι οι δημιουργοί τους. Θα μπορούσε να υποστηριχτεί ότι υπάρχει ένα κίνημα γραφιδάδων που προσπαθούν να αντισταθούν στην κρίση, απεικονίζοντάς την, ενώ το ‘παραδοσιακό’ -για τα ελληνικά δεδομένα- φοιτητικό κίνημα ελλείπει.

Η ανακοίνωση αυτή αποτελεί μια «κατάθεση» προσωπικής εμπειρίας μιας ιστορικού που τον καιρό της κρίσης οργανώνει ομάδες προφορικής ιστορίας στην πόλη με στόχο τη συλλογή προφορικών μαρτυριών, θεωρώντας ότι οι απεικονίσεις των γραφιδάδων στους τοίχους, στο δημόσιο χώρο, αποτελούν προσωπικές καταθέσεις απόψεων και εμπειριών για την κρίση. Στηρίχτηκε σε 800 περίπου φωτογραφίες γκράφιτι τις οποίες επεξεργάστηκε και επέλεξε όσες απεικονίζουν το ανθρώπινο σώμα ή αναφέρονται σε αυτό όπως το περίφημο «βασανίζομαι». Τα σώματα που καλύπτουν τους τοίχους της πόλης είναι ανδρικά, γυναικεία ή τερατόμορφα, πολύχρωμα ή ασπρόμαυρα και επιλέχτηκαν ανεξάρτητα από το μέγεθός τους.

Μια ολόκληρη «ιστορία» για την κρίση και το σώμα, μέσα από 200 περίπου φωτογραφίες γκράφιτι και στένσιλ, μπορείτε να δείτε στο Café Art 21/23 (πρώην Φίγκαρο), Οδός Βερνάρδου 21, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου.

S36. Representations of the Human Body in Graffiti, Athens 2016

Tasoula Vervenioti, Email: tasoula@otenet.gr
Independent Historian, Greece

Athens, the capital in which nearly half of Greece’s population lives, experiences the crisis deeper than the countryside, because life is more mobile, nervous, innovative as well as complexly dependent for its subsistence. During the crisis, graffiti covers more and more the walls of the city. There are graffiti in central streets such as Patisson or Peiraios, but mainly in narrow streets of city’s neighborhoods as Exarheia, Metaxourgeio, Psyrri or Gazi, where the presence of young people is more intense; they are both residents and customers of cafeterias, tsipouradika or tavernas. They create the graffiti. We would argue that there is a movement of young painters who try to resist against the crisis, while the Greek ‘traditional’ movement of universities’ students, is missing.

This presentation is a personal “testimony” of a historian, who –during the crisis- creates grassroots oral history groups that collect oral testimonies and who considers that the representations of the graffiti on the walls of the city, in the public domain, are personal testimonies and experiences of the crisis and in the crisis. It is based in about 800 photographs of graffiti or stencil; from them were selected those that represent the human body or refer to it, as the well-known “I am in torment” (vasanizomai), without taken into account its size. The bodies that cover the city walls are masculine, feminine or monstrous, colorful or black and white.

A story on crisis and the body, consisted of about 200 photos of graffiti, you can see at Café Art 21/23 (ex Figaro), 21 Vernardou Street, Old Town of Rethymno.

S37. ΔΕΥΤΕΡΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Απ ο Σύνθεση»

Θεατρική Παράσταση Φοιτητών Πανεπιστημίου Κρήτης Ρεθύμνου «Σκηνή και Σαπούνι»

Πεθαίνω. Βλέπω. Ακούω. Γεύομαι. Μυρίζω. Αγγίζω. Γνωρίζω. Ενθουσιάζομαι. Αγαπώ. Μοιράζομαι. Λατρεύω. Φοβάμαι. Μισώ. Λυπάμαι. Παθαίνω. Επιβιώνω. Βιώνω. Χάνομαι. Χάνω. Οργίζομαι. Θρηνώ. Δέχομαι. Σκέφτομαι. Θέλω. Αναζητώ. Ζητώ. Διεκδικώ. Ελπίζω. Γεννιέμαι. Ανακαλύπτοντας τη σύνθεση, μέσα από την αποσύνθεση.

S37. SECOND THEATRICAL PERFORMANS TITLED

“De Compostion”

Theatrical Performance of Students of the University of Crete in Rethymno “Skini & Sapouni”

I die. I see. I listen. I taste. I smell. I touch. I know. I get exited. I love. I share. I get scared. I hate. I get sad. I survive. I feel. I get lost. I lose. I get angry. I lament. I accept. I think. I want. I seek. I ask. I claim. I hope. I am born. I am discovering composition through decomposition.

ΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION X):

ΠΡΟΒΟΛΗ DANCE VIDEO ART

(DANCE VIDEO ART VIEWING)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ (CHAIR: MARIOS A. POURKOS)

S38. «Η Κρίση μου στην Κρίση σου»

http://www.youtube.com/watch?v=_migilMjOAw

Αυτό που με εντυπωσιάζει στην «κρίση» είναι ότι καθώς ποικίλες καταστάσεις αγγίζουν το «ζενίθ» τους, η ανάγκη για μεταμόρφωση φέρεται όλο και περισσότερο στην αναζήτηση του αυθεντικού, του ολόκληρου, του αληθινού.

Η ελπίδα ότι το σκουλήκι θα γίνει πεταλούδα.

Το σκοτάδι, φως.

Η διαφθορά, κάθαρση.

Επιτέλους, η αίσθηση γίνεται αναγκαιότητα και η ελπίδα συνοδοιπόρος μας.

Γεωργία Πετραλή

Για το Φθινόπωρο του 2011 και έχοντας ως πηγή έμπνευσης το γενικότερο φαινόμενο της «κρίσης», η χορεύτρια και χορογράφος Γωγώ Πετραλή αντλεί στοιχεία από μια συλλογική κατάσταση μετουσιώνοντάς τη σε ατομική παράσταση.

Μέσα από ένα διάλογο μεταξύ dance video και επιλεγμένων σκηνών από διάφορες δουλειές της ομάδας χορού Φυσαλίδα, καθώς και σε συνδυασμό με τη ζωντανή μουσικοθεατρική παρουσία του Μάνου Σγουρίδη, η Γεωργία Πετραλή δημιουργεί τη χοροθεατρική παράσταση “Ma Crise dans Ta Crise” («Η Κρίση Μου στην Κρίση Σου»).

Πρωταγωνιστές της παράστασης είναι οι διχασμένοι πόθοι και τα πάθη μας, οι καθημερινές φοβίες και τα όνειρα που εδρεύουν σε εκείνα τα σκοτεινά δωμάτια της ψυχής και του μυαλού μας που δύσκολα αγκαλιάζουμε και κατακτούμε.

Σε αυτό το ποτ-πουρί διαθέσεων, η ανάγκη μας για όνειρο κι αγάπη είναι επιτακτική, σωματική και αναμφίβολα λυτρωτική μέσα στα αναπόσπαστα κομμάτια του «πριν και του μετά» μας.

Οι έντονες, σπασμωδικές κινήσεις της χορεύτριας στο ζενίθ της παράστασης δεν είναι τίποτα άλλο πέρα από την πάλη του ανθρώπου για αποδέσμευση από την προηγούμενη κατάσταση στην επόμενη. Πρόκειται για μια φυσιολογική, οργανική εξέλιξη όπως αυτή του εντόμου που από προνύμφη γίνεται νύμφη. Αυτή η συνθήκη μπορεί να εμπεριέχεται σε κάθε στιγμή όπως και η κάθε στιγμή μπορεί να εμπεριέχει τη ζωή και το θάνατο. Το φως και το σκοτάδι.

Διάρκεια παράστασης: 50’

Σύλληψη ιδέας/Σκηνοθεσία/Χορογραφία/Κείμενα: Γεωργία Πετραλή, Email: contact@fysalidance.com

Performance: Γεωργία Πετραλή, Εμμανουήλ Σγουρίδης

Live μουσική/Ηχογλυπτική στο dance video Insect/Μουσική στο dance video Rooms: Εμμανουήλ Σγουρίδης

Μουσική/Ηχογλυπτική στο dance video Phobias: Πάνος Αμελίδης

Μουσική στο dance video Flock: Βικτωρία Τάσκου, Τάσος Υφαντής

Βίντεο μοντάζ στο dance video Flock: Victoria Tretsiak

Βίντεο μοντάζ στο dance video Insect: Αλίκη Χιωτάκη

Βίντεο μοντάζ στο dance video Phobias: Μαρία-Ιωάννα Αντωνιάδη

Βίντεο μοντάζ και οπερατέρ στο dance video Rooms: Δημήτρης Μοσκοφίδης

Οπερατέρ στο dance video Flock: Victoria Tretczak, Δημήτρης Παναγιωτάκης, Ζένια Δρόσου, Γωγώ Πετραλή

Οπερατέρ στο dance video Insect: Αλίκη Χιωτάκη, Ζένια Δρόσου, Γεωργία Πετραλή

Οπερατέρ στο dance video Phobias: Δημήτρης Παναγιωτάκης, Γωγώ Πετραλή

Σχεδιασμός κοστούμιού στο dance video Insect: Γεωργία Πετραλή

Παραγωγή: Ομάδα χορού Φυσαλίδα ©

S38. “Ma Crise dans ta Crise”

<http://www.youtube.com/watch?v=migilMjOAw>

What impresses me about the ‘crisis’ is that as various situations approach their ‘peak’, the need for transformation becomes increasingly a search for the authentic, the integral, the whole; a search for the truth.

The hope that the caterpillar will become a butterfly.

That darkness will become light.

That corruption will resolve into catharsis.

All, that feelings become a necessity and hope becomes a traveller on the path with us.

Georgia Petrali

Inspired by the generalised ‘crisis’ of our times, dancer and choreographer Georgia Petrali drew inspiration from this collective phenomenon, transforming it into a performance this Autumn 2011.

Through a dialogue between dance video and selected scenes from various works prepared by the Fysalida Dance, combined with a live musical-theatrical presentation worked up by Emmanouel Sgouridis, Georgia Petrali has created the dance theatre piece “Ma Crise dans Ta Crise” (“my crisis in your crisis”).

The stars of this show are divided passions and desires, day-to-day fears and dreams from those dark corners of our soul and mind that are so difficult to embrace and conquer.

In this potpourri of moods, our need for dreams, for love is vital, physical need, an undoubted form of redemption when viewed from the perspective of how we were ‘before’ and ‘after’.

The intense, spasmodic movements of the dancer at the high point of the show are nothing more than man’s struggle to release himself from the previous situation and move to the next one. This is a physiological, organic development, like that of an insect metamorphosing from larva to nymph. This condition may exist in every moment just like every moment contains within it death and life. Light and darkness.

Duration of performance: 50’

Concept/Stage Direction/Choreography/Texts: Georgia Petrali, Email: contact@fysalidance.com

Performance: Georgia Petrali, Emmanouel Sgouridis

music: Emmanouel Sgouridis

Sound recording in ‘Insect’ dance video /Music in ‘Rooms’ dance video: Emmanouel Sgouridis

Music in ‘Phobias’ dance video: Panos Amelidis

Music in ‘Flock’ dance video: Victoria Taskou, Tasos Ifantis

Video editing in ‘Flock’ dance video: Victoria Tretziak

Video editing in ‘Insect’ dance video: Aliko Hirotaki

Video editing in ‘Phobias’ dance video: Maria-Ioanna Antoniadis

Video editing and cameraman in ‘Rooms’ dance video: Dimitris Moskofidis

Cameramen in ‘Flock’ dance video: Victoria Tretziak, Dimitris Panagiotakis, Zenia Drosou, Georgia Petrali

Cameramen in ‘Insect’ dance video: Aliko Hirotaki, Zenia Drosou, Georgia Petrali

Cameramen in ‘Phobias’ dance video: Dimitris Panagiotakis, Georgia Petrali

Costume design in ‘Insect’ dance video: Georgia Petrali

Production: Fysalida Dance ©

S39. ΤΡΙΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Θεατρική Παράσταση Work in Progress:

Η Αναμονή μέσα στην Πανοπλία των Αιώνων

της Μαρίας Μεντέζ με την Ομάδα της, Email: maremiliano@gmail.com

Ερμηνεία: Ασπασία Σπυροπούλου, Δέσποινα Πολλαγνωστάκη, Ελίνα Τζαβάρα & Πολύ Βλάχου

Εικαστικά: Στέλλα Κουρκουνάκη

Αρχική πρόταση κείμενου: Μαρία Μεντέζ

Επεξεργασία Κειμένου: Άρης Τσαούσης & Μυρτώ Περβολάκη

Σκηνοθεσία: Μαρία Μεντέζ

Το έργο είναι βασισμένο στο θεατρικό έργο του Γερμανού συγγραφέα, σκηνοθέτη και θεωρητικού του θεάτρου Heiner Müller, που σήμερα φαίνεται να εκπροσωπεί ιδανικά την τρέχουσα κυριαρχούσα αντίληψη για το επικείμενο τέλος του δυτικού πολιτισμού. Στο έργο αυτό ο Müller εκφράζει ποιητικά, ρητά, σκληρά, ανεπιφύλακτα και κυρίως αδιαπραγμάτευτα την απαισιοδοξία του για το μέλλον της ανθρωπότητας, γεγονός που στους καιρούς του στιγματίστηκε από τη διανόηση. Πρόκειται, όπως περιέγραψε ο ίδιος το έργο του, για «[...] ένα τοπίο εντεύθεν του θανάτου», για το αποτέλεσμα μιας κατεδαφισμένης κοινωνίας. Σήμερα όμως αποτελεί το έμβλημα μιας ολόκληρης γενιάς, επειδή διείδε με ακρίβεια τη ροπή και την πορεία μας στο μέλλον, διατυπώνοντας με σαφήνεια τους φόβους και τις ανησυχίες της εποχής μας, αναδεικνύοντας την απουσία της ουσιαστικής επικοινωνίας που απορρέει από ένα αποτυχημένο σύστημα.

Ο Heiner Müller με το έργο του δίνει φωνή στο πάσχον σώμα της ανθρωπότητας, αναπτύσσοντας μια ρητορική του πόνου που δίνει τη θέση του στην σκηνική πραγμάτωση της έκφρασης της οδύνης. Πρόκειται για ένα θέατρο που συνιστά το

μανιφέστο των εξεγερμένων αδικημένων ανθρώπων που θέλουν να απελευθερωθούν από τη μιζέρια του εργαλειοποιημένου, αγοραίου ανθρώπινου σώματος, που συνεχίζει να πάσχει να βρει την πρωταρχική του ενότητα με όγκους από θεωρίες που δεν έχουν τελειωμό.

Το έργο αντικατοπτρίζει τον κατεστραμμένο κόσμο στο ρημαγμένο τοπίο του 20ου αιώνα. Πρόκειται για το τοπίο που αντικατοπτρίζει τον οχετό της Ιστορίας όπου τα αρπακτικά πουλιά караδοκούν αυτούς που κάποτε ήταν άνθρωποι. Στους αιώνες του ολοκληρωτισμού τα φαντάσματα επιπλέουν ανάμεσα μας. Στο τέλος του ανθρώπου και στο τέλος της ανθρωπότητας όπου το έγκλημα έγινε συνηθισμένη πράξη, ο Heiner Müller δεν σταματάει να μας μιλάει για το σώμα. Μετά τον Heiner Müller το σώμα του ηθοποιού είναι το σώμα του μάρτυρα που επιστρέφει από τη χώρα των νεκρών για να μας αφηγηθεί την εμπειρία του.

Πρόκειται για μια από τις πιο προκλητικές φωνές σχετικά με το αναπότρεπτο της συλλογικής και ιστορικής μας μοίρας. Ο Müller μιλάει για τη βία που είναι τόσο άμεσα βιωμένη από τον κόσμο και ανοιχτά τοποθετημένη στο κέντρο της ανθρώπινης εξέλιξης όσο ποτέ άλλοτε. Πρόκειται για μια υπαρξιακή κατάσταση όπου «το σώμα συνιστά την ύλη της ανθρώπινης ιστορίας».

S39. THIRD THEATRICAL PERFORMANS

Performans Work in Progress:

Waiting Inside the Armor of the Centuries

Maria Mentez with Her Group, Email: maremiliano@gmail.com

Interpretation: Aspasia Spyropoulou, Despina Pollanagnostaki, Elina Tzavara & Poli Vlachou

Art: Stella Kourkounaki

Initial text proposal: Maria Mendez

Final text: ArisTsaousis & Myrto Pervolaki

Directed by Maria Mendez

The performance is based on the work by German writer, director and scholar of theatre Heiner Muller who seems to represent ideally the current dominant notion about the upcoming end of the western civilization. In his work Muller expresses poetically, definitively, boldly, without reservation but mostly uncompromisingly his pessimism about the future of mankind, something that in his times was stigmatized by the intelligentsia. It has to do, as he himself described it, with “[...] a scenery beyond death”, with the product of a demolished society. Today, however, he represents the emblem of a whole generation, because he was able to foresee with accuracy our tendencies and directions towards the future, expressing with clarity the fears and worries of our times, showing the lack of substantial communication which derives from a failed system.

Heiner Muller with his work gives voice to the ailing body of mankind, developing a rhetoric of pain which gives its place to the materialization on stage of the expression of anguish. It is a theatre which constitutes a manifesto of the revolted unfairly treated people who want to free themselves from the misery of the instrumentalised, marketed human body, which continues to struggle painfully to find its original unity against endless volumes of theories.

The work reflects the destroyed world in the dilapidated landscape of the 20th century. It is a landscape which reflects the sewer of History where the raptors await those who used to be human. In the centuries of totalitarianism the ghosts exist between us. At the end of man and at the end of mankind, where crime has become common practice, Heiner Muller doesn't stop to speak about the body. After Heiner Muller the body of the performer is the body of the martyr who returns from the land of the dead to tell us his experience.

H.Muller's voice is one of the most provocative voices talking about the irreversible nature of our collective and historic destiny. Muller talks about violence which is so immediately experienced as never before by the people and openly placed at the center of human evolution. It has to do with an existential condition where “the body constitutes the matter of the human history”.

**ΕΝΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ (SESSION XI):
ΑΦΗΓΗΣΗ ΛΑΪΚΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ (STORYTELLING
OF FOLKTALES AND SONGS AGAINST CRISIS)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΦΙΛΙΑ ΙΣΑΡΗ (CHAIR: PHILIA ISSARI)**

**S40. «Κι Αυτό θα Περάσει...»: Η Αφήγηση Λαϊκών Παραμυθιών ως Επικοινωνιακή και Κοινωνική Πράξη
Ενάντια στην Κρίση**

Δημήτρης Β. Προύσαλης, Email: dimprousal@yahoo.gr

*Δάσκαλος, MSc Λαογραφία και Πολιτισμός ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ, Αφηγητής, Επιστημονικός Εκπρόσωπος της Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας
«Παραμύθια και Μύθοι στον Κένταυρον τη Ράχη»*

Η παρούσα εισήγηση επιθυμεί να συμβάλει στην προσέγγιση της αφήγησης -μέσω της παραστασιακής της μορφής-ως μιας συνειδητής πράξης-παρέμβασης σε δοσμένο κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο. Η αφήγηση με τη μορφή της τέχνης, που εκτελεί έργο -ως πολιτισμικό εργαλείο- αναδεικνύεται σε κοινωνική λειτουργία αφού προσφέρει μεν αισθητική εμπειρία μέσω της κάθαρσης, αλλά ταυτόχρονα ως τεχνική επιθυμεί να οργανώνει και να επανισορροπεί τα κοινωνικά συναισθήματα στην κατεύθυνση τροποποίησης των μελλοντικών συμπεριφορών και αντιμετώπισης των παροντικών κρίσεων. Προβάλλεται η γλώσσα της αφήγησης ως ψυχολογικό εργαλείο με διαψυχολογική και ενδοψυχολογική λειτουργία που αποτελεί μέσο για την επανοργάνωση της ανθρώπινης ζωής και την αναπλαισίωση της προσωπικής εμπειρίας, ιδιαίτερα σε συνθήκες γενικευμένης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης μέσω συνειδητά επιλεγμένων υποθέσεων παραμυθιακής πλοκής. Τα χαρακτηριστικά των λαϊκών παραμυθιών συναντούν τον σημαντικό για τη θέση που κατέχει ρόλο του αφηγητή-παραμυθά ως συνειδητού κοινωνικού ενδιάμεσου ανάμεσα στην «άχρονη» προφορική λογοτεχνία των λαών του κόσμου και την ιστορική συγκυρία της σύμβασης και δημιουργούν νέα περιβάλλοντα βιωματικών, ευρετικών και διαλογικών-επικοινωνιακών συνθηκών. Παρουσιάζεται ταυτόχρονα και το περιεχόμενο μιας τέτοιου είδους παρέμβασης σε συνθήκες νεοελληνικής κρίσης.

S40. “This to Shall Pass...”: Storytelling of Folktales as a Communicative and Social Activity Against Crisis

Dimitris V. Prousalis, Email: dimprousal@yahoo.gr

*Teacher, MSc in Folklore and Culture, Narrator, Principal Representative of the Non-Profit Organization “Tales and Legends at Centaur
Rachi”*

This paper intends to contribute the approach of storytelling -in a performance based form- as an act of social and conscious activity in a certain social-cultural contemporary frame. Storytelling under the form of art which produces work –as a cultural tool is raised in a social function that provides aesthetic experience and at the same time as a technique wants to organize and rebalance social emotions in order to change the human behaviors in the future and confront the present crisis. The storytelling’s language through carefully and intense stories of folktales plot, is presented as a psychological tool with inter-psychological and inner-psychological function, as a mean-way for the reorganization of human life and the reframing of personal experience, especially in conditions of crisis in general financial and social conditions. The characteristics of folktales meet the important role of the storyteller, as a conscious social intermediate between the timeless oral literature of the world and the historical terms of the storytelling performance, and create new environments of living experienced, dialogical and communicative conditions. Also is presented the content of such an intervention in contemporary conditions of greek crisis.

S41. «Μπορούμε και στη Κρίση να Τραγουδάμε»

Μαρία Μπαρουξή (Φωνή)

Ειρήνη Μπαρουξή (Φωνή & Κιθάρα), Email: psyp176@psy.soc.uoc.gr

Οι μέρες της οικονομικής κρίσης στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα ερμηνεύονται καλλιτεχνικά με ποικίλους τρόπους. Καλλιτέχνες όπως μουσικοί, ποιητές, συνθέτες κ.λπ. μέσα από την τέχνη τους αντιμετωπίζουν το πρόβλημα διατυπώνοντας έτσι τη γνώμη τους για τα πεπραγμένα της κάθε εποχής. Το τραγούδι, ως σημάδι πολιτισμού, εκφράζει την βαθύτερη εσωτερική πάλη που προκαλεί η ανθρωπιστική κρίση και η φτωχοποίηση των λαών. Στο μουσικό πρόγραμμα που παρουσιάζεται η σύγχρονη κρίση συναντά τον μεγαλύτερο διαχρονικό εκφραστή της... το μεγαλείο της ψυχής.

S41. “We Can Sing Still in the Crisis”

Maria Barouxi (Vocals)

Eirini Barouxi (Vocals & Guitar), Email: psyp176@psy.soc.uoc.gr

The days of economic crisis in contemporary greek reality are interpreted in many different ways in art. Artists like musicians, poets, composers etc., face the problem through their art, giving in that way their opinion for the proceedings of each historical period. The song, as a sign of culture, expresses the deepest internal struggle caused by the humanistic crisis and the increasing poverty of the people. In the musical program that is presented, contemporary crisis meets her biggest timeless exponent... the majesty of human soul.

S42. ΤΕΤΑΡΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

**Θεατρικό Μονόπρακτο με τίτλο: «Μπουκάλια, Μπίρες, και Κοκτέιλ»
του Δημήτρη Νταβέα και της Ξανθούλα Παρλάνη
στο Κέντρο Κρητικής Τέχνης (οδός Κριτοβουλίδου 17), Παλιά Πόλη Ρεθύμνου**

S42. FORTH THEATRICAL PERFORMANS TITLED

“Bottles, Beer and Cocktails”

by Dimitris Ntavea & Xanthoula Parlani

The Cretan Art Centre of Rethymno, 17 Kritovoulidou Street, Old Town of Rethymno

S43. ΠΕΜΠΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Κρίση...»

με τον Βαγγέλη Λιοδάκη και τον Βασίλη Πετροδασκαλάκη

**από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Αρκάδιου Λευκού σε θεατρική διασκευή Αντώνη Παπαϊωάννου και
σκηνοθεσία Τόνιας Σταυροπούλου, Email: evagelisliodakis@yahoo.gr
στο Κέντρο Κρητικής Τέχνης, Οδός Κριτοβουλίδου 17, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου**

Ένα από τα πιο πολυσυζητημένα μυθιστορήματα, ενός ξεχασμένου σήμερα λογοτέχνη, η «Κρίσις...» του Αρκάδιου Λευκού, επίκαιρο όσο ποτέ, παίρνει θεατρική μορφή μέσα από μια ενδιαφέρουσα προσωπική ερμηνεία του Βαγγέλη Λιοδάκη.

Το μυθιστόρημα, ένα σκληρό, μαύρο και σαρκαστικό αφήγημα κυκλοφόρησε το 1934 σε εποχή οικονομικής κρίσης και ξάφνιασε τους λογοτεχνικούς κύκλους για το εντελώς προσωπικό ύφος του συγγραφέα. Αναφέρεται σ' έναν μισθοσυντήρητο υπάλληλο, ο οποίος σε πρώτο πρόσωπο διεκτραγωδεί και σαρκάζει την τραγική του οικονομική κατάσταση, αλλά καυτηριάζει και όσους ζουν πλουσιοπάροχα επειδή είχαν το θάρρος να κλέψουν δημόσιο χρήμα. Όπως και τώρα έτσι και τότε, η Κρίση, είχε σχεδόν τις ίδιες αιτίες, αλλά δεν ήταν και ίδια για όλους.

Η έλλειψη λυρικών στοιχείων, η αμεσότητα στην αφήγηση, η τόλμη για εκμυστήρευση ακραίων καταστάσεων, ο απόλυτος ρεαλισμός, συνθέτουν ένα κείμενο ζωντανό, με δυνατές συγκινήσεις, πικρές αλήθειες και πολύ χιούμορ και σαρκασμό.

Σημαντική παρουσία στην παράσταση αποτελεί η ζωντανή συμμετοχή του μουσικού Βασίλη Πετροδασκαλάκη που θα συνεισφέρει με το μπουζούκι και τη φωνή του ένα μουσικό κλίμα - σχόλιο της εποχής- μέσα από σπάνια παλιά τραγούδια που επιλέγει ο Θανάσης Βαλάσκας.

Το μυθιστόρημα εξαντλημένο και σπάνιο πια σήμερα έχει γνωρίσει τρεις επιτυχημένες εκδόσεις και αποτελεί σημείο αναφοράς πληθώρας κριτικών και μελετητών της λογοτεχνίας, μέσα στα χρόνια.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Συγγραφέας: Αρκάδιος Λευκός, Θεατρική Διασκευή: Αντώνης Παπαϊωάννου, Σκηνοθεσία: Τόνια Σταυροπούλου, Ερμηνεία: Βαγγέλης Λιοδάκης, Μουσική Ερμηνεία: Βασίλης Πετροδασκαλάκης, Μουσική Επιμέλεια: Θανάσης Βαλάσκας, Επιμέλεια Σκηνικού Χώρου: Νίκος Κασαπάκης, Επιμέλεια Κίνησης: Δημήτρης Ράϊκος, Κοστούμια: Έλενα Βαρδαβά, Σχεδιασμός Φωτισμού: Χάρης Δάλλας, Φωτογράφιση: Act & Art Productions - Μαρίτα Παπαδάκη, Ιδέα, Αφίσας: Νίκος Οικονομέας, Γραφιστική Επιμέλεια Προγράμματος: DESO graphic designer, Οργάνωση Παραγωγής: Αλίσσάβη Κουτουζίδου

S43. FIFTH THEATRICAL PERFORMANS TITLED

“Crisis...”

by Vangeli Liodaki & Vasili Petrodaskalaki, Email: evagelisliodakis@yahoo.gr

**from the one of the most widely discussed –and still as relevant as ever– novels was written by
Arkadios Lefkos, now a half-forgotten author**

The Cretan Art Centre of Rethymno, 17 Kritovoulidou Street, Old Town of Rethymno

“Crisis...”, one of the most widely discussed - and still as relevant as ever - novels was written by Arkadios Lefkos, now a half-forgotten author. It is put on stage with an interesting solo performance by Vangelis Liodakis.

The novel, a caustic, gloomy, sarcastic narrative, was published in 1934 during the economic crisis of the day and stirred literary circles because of the writer's personal, distinct style. It tells of a civil servant who recounts his wretched financial condition in a tragic, self-sarcastic way, while condemning those who live in riches because they were bold enough to steal public money. Just like today, the Crisis had almost the same causes, but was not experienced in the same way by all.

The lack of lyrical elements, the immediacy of the narration, the bold confession of extreme situations and the absolute realism in style, make up a vibrant piece of writing, full of excitement, bitter truths, humour and sarcasm.

The live music of Vassilis Petrodaskalakis (vocals, bouzouki) evokes the old days through the rare, old songs selected by Thanasis Valaskas.

The novel, now rare and out of print, has known three successful publications and has become a point of reference for many literary critics and scholars.

COLLABORATORS

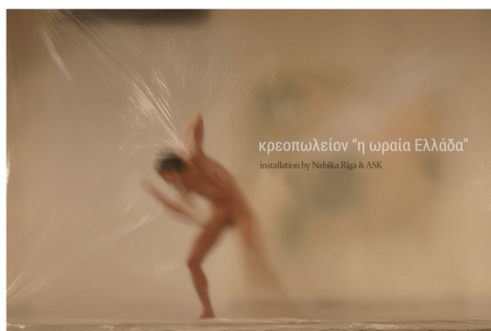
Author: Arkadios Lefkos, Theatrical Adaptation: Antonis Papaioannou, Direction: Tonia Stavropoulou, Solo Performance: Vangelis Liodakis, Musical Performance: Vassilis Petrodaskalakis, Music Artwork: Thanasis Valaskas, Set Artwork: Nikos Kassapakis, Movement Artwork: Dimitris Raikos, Costumes: Elena Vardava, Light Design: Haris Dallas, Photography: Act & Art Productions - Marita Papadaki, Poster: Nikos Oikonomas, Graphic Artwork: DESO graphic designer.

**ΟΙ 14 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ
ΓΕΝΙΚΟ ΤΙΤΛΟ**
«Το Σώμα της Σύγχρονης Κρίσης στην Κρίση των Καλλιτεχνών»
**(THE 14 SYMPOSIUM ART EXHIBITIONS TITLED “The Body of Contemporary
Crisis in the Light of Artists”)**

S44. Βίντεο Εγκατάσταση με τίτλο: «Το Κρεοπωλείον «Η Ωραία Ελλάδα» (16-06-2016 έως 30-06-2016)
από τους Εικαστικούς Ναυσικά Ρήγα και Ανδρέα Σταυριανουδάκη Καμπά
Email: askstudio@gmail.com
Κάστρο Φορτέτζα, Κτίριο Ιμπραϊν Χαν (Θόλος)

Μουσική Σύνθεση: Κωνσταντίνος Καρατάσος, Κίνηση: Ινώ Ρήγα, Τεχνική υποστήριξη & Προγραμματισμός: Μανώλης Τζανιδάκης, Λέξεις: Γιώργος Κιούσης

/ΑΤΕΡΜΩΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ/ Η ΣΑΡΚΑ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΕ/ ΑΚΤΙΣΤΟΣ ΧΡΟΝΟΣ / ΔΕΡΜΑ ΤΩΝ ΣΥΝΗΘΕΙΩΝ/
ΜΕΣΑ/ ΤΟ ΣΩΜΑ/ ΦΘΟΓΓΟΣ -ΣΥΣΠΑΣΗ / ΑΝΟΙΚΤΟ/ ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΔΙΑΦΥΓΗΣ / ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΑΘΑΡΣΗΣ /

S44. Video Installation titled: “The Butcher shop “Beautiful Greece”
(16-06-2016 until 30-06-2016)
by Artists Nausica Riga & Andrea Stayrianoudaki Kampa, Email: askstudio@gmail.com
Fortezza Castle, Khan Ibrahim Building (Tholos)

Music Composition: Constantine Karatasos, Dance: Ino Riga, Technical support & Programming: Manolis Tzanidakis,
Words: Jorgos Kioussis

... ENORMITY OF A LOOP /AN ATTRIBUTE OF EXISTENCE/ MUTED/ A BOBY THAT HAS BEEN CARESSED/
MUSCLING AN ESCAPE/ RECKONING/ A CLOCKWORK SOUL/ TENDING/ INTRICACIES OF TIME CONSUMED/
THAT FLESH/ A MERE POINT/ A FRESH WOUND/ OPEN/ AGAINST THE VOID/ THREADED/ THE ALPHABET OF
HER PLIGHT/ A BOBY TO LIVE ON ITS OWN/ THE WANT OF MEMORIES/ ENORMI

S45. Γλυπτό με τίτλο: «Μετανάστης» (Sculpture titled: “Migrant”)
[16-06-2016 έως (until) 30-06-2016]
του Αποστολάκη Μανώλη (by Manolis Apostolakis)
στο Κάστρο Φορτέτζα, Κτίριο Ιμπραϊν Χαν (Θόλος)
[Fortezza Castle, Khan Ibrahim Building (Tholos)]

Αποστολάκης Μανώλης (Manolis Apostolakis), «ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ», Ξύλο και μέταλλο
("MIGRANT", Wood, Metal)

Ένα μαδέρι από γκρεμισμένο σπίτι - ΕΣΤΙΑ.
 Σαθρακισμένο, σαρακοφαγωμένο, μισοκαμένο,
 ΕΠΙΦΟΒΟ.
 Το εύθραυστο μαδέρι, ΤΡΑΜΠΑΛΑ. Παιχνίδι ισορροπίας.
 Πόσο επίκαιρο αλήθεια!
 Μαύρες σφήνες ορθώνονται, σφήνες από
 αλλοτινά γερά οξιά.
 Επαπειλούμενη κύλιση.
 Σαρωτική, επικίνδυνη ΔΠΕΙΛΗ. Η μικρή σφήνα
 ΕΜΠΟΔΙΟ.
 ΠροσΕΥΧΟΜΑΙ να μένει πάντα στη θέση της.
 Η ροή των ανθρώπων... ανάλογα πού γέρνει
 σήμερα η ζυγαριά.
 Πόσο εύκολα ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ.

A scantling from a demolished house - HEARTH.
 Decayed, worm-eaten, partly-burnt,
 FEARSOME.
 The fragile scantling, SEESAW. Balancing game.
 How current, indeed!
 Black wedges rising, wedges from
 a once strong oak.
 Menacing slip.
 Sweeping, dangerous THREAT. The small wedge
 OBSTACLE.
 I PRAY she remains forever in her place.
 The flow of people... depending on which side
 the spring scale balances on today.
 How easily a MIGRANT.

S46. Βίντεο-Φωτογραφία: “Crossing Border: Becoming European”

(16-06-2016 έως 30-06-2016)

<https://vimeo.com/157182505>

της Έλενας Εφέογλου, Email: elenaefeoglou@yahoo.com Web: elenaefeoglou.weebly.com
Εικαστικός, Φωτογράφος, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων
Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Επιμέλεια: Χρυσούλα Σκεπετζή, Εικαστικός-Ποιήτρια
στο Κάστρο Φορτέτζα, Αίθουσα Πυροβολικού

Ελληνικά Σύνορα. Πρόσφυγες και μετανάστες κρύβονται πίσω από συστάδες δέντρων και θάμνων, караδοκούν για τις κινήσεις των συνοριοφυλάκων, ψάχνοντας για τη στιγμή που θα ξεφύγουν της προσοχής τους και θα κάνουν ένα ακόμη βήμα προς το όνειρο πλησιάζοντας ακόμα περισσότερο τις πλουσιότερες χώρες της κεντρικής Ευρώπης ή του Ευρωπαϊκού Βορρά. Δεκάδες είναι οι μετανάστες και πρόσφυγες που προσπαθούν να διασχίσουν τα σύνορα με τα πόδια, μέσα από κρυφά περάσματα και να κινηθούν προς την κατεύθυνση των Ευρωπαϊκών χωρών.

Στριμώχνουν τα λιγοστά υπάρχοντά τους σε μικροσκοπικά σακίδια, φορώντας το ένα ρούχο πάνω από το άλλο, ώστε να μην μεταφέρουν πολλά πράγματα στα σακίδια τους και κουρασθούν.

Όταν θα διασχίσουν τα σύνορα, θα πετάξουν τα φθαρμένα και θα κρατήσουν τα καλύτερα, προσπαθώντας να ξεφύγουν από τα καχύποπτα μάτια των ντόπιων και από τη μεθοριακή αστυνομία. Αγωνίζονται να δημιουργήσουν μια νέα εικόνα που δε θα ανταποκρίνεται σε αυτή του μετανάστη, για να αποφύγουν τον έλεγχο, να αυτοπροσδιορίσουν την υπόστασή τους μέσα από την κατασκευή μιας νέας ταυτότητας που διαμορφώνεται σύμφωνα με το πολιτιστικό και εθνικό πλαίσιο της νέας χώρας, επιτυγχάνοντας συνάφεια των εξωτερικών χαρακτηριστικών στο πρώτο τους κίολας βήμα και να προχωρήσουν. Τα ρούχα αποτελούν στοιχεία έκφρασης και το σώμα γίνεται αναπόσπαστο μέρος της προσπάθειας για τη νέα αυτή ταυτότητα.

S46. Video-Photography Exhibition: “Crossing Border: Becoming European”

(16-06-2016 until 30-06-2016)

<https://vimeo.com/157182505>

by Elena Efeoglou, Email: elenaefeoglou@yahoo.com Web: elenaefeoglou.weebly.com
Visual Artist, Photographer, School of Fine Arts, Department of Fine and
Applied Arts, University of Western Macedonia, Greece
Curator: Chrysoula Skepetzi, Artist-Poet
Castle Fortezza, the Artillery Hall

Greek Borders. Refugees and immigrants are hiding behind trees and bushes lurking for the border guards' movements, looking for the moment that they'll escape their attention and will make a further step towards the dream: to coming closer to the richer countries of central and northern Europe. Dozens of migrants and refugees are trying to cross the border on foot, through hidden passages and to move towards the European countries. They squeeze their few belongings into tiny backpacks and they wearing one piece of clothing over the other, in order not to carry many things in their backpacks and get tired from

the weight and the walking. When they cross the border, they throw away the worn clothes and keep the best, trying to escape from the suspicious eyes of the locals and the border police. They are struggling to create a new image that will not respond to that of the immigrant, in order to avoid control, to identify their self inside the construction of a new identity which is modeled from the new country's cultural and national context by achieving a relevance of external characteristics in their very first step and move on. The clothes become an expression elements and the body becomes an integral part of the effort for this new identity.

S47. Έκθεση Ακουαρέλας: «Το Σώμα του Παιδιού στη Σύγχρονη Κρίση»

(16-06-2016 έως 30-06-2016)

της Έλενας Εφέογλου

Email: elenaefeoglou@yahoo.com Web: elenaefeoglou.weebly.com

**Εικαστικός, Φωτογράφος, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Εικαστικών και
Εφαρμοσμένων Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας**

Επιμέλεια: Χρυσούλα Σκεπετζή, Εικαστικός-Ποιήτρια

Κάστρο Φορτέτζα, Αίθουσα Πυροβολικού

Η παγκόσμια οικονομική ύφεση έχει επιδεινώσει καταστάσεις, οι οποίες εκδηλώνονται με την επισιτιστική ανασφάλεια, τη φτώχεια και την αύξηση της ανισότητας. Η εγχώρια οικονομική και κοινωνική κρίση συνδέεται όμως με μια ακόμα κοινή παραδοχή. Το γεγονός ότι η παιδική ηλικία βιώνει μια κατάσταση κρίσης. Η παιδική ηλικία λεηλατείται τόσο ψυχικά όσο και βιολογικά με σοβαρούς κινδύνους για την εκπαίδευση των παιδιών, την ανάπτυξη, την υγεία. Τα επίπεδα βιοτικής εξαθλίωσης, η βία και οι διατροφικές διαταραχές που δέχεται η παιδική ηλικία προκαλούν ψυχικές διαταραχές και απροσδιόριστες συμπεριφορές. Η αύξηση του αριθμού των παιδιών και των νέων ανθρώπων που πάσχουν από ψυχοκοινωνικές διαταραχές είναι ένα θέμα που πρέπει να λάβουμε στα σοβαρά. Παιδιά και έφηβοι, ιδιαίτερα εκείνα που προέρχονται από εθνικές μειονότητες και αγροτικούς πληθυσμούς με χαμηλό εισόδημα βιώνουν την εξαθλίωση. Σημαντικές μειώσεις παρατηρούνται στον τομέα της υγείας, καθώς και στην καταπολέμηση της παιδικής ασθένειας. Η παιδική ηλικία έχει παύσει στο σύνολό της να είναι ευτυχισμένη. Σε αυτή τη σειρά έργων εξερευνούμε μέσα από τις ακουαρέλες την αισθητική του σωματικού ή ψυχικού πόνου.

47. Watercolours Exhibition: “The Body of the Child in Contemporary Crisis”

(16-06-2016 until 30-06-2016)

by Elena Efeoglou

Email: elenaefeoglou@yahoo.com Web: elenaefeoglou.weebly.com

**Visual Artist, Photographer, School of Fine Arts, Department of Fine and Applied Arts,
University of Western Macedonia, Greece**

Curator: Chrysoula Skepetzi, Artist-Poet

Castle Fortezza, the Artillery Hall

The global economic downturn has exacerbated situations that are expressed with the food insecurity, the poverty and the inequality increase. The domestic economic and social crisis is connected to another common assumption. The fact that childhood is experiencing a crisis situation. Childhood is plundered both mentally and biologically with major danger to

children's education, their development and their health. The biotic abjection levels, the violence and the eating disorders that childhood receives, cause mental disorders and unspecified behaviors. The increased number of children and young people who are suffering from psychosocial disorders is an issue that we need to take seriously. Children and young people, especially those from ethnic minorities and rural populations with low incomes are experiencing the misery. Significant reductions are observed in healthcare, and in combating of childhood diseases. Childhood has ceased as a whole to be happy. In this series of watercolors I am exploring the *aesthetic* of physical or mental pain on children figures.

**48. Ομαδική Έκθεση: «Το Σώμα της Σύγχρονης Κρίσης»
(16-06-2016 έως 30-06-2016)**

14 Φοιτητές και Φοιτήτριες της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
Επιμέλεια Έκθεσης: Χρυσούλα Σκεπετζή, Βασίλης Μπούζας & Έλενα Εφέογλου
Κάστρο Φορτέτζα, Αίθουσα Πυροβολικού

14 φοιτητές και φοιτήτριες της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας επιδιώκουν να συλλάβουν το περίπλοκο ζήτημα της κρίσης και να δημιουργήσουν μια ανθολογία εικαστικών έργων που αναφέρονται στις δραματικές μεταμορφώσεις που αυτή επιφέρει στο τοπίο και στη διεπαφή του ανθρώπινου σώματος με το ευρύτερο κοινωνικό σώμα. Τα έργα εξερευνούν τη σχέση του ατομικού και συλλογικού σώματος με το περιβάλλοντα χώρο και εστιάζουν στη διερεύνηση και πολυμορφική αφήγηση της ανθρωπιστικής διάστασης της κρίσης, όπως αυτή βιώνεται μέσω του ανθρώπινου σώματος στη σύγχρονη κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα.

Πώς αντιδρούν οι νέοι καλλιτέχνες στη σημερινή κατάσταση;

Συμμετέχουν οι φοιτητές/φοιτήτριες:

Μαρίνα-Λητώ Αντιόχου, Παναγιώτα Αντωνοπούλου, Εβίτα Βουδούρη, Κατερίνα Γιαννίση, Μαρία Ζούρου, Χρόνης Καραχάλιος, Κατερίνα Καρούλια, Θεοδοσία Κέκελη, Γιάννης Ροδοβίτης, Μαρία Λαγού, Άννα Πιάτου, Κλεοπάτρα Τσαλή, Μαριτάσα Τσιμπλάκη, Νάνσυ Παπαδοπούλου

Η επιλογή των έργων έγινε από τους **Βασίλη Μπούζα**, Εικαστικό, Επίκουρο καθηγητή Πολυμέσων και **Έλενα Εφέογλου**, Εικαστικό/Φωτογράφο, Διδάσκουσα Εργαστηρίου Φωτογραφίας, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.

**48. Group Exhibition: “The Body of the Contemporary Crisis”
(16-06-2016 until 30-06-2016)**

**by 14 Undergraduate Students of the School of Fine Arts, Department of Fine and Applied Arts,
University of Western Macedonia, Greece**
Curators of the Exhibition: Chrysoula Skepetzi, Vasilis Bouzas & Elena Efeoglou
Castle Fortezza, the Artillery Hall

14 undergraduate students of the Department of Fine and Applied Arts, University of Western Macedonia, seek to capture the complex issue of the crisis and create an anthology of visual projects by referred to the dramatic transformations that it brings to the landscape and the human body interface with the broader social body. These art projects explore the relationship of the individual and collective body with the surrounding environment and are focusing on the exploring the polymorphic narrative that crisis has on a humanitarian dimension as it experienced by the human body in contemporary social and economic reality.

How young artists react to the current situation?

Participants students:

Marina-Leto Antiohou, Panagiota Antonopoulou, Evita Voudouri, Katerina Gianisi, Maria Zourou, Chronis Karahalios, Katerina Karoulia, Theodosia Kekeli, Giannis Rodovitis, Maria Lagou, Anna Piatou, Kleopatra Tsali, Maritasa Tsimblaki, Nansi Papadopoulou

The selection of the artworks done by **Vasilis Bouzas**, Visual Artist, Assistant Professor of Multimedia, School of Fine Arts, Department of Fine & Applied Arts, University of Western Macedonia and **Elena Efeoglou**, Visual Artist/Photographer, Adjunct Lecturer in Photography Workshop, School of Fine Arts, Department of Fine & Applied Arts, University of Western Macedonia.

Παναγιώτα Αντωνοπούλου (Panagiota Antonopoulou), «ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ» («UNTITLED», Mixed media)

Το σώμα είναι κομμάτι του ανθρώπου που επηρεάζεται από την εσωτερική κατάσταση του καθενός αλλά και από το εξωτερικό περιβάλλον. Είναι το εργαλείο που χρησιμοποιεί ο ανθρώπινος οργανισμός για να εξωτερικεύσει (χωρίς λόγια) ότι έχει στο μυαλό και στην ψυχή. Το σώμα φθείρεται, αρρωσταίνει, αναζωογονείται, βιώνει κάθε κατάσταση και την εκφράζει. Εκτίθεται στον έξω κόσμο και επηρεάζεται από τις κλιματικές, οικονομικές και κοινωνικοπολιτικές αλλαγές. Μία περίοδος κρίσης, αβεβαιότητας και φθοράς προβάλλεται πάνω στα ανθρώπινα σώματα που είναι η εικόνα του καθενός ξεχωριστά αλλά και της κοινωνίας ολόκληρης.

Είναι λοιπόν αναπόφευκτο να έχει απασχολήσει και να συνεχίσει να απασχολεί κάθε καλλιτέχνη. Έχει προβληθεί με οποιαδήποτε μορφή τέχνης έχει υπάρξει μέχρι τώρα. Παλιότερα γινόνταν η αναπαράστασή του με κάθε μέσο, ύστερα χρησιμοποιήθηκε το ίδιο ως μέσο για τη δημιουργία νέων εικόνων (Jackson Pollock) ενώ αργότερα έγινε το ίδιο το αντικείμενο της τέχνης κάποιων καλλιτεχνών (performance art – body art).

Το σώμα όμως κυρίως είναι επαφή. Είναι η επαφή που έχουν μεταξύ τους τα μέλη του σώματος, είναι δυνατότητα επαφής με τον έξω κόσμο, είναι η επαφή με τους άλλους ανθρώπους.

Αυτό το κομμάτι της επαφής με ενδιαφέρει να δείξω μέσα από το έργο μου. Της απαλής μετάβασης που γίνεται από το ένα κομμάτι στο άλλο, από τον μέσα στον έξω κόσμο· το λεπτό σημείο της ένωσης, του αγγίγματος. Η ένωση αυτή υπάρχει παντού γύρω μας. Η μετάβαση που γίνεται από το μπλε του ουρανού στο μπλε του βουνού την ώρα του σούρουπου γίνεται με την ίδια ευαισθησία που ένα σώμα αγγίζει ένα άλλο. Έτσι ενώνονται και οι εικόνες μεταξύ τους και δημιουργούν μια εντελώς καινούργια εικόνα που συνομιλεί ωστόσο με τα προηγούμενα κομμάτια της.

Λόγω όμως της έντονης καθημερινότητας και όλων των παραγόντων που αναφέρθηκαν, κάποιες φορές η ευαισθησία αυτή χάνεται και παίρνουν τη θέση της η φθορά, η ένταση και οι περιττές πληροφορίες.

Ο συνδυασμός λοιπόν όλων αυτών είναι που αφορά το έργο μου.

The body is a part of ourselves, that is affected by the inner state of each one of us, as well as the environment that surrounds us. It's more like a tool that we use to transfer what's in our mind and soul. The human body wears out, sickens, is rejuvenated, it experiences its particular situation and as an aftermath, expresses what has "learned". It is exposed to the outer world and affected by economic, political, social and climate change. This period of the economic, as well as human crisis that we are going through, is projected upon our bodies and can be seen as a reflection of each one of us and the society that we live in.

It is therefore inevitable, that the concept of the human body has been the focus of many artists till now and it is for certain that will continue to intrigue many more. It has been of course presented with many different forms of art. It has been presented with all sorts of means, it has been used as a means to produce new images (Jackson Pollock) and finally it became the "tool" of many artists (performance art – body art).

The human body mainly, has to do with contact. It is the contact that the different parts of our body have with each other, it is the contact with the outer world, it is the contact with other people.

This part of human contact is what I am interested in presenting with my work of art. The smooth transition from one part to the other, from the inner to the outer world, the delicate point of coalescence, the sensible touch. This sense of coalescence is everywhere. The transition from the blue sky to the blue mountain at the time of the sunset, is completed with the same sensibility that one body touches the other. In this way the images are connected with each other and create a totally new image that communicates with all the previous parts.

Due to our everyday life and the aforementioned parameters, the sensibility is lost and is replaced by decay, tension and unnecessary information.

My work has to do with the combination of all the above.

Μαρίνα-Λητώ Αντιόχου (Marina-Lito Antiochou), «ΦΡΙ ΜΟΥΒ ΜΟΥΒΜΕΝΤ», Βίντεο («FREE MOVEMENT», Video)

Στο βίντεο διαπραγματεύομαι την ελευθερία της κίνησης μέσα στον αστικό χώρο. Εξερευνώ τον περιορισμό της κίνησης του σώματος στον χώρο λόγω των εμποδίων, των κανόνων και των καθορισμένων πορειών που η πόλη μας επιβάλλει. Σταμάτα στο φανάρι και περίμενε ένα μηχανήμα να σου δώσει την εντολή να περάσεις τον δρόμο. Περπάτα μόνο στο πεζοδρόμιο. Υπάρχει υπόγεια διάβαση. Υπάρχει γέφυρα. Αδιέξοδο. Είσοδος επιτρεπόμενη μόνο για τους έχοντες εργασία. Αν τρέχεις και δεν φοράς adidas μάλλον έχεις κλέψει κάτι. Δεν επιτρέπεται να παίζεις μουσική στον δρόμο, διατάραξη κοινής ησυχίας. Μάλιστα κύριε τροχονόμε, θα περάσω.

Θεωρώ «το παλαιό» ως ένα από τα σημεία διαφυγής από την καθημερινότητα και πραγματικότητα. Το παλαιό αναφέρεται στο αρχαίο θέατρο, σε μια μερσεντές 100ντάχρονη που δεν κινείται πια, σε ένα σατιοκάραβο αραγμένο στο λιμάνι, σε ένα μισογκρεμισμένο αρχαίο τοίχος, στο σπίτι χωρίς καγκελόπορτα, σε ένα ντιβιντί κλάμπ, στο μπαρ που επιτρέπεται το κάπνισμα μέσα, στον θάλαμο καρτοτηλεφώνου.

Το παλαιό ως άτοπο, άχρονο και άγνωστο στοιχείο, έχοντας μια διαφορετική αισθητική (άλλες μορφές, άλλη δομή, άλλα χρώματα, άλλες λειτουργίες) από την σύγχρονη πόλη προκαλεί την εξερεύνηση, οδηγώντας στην ελεύθερη και αυθόρμητη κίνηση του σώματος μέσα σε αυτό. Σπάζοντας τους κανόνες, ξεφεύγοντας από την απλή θέαση και περνώντας στην ουσιαστική αλληλεπίδραση μπαίνουμε σε καινούρια σημεία στοχασμού.

In the video i negotiate the freedom of the movement within the urban area. I explore the restriction of the body movement in the space ground obstacles, of the rules and designated paths that our city imposes Stop at the traffic light and wait for a machine to give you the command to cross the street. Walk only on the pavement. There is an underpass. There is a bridge. Deadlock. Entrance only permitted for bystanders. If you run and you don't wear your adidas you may have stolen something. No music is allowed to play at the street, disturbing the quiet hours. Yes, sir traffic policeman, i will pass by.

I believe that the "old" as one of the points of escape from everyday life and reality. The "old" indicates in the ancient theater, in a hundred years old Mercedes that no longer moves, in a tub moored in the harbor, a ruined ancient wall, at a house without any gate, a DVD club, a bar that is allowed to smoke inside, the card phone booth.

The old as inappropriate, and a timeless unknown element, having a different aesthetic (other formats other structure, other colors, other functions) from the modern city causing exploration, leading to free and spontaneous movement of the body therein. By breaking the rules, i escape from simple viewing and passing to the effective interaction entering into new reflection points.

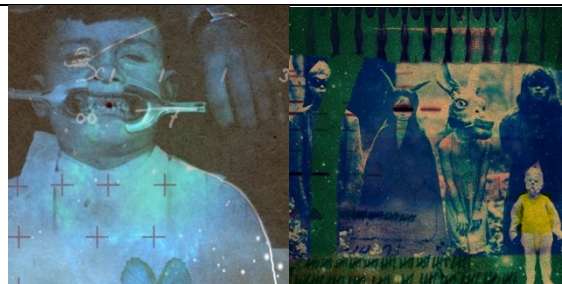
Μαρία Λαγού (Maria Lagou), «ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ»,
Φωτογραφία (“*WITHOUT WORDS*”, Photography)

Η σύγχρονη κρίση είναι μια κρίση θεσμών και αξιών η οποία δημιουργεί κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες, βία, εγκληματικότητα, πολέμους κ.α. Το σώμα αποκόπτεται βιαίως από το πνεύμα-ψυχή και υποβαθμίζεται σε χρηστικό αντικείμενο. Η αξία του σώματος στην καθημερινότητα καθορίζεται ως καταναλωτικό προϊόν με προσανατολισμό την ατομική απόλαυση. Άρα μπορεί να μετρηθεί και να αριθμηθεί. Παύει να υφίσταται ως πρόσωπο.

Στα έργα μου, το σώμα ακολουθεί και εκφράζει τις ψυχικές διαθέσεις και αλλοιώσεις του ανθρώπινου πνεύματος, αφού είναι άρρηκτα δεμένα σε μια ενότητα. Οι μεταμορφώσεις αυτές του ανθρώπου μπορεί να είναι άπειρες. Τα θέματα αφορούν τη μεγαλοπρεπή έκφραση του σώματος, μια έκφραση που έχει χαθεί.

Η πλαστική διαφάνεια περιπλέκεται στο σώμα, σμιλεύοντάς το μέσα στο χρόνο σε μια λειτουργική αναμόρφωσή του. Το σώμα και η διαφάνεια συνθέτουν ένα νέο σώμα-γλυπτό διαφορετικό από την καθημερινή πραγματικότητα.

The crisis that we are going through, can be seen as a crisis of values, that creates socioeconomic inequalities, violence, feloniousness and wars. The human body is violently severed from the spirit-soul and downgraded into a mere utilitarian object. In everyday life, the human body is defined as a product ready to be consumed and most probably is seen as a product akin to individual pleasures. Thus it can be measured. It ceases to exist as an individual person. In my works, the human body expresses the mood and the alterations of the human spirit, since these two, are inextricably linked with each other. The transformations of the human body can be infinite. The themes are related to the grandiose expression of the human body, an expression that has been lost. The plastic slide is intertwined with the body and sculptures it through time, in an operational redeployment. The human body and the plastic slide form a new body-sculpture, different from everyday life.

Εβίτα Βουδούρη (Evita Voudouri), «ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ»
Ψηφιακό κολάζ (“*UNTITLED*”, Digital collage)

Μία σκέψη που απεικονίζεται με τεχνική ψηφιακού κολάζ, βασική ιδέα το παιδικό σώμα, «σώμα & παιδί». Παιδιά που ζούνε τη βία, που δεν κοιτούν τον ουρανό, πνίγονται, κρύβονται, εκπορεύονται, μασκαρεύονται, εμπορεύονται, κακοποιούνται, φυλακίζονται, πολεμούν, παρασύρονται, πωλούνται, μπερδεύονται και φιμώνονται από νωρίς.

Παιδικά σώματα που μεγαλώνουν με τα παραπάνω βιώματα και γίνονται από σώματα ανήλικα, σώματα ενήλικα κ.ο.κ.

Το παιδικό αυτό σώμα ωριμάζει, μεγαλώνει και βιώνει και κρίση στο σήμερα.. λάθος εξοπλισμένο.. προφανώς ηττημένο.

ΣΥΛΛΗΨΗ ΣΩΜΑ

Δημιουργείται με φυσιολογική διαδικασία αργά ή γρήγορα δεν έχει σημασία

Φιλοξενεί όργανα που με ακρίβεια συνθέτουν μια ζωή

Αντέχει στη γέννηση να βγει μέσα από ένα άλλο σώμα

Μαθαίνει .. το σώμα μαθαίνει... το θυμάσαι;

Βήματα .. κινείται .. πέφτει .. χορεύει .. τρέχει

Αποκαλείται με ονόματα και λέξεις σημασίας

Σημαντική λέξη .. ΠΑΙΔΙ

Το σώμα ενός παιδιού.. θυμάσαι να το ανακαλύπτεις;

Υπήρχε ποτέ στιγμή που ονειρεύτηκες αυτόν τον κόσμο;

Πάντα ταξίδευες βλέποντας τον ουρανό;

Θυμάσαι να αντιδράς και να κλαίς για κάτι;

BIRTH

BODY

Created by normal process sooner or later no matter

Hosts instruments accurately compose a life

Withstand the birth..through another body

Learns.. Bodylearns.. Remember?

Steps.. moving.. drops.. dancing

Called names .. key words

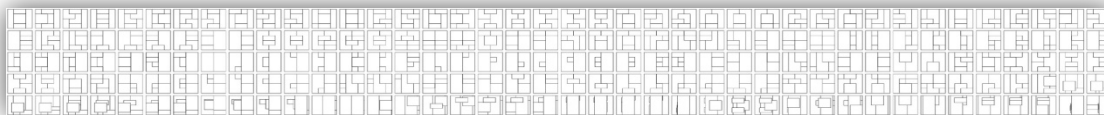
Important word .. CHILD

The body of a child ..remember to discover it?

Have you ever dreamed this world?

Always traveling watching the sky?

Remember to react and cry for something?

Αικατερίνη-Χρυσούλα Γιαννίτση (Aikaterini-Chrysoula Gainnitsi), «ΜΕΡΟΣ I «KOMMATIA», ΜΕΡΟΣ II
«*ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ*», Ψηφιακό έργο (*PART I “TRACKS”, PART II “COMBINATIONS”*, Digital work)

Η παρούσα καταγραφή αποτελεί ένα συμβολισμό της κατάστασης που βιώνει ο άνθρωπος σήμερα. Κατάσταση κατά την οποία ο ίδιος ο άνθρωπος τοποθετεί τους ανθρώπους στις πιο δύσκολες κοινωνικές και τις περισσότερες φορές απάνθρωπες καταστάσεις.

αίτια=κομμάτια

προβλήματα = συνδυασμοί

αποτελέσματα = ροή πιθανοτήτων

κρίση = αποτέλεσμα παρατήρησης και ερμηνείας I

ηρεμία = αποτέλεσμα παρατήρησης και ερμηνείας II

άνθρωπος = παρατηρητής/θεατής

Στο πρώτο μέρος τοποθετούνται απομονωμένα και ξεκάθαρα τα κομμάτια (Εικόνα 1) και στο δεύτερο τα αποτελέσματα του συνδυασμού τους (Εικόνα 2). Στους συνδυασμούς που παρουσιάζονται δεν είναι πάντα εμφανή όλα τα κομμάτια που τους δημιούργησαν, παρ' όλο που χρησιμοποιούνται όλα σε κάθε περίπτωση (200 περιπτώσεις). Ο σχεδιασμός παραπέμπει σε μια ακατάπαυστη ροή μεταβαλλόμενων καταστάσεων / πιθανοτήτων σε διαστάσεις 4,00x0,50 και έχει ως στόχο να οδηγήσει το σώμα του θεατή στη μετακίνηση κατά μήκος της καταγραφής, βιώνοντας μία πορεία παρατήρησης και ερμηνείας. Ο άνθρωπος τόσο ως πνεύμα όσο και ως σώμα, καλείται με το πέρασμα του χρόνου να ερμηνεύσει, να καταγράψει και να αναζητήσει αυτά τα κομμάτια στις πράξεις του. Το αποτέλεσμα παρατήρησης και ερμηνείας I

είναι εμφανές μέσα από αγωνιώδη ερωτήματα, αρχικά του ανθρώπου που επιζητεί τον επαναπροσδιορισμό του και την επανατοποθέτησή του ως οντότητα και κατά συνέπεια της κοινωνίας που αποζητά να επέλθει σε μία «φυσιολογική» κατάσταση. Το αποτέλεσμα παρατήρησης και ερμηνείας II είναι συμβολικά μια κατάσταση πλήρους ακινησίας και γαλήνης, που ερμηνεύεται διαφορετικά από τον κάθε άνθρωπο.

Τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν είναι ευτελή και καθημερινά.

This recording is a symbolic representation of the situation that is experienced by man today. A situation in which the human himself is placing men in the most difficult social and more often inhumane conditions.

causes = pieces

problems = combinations

results = flow of probabilities

crisis = observation and interpretation of results I

calmness = observation and interpretation of results II

man/human/person = observer/ viewer

In the first part the causes are placed isolated and clearly and in the second part is placed the result of their combinations. All combinations are made with the same pieces however not all of these pieces are obvious in every condition (200 cases). The design evokes to an unstoppable flow of changing situations / probabilities, the dimensions are 4.00x0.50 m. in order to make the viewers body move along the record, experiencing an observation and interpretation process. The human both as body and spirit is challenging himself through the years to interpret, record and recover these pieces in his acts. The result of observation and interpretation I, is obvious through the agonizing questions, of the human who seeks his redefinition and reposition as an entity and the society that seeks to come to a "normal" condition. The result of observation and interpretation II, is the symbolic state of complete rest and tranquility, which is interpreted differently by each person.

Trivial and common materials are used.

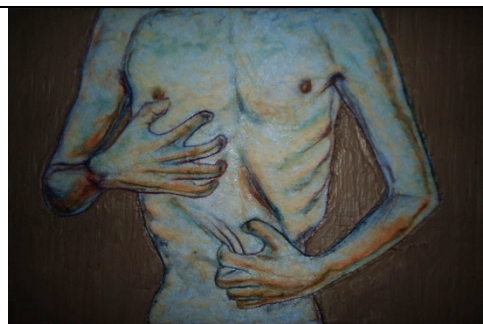
Αικατερίνη Καρούλια (Aikaterini Karoulia), «ATEPMONH OΔΥΣΣΕΙΑ»,
Εγκατάσταση ("ENDLESS ODYSSEY",
Installation)

Μέσα από μια διαρκή καθημερινή άθληση αναγεννιέται ο γήινος εαυτός εντός μας. Αλληλοπαροχή υπηρεσιών ο κόσμος μας. Η ύπαρξη του ενός στηρίζεται στη ανυπαρξία του άλλου. Η γνώση του ενός θρέφεται από την άγνοια του διπλανού του. Σε μια επίπονη προσπάθεια αυτοβελτίωσης μέσα από την επαφή με ανθρώπους και τον υλικό κόσμο γύρω μας και μέσα από ιδεολογικά αδιέξοδα προσπαθεί ο σύγχρονος άνθρωπος να αφουγκραστεί τις διασχές της ιστορίας και να κερδίσει την ψυχή του.

Ο άνθρωπος σήμερα, σε όποιο σημείο του πλανήτη και αν βρίσκεται, μέσα σ' ένα επίπεδο υλικής και συμβολικής βίας, υλικής και άυλης τρομοκρατίας, βιώνει πολιτικές ακρότητες. Η τρομοκρατία άλλωστε, είναι σύμφυτη με το ανθρώπινο είδος και συνδέεται με την ανάγκη φυγής ή το φόβο της φυγής, ανάλογα με τη θέση του ατόμου (θεατής, θύτης, θύμα).

Ο σύγχρονος άνθρωπος ως σύγχρονος Προμηθέας Δεσμώτης, είναι καταδικασμένος σε μια «Ατέρμονη Οδύσσεια» ωστόσο καταλάβει, μέσα στο βίαιο και ανασφαλές παρόν του, πόσο κατευθυνόμενη είναι η πορεία του ταξιδιού του και ποιοι κερδίζουν από τον αποπροσανατολισμό του, ωστόσο καταλάβει ότι «ο άνθρωπος δεν είναι κούτσουρο στην πυρκαγιά ενός Θεού ή μιάς ιδέας ή ενός έθνους».

Through a continuous daily exercise our earthly self is being regenerated within us. The meaning of our world is interprovision of services. The existence of the one supports the nonexistence of the other. The knowledge of the one is fed by the ignorance of his adjacent. In an agonizing attempt of self-improvement through the contact with people and the material world around us, and

Θεοδοσία Κέκελη (Theodosia Kekeli)
«ΕΓΚΛΩΒΙΣΜΕΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ», Μεικτή τεχνική ("TRAPPED
FORMS", Mixed media)

Μορφές εγκλωβισμένες σε ασθενικές ψυχές μπροστά από αδιέξοδους δρόμους, απομονωμένες πίσω από κλειστές πόρτες. Η ψυχή νοσεί καθώς βρίσκεται σε πάλη με τα κοινωνικά στερεότυπα και τα προσωπικά αδιέξοδα που επιβάλλει η σύγχρονη εποχή και η κρίση. Το σώμα ως αποτύπωμα της ψυχής είναι ο «διακομιστής» του εσωτερικού αδιέξοδου, που βρίσκεται σήμερα ο άνθρωπος.

Οι ψυχικές διαταραχές, οι αυτοκαταστροφικές τάσεις, η παραίτηση από τη ζωή, η εγκατάλειψη του εαυτού είναι μερικές μόνο από τις συνέπειες των προβλημάτων που έχει φέρει στον άνθρωπο η δομή της σύγχρονης κοινωνίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την απόλυτη απομόνωση και εγκατάλειψη του εαυτού και των προσδοκιών του.

Το σώμα παύει να λειτουργεί ως μέσο δημιουργίας και εκπλήρωσης των εσωτερικών στόχων αλλά ζει ατροφικά και παρασιτικά. Είναι ο αντικατοπτρισμός της ψυχής η οποία βάλεται καθημερινά από τις δραματικές περιστάσεις. Η φτώχεια, η ανεργία, η ανέχεια, η στέρηση της ελευθερίας, η καταπάτηση των δικαιωμάτων είναι μερικά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος άνθρωπος. Για το λόγο αυτό, αντιμετωπίζει μεγάλη πίεση, νιώθει απογοήτευση στεναχώρια, αδιέξοδο, ματαιότητα και άλλα αρνητικά συναισθήματα. Όλα αυτά προκαλούν νευρώσεις και ψυχώσεις και επιδρούν άμεσα στην ψυχική και σωματική υγεία του ανθρώπου.

Η ψυχή εκδραματίζει τη δυσφορία της πάνω στο σώμα μετατρέποντας τον ψυχικό πόνο σε σωματικό. Οι αυτοκαταστροφικές τάσεις στο σώμα λειτουργούν ως επικοινωνία του ατόμου με το κοινωνικό του δίκτυο.

Στο έργο χρησιμοποιώ μαλλί (felt) για την απόδοση των μορφών και δομικά υλικά για την απόδοση του χώρου. Το μαλλί είναι ένα οργανικό υλικό, θερμό, ζωντανό και συμβολίζει τη ζωή. Το μαλλί χρησιμοποιείται με την τεχνική του felting πάνω σε επιφάνεια φελιζόλ. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται μια μάλλινη επιφάνεια, που με το πέρασμά του χρόνου παρουσιάζει μικρή φθορά. Η χρήση του μαλλιού είναι συμβολική και συμβολίζει τη φθορά ενός ζωντανού οργανισμού. Τα δομικά υλικά στο χώρο συμβολίζουν το ψυχρό και σκληρό κοινωνικό περιβάλλον που ζει σήμερα ο άνθρωπος υπό το καθεστώς της κρίσης.

Forms trapped in sickly souls in front of dead end streets and isolated behind from closed doors. The soul is sick and is trying to fight with social stereotypes and personal impasse imposed by modern times and crisis. The body as a imprint of the soul is the "server" of the internal impasse, that man is today.

Mental disorders, suicidal tendencies, the renunciation of life, abandonment of the self are just some of the consequences of the problems that have brought to man the structure of modern society. This has as a result the absolute isolation of man the waiver of life and expectations.

through ideological impresses the modern man is trying to hark the morals of history and to win back his soul.

Nowadays the man, in any location of our planet could be found, in a situation of materialistic and symbolic violence, materialistic and immaterial terrorism, feels deeply the negative experience of the political exaggerations. Terrorism is connected with the human being and is related with the necessity of the escape or the fear of the escape, depended on the individual's position (spectator, hangman, victim).

The modern man is like a modern «Prometheus Bound» condemned to an «endless Odyssey» till he will understand by living in his violent and insecure present how much is guided the route of his mission.

The body ceases to function as the means of creation and fulfillment of internal targets, but it lives atrophic and parasitic. It is the reflection of the soul which is challenged daily by the dramatic circumstances. Poverty, unemployment, deprivation of liberty, violation of rights are some of the problems which the modern man facing. Therefore, man facing great pressure and feels frustration, impasse, unhappiness, hopelessness and other negative emotions. These emotions generate neuroses and psychoses which have direct impact on mental and physical health of man.

The soul expresses discomfort at the body by converting mental pain in body pain. Suicidal tendencies in the body act like a human communication with the social network.

At this work I use wool (felt) for the rendering of the figure and building materials for the rendering of space. The wool is an organic material, warm, vibrant, symbolizing life. The wool used by the technique of felting on the foam surface. This creates a wool surface in the figure, which become little wears over time. The use of wool is symbolic and represents the wear of a living organism. Building materials in space symbolize the cold and hard social environment that man lives today under the crisis regime.

Ιωάννης Ροδοβίτης (Ioannis Rodovitis), 3,366,261,156 minorplus
Ψηφιακό έργο (Digital work)

Οι εικόνες ενός σώματος αποτελούν τον χώρο στον οποίο εκδηλώνονται τα αποτελέσματα κάθε κατάστασης, πραγματικής ή νοητικής που βιώνει ο άνθρωπος. Μια από τις εικόνες αυτές είναι και τα ψηφιακά σώματα, μέσω των οποίων οι χειριστές τοποθετούνται σε διάφορες συντεταγμένες στον κυβερνοχώρο. Αυτή η ψηφιακή μορφή του σώματος δεν είναι ιδιωτική υπόθεση ή ιδιοκτησία, αλλά ένα παγκόσμιο γεγονός. Το διαδίκτυο συνδέει την ανθρωπότητα και δια μέσου αυτής της συλλογικότητας εμφανίζεται ένα απρόσωπο αλλά ενσώματο παγκόσμιο σώμα. Σήμερα, αυτό που έχει ενδιαφέρον με το σώμα αυτό, είναι ότι δεν αποτελείται από υγιή μέρη. Οι άνθρωποι που μετέχουν στο σώμα αυτό, λόγω της κρίσης η οποία εντείνει τα συναισθήματα τους, αντιδρούν μέσω της χρήσης του διαδικτύου και της απροσωπίας που τους προσφέρει, με διάθεση αυτοπροβολής, λεκτικών επιθέσεων, κατηγοριών, ρατσισμού, σεξισμού κ.α. Επίσης προσπαθούν να βιώσουν καταστάσεις στον κυβερνοχώρο τις οποίες πιθανόν αδυνατούν να βιώσουν στην πραγματική ζωή. Ενώ λοιπόν ο παγκόσμιος ιστός γεννά ένα σώμα συλλογικότητας, ταυτόχρονα είναι ένα σώμα που στρέφεται εναντίον του ανθρώπου και κατασπαράζει τον εαυτό του.

Το έργο με τίτλο "3,366,261,156 minorplus" παρουσιάζει αυτό το συλλογικό παγκόσμιο σώμα. Ο τίτλος του έργου αναφέρεται στον μεταβαλλόμενο παγκόσμιο πληθυσμό του διαδικτύου (Παγκόσμιος πληθυσμός του διαδικτύου, 30 Νοεμβρίου 2015), ο οποίος όχι μόνο απορροφά το συλλογικό σώμα αλλά και ο ίδιος απορροφάται από αυτό. Το έργο έχει δημιουργηθεί με την χρήση προγραμματισμού. Ο κώδικας λειτουργεί με σημεία, τα οποία συμβολίζουν το προσωπικό ψηφιακό σώμα, οι συντεταγμένες είναι τυχαίες και μέσα από την αλληλεπίδραση τους, δημιουργούν την τελική μορφή του έργου. Τέλος το έργο ολοκληρώνεται με δύο qr codes τα οποία δίνουν τη δυνατότητα της αλληλεπίδρασης του θεατή με το έργο. Η ανάγνωση των qr codes απαιτεί την χρήση smartphone και του application "qrcode reader" με αυτόν τον τρόπο ο θεατής μπαίνει σε μια «ψηφιακή» κατάσταση ανάγνωσης του έργου.

The images of a body constitute the space, in which the results of each situation, actual or mental of human experience, can occur. One of these images are the digital bodies, through these bodies, users can occupy various coordinates in cyberspace. This digital form of the body it's not a private matter or property, but a global fact. Internet connects humanity and through this collective a faceless, but tangible world body, is created. Today, what is

Άννα Πιάτου (Anna Piatou), «ΑΠΟΒΑΗΤΟ Ι»
Φωτογραφία ("OUTCAST I", Photography)

Στο παρόν έργο το σχόλιο αναφέρεται στους απάτριδες, πρόσφυγες και μετανάστες. Η μετανάστευση είναι συνυφασμένη με την ανθρώπινη ιστορία. Άνθρωποι που μετακινούνται για να ξεφύγουν από τη φτώχεια, τους πολέμους και τα απολυταρχικά καθεστώτα, αναζητούν τη σωτηρία και το δικαίωμα σε μια καλύτερη ζωή. Ολόκληρες χώρες οικοδομήθηκαν από μετανάστες και πολίτες χωρών εκπατρίστηκαν βίαια σε κάθε νέο επαναπροσδιορισμό συνόρων. Νέοι άνθρωποι στην Ελλάδα, αδυνατώντας να επιβιώσουν στα νέα δεδομένα της κρίσης, αναγκάζονται να εκπατριστούν για ακόμη μία φορά μετά τους γονείς και τους παππούδες τους. Το πρωτοφανές κύμα προσφύγων από την εμπόλεμη Συρία, θέτει επίσης νέα δεδομένα στο φαινόμενο της μαζικής μετανάστευσης.

Ανθρώπινα σώματα αντιμετωπίζονται ως αριθμοί δεκάδων στατιστικών και χιλιάδες είναι οι πνιγμένοι στη θάλασσα. Σώματα ταλαιπωρημένα από το περπάτημα, την ατέρμονη αναμονή στους διασυνοριακούς σταθμούς, την αβεβαιότητα για το αύριο. Σώματα στοιβαγμένα σε ακατάλληλα στρατόπεδα-καταυλισμούς, υποσιτισμένα, με στόχο την ενδυνάμωση της βιομηχανικής παραγωγής των «προηγμένων» χωρών ως φθινό εργατικό δυναμικό. Η «ενσωμάτωση» στην τοπική κοινωνία είναι δύσκολη έως αδύνατη. Αν' αυτού, ο μετανάστης θεωρείται δεύτερης κατηγορίας άνθρωπος, απόβλητος, ξένος και αποσυνάγωγος. Προορισμένος να κάνει πάντα τις πιο βρώμικες δουλειές στη χώρα υποδοχής.

In this project the comment refers to people essentially stateless, refugees and immigrants. Immigration is interwoven with human history. People who move to escape from poverty, wars and totalitarian regimes, seeking salvation and the right to a better life. Entire countries were built by immigrants and citizens have been violently expatriated when new borders redefined. Young

interesting with this body, is that it doesn't consist of healthy parts. People, who participate in this body cause of the crisis, which intensified their emotions, react through the use of social media and the impersonal that this use offers, by verbal abuse, blame, racism, sexism etc. Also people try to experience situations in cyberspace, which they are unable to reach in real life. While this global tissue creates a collective body, in the same time that body turns against humanity and destroys itself.

The work which is titled "3,366,261,156 minorplus" introduces this global body. The title of the work refers to the changing global population of internet (World Internet population, 30 November 2015) which not only absorbs this global body but gets absorbed from it. The work is made with programming. The code works with points, which symbolizes the personal digital body, the coordinates of the points are random and within their interaction, they create the final figure of the work. Finally the work gets supplemented with two qr codes that give the possibility to viewer to interact with the work. The reading of qr codes requires the use of smartphone with the application "qr code reader" installed, through this process the viewer can communicate with the work in a "digital" way.

people in Greece, unable to make a living due to the new conditions created by the economic crisis, were forced to expatriate once again, after their parents and grandparents. The unprecedented wave of refugees from the war conflict in Syria, also, sets new standards in the phenomenon of mass migration.

Human bodies considered as numbers and thousands drowned in the sea. Bodies tired of walking, exhausted from the endless waiting to frontier areas and the uncertainty about tomorrow. Bodies stacked in unsuitable camps, in order to support the industrial production of "advanced" countries, serving as cheap labor. The "integration" in the community of the host country is going to be difficult or even impossible. Instead, the immigrant is considered as sewage or effluent, seen as second category human being, a stranger, an outcast. Predestined to always do the dirtiest jobs in the new country.

Μαρία Ζούρου (Maria Zourou), «ΤΟ ΣΩΜΑ ΩΣ ΑΡΧΕΤΥΠΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΟΥ 2016», Μεικτή τεχνική («THE BODY AS ARCHETYPAL SYMBOLS OF 2016», Mixed Media)

Η τύχη ήταν ο βασικός παράγοντας όπου από κοινά θηλαστικά, ο εγκέφαλός μας μεγάλωσε και εξελιχθήκαμε σε ζώα με νου. Η τύχη είναι ακόμη αυτή που κρατά τα ινία και στη σύγχρονη, βιομηχανοποιημένη εποχή που ζούμε στο να παραμεινουμε ζώα με νου και να μη γίνουμε μηχανές.

Το κλειδί στη δημιουργία κοινωνίας λοιπόν ήταν η επικοινωνία μεταξύ των ατόμων της, η οποία την εποχή αυτή μαστίζεται και κοντεύει να εξαφανιστεί λόγω της κρίσης που ζούμε. Κρίση πολιτισμική, πολιτική, προσωπική.

Η εποχή μας από πολλούς θεωρείται ο κοιτώνας της επικοινωνίας και των media. Πάραυτα η επικοινωνία αυτή αποτελεί μια στεία μορφή της, διότι έχει χαθεί η προσωπική επαφή και τα ερεθίσματά της. Μιλάμε με χαρακτηρισμούς, με συντομογραφίες, με μηχανήματα αλλά όχι με εικόνες, όχι με συναίσθημα, όχι με πραγματική φωνή. Η αλφάβητος έχει καταστήσει ένα μέσο πληκτρολόγησης και όχι έκφρασης.

Έτσι αποφάσισα να δημιουργήσω τη δική μου, που αποτελείται από αρχέτυπα σύμβολα μιας νέας εποχής. Σύμβολα που κατηγοριοποιούν μεγάλες ομάδες της κοινωνίας και δημιουργούνται από αυτές.

Αποτελούνται από εμένα, εμένα τον άνθρωπο που τρέχει στο πάρκο. Την μορφή -το σώμα τους παραλλαγμένο βάση της ενέργειας που μου έδωσε η επαφή μαζί του- ακόμη και το βλέμμα που πήρα από αυτόν, κατηγοριοποιώντας τα σε μεγάλα κομμάτια της κοινωνίας.

Τα σύμβολα είναι τέσσερα:

- **Το Αυγό:** Η δημιουργία και εκκόλαψη ενός προτύπου και μιας ιδέας για το πως θα πρέπει να είναι το σώμα την εποχή αυτή μα και όλη η προσωπικότητα του ανθρώπου.
- **Ο Σκορπίος:** Η ανάγκη μας για αναγέννηση και διαφοροποίηση μα ο τελικός αέναος αυτοτραυματικός λόγο του ότι δε μπορούμε να φέρουμε εις πέρας αυτές τις ανάγκες όντας υποχρεωμένοι από το κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο.
- **Το Κύμα:** Η συνεχής ταλάντωση ανάμεσα στα θέλω και τα πρέπει. Στο ήθος και την ανηθικότητα. Το πολιτισμένο και το πρωτόγονο.

Πολυχρόνης Καραχάλιος (Polichronis Karachalios) «ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΜΟΡΦΑΣΜΩΝ», Φωτογραφία («CONCENTRATIONS OF GRIMACES», Photography)

Πρόσωπο, όνομα γένους ουδετέρου (παρερμηνεύοντας την ποιήτρια), πολύ ατομικού κι εξιδανικευμένου, οξυτονο στη γη, παροξυτονο στην έκφραση, προπαροξυτονο στο χρόνο, φέρον οπάζ στην όψη επικοινωνίας των έσω με τα έξω, καθρεπτίζουν πόθους, αγάπες, αγανακτήσεις, εκνευρισμούς, κρύβον φόβους κι ανεκπλήρωτους έρωτες, στολιζόμενο, ενίοτε, ως δένδρο χριστουγέννων με ενώτια, μάσκες, κρίκους, βαφές και μορφασμούς, μαντήλια, κορδέλλες και τιάρες, ποθούν τους απείθαρχους κι ενεργόν ως συνθετικό σε καταστάσεις άπληστου εγωισμού.

Αγρίμι, έξω απ' το κλουβί μου, που δεν ξέρω πως να προσαρμοσθώ, ουρλιάζω μέσα στους τέσσερις τοίχους μου. Χρειάζεται να επαναπροσδιορίσω το πρόσωπό μου, τη μορφή μου, τον εαυτό μου όλο. Πενθώ. Δεν ξέρω να θάβω τους νεκρούς εαυτούς μου. Όσο τρέχω με τον μίτο μου μέσα στο σύστημα-κλουβί μου, όσο πιο πολύ ξετυλίγεται, τόσο πιο σφικτά τυλίγεται γύρω απ' τον λαιμό μου και ασφυκτιώ. Ζω για την ώρα που θάρθουν οι εικόνες μπροστά μου, τα πρόσωπά μου που αφιγήθηκαν ιστορίες, την ιστορία μου- και φύγαν.

Ζω, ίσως, για τη δική μου δύση. Η Δύση του κόσμου μου ονομάστηκε Κρίση. Εγώ, απλά την ονομάζω «ΤΕΛΟΣ ΜΙΑΣ ΕΠΟΧΗΣ». Ο θάνατος δεν αντιπαράθεται στη ζωή, όπως λέει ο Maurice Godelier, αλλά στη γέννηση. Όλες οι θρησκείες εισάγουν στον πνευματικό ορίζοντα της ανθρωπότητας την ιδέα της ελπίδας, αδιαχώριστα από την ιδέα της ευθύγραμμης κινήσεως του χρόνου προς ένα καλλίτερο μέλλον. Η ελπίδα για καλλίτερη ζωή εκφράζεται είτε ως ελπίδα για μια αιώνια και μακάρια ζωή επέκεινα της ιστορίας, είτε ως ελπίδα για μια δίκαιη και ειρηνική ζωή σε τούτο τον κόσμο, δίχως φυσικά απόλυτους διαχωρισμούς ανάμεσα στις δύο αυτές εκφράσεις της ελπίδας, όπως λέει ο Philippe Butten.

Τελικά, μήπως ζω για το δικό μου ξημέρωμα σε 'κεινα τα ακρόστιχα των ανθρώπων που η σόλα μου δεν πατά φοβούμενη μη κολλήσει στη λάσπη της απολησμόνησης του θεού και αεροπατά στ' αγνάρι κατώτερων θεών; Ξεχνώ, όπως με προτρέπει ο Γιανναράς, την τεχνητή φυσικότητα, ακολουθώ τον πολιτισμό της σχέσης και της σύμβασης. Προσπαθώ να συγκλίνω τον χρόνο μου με τη στιγμή στην περιπλάνηση αυτή που η θλίψη κλείνει όλα τα ξυπνητήρια να

- **Η Μήτρα:** Η ζωή. Η γέννηση νέων σωμάτων, νέων ιδεών, νέων αναγκών, νέων καλών και νέων κακών.

Luck was the main factor that change us from common mammals to animals with mind. The luck of developing a larger brain than the other animals.

It is the one, also, that keeps the reins in our modern, industrialized society to keep this mind and not to become a machine.

Our society was created by the communication between its members .A communication that in our days is about to disappear because of the crisis in which the last years we are trying to survive.

This crisis that hunting us like a vulture in our modern savana. Crisis cultural, political, personal. Our Era is considered the dormitory of communication and media. However, this form of communication is totally sterile due to the extinction of personal touch and affection. We communicate with each other by machines forgetting our main needs, loosing with this way our emotions and the real form of human being exchanging experiences and stimulations. The alphabet has become just means of typing rather than expression.

So I decided to create my own, consisting of archetypal symbols of a new era. Symbols that categorize large groups of society and created by them.

Composed by me, you, the man who runs the park. The form-their body variant based by the energy that my contact with those persons came to me categorizing them into large parts of the society.

The Symbols are **four**:

- **Egg:** The creation and incubation of a model and an idea of how it should be the body this era but also the whole human personality.
- **Scorpio:** Our need for regeneration and differentiation but the ultimate perpetual self-harm reason that we can not bring closure to these needs being compelled by the social and political context.
- **The Wave:** Continuous oscillation between want and need. Into morality and immorality. civilized and primitive.
- **The Uterus:** Life. The birth of new bodies, new ideas, new needs, new good and new evils.

μην ξυπνήσει η ανάμνηση.

Σκέφτομαι το επιφανειακό και πατάω κλικ στη μηχανή, όχι πια «τρία κλικ αριστερά», πάει, πέταξε το πουλάκι, σουτάρω στο πότε, στο ποτέ, στις ηθικές και κοινωνικοπολιτικές προεκτάσεις της ευγένειας. Προσμένω, άβουλα, την νέα εποχή, είναι κι αυτή μια κάποια λύση. Η ιστορία της διαφορετικότητας των πλασμάτων αρχίζει με τον κύκνο που τον φίλησε ο πρίγκιπας κι έγινε ασημόπαπο.

Κι εγώ, επιτέλους, στο δικό μου ξημέρωμα/ ημέρωμα, στον επαναπροσδιορισμό μου, ξεκατινιάζω τον εαυτό μου βοώντας: «Το πρόσωπο είναι απλώς μια μικρή επιφάνεια πάνω απ' το λαμό». «Κλείσε το κλείστρο, έτσι κι αλλιώς θα φανερώσω το κρυφό».

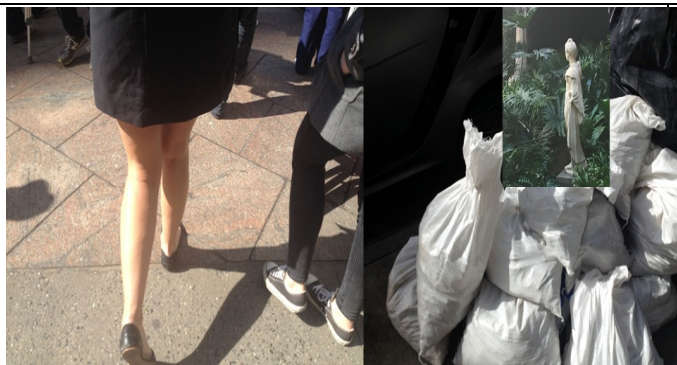
I feel like a wild beast out of my cage. I do not know how to adapt to this reality. I yell within my four walls. My face needs to be redefined by me. I have to resize, my form, my whole self. I mourn. I do not know to bury my dead selves. As I run with my thread in my-cage system, the more unfolds, the more tightly wrapped around my neck and I suffocate. I live for the moment that images will arrive in front of me, for the time that my faces narrated stories, my story - and then they left.

Perhaps, I live for my west. The West of my world has been renamed as Crisis. I simply call it "END OF AN ERA".

I am wondering if I live for my own dawn on those people's acoustic in which my sole is not tromped for the fear to stuck in the mud of oblivion of God and keep walking on air, following the footsteps in lower gods? As Yannaras prompts me, I forget the artificial naturalness and I follow the culture of the relationship and the contract. I try to converge my time with the moment on this wandering that sorrow closes all alarms in order memory never wake up.

I am thinking the ostensible, the obvious, so I press the camera's button "click". I do not shot, no longer "three click left". It has gone. The bird has been flew. Now, I shot to when, to ever, to ethical and socio-political implications of courtesy. I am waiting, without will, the new era, and this is a certain solution. The story of the difference of creatures begins with the swan who kissed the prince and became a ugly duckling.

And I, at last, during my dawn, my taming, during my redefinition, I expose myself screaming: "The face is just a small area above the neck". "Close the slide. In any case I will reveal the hidden".

Κλεοπάτρα Τσαλή (Kleopatra Tsali), «ΤΑ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΜΟΥ ΧΕΡΙΑ», Βίντεο ("MY PLASTIC HANDS", Video)

Με το βίντεο ως μέσον, στόχος μου είναι να καταγράψω την αντίθεση ανάμεσα στα υλικά αντικείμενα και το ανθρώπινο σώμα, προβάλλοντας την υποβάθμιση της φύσης στο διάλογο αυτό.

Αν πούμε ότι η κρίση είναι το αποτέλεσμα μιας σχέσης αγάπης και μίσους του ανθρώπου με τον υλικό κόσμο, δηλαδή η προσπάθεια του ανθρώπου ν' αποκτήσει όλο και περισσότερα αντικείμενα θυσιάζοντας τον χρόνο του, την ηθική του και ό,τι άλλο χρειαστεί για να τα αποκτήσει είναι αυτό που τελικά τον οδηγεί σε κρίση, σε κατάρρευση.

Ζούμε σ' έναν κόσμο, όπου τα πράγματα είναι κάτι παραπάνω από πράγματα, κατέχουν τώρα μια σχεδόν μεταφυσική διάσταση. Θα ήθελα λοιπόν να ερευνήσω και να καταγράψω ορισμένα αντικείμενα και τα υλικά από τα οποία είναι φτιαγμένα και να τα αντιπαραθέσω με το ανθρώπινο σώμα, το οποίο είναι η φύση, άλλα έχει μάλλον ξεχάσει την φύση από την οποία προέρχεται.

Μαριτάσα Τσιμπλάκη (Maritasa Tsimplaki), «ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ», Βίντεο ("TESTIMONIALS", Video)

Κατόπιν πολυήμερης προσπάθειας προσέγγισης προσφύγων και οικονομικών μεταναστών, νομοτελειακά σχεδόν, βρεθήκαμε η ομάδα μου κι εγώ σ' ένα αυτοδιαχειριζόμενο χώρο φιλοξενίας οικογενειών. Στο πλαίσιο της προσωπικής μου έρευνας για τη Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, ζητήθηκε η οικειοθελής συμμετοχής τους. Το αίτημά μου ήταν να μιλήσουν σχεδόν εξ' επαφής σε ανοιχτά φιαλίδια και να καταθέσουν την ταυτότητά τους, τον τρόπο και την ελπίδα τους. Μετά την αρχική έκπληξη για το σουρεαλιστικό της υπόθεσης, όλοι συμμετείχαν ενορχηστρωμένα στο πνεύμα του project,

Λοιπόν, με ενδιαφέρει αυτή η αμήχανη σχέση που λειτουργεί εκφυλιστικά, οδηγώντας σε μια κρίση οικονομική, συναισθηματική, ηθική κ.λπ. Επίσης θα ήθελα να παρατηρήσω, πώς αυτές οι σχέσεις λειτουργούν μεταξύ τους αισθητικά και να δημιουργήσω ερωτήματα όπως: τι είναι σώμα, τι είναι φύση, αντικείμενο, ύλη, τι είναι όλα αυτά μαζί και το καθένα ξεχωριστά, τι είναι αυτά σήμερα, τι ήταν στο παρελθόν και φυσικά ό,τι άλλο ερώτημα ή σκέψη προκύψει μέσα από το ίδιο το έργο. With video as the medium, my goal is to record the contrast within material objects and the human body, highlighting the degradation of nature in this dialogue. If we say that the crisis is a result of a relationship between the love and hate of humans with the material world, specifically the human effort to acquire more and more objects by sacrificing his time, his morality and whatever else he will require to acquire them is that which in the end drives him to crisis, to destruction. We live in a world, where things are something more than just things, which currently possess an almost metaphysical dimension. I would therefore like to investigate and record certain objects and the materials from which they are made and to confront them with the human body, which is nature, but has probably forgotten the nature, which it originates from. I'm interested in this awkward relationship, which works degenerately, driving us to a crisis, which is economic, emotional, ethical etc. Additionally I would like to observe how these relationships function between themselves aesthetically, and to create questions like: what is the body, what is nature, object, matter, what are all these things together and apart, what are they today, what were they in the past and of course whatever other questions come to mind through completing this project.	με σεβασμό για το καινούργιο και διαφορετικό. Ο μέγιστος προσωπικός χρόνος ορίστηκε έως 3 λεπτά και για κάποιους η ανάκληση της μνήμης ήταν πολύ επώδυνη. Η διαδικασία όμως κράτησε ώρες προκειμένου να γίνει η προσέγγιση, σύσταση, μετάφραση, καταγραφή και προσωρινή αρχειοθέτηση του υλικού. Λόγω ρητής απαγόρευσης βιντεοσκόπησης και φωτογράφισης των αφηγητών δεν παρουσιάζεται κανένα υλικό σε σχέση με τη προβολή των προσώπων τους. Γιατί αυτά τα φιαλίδια, στηριζόμενα σε μία επιστημονική επίφαση και τηρώντας με συνέπεια μία τελετουργία συλλογής, ηχομονωτικής προστασίας και διαφύλαξης των πολύτιμων μαρτυριών ανθρώπινου πολιτισμού και συνάμα βαρβαρότητας, να μην αποτελέσουν όχημα επικοινωνίας; • Με σημείο αναφοράς τη βυζαντινή προοπτική όπου καταργείται ο χωροχρόνος ως συνθήκη, • με τη γνώση ότι παλίμψηστα διαβάστηκαν ύστερα από αιώνες με τη βοήθεια διαφορετικών συχνотήτων φωτός, • με την παράλληλη έρευνα Ιαπόνων επιστημόνων να ανακτήσουν ήχο από αρχαία ελληνικά αγγεία, • με τη δικαιολογία της ολοσχερούς καταστροφής των γνωστών μέσων καταγραφής ήχου και εικόνας από μία ηλιακή καταιγίδα, Γιατί να μην διεκδικεί αυτή η κατάθεση ψυχής, βάσει της Φυσικής Φιλοσοφίας, να αναπαυθεί κάποτε στην ετεροτοπίας της;
---	--

**Νάνσυ Παπαδοπούλου (Nansi Papadopoulou), «ATITAO», Ψηφιακό κολάζ
("UNTITLED", Digital collage)**

Αποδομώντας και εξετάζοντας την συλλογική μνήμη και τους μηχανισμούς της, «μνημονεύω» την ανθρώπινη δράση του καθημερινού. Πρόθεσή μου είναι να διερευνήσω τις δυνατότητες μιας αποφορτισμένης εικαστικής αφήγησης, κάνοντας «ενός λεπτού σιγή» για την ελληνική κοινωνία της κρίσης. Καλούμαι να επιτύχω μια λεπτή και επισφαλή ισορροπία: αντλώντας από έναν πλούτο προσωπικών εμπειριών που βιώνω στην χώρα, να μιλήσω για καταστάσεις που αφορούν όλους τους κατοίκους του πλανήτη.

Η καλλιτεχνική πρακτική αναπτύσσεται μέσω της οργάνωσης και της χρήσης συλλεγμένων επίπεδων found αντικειμένων. Στις αναζητήσεις μου προσανατολίζομαι σε αντικείμενα συναισθηματικά φορτισμένα, κυρίως σε σχέση με τις μνήμες, την απώλεια, τη νοσταλγία, το

πέρασμα του χρόνου. Με την ολοκλήρωση της διαλογής τους από το αρχείο, σχεδόν αλχημιστικά, ακολουθεί η επεξεργασία τους με σκοπό την χρήση τους σαν μέρη της σύνθεσης, αποκομμένα από την αρχική αξία/χαρακτήρα τους. Οι απροσδόκητες συναρμολογήσεις και αντιπαραθέσεις αυτών των αντικειμένων τίθενται σε ισχύ, ενώ η συνένωση του συναισθηματικού τους φορτίου πολλαπλασιάζεται γεωμετρικά.

Στόχος είναι να αποτελέσουν ισοδύναμα της εικαστικής εικόνας που κατασκευάζουν, αναζητώντας παράλληλα τα νοήματα που δνητικά φέρουν ή δημιουργούν. Η γενική ομοιομορφία σε σχέση με τις επιμέρους διακριτικές μετατοπίσεις στο εσωτερικό της σύνθεσης παράγει μια ανεπαίσθητη αίσθηση κίνησης που μετατρέπεται σε χρόνο.

Τα χαρακτηριστικά του έργου: σειριακότητα, επανάληψη, κοινή οργάνωση της σύνθεσης, γεωμετρία, έμφαση στη φόρμα, διάλογο ανάμεσα στο μεγάλο με το μικρό, το γενικό με το συγκεκριμένο, τη φόρμα με το περιεχόμενό της, το σημαντικό με το ασήμαντο.

Deconstructing and scrutinizing the collective memory and its mechanisms, I inquire the realm of the human activity of everyday. My intention is to explore the possibilities of a discharged visual storytelling, observing "a minute of silence" for the Greek society of the crisis. The challenging part is to achieve a delicate and precarious balance; retracting upon a wealth of personal experiences that I experience in the country, to talk about situations that affect all inhabitants of the planet.

The artistic practice is developed through the organization and use of found objects. My searches orientate in objects emotionally charged, especially compared with the memories, loss, longing, and the passage of time. Upon sorting out my personal files, almost alchemical, there follows their processing as parts of the composition, seemingly separated from their initial value / status. Unexpected assemblies and juxtapositions of these items take effect, while the combination of the emotional load multiplied geometrically. My aim is those data to be equivalent of the visual image they create, while searching for the meanings they potentially bring or create.

The general uniformity, compared with the individual discrete displacements within the composition, produces a subtle sense of movement to be converted into time.

The project features: seriality, repetition, common organization of the composition, geometry, emphasis on form, dialogue between the large with the small, the general to the specific, the form with its content important to the trivial.

**S49. Έκθεση Φωτογραφίας: «Γεφυρώνοντας Πολιτισμούς - Bridging Cultures»
(03-05-2016 έως 30-09-2016)
της Κατερίνας Καλογεράκη, Φωτογράφος
Επιμελητής Έκθεσης: Ιωάννης Αρχοντάκης, Email: ioannis2000@gmail.com
Επιμέλεια και Σύντομη Κριτική Προσέγγιση από τον Νίκο Παναγιωτόπουλο, Ph.D.,
Φωτογράφος, Ιστορικός & Θεωρητικός της Φωτογραφίας
Café Art Arokaria, Οδός Σαλαμίνας 7, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου**

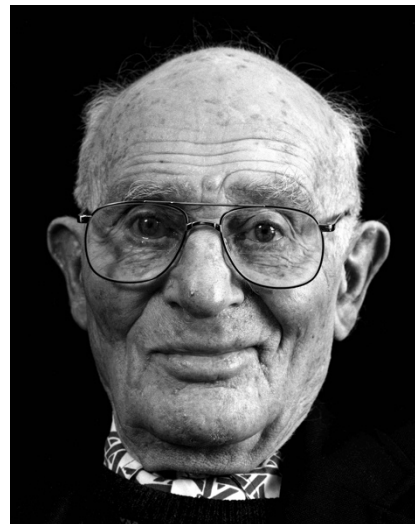
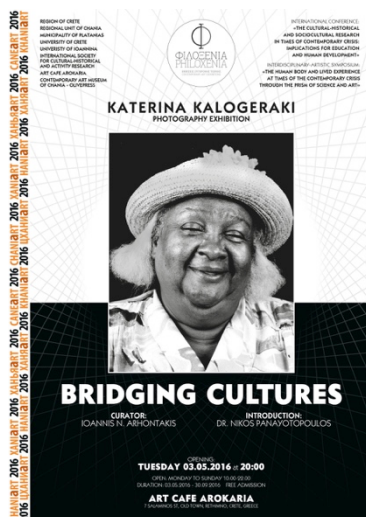
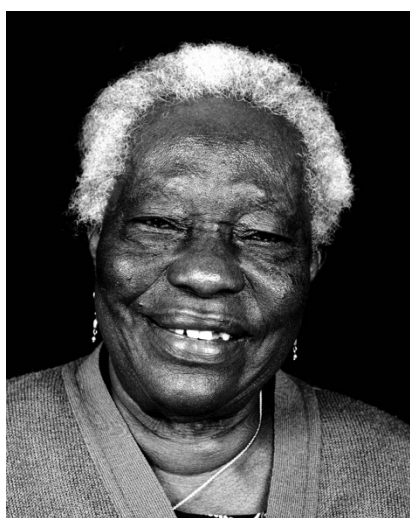
Η ιστορική πορεία του ανθρώπου, από την εμφάνιση του στον πλανήτη μέχρι σήμερα, είναι μια αδιάλειπτη και αγωνιώδης μάχη επιβίωσης που διαρκεί μερικά εκατομμύρια χρόνια. Πόλεμοι, γενοκτονίες, φτώχεια, πείνα, ασθένειες, υποδούλωση, φυλετικός ρατσισμός, ιδεολογικός και θρησκευτικός φανατισμός αθροίζονται τελικά στη σχέση μεταξύ Ισχυρού και Αδύναμου. Αυτή η σχέση είναι σε άρρηκτη συνέργεια με τις φυσικές καταστροφές, τις κλιματικές αλλαγές, την αναζήτηση και κατοχή ζωτικού χώρου, την εκμετάλλευση φυσικών πόρων, τις πολεμικές επιχειρήσεις, την απομάκρυνση, τον εκτοπισμό ή την εξόντωση του Άλλου.

Η φωτογραφική εργασία της Κατερίνας Καλογεράκη «Συνηθισμένοι Άνθρωποι» (“Ordinary People”) αφορά ηλικιωμένους ανθρώπους που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις χώρες τους και το πολιτισμικό τους περιβάλλον και να εγκατασταθούν στη Μεγάλη Βρετανία. Η Καλογεράκη ανέλαβε μια συστηματική και ταυτόχρονα διεισδυτική έρευνα, επιλέγοντας τις πολυπολιτισμικές περιοχές Hendon, Golders Green και Peckham στο Βόρειο και Νότιο Λονδίνο, αλλά και τον τόπο της, την Κρήτη. Η εργασία πραγματοποιήθηκε συνειδητά στο μεταίχμιο μεταξύ 20ου και 21ου αιώνα, από το 1999 έως το 2002. Η Καλογεράκη προσέγγισε τους ανθρώπους αυτούς, άκουσε και κατέγραψε τις ιστορίες τους και συνέθεσε στο έργο της την εικόνα και τη σύνοψη της ζωής τους σε ενιαία και λειτουργική μορφή. Το αποτέλεσμα –συστηματική, δύσκολη και χρονοβόρα έρευνα και παράλληλα μορφολογική και σημασιοδοτική ποιότητα– αποτελεί ιδιαίτερη περίπτωση στο εικαστικό πλαίσιο της ελληνικής φωτογραφίας. Ακολουθώντας με συνέπεια την ουμανιστική προσέγγιση που χαρακτηρίζει και το προηγούμενο έργο της («Η Γη του Πατέρα μου», 1987-1999), η Καλογεράκη αντιμετωπίζει το θέμα της με σεβασμό χωρίς να το παραδίδει βορά στο σύγχρονο και ακόρεστο ηδονοβλεπτικό βλέμμα που «ενδιαφέρεται» για τις θρυμματισμένες ζωές των άλλων.

Η ίδια η φωτογράφος εγκατεστημένη στο κατ’ εξοχήν πολυπολιτισμικό Λονδίνο από το 1982, γνώρισε άμεσα τις εμφανείς, αλλά και υπόγειες ανισότητες, διακρίσεις και αντιθέσεις. Γνώρισε όμως παράλληλα την αποδοχή της διαφορετικότητας, τη συνύπαρξη, τη δια-πολιτισμική συνέργεια. Η Καλογεράκη, μέλος μιας οικογένειας με ιστορικό μεταναστεύσεων κάθε είδους, όπως και κάθε ελληνική οικογένεια, μέσα στο περιβάλλον αυτό επανακαθόρισε την ταυτότητά της και την θέση της στον κόσμο. Αυτή η βιωματική πορεία αποτυπώνεται άμεσα στο καλλιτεχνικό της έργο, θεματολογικά, ερευνητικά, εννοιολογικά. Η διαδικασία αυτή συνεχίζεται και αποτελεί ήδη έργο ζωής.

Η έκθεση «Γεφυρώνοντας Πολιτισμούς» (“Bridging Cultures”) αποτελείται από ένα τμήμα της φωτογραφικής σειράς «Συνηθισμένοι Άνθρωποι» (“Ordinary People”) με την προσθήκη αντίστοιχων πορτραίτων Ελλήνων και Ελληνίδων που γεφύρωσαν και μετέφεραν πολιτισμικές αξίες και δομές από τον ένα τόπο της χώρας στον άλλο, αντικατοπτρίζοντας σε μικροκλίμακα την πολιτισμική διάχυση εντός Ελλάδος.

S49. Photography Exhibition: “Bridging Cultures” (03-05-2016 until 30-09-2016)
By Katerina Kalogeraki, Photographer
Curator of the Exhibition: Ioannis Archontakis, Email: ioannis2000@gmail.com
Critical Approach by Dr Nikos Panayotopoulos, Photographer, Photography Historian and Theorist
Café Art Arokaria, Salaminos Street 7, Old Town of Rethymno

The history of mankind, from its appearance on the planet to date, is a constant and desperate survival battle that lasts a few million years. Wars, genocides, poverty, hunger, diseases, enslavement, racism, ideological and religious fanaticism are finally summed in the relationship between the powerful and the weak. This relationship is indissoluble synergy with natural disasters, climate change, the search and possession of vital space, the exploitation of natural resources, the combat operations, the removal, deportation or extermination of the Other.

The photographic work of Katerina Kalogeraki *Ordinary People* concerns elderly people who were forced to leave their countries and their cultural environment and settle in Great Britain. Kalogeraki undertook a systematic and simultaneously penetrating study, selecting the multicultural areas Hendon, Golders Green and Peckham in North and South London, but also her native Crete. The work was carried out deliberately on the borderline between the 20th and 21st century, from 1999 to 2002. Kalogeraki approached these people, listened and recorded their stories and composed in her work the picture and the summary of their lives in a single functional form. The result-systematic, hard and time-consuming research which, at the same time, shows significant quality in terms of form and content-exemplifies a particular case in the visual context of Greek photography. Consistently following the humanistic approach that characterizes her previous work, *My Father's Land* (1987-1999), Kalogeraki addresses the subject with respect without submitting to the contemporary and voracious voyeuristic gaze that is interested in the shattered lives of others.

The photographer herself based in the eminently multicultural London since 1982, directly experienced apparent but also underlying inequalities, discrimination and conflicts. At the same time, however, she experienced the acceptance of the diversity, coexistence, inter-cultural synergy. Kalogeraki, a family member with a history of migrations of all kinds, just like every Greek family, in this environment redefined her identity and position in the world. This experiential course is directly reflected in her artistic work, by means of theme, research and concept. This process continues and is already a life's work.

The exhibition *Bridging Cultures* combines a part of the photographic series *Ordinary People* with respective portraits of Greek men and women who bridged and conveyed cultural values and structures from one place of the country to another, reflecting in microscale the cultural diffusion in Greece.

50. Dance Video Art με τίτλο: «Η Κρίση μου στην Κρίση σου» (για την περίληψη βλ. σημείο 38)
(16-06-2016 έως 30-06-2016)

Σύλληψη Ιδέας/Σκηνοθεσία/Χορογραφία/Κείμενα: Γεωργία Πετραλή
Performance: Γεωργία Πετραλή & Εμμανουήλ Σγουριδής, Επιμέλεια: Μάριος Α. Πουρκός
στο Café Art 21/23 (πρώην Φίγκαρο), Οδός Βερνάρδου 21, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου

50. Dance Video Art titled: “My Crisis in Your Crisis” (for the abstract see point 38)
(16-06-2016 until 30-06-2016)

Concept/ Stage Direction/ Choreography/ Texts: Georgia Petrali, Performance: Georgia Petrali & Emmanouel Sgouridis, Curator: Marios A. Pourkos
Café Art 21/23 (ex Figaro), 21 Vernardou Street, Old Town of Rethymno

51. Βίντεο Χορευτική Παράσταση με τίτλο: «Το Σύστημα των Καρεκλών»
(για την περίληψη βλ. σημείο 20) (16-06-2016 έως 30-06-2016)
Κινηματογραφική Ομάδα Πανεπιστημίου Κρήτης Ηρακλείου, Επιμέλεια: Μάριος Α. Πουρκός
στο Κτίριο Ναού Αγίας Σοφίας, Οδός Κορωναίου 63, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου

51. Video Dance Performance titled: “The Chair System”
(for the abstract see point 20) (16-06-2016 until 30-06-2016)
Film Group of Heraklion University of Crete, Curator: Marios A. Pourkos
Temple Hagia Sophia Building, 63 Koroneou Street, Old Town of Rethymno

52. Βίντεο Προβολή με τίτλο: «ΜΜΕ & Κρίση» (16-06-2016 έως 30-06-2016)
Στήσιμο & Επιμέλεια: Χρυσούλα Σκεπετζή, Εικαστικός-Ποιήτρια
στο Café Art 21/23 (πρώην Φίγκαρο), Οδός Βερνάρδου 21, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου

«Τα καταπιεσμένα συναισθήματα πλήττουν το ανοσοποιητικό – αυτό το γνωρίζουμε καλά». Οι εικόνες της κρίσης, στα ΜΜΕ και όχι μόνο, η φορτισμένη ψυχολογική ατμόσφαιρα που δημιουργήθηκε επέτειναν προϋπάρχοντα αρνητικά συναισθήματα. Πολλοί αισθάνονταν ότι δεν μπορούν να αντιδράσουν κι αυτό λειτουργούσε καταλυτικά στο ψυχολογικό φορτίο που συσσωρεύτηκε με την κρίση. Οι κοινωνικοί ψυχολόγοι περιγράφουν τον μηχανισμό συναισθηματικής κινητοποίησης σαν ένα σχήμα το οποίο εκκινεί από τη συγκίνηση που προκαλείται από συνειδητά ή μη συνειδητά ερεθίσματα και κινητοποιεί αυτόν που συγκινείται. Ο βομβαρδισμός μέσω της εικόνας και όχι μόνο αρνητικών φορτισμένων μηνυμάτων μέσα σε ένα ψυχολογικό περιβάλλον αδυναμίας αντίδρασης έσπασε για πολλούς τους συνδέσμους από το ένα στάδιο στο άλλο και επέτεινε το πρόβλημα και την απελπισία.

52. Video Projection titled: “Mass Media & Crisis” (16-06-2016 until 30-06-2016)
Curator: Chrysoula Skepetzi, Artist-Poet
Café Art 21/23 (ex Figaro), 21 Vernardou Street, Old Town of Rethymno

“The repressed emotions affect the immune system - we know that well”. The images of the crisis, the media, the charged psychological atmosphere that was created exacerbated preexisting negative emotions. A lot of people felt that they couldn’t react and had negative psychology because of the crisis. Social psychologists describe emotional mobilization mechanism as a shape that starts from the emotion caused by conscious or unconscious impulses and motivates him that moved. The bombing by the images and the negative messages made the people’s problem and the despair worse.

53. Βίντεο Γκράφιτι με τίτλο: «Απεικονίσεις του Ανθρώπινου Σώματος στα Γκράφιτι, Αθήνα 2016»
(16-06-2016 έως 30-06-2016)
Επιμέλεια: Τασούλα Βερβενιώτη, Ιστορικός
στο Café Art 21/23 (πρώην Φίγκαρο), Οδός Βερνάρδου 21, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου

Οι φωτογραφίες που παρουσιάζονται έχουν τραβηχτεί από τέσσερις μη επαγγελματίες φωτογράφους. Οι Ρίκη Βαν Μπούσχοτεν, ανθρωπολόγος, Τασούλα Βερβενιώτη, ιστορικός, Ελένη Πετρίδη, αρχαιολόγος και Χρυσούλα Σκεπετζή, εικαστικός-ποιήτρια τράβηξαν περίπου 800 φωτογραφίες στην Αθήνα. Η Τ. Βερβενιώτη επέλεξε και επεξεργάστηκε περίπου 200, με απεικονίσεις γκράφιτι και στένσιλ, με τις οποίες έφτιαξε μια ιστορία για την κρίση και επίκεντρο το ανθρώπινο σώμα.

Η ιστορία ξεκινά με τη «Συνομιλία μεταξύ του Ξ και του Ε», συνεχίζεται με την κρίση και τον πολιτισμό και ακολουθούν οι ενότητες με πρωταγωνιστή το ανθρώπινο σώμα. Το γυναικείο σώμα συνήθως νεανικό, ντυμένο ή γυμνό, μοιάζει πιο ρωμαλέο. “Women are all beautiful” είναι γραμμένο πάνω σε ένα γκράφιτι. Το ανδρικό σώμα απεικονίζεται αλλού παρηκμασμένο και αλλού επαναστατημένο: με υψωμένες τις γροθιές. Τα τέρατα που αποτελούν μια μεγάλη κατηγορία, άλλοτε άγρια και άλλοτε μαλθακά, είναι μάλλον αντρικά. Πολλά γκράφιτι περιέχουν μια μεγάλη και έντονη ποικιλία χρωμάτων, εξίσου πολλά όμως είναι και τα ασπρόμαυρα. Οι μεγάλες συνθέσεις, στους κεντρικούς δρόμους της πόλης, συνομιλούν με τις μικρές παρεμβάσεις στους δρόμους της γειτονιάς. Στην ιστορία μπορείτε να δείτε ακόμα μια παρέα γκραφίταδων «επί το έργον», αλλά και μαγαζιά που στόλισαν με γκράφιτι τις προσόψεις τους, ίσως γιατί το γκράφιτι έγινε μόδα.

Η ιστορία τελειώνει με το σύνθημα «Σιγά μην φοβηθώ» γιατί νομίζω ότι απηχεί περισσότερο από όλα τη διαδικασία δημιουργίας των γκράφιτι, αλλά και τον Λόγο των δημιουργών τους προς τους πολίτες της Αθήνας.

53. Video Graffiti titled: “Representations of the Human Body in Graffiti, Athens 2016”
(16-06-2016 until 30-06-2016)
Editor: Tasoula Vervenioti, Independent Historian, Greece
Café Art 21/23 (ex Figaro), 21 Vernardou Street, Old Town of Rethymno

The photos of graffiti were taken by four amateur photographers: Riki Van Boeschoten, anthropologist, Tasoula Vervenioti, historian, Helene Petridi, archaeologist and Chrysoula Skepetzi, artist-poet. They had taken almost 800 photos in Athens. T. Vervenioti cropped some of them and selected about 200 photos with graffiti and stencil in order to make a story on crisis, focusing on human body.

The story starts with the “Conversation between the Ξ and the Ε”; it continues on “Crisis.. what else?” and its follow up are the sections on human body. The women’s body appears mostly young and, dressed or nude, seems vigorous. “Women are all beautiful” is written on a graffiti. The representation of men’s body is either decadent or rebellious. There are also many monstrous figures, not always wild; they look like masculine. Many graffiti are colorful, but many others just black and white. The big compositions in the central streets of the city, keep up a correspondence with the small ones in the narrow streets of neighborhoods. In this story you can see a group of young people making graffiti as well as shops’ facades with graffiti, because graffiti has become a fashion.

The story ends with the slogan “I would not be afraid” [Siga min fovitho]. I believe that it recalls both, the process of graffiti’s creation and the Discourse of their creators to the citizens of Athens.

**S54. Ομαδική Εικαστική Έκθεση: «Βλέμματα στο Σώμα της Σύγχρονης Κρίσης»
(16-06-2016 έως 27-06-2016)**

**Επιμέλεια: Χρυσούλα Σκεπετζή, Εικαστικός-Ποιήτρια
Σπίτι του Πολιτισμού, Οδός Βερνάρδου 10, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου**

Η «τέχνη την εποχή της κρίσης» πιθανόν ξεπερνά τις αντιφάσεις πετώντας σαν τις παλιές πρωτοπορίες πάνω από τις ρωγμές. Μοιάζει να κάνει ένα άλμα πίστης όχι με κλειστά μάτια και όχι παρέα μόνο με τα αυτονόητα. Αποσκοπεί να αναγνωριστεί στην ολότητά της δοκιμάζοντας μεθόδους σύνδεσης του σώματος με τα καθημερινά διλήμματα και τις αδυναμίες που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε ιδίως σε περιόδους κοινωνικών κρίσεων. Ο άξονας της έκθεσης είναι μια ιδέα και η επιθυμία ή καλύτερα μια ατμόσφαιρα αναπηλάφησης, και αμφίδρομης αναζήτησης. Σώματα και αισθήσεις ταξιδεύουν εντός και εκτός «οικοδομικών» ορίων και «φανταστικής» πραγματικότητας, καταθέτοντας συναισθηματικές ανάγκες και σχολιάζοντας κοινωνικοπολιτικούς ευνοχισμούς. Ο κάθε καλλιτέχνης με το έργο του για την Κρίση απαιτεί την ευθύνη μπροστά στην ιστορία και τη διατήρηση της μνήμης εν ονόματι της ζωής.

**S54. Group Exhibition titled: “Glances to the Body of Crisis” (16-06-2016 until 27-06-2016)
By Chrysoula Skepetzi, Artist-Poet
Cultural Centre of the Municipality of Rethymno, 10 Vernadou Street, Old Town of Rethymno**

The “art of the era of crisis” probably exceeds the contradictions tossing like the old vanguards over the cracks. It seems to make a faith’s leap not with closed eyes and not only with the obvious. It aims to be recognized in its entirety testing methods of body connection with the daily dilemmas and weaknesses which we have to face particular in periods of social crises. The axis of the exhibition is an idea and the desire of a search. Bodies and senses travel in and out of the “building” limits and “imaginary” reality depositing emotional needs and commenting sociopolitical castrations. Each artist through his work for Crisis requires the responsibility in front of the history and to preserve the memory in the name of life.

**Μανώλης Αποστολάκης (Manolis Apostolakis), «ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ», Ακρυλικό σε μουσαμά
(“UNTITLED”, Acrylic on canvas)**

Σώμα συλλογικό εντός και εκτός
ορίων
σώμα ατομικό επί τα αυτά.

Σκοτεινιά της κρίσης.
Σκιές περαστικών, σκοτεινές, της βίας, πολυπληθείς
κάμαρες.
Σιωπή του τρόμου, σιωπή του διωγμού.
Η κραυγή είναι μόνο εσωτερική...

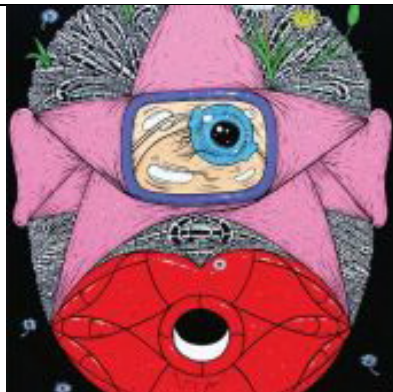

**Στέλλα Δρυγιαννάκη (Stella Drygiannaki), «ΕΛΛΗΝΙΔΑ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΡΙΑ», Ζωγραφική (“GREEK IMMIGRANT WOMAN”,
Oil painting on canvas)**

Ανταλλάσσω την ασφάλεια μου με την ανασφάλεια.
Ανταλλάσσω την ταυτότητα μου με την πλαστή που θα μου δώσετε.
Ανταλλάσσω τα πτυχία μου με το ξεσκονόπανο της οικιακής βοηθού,
τη φιλική παρέα με την έμμισθη συντροφιά κυριών.
Όλα μου, ξεπουλημένα στα σκλαβοπάζαρα των Ηνωμένων σας Εθνών.
Πωλείται Ελληνίδα μετανάστρια.
Ηλικία 34, Ύψος 1.77, Κιλά 65.
Κρέας.

I trade my stability for the instability.

Collective body outside in between the borders personal body ibidem. Crisis' murkiness. Passing by shadows. Dark, numerous chambers of violence. The silence of terror, the silence of persecution. The outcry is only internal.	I trade my identity for the false that you giving me. I trade my degrees for the duster of the domestic servant, the friendly company for the salaried consort of wealthy men. Everthing that was mine, now is sold at the slave market of your United Nations. Greek immigrant woman for sale. Age 32, Height 1 .77, Weight 65k. MEAT
--	---

Σοκράτης Αργεΐτης (Sokratis Argeitis), «ΕΛΠΙΔΑ», Ακρυλικά σε καμβά ("HOPE", Acrylic on canvas)

Μαργαρίτα Βασιλάκου (Margarita Vasilakou), «ΘΑΝΑΤΟΣ», Χρωματιστά μολύβια σε χαρτί ("DEATH", Coloured pencils on paper)

Φίλιππος Μάνος (Filipos Manos), «ΙΟΣ», Λάδι σε καμβά ("VIRUS", Oil on canvas)

Λαμπρινή Μποβιάτσου (Lamrini Boviatsou) «A-METROPOLIS», Μεικτή τεχνική (Mixed media)

Το έργο a-metropolis είναι μία αλληγορία της σχέσης του σύγχρονου ανθρώπου με το περιβάλλον του, το κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό γίγνεσθαι.

Σκάλες που δεν οδηγούν πουθενά, άδεια «κτίρια» από υδραυλικούς σωλήνες και δρόμοι, κομμάτια από παιδικό παιχνίδι που συστρέφουν και περιπλέκουν ακόμα περισσότερο τη διαδρομή και την διαμονή. Ο άνθρωπος ή μάλλον το ίχνος του, αποτυπώνεται επάνω σε ένα χρηστικό αντικείμενο, έναν λεμονοστίφητη, μέσω της ζωγραφισμένης αντανάκλασης. Η φιγούρα, παραμορφωμένη, μεταφέρει την αγωνία αλλά και το ξάφνιασμα, την αναμονή, τον

Στέλλα Κουκουλάκη (Stella Koukoulaki), «ΚΡΙΣΗ», Λάδι σε μουσαμά, ακρυλικό, μέταλλα ("CRISIS", Acrylic and inox bars combined together on)

Η ανθρώπινη ύπαρξη και τα όριά της. Έννοιες συνυφασμένες, μοιραία και αναπόδραστα. Το δελφικό «μηδέν άγαν», η αριστοτελική «μεσότης», η τραγική «ύβρις» το προσημαίνουν ήδη από την αρχαιότητα.

Τα όρια «είναι», αλλά και τίθενται. Είναι μέρος της τάξης του κόσμου, του ανθρώπινου πεπρωμένου, αλλά και τίθενται από εμάς τους ίδιους και τους άλλους. Μας καταθλίβουν αλλά και μας καθησυχάζουν. Η υπέρβασή τους, ζητούμενη ή αθέλητη, τιμωρείται αδυσώπτητα. Κι αν οι γενναίοι της ζωής και οι καλλιτέχνες – αυθάδεις τολμητίες – αναμετρούνται μ' αυτά, πλουτίζοντας και ομορφαίνοντας την ανθρώπινη εμπειρία, οι πολλοί και ταπεινοί δεν αντέχουν, λυγίζουν και συντρίβονται.

Το "Crisis" απεικονίζει την οριακή αυτή κρίση του σύγχρονου ανθρώπου, που τίθεται εκτός ορίων από μια βάρβαρη, ανελέητη πραγματικότητα που μηδενίζει την ύπαρξη και ακυρώνει την ουσία της. Η απελπισμένη και εναγώνια κραυγή – που θυμίζει την άλλη, την εμβληματική «κραυγή» του Edvard Munch – είναι η φρενιασμένη αντίδραση στο παράλογο και αποκορυστικό του κόσμου μας.

Η κραυγή του ανθρώπου που «άνευ όρων και άνευ ορίων» αναζητά τη ΖΩΗ. Με δύναμη, αγωνία, απληστία, σκληρότητα, κλείνει τα μάτια στην άγρια, αρχαία επιθυμία της ελευθερίας. Η απώλεια της εσωτερικής αρμονίας του σύγχρονου ανθρώπου αλλά και η κοινωνική κρίση της εποχής οδηγεί στην αλλοίωση. Προμηνύει όσα φοβάμαι, κραυγάζει όσα δεν τολμούν να βγουν.

Το "Crisis" απεικονίζει μια δυναμική εξήγηση του θέματος της επερχόμενης Μπιενάλε. Η εικονική μαθηματική συνάρτηση της limf που εμφανίζεται στον καμβά, περιγράφει την κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει/παγιδευτεί ο άνθρωπος του έργου. Όταν η ζωή φθάνει στο όριο x0, το αποτέλεσμα είναι πάντα L (σ.σ. το l είναι πάντα μια τιμή εντός ορίων!). Εκείνος, νιώθει πως έχει ξεπεράσει τα όριά του, και – όπως όταν ένα υπερηχητικό τζετ ξεπερνά την ταχύτητα του ήχου – απελευθερώνει την

Καλλιόπη Κουκλινού (Kalliopi Kouklinou), «ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ», Μεικτή τεχνική σε ανακυκλωμένο ξύλο ("WITHOUT WORDS", Mixed media)

Η κρίση που βιώνουμε αποτελεί περισσότερο αντίπαλο του ανθρώπου παρά σύμμαχο. Δημιουργεί στον άνθρωπο ανασφάλειες, φόβους, ανισορροπίες.

Το «σώμα της κρίσης» υφίσταται διάφορες πιέσεις, στις οποίες καλείται ν' αντισταθεί.

Η ανάγκη της δημιουργίας του καλλιτέχνη είναι μέρος αυτής της αντίστασης, αφού μπορεί μέσα από απλά και θεωρητικά άχρηστα υλικά να εκφραστεί.

Έτσι ένα ξύλο που λειτουργούσε ως πλάκα τραπεζιού αποτελεί την βάση για ένα γυναικείο στήθος. Θα μπορούσε ν' ανήκει σε μια «πολεμίστρια». Όμως τα τραύματα της χάραξης που έχει υποστεί κατά την διάρκεια της δημιουργίας της, την στολίζουν. Το «σώμα της κρίσης» αντιστέκεται.

παγωμένο χρόνο. The a-metropolis work is an allegory about the relationship between modern man and his environment, the social, political and cultural zeitgeist. Stairs that lead nowhere, empty “buildings” made out of hydraulic tubes, roads, pieces of children’s toys that twist and complicate even further the journey and the accommodation. Man, or rather, his traces, are imprinted onto an utilitarian object, a lemon squeezer, through a painted reflection. The figure, distorted, conveys the anguish and the jolt, the waiting, and the frozen time.	αγανάκτησή του ουρλιάζοντας κατά του ίδιου του εαυτού του. «Ξεπερνώντας τα όρια», ένα μεγάλο και δύσκολο βήμα για εκείνον που θέλει να πάει μπροστά. Human existence and its limits. Inevitably fatal interwoven concepts. The Delphic phrase “nothing in excess”, the Aristotelian “mesotis”, the tragic “hubris” betoken since antiquity. Limits – or Boundaries preferably - just “exist”, but also are to be set. They are a part of the human world, destiny, and also being set by ourselves and others. They afflict us, but on the other hand, they reassure us. Their excess, requested or unintentional, is punished relentlessly. Even though Artists and others, brave ones -cheeky daredevil- compete with them human experience, there are a lot -humble ones- who cannot stand them, and as a result they bend and crash. “Crisis” describes this overstressed situation of the modern man, whose limits got put off by a brutal, merciless reality which nullifies the human existence and cancels its substance. The desperate and agonizing scream – which reminds us of the flagship “Scream” of Edvard Munch– is the frantic reaction to the absurd and repulsive of our world. The screaming of the man who -without terms and limits- seeks for LIFE. With power, agony, greediness and cruelty, shuts his eyes to the wild, original desire of freedom, entrenched in the forms of likely and the improbable. The loss of the internal harmony of the modern man and the social crisis leads to corruption. It forbodes what I’m afraid of, screams out everything that is not allowed to be said... This artwork proposes a dynamic explanation of the subject of this upcoming biennale. The virtual mathematical function of limf that is appearing in the painting, describes the situation that the subject has been trapped into. When life reaches the critical value of x_0, the result is always L (e.g. I is a value inside borders!). This man, feels like reaching beyond his borders, and - like when a supersonic jet reaches sound velocity – releases the exasperation of him by screaming at his inner ego. Crossing the borders, passing the limits, is a big and tough step for a man to move to the next step.	The crisis we are experiencing is more opponent to man than ally. It creates human instabilities, fears, imbalances. The “body of crisis” endures different kind of pressure which it has to resist. The artist’s needfor creativity is part of this resistance, for she/he can express herself/himself through simple and theoretically useless materials. So a wood that served as a table plate builds the base for a female torso. It could belong to a female “fighter”. The wounds of engravings she was subjected to through her creation, beautify her. The “body of crisis” resists.
--	---	--

Κωνσταντίνος Κουνάλης (Konstantinos Kounalis), «TO ENERGEIAKO ΣΩΜΑ», («THE BODY AS ENERGY», Acrylic on canvas)

Κρίση = η ενέργεια και το αποτέλεσμα του κρίνω.
Κρίνω = σχηματίζω γνώμη, νομίζω, εκτιμώ, δικάζω, βγάζω απόφαση.
Ενέργεια, είναι η ικανότητα ενός σώματος ή συστήματος να παραγάγει έργο.

Crisis = energy, and the result of judge.
Judge = opinion, I appreciate, judge, I make decision.
Energy is the ability of a body or system to produce work.

Μανώλης Κουνδουράκης (Manolis Koundourakis), «ΧΑΛΚΙΝΟΙ ΟΔΟΙΠΟΙΟΙ», Λάδια σε καμβά («BRASS TRAVELERS-WALKERS», Oil painting on canvas)

Η πτώση των αξιών σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, το χαμένο όραμα για νέα ζωή εκφράζεται μέσα από το διαμελισμό και την κοινωνική εξάσωση της ανθρώπινης προσωπικότητας.
«Ας ανοίξουμε τα μάτια της ψυχής μας». Το ρόδι είναι στο τραπέζι.

The loss of values, in an individual and collective level, the lost vision of a new life is been expressed through breaking down in pieces and social deterioration of human personality.
Let us open the eyes of our soul. The pomegranate is already on the table.

Μιράντα Σκυλαράκη (Miranda Skylaraki), «HAPPY ME», Σχέδιο με μολύβι (Drawing with pencil)

Η αναπαράσταση του σώματος και των συναισθημάτων αποτελούν βασικούς άξονες στην δουλειά μου. Αυτοαναφερόμενη στα έργα μου, γίνεται φανερό η επίδραση των εξωτερικών ερεθισμάτων που δέχομαι σε καιρούς βαθιάς κρίσης.

Παρά την πλασματική επιφανειακή ευτυχία οι εξωτερικές συγκρούσεις γίνονται εσωτερικά βιώματα και οι εντάσεις σωματοποιούνται. Στόχος είναι να παρουσιαστεί η βίαιη αυτή εμπειρία, η τραυματική της διάσταση, δίχως λογοκρισία...

The representation of both body and feelings are the basic axis of my work. Self-referring in my work, one can realize the impact of the external stimuli that I am exposed, in times of deep crisis. Despite the illusory and superficial happiness, the external conflicts ended up to be esoteric biomes and the tensions are some how somatized. My initial is to represent that violent experience, in its traumatic aspect, without censorship...

Κοσμάς Λιλικάκης (Kosmas Lilikakis)

Βασίλης Σολιδάκης (Vasilis Solidakis), «ΣΚΟΤΕΙΝΗ ΕΞΟΥΣΙΑ», Λάδι σε καμβά ("DARK POWER", Oil painting on canvas)

«Η σκοτεινή πλευρά της εξουσίας είναι φυσικά το χρήμα!»
"The aftereffects of the dark side of the power is money!"

Βασίλειος Τουρλίδας (Vasileios Tourlidis), «ΤΟΙΧΟΣ», Μακέτα Αρχιτεκτονικής μελέτης ("WALL", Study Architecture maquette)

Ο Τοίχος ως όριο, ως σύνορο, ως εμπόδιο στην ευρώπη των λαών σήμερα.
The Wall as a boundary as the boundary as a barrier in europe peoples today.

Κώστας Παγωμένος (Kostas Pagomenos), «ΕΞΟΔΟΣ», Ανακυκλωμένο χαρτί ("EXIT", Papier mache)

Ω να σπάσουν οι πέτρες να λυγίσουνε τα θυμωμένα σίδερα, ο αφρός να φτάσει ως την καρδιά ζαλίζοντας τα θεριμένα μάτια. Η θύμηση να γίνει ένα κλαδάκι δυόσμου αμάραντο κι από τη ρίζα του να ορμήσουν άνεμοι γιορτής. Εκεί να γείρουμε το μέτωπο τ' αστραφετιά μας πράγματα να 'ναι κοντά στην πρώτη απλοχεριά του πόθου, η κάθε γλώσσα να μιλεί την καλοσύνη της ημέρας. Ήμερα να χτυπάει στις φλέβες ο παλμός της γης. Οδυσσέας Ελύτης

Oh my stones break may angry iron bend
May foam reach the heart dizzying flaring eyes
May memory become a fadeless sprig of mint
And may celebratory winds rush from its roots.
May we lean our forehead there
May glittering things remain close by
In longing's first spaciousness
May every tongue speak day's goodness
And earth's pulse gently beats in the veins

Odysseus Elytis

Κάλλη Καραδάκη (Kalli Karadaki), «ΜΙΔΑ, ΟΤΙ ΛΑΜΠΕΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΧΡΥΣΟ!», Ακρυλικά σε καμβά ("MIDAS, NOT ALL THAT GLITTERS IS GOLD!", Acrylics on canvas)

Ο Μίδας προσφέρει μια άδεια κονσέρβα, σύμβολο της ευκολίας και της κατανάλωσης, που ενώ γυαλίζει δεν έχει πραγματική αξία.

Πρέπει ν' αναζητούμε την αλήθεια, την ποιότητα και τη σημασία εκείνων που μας προσφέρονται και παρουσιάζονται ως πολύτιμα, αναγκαία ή αναπόφευκτα. Ο ίδιος ο Μίδας πέθανε από την πείνα παρά το μεγάλο του πλούτο.

Ας αλλάξουμε τον τρόπο που καταναλώνουμε και τον τρόπο που ιεραρχούμε το χρήμα!

King Midas offers an empty tin can - a symbol of ease, over-consumption and unnecessary spending - that shines and looks precious but has no true value.

King Midas himself, died of starvation despite his great wealth, as a result of his vain prayer for the golden touch.

Changing the way we consume, recognizing what is really necessary and inevitable; re-evaluating our idea of the good life is how we can really change the world!

Κατερίνα Ξαρχοπούλου (Katerina Xarchoulou), «ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΜΟΥ ΠΕΙΣ ΠΟΥ ΠΟΝΑ;», Ακρυλικά σε καμβά / ("CAN YOU SHOW ME WHERE IT HURTS?", Acrylic on canvas)

Ο πόνος που σου προκαλεί η πραγματικότητα σήμερα, κοιτώντας το παγκόσμιο δελτίο ειδήσεων σε κάνει να θέλεις να κρυφτείς εκεί που θα ένιωθες ασφαλής και προστατευμένος.

Επιπλέον είναι μία συμβολική αναπαράσταση του συμπτώματος που προξενεί η ανεργία. Ψυχικό πόνο, ματαίωση των ονείρων, αδυναμία αντιμετώπισης οικονομικών υποχρεώσεων. Αδυνατείς είτε να φύγεις από την εστία των γονέων λόγω έλλειψης εργασίας είτε να επιστρέψεις εκεί λόγω απώλειας της εργασίας που είχες. Κι οι γονείς κάνουν αυτό που έκαναν όταν ήσουν παιδί. Σε συντηρούν με την σύνταξή τους. Η τραγωδία αυτή, με τον απίστευτο ψυχικό πόνο, κάνει το σώμα να νοσεί βαριά εξ' ατίας της σωματικοποίησης.

Due to the pain caused by reality today, you wish you could return where you were safe and protected. Additionally it is a symbolic depiction of a symptom caused by unemployment. Mental pain, cancelling of dreams, non ability to deal with bills. You either can not afford to leave your parent's house, or you are forced to go back there if you have lost your job. Your parents do then what they were doing for you when you were a child. They pay for everything with their poor income. This tragedy, with the terrible mental pain it causes to someone, makes also the body suffer, as the body sickens when the soul is suffering.

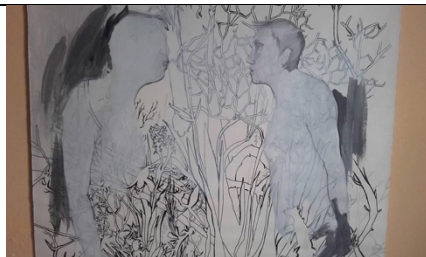

Σοφία Φουντουλάκη (Sofia Fountoulaki), «ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΑΠΝΟΗΣ» Βιβλίο (“BREATHING EXERCISE”, Book)

Το βιβλίο είναι μια μαρτυρία αυτής της περιόδου, όπου η ένταση, η καταπόνηση και η αποδόμηση φανερώνεται έντονα σε κάθε πτυχή της καθημερινότητας του ανθρώπου. Ο άνθρωπος, αναπόσπαστο μέρος αυτής της πραγματικότητας, βιώνει, αισθάνεται, ερμηνεύει τις μεταβολές, ανασυνθέτοντας ένα νέο τρόπο αντίληψης της ύπαρξης.

The artbook is a testimony of the current state of tension, fatigue and deconstruction revealed in every aspect of human life.

As an integral part of this reality, the individual experiences, feels and interprets the changes reinventing a novel perception of existence.

Βάσω Χαρατσή (Vaso Xaratsi), «ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ», Μεικτή τεχνική σε μουσαμά, Λάδια και μελάνι (“EMBODIMENT”, Mixed technique on canvas, Oils and ink)

Το ανθρώπινο σώμα

ΥΛΙΚΑ, ΜΟΡΦΙΚΑ, ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ, ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ, ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΑ.. Ενσωματώνει και ενσωματώνεται στον περιβάλλοντα χώρο και τόπο, συνθήκη ή κατάσταση, εκφράζοντας παντός επιστητού βίωμα. Οι δυο φιγούρες είναι ομοιοπαύστες παράγοντες ενός προσωρινού φυσικού περιβαλλοντος ή φυσικού τοπίου...

The human body

MATERIALLY, FORMLY, EMOTIONALLY, BIOLOGICALLY, ORGANICALLY, MENTALLY... Integrates and incorporates the environment, place, surroundings, junctures and status and expresses everything that can be experienced. The two figures are factors of a temporary natural environment or landscape...

Μανιουδάκης Γιάννος (Manioudakis Giannos), Σειρά έργων: «ΜΑΥΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ», Μεικτή τεχνική (“BLACK CIRCLE”, Mixed technique)

Προσπαθώντας να παραμείνω ευαίσθητος, περισσότερο συνειδητοποιημένος και αντικειμενικός μεταφέρω μια πλευρά της σύγχρονης πραγματικότητας για την οποία δεν μπορούμε εύκολα να μιλήσουμε, αυτήν της βαρβαρότητας, της βίας και του πόνου. Ο άνθρωπος, σε αυτή την σειρά έργων, βρίσκεται στο επίκεντρο της αναφοράς μου ως θύμα και ως θύτης ταυτόχρονα.

Trying to remain sensitive... I try to transfer, in my paintings violence, and pain, a part of reality of which words cannot easily speak of. I place man in the center of these paintings, at the same time, as victim and as criminal.

Μαρία Τσουκνάκη (Maria Tsouknaki), «ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΟ ΚΕΝΟ», Εγκατάσταση (“MIND THE GAP”, Installation)

Ένα έργο σε συνέχειες ... Η κατάσταση πολιορκίας άρχισε και συνεχίζεται αιώνες τώρα χωρίς σταματημό. Κωδικοί έγιναν οι ζωές μας, νοούμερα οι επιθυμίες μας, αποφάσεις άλλων το μέλλον μας. Στροβιλιζόμαστε σε στάσεις προσαρμογής, μπαίνουμε και βγαίνουμε σε καλούπια που μας προτείνονται, μεταλλάσσουμε σε άμορφα όντα, ενδύομαστε κοστούμια ασαφάκια ορθής συμπεριφοράς και περιφερόμαστε σε γκαλά ματαιότητας και υποκρισίας.

Μια εγκατάσταση που θέτει σε αμφισβήτηση τη σιγουριά μας, που μας προ-σ-καλεί να πάρουμε άλλο δρόμο από εκείνο που μας επιβάλλουν ή μας κατευθύνουν να πάρουμε, που μας καλεί να μπούμε στο κενό που όλοι φοβόμαστε. Για να το εξερευνήσουμε και να το ξεπεράσουμε.

A work of art with in parts...The state of siege began centuries ago and continues endlessly till now. Our lives are codified, our desires have become plain numbers, our future is determined by others. Swirling so as to adapt in certain roles, taking different forms according to the proposed mould, transforming to shapeless beings, slipping into wrinkles costumes of good behaviour and mingling inaimless and hypo critic galas.

This is an art installation that aims to question our certainties, that provokes and calls for new attitudes other than the ones imposed or given in advance, that calls us to venture into the extremely frightening emptiness, so as to explore and overcome it.

Αντώνης Γιακουμάκης (Antonis Giakoumakis), «ΑΤΙΤΑΟ», Λάδι σε καμβά (“UNTITLED”, Oil on canvas)

Σε αυτή τη σειρά έργων επιχειρώ να καταγράψω την διαταραγμένη γεμάτη βίαιες εκρήξεις ενεργειακή ροή στο εσωτερικό του ανθρώπινου σώματος. Χαρακτηρίζοντας έτσι το αίσθημα της απόγνωσης και του αδιεξόδου σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς της κρίσης.

In this series of works I attempt to express the disturbed and full of violent explosions flowing energy of the human body. Thus I describe the feeling of despair and the dead-ends that rule our lives in this difficult time of crisis.

Παντελής Παντελόπουλος (Pantelis Pantelopoulos),
«ΡΥΘΜΙΣΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΧΡΟΝΟΥ», Σχέδιο με γραφίτη
 επεξεργασμένο & τυπωμένο ψηφιακά
 (“**TIME ZONES REGULATOR**”,
 Digitally processed & printed graphite
 sketch)

Εριέτα Μαρκαντονάτου (Erieta Markantonatou), «ΚΕΛΙ II»,
 Λαδοπαστέλ σε καμβά (“**SHELL II**”,
 Oil pastel on canvas)

Ηλίας Χαρίσης (Ilias Charisis),
«ΠΕΙΝΑ», Λάδι σε χαρτί (“**HUNGER**”,
 Oil painting on paper)

Μαρίβα Ζαχάρωφ (Mariva Zacharof),
«ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΑΤΕ», Κολάζ και μεικτή
 τεχνική σε χαρτί (“**WELCOME**”, Collage
 and mixed media on paper)

Ευρώπη, Οικονομία, Σύνορα

Σε περιόδους κρίσης της ευρωπαϊκής οικονομίας, όπου η κατάσταση των νεο-πτωχών πολιτών της ΕΕ έχει αυξηθεί, η ταχεία εισροή αιτούντων άσυλο και παράνομων μεταναστών, αποσπούν την προσοχή των Ευρωπαίων από τα δικά τους προβλήματα και τις πιθανές λύσεις. Ταξικά κοινωνικό-πολιτικά θέματα καταλήγουν να γίνονται εθνικά, θέτοντας υπό αμφισβήτηση την ανθρώπινη ταυτότητα. «Ανώτερης» και «Κατώτερης» τάξης άνθρωποι γίνονται στοιχείο διαμάχης, αντί να αναζητούν ζωτικούς πόρους για μια γόνιμη οικονομία, που θα επιτρέψει την ανάπτυξη ενός συστήματος υγείας και μιας αποτελεσματικής εκπαίδευσης, η οποία θα οδηγήσει σε μια συνολική παιδεία και την καλλιέργεια του νου και της ψυχής.

Δεν φαίνεται να υπάρχει καμία εύφορη γη πια και τίποτα δεν μεγαλώνει όπως θα έπρεπε στην Ευρώπη. Τα σύνορα του κάθε ευρωπαϊκού κράτους, που αποσκοπούσαν στην προστασία των εσωτερικών εδαφών από την «εισβολή», μπορεί εύκολα να παραβιαστούν, αλλά χωρίς αυτήν η «εισβολή» να προβλέπει καμία πρόοδο για καμία πλευρά.

Europe, Economy, Borders

In times of European economy crisis, where the

Πένυ Κορρέ (Peni Korre)
«ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΠΟΡΕΙΑΣ», Εγκατάσταση,
 Μεικτή Τεχνική (“**JOURNEYS**”,
 Installation, Mixed media – Found objects)

Οι πορείες γράφουν, διαγράφουν και, δυστυχώς, συχνά με την πάροδο του χρόνου διαγράφονται από τη μνήμη του «κοινού νου».

Κάποιες πορείες, όμως, μένουν αλώβητες στο χρόνο...

Τα παπούτσια αυτά συλλέγονται επί τρία συναπτά έτη με σεβασμό ως κομμάτι τέτοιων πορειών μαζί με άλλα προσωπικά αντικείμενα.

Πρόσφυγες – Μετανάστες – ΑΝΘΡΩΠΟΙ στην προσπάθειά τους για (καλύτερη) ΖΩΗ, έφεραν πάνω τους μοναχά καμιά κονσέρβα, μια καινούργια αλλαξιά ρούχα και ένα καινούργιο ζευγάρι παπούτσια.

Στα «σημεία», λοιπόν, του βουνού που θεωρούσαν ότι διέφυγαν τον κίνδυνο, άφηναν πίσω τους τα φορεμένα ρούχα και παπούτσια και έβαζαν «τα καλά τους» ως ένδειξη του ότι άφηναν πίσω τη ζωή τους και ξεκινούσαν μία νέα, γεμάτη φόβο και ελπίδες.

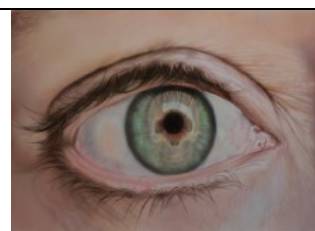
Πορείες που διέγραφαν κυριολεκτικά ζωές ολάκερες και που ίσως, κάποιες από αυτές, αν είχαν καλό κατενόδιο, έγραφαν νέες.

Οι ζωές που άφησαν πίσω συλλέχτηκαν και φυλάσσονται ευλαβικά.

Journeys add, erase and sadly enough, are quite often being erased from common people's memories.

Some journeys though, stay intact over the course of time (resist the test of time).

These shoes together with other personal objects, have been respectfully collected for three consecutive years as an integral part of such

Λαμπρινή Μποβιάτσου (Lamrini Boniatsou)
«ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ»,
 Χρωματιστά μολύβια στο χαρτί
 (“**INNER TRUTH**”, Coloured
 pencils on paper)

Το έργο με τίτλο «Εσωτερική αλήθεια» δημιουργήθηκε σε μία περίοδο έντονων κοινωνικο-πολιτικών συνθηκών και αλλαγών, σε μία περίοδο όπου πολλά δεδομένα καταρρίφθηκαν. Αποτελεί μία προσπάθεια να ανακινήσω στο θεατή ερωτήματα που αφορούν το τετελεσμένο της ύπαρξης, αλλά και την μοναδικότητα και την πολυτιμότητα της ανθρώπινης ζωής.

Με την οικονομική κρίση, αποκαλύπτεται, σε όλη της την γύμνια, η σκληρότητα με την οποία αντιμετωπίζεται η μοναδική ζωή του πιο αδύναμου.

Είναι φορές που αυτά για το οποία μοχθήσαμε, η ασφάλεια, η απλή, καθημερινή μας αίσθηση του οικείου, μοιάζουν ανενδοίαστα να γκρεμίζονται, να καταστρέφονται.

Ο θάνατος, το τέλος, είναι το φυσικό επακόλουθο της ζωής. Όμως, αν δεν αντικρύσει την αλήθεια κατάματα, αυτό θα είναι που στο τέλος, όλο και πιο συχνά, όλο και πιο άδικα και παράλογα, θα αντικρύξει ο άνθρωπος: το θάνατο του ανθρωπισμού...

The project called “Inner Truth” was created in a period of intense sociopolitical conditions and changes, an era when many certainties were rejected. It is an attempt to reintroduce questions regarding both the fait accompli of existence, and the uniqueness and

state of the neo-poor citizens of the EU has been increased, the rapid influx of asylum seekers and illegal immigrants distract Europeans from their own problems and potential solutions. Socio-political class issues end up becoming national by questioning the human identity. Upper class and lower class people become the element of discourse instead of seeking vital resources for a fertile economy, that will allow the development of a health system and an effective education, which will lead to a comprehensive culture and the cultivation of the mind and soul. There seems to be no fertile land anymore and nothing grows as it should in Europe. The borders of each European state, meant to protect the inner lands from invasions, can easily be disrupted but without this invasion to anticipate progress on no side.

journeys.

Refugees-Migrants-HUMANS while being in search of a (better) life, the only things they used to carry with them was a couple of tins, an extra outfit and a new pair of shoes.

The "point" where they believed that they were ultimately out of danger is where they changed into their Sunday clothes marking the beginning of a new life which was full of fear but hope as well while leaving behind the old one.

These journeys had literally led to the erasure of lives but in some cases if they had been prosperous enough might have led to new ones.

The lives left behind have been compiled and differentially treasured.

preciousness of life, to the spectator.

The economic crisis revealed, in all its nakedness, the cruelty towards the unique lives of the weakest. There are times when acquired rights, like security, or the simple, everyday sense of familiarity, seem to collapse, or be shamelessly destroyed. Death, the end, is the natural consequence of life. But as long as man refuses to face the truth, eventually, more and more often, he will experience the increasingly unjust and absurd demise of humanism...

Δημήτρης Τζάνης (Dimitris Tzanis), «ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΕΝΑΤΚΑΛΙΣΜΟΣ», Λάδια σε μουσαμά (Oil painting on canvas)

Στο προσκήνιο, το κοινό μεταφυσικό ερώτημα του θανάτου, ερώτημα που κάποια στιγμή θα απαντήσει ο καθένας, μέσα από την φιλοσοφική του θεώρηση «με τέχνη και ευγένεια ενδύναμος από την θεϊκή παρουσία και την ανθρώπινη αγάπη», σημείο που πρέπει να υπερνικήσουμε τον εαυτό μας, να το αφομοιώσουμε, μια τολμηρή προσωπική φωνή ή μια καθαρά ποιητική προσέγγιση.

In the foreground, the common metaphysical question of death, a question which be answered by anyone of us by the philosophical consideration "by art and gentle empowering by the spirit of God and the human love", at this point we have to transcend ourselves, to digest it as a brave internal voice or as a clearly lyrical angle.

Δημήτρης Τζάνης (Dimitris Tzanis), «ΠΕΝΤΑΡΦΑΝΑ», Λάδια σε μουσαμά (Oil painting on canvas)

Σκηνές αποκάλυψης σε παγερή σιωπή, με έμφαση, στο υποσυνείδητο ή αυτό που θα ορίζαμε αόρατο, όπως οι προσωπικοί εφιάλτες, οι φοβίες, τα πάθη, οι κατάρεις, δηλαδή, ή εσωτερική αλήθεια του θείου ή του ανθρώπινου που έρχονται να ξεγελάσουν και να παρηγορήσουν την ψυχή.

Scenes of apocalypse in crystal silence, emphasis to the subconscious or at this invisible sphere as private nightmares, passions, fears, curses as far as the deep true of God or Human approaches to appease and console the soul.

Χρυσούλα Σκεπετζή (Chrysoula Skepetzi) «ΛΑΒΡΑ», Κατασκευή-εγκατάσταση ("LARVAE", Construction-Installation)

Η Λάβρα, δηλαδή η κάμπια, είναι καταδικασμένη να σέρνεται, αυτό όμως δεν τη σταματά από το να εκπληρώσει τον στόχο της. Να μεταμορφωθεί σε πεταλούδα και να πετάξει. Κάτι παρόμοιο συμβαίνει υπό

Μάτω Ιωαννίδου (Mato Ioannidou) «ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΡΟΣΦΥΓΟΠΟΥΛΩΝ», Σινική μελάνι σε μουσαμά ("FACES OF CHILDREN REFUGEES", Ink and oil on canvas)

Αντλώντας υλικό από φωτογραφίες της επικαιρότητας που δοκιμάζουν αυτήν τη στιγμή το νόημα και την πίστη μας στη ζωή, άλλοτε παραθέτω πολλά μαζί σχέδια σε

το βάρος της κρίσης αφού κάθε μεταμόρφωση δεν είναι πάντα για καλό. Δεν έχουμε παρά να κοιτάζουμε την Ευρώπη του σήμερα. Δεν ξέρω πόσος χρόνος θα χρειαστεί για να επαναπροσδιορίσουμε τους στόχους μας, το ποιοι θέλουμε να είμαστε, για να καταλάβουμε πως η σωτηρία μας είναι η καλλιέργεια, το ήθος και ο πολιτισμός. Τίποτε από όσα πιστέψαμε ως τώρα δεν μας έσωσε.

The larvae, which means the caterpillar, is doomed to crawl. This is not something which stop it but opposite fulfill its objective. So, it transformed into a butterfly and fly. Something similar happens in crisis since every transformation is not always for good. We only have to look at Europe today. I do not know how long it takes to redefine our goals. What we want to be and to understand that our salvation is the cultivation, ethos and culture. Nothing saved us of all that which we believed.

μικρές ενότητες, προσπαθώντας να συναντηθεί το βλέμμα του θεατή με το βλέμμα των απεικονιζόμενων ανθρώπων, άλλοτε σκαλίζω το πρόσωπο ενός προσφυγόπουλου σε ξύλο και δημιουργώ τυπώματα –εικονίσματα για να σωθεί το πρόσωπο παιδιών που κινδυνεύουν ή χάθηκαν.

Σε μια εποχή καταιγισμού εικόνων, χαλαρών δεσμεύσεων και ζοφερής καθημερινότητας, η συνάντηση με το βλέμμα του άλλου και η δημιουργική πράξη του ανθρώπου, όπου συμμετέχει και το σώμα – στην περίπτωση μου η ζωγραφική – είναι ίσως η ελπίδα ότι δεν ζούμε το τέλος της ανθρωπότητας.

Drawing faces of refugees, mainly children from topical photos, which actually put our meaning of life and faith in life itself to the test today, what I am trying to do is make the spectator's eye meet that of the portrayed persons. Offering many drawings together in small sections, or engraving children faces and creating little print-religious icons I wish to save, at least, the image of those in danger or already lost.

In an era flooded by pictures, loose commitments and gloomy everyday life, meeting the eye of the other person and the creative act of man, in which the body also participates - which in my case is painting - may give us hope that the end of humanity is not approaching.

55. Βίντεο Προφορικές Μαρτυρίες με τίτλο: «Βιωμένες Εμπειρίες του Σώματος, εν Κρίση, σε μια Γειτονιά της Αθήνας» (16-06-2016 έως 27-06-2016)

**ΟΠΙΚ (Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Κυψέλης), Ομάδα για την Κρίση
στο «Σπίτι του Πολιτισμού», Οδός Βερνάρδου 10, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου**

Το video αποτελείται από αποσπάσματα βιντεοσκοπημένων προφορικών μαρτυριών που έχουν πάρει τα μέλη της Ομάδας Κρίση στο διάστημα 2012-2016, από γυναίκες και άνδρες που ζουν ή διανύουν το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου τους στην περιοχή της Κυψέλης. Πρόκειται για 15 συνεντεύξεις προερχόμενες από άτομα όλων των ηλικιών –από 20 έως 80 ετών- που καλύπτουν όλο το κοινωνικό φάσμα: φοιτητές, άνεργοι, μετανάστες, χειρώνακτες, μεσαία και ανώτερα στρώματα.

Το video ξεκινά με αποσπάσματα στα οποία οι άνθρωποι βιώνουν την Κρίση ως μία απειλή για το ανθρώπινο σώμα: «σαν ένα θεριό που σου τρώει το μέσα σου». Στη συνέχεια εμπεριέχει μαρτυρίες του άρρωστου σώματος, το οποίο αντιμετωπίζει δυσκολίες πρόσβασης στην ιατρική περίθαλψη και θεραπεία. Ενώ το σώμα που «κλαίει» από το κρύο, που «γερνάει πριν την ώρα του», που πρέπει να δουλεύει μέχρι «τελικής πτώσεως» έρχεται να συμπληρώσει την εικόνα. Η Κρίση επιβάλλει επιπλέον στερήσεις που δεσμεύουν το σώμα: «να μένεις επτά άτομα σε ένα σπίτι» ή «να μην μπορείς να κάνεις ένα παιδί».

Ένα μεγάλο μέρος του βίντεο αφορά τις διάφορες μορφές βίας που υφίσταται το ανθρώπινο σώμα, λόγω της Κρίσης. Ανιχνεύεται η αποσιωπημένη βία, οι άνθρωποι που δεν γελούν πια, που είναι κατηφείς, η πολιτική βία, η καταστολή, η κοινωνική βία, η πορνεία και η έξαρση της παραβατικότητας. Υπάρχει βέβαια και η βία που στρέφεται ενάντια στον ίδιο τον εαυτό: τα ναρκωτικά ή οι αυτοκτονίες.

Όπως όμως το σώμα διαθέτει μηχανισμούς αυτοϊασης, έτσι και οι άνθρωποι αναζητούν / υιοθετούν στρατηγικές επιβίωσης. Δημιουργούν συλλογικές κουζίνες, αντικαθιστούν το «ταβερνάκι» με το «σουβλάκι» και προσθέτουν «τσαχπινιά» στη μεταποίηση ή τη χρήση των παλιών ρούχων. Μέσα σε αυτήν τη διαδικασία ενυπάρχουν ψήγματα υπέρβασης της προηγούμενης κατάστασης. Οι αλλαγές που αποτυπώνονται στο σώμα και στην ψυχή των ανθρώπων, εξαιτίας της κρίσης, εντάσσονται σε μία διαδικασία αλλαγής ταυτότητας. Στο τελευταίο μέρος τα σώματα αναζητούν την χαμένη τους ευφορία. Την βρίσκουν σε απλά πράγματα, σε «μια καλημέρα στο σύντροφό μου» ή σπάνε την κανονικότητα της καθημερινής ζωής με «μια βόλτα στη θάλασσα» ή σε παρέα τραγουδιού που είναι «ψυχολυτρωτική».

55. Video Oral Testimonies titled: “Lived Experiences of the Body, in a Neighborhood of Athens, During the Current Crisis” (16-06-2016 until 27-06-2016)

**by Oral History Group of Kypseli, the Crisis Group
Cultural Centre of the Municipality of Rethymno, 10 Vernadou Street, Old Town of Rethymno**

This video presents extracts from the interviews conducted by the members of the OPIK Group on Crisis from 2012 to 2016. All the interviewees - both female and male - reside or spend most of their time in the neighborhood of Kypseli, Athens. The group has collected 15 interviews, from people of varying ages - from 20 to 80 years old- and from all walks of life: university students, unemployed, immigrants, laborers, members of the middle and upper class.

The video begins with extracts of the interviewees using body metaphors to describe the nature of the crisis: “like a monster that devours you from within”. Subsequently, the extracts refer to sick bodies that struggle to find medical attention and cure. Bodies that “weep” in the cold, “grow old before their time” or have to work “until burnout”, complete the picture. Moreover, the crisis brings depravations that affect the body like “living in a house with seven people” or “not to be able to have a child”.

A significant part of this video deals with different forms of violence that the human body suffers due to the crisis. We explore a non spoken violence coming from people who have lost their ability to laugh, who are sad, as well as political violence, repression, social violence, prostitution and criminality. Finally, they are forms of violence directed against the self: drugs and suicides.

The human body naturally tends to endure and overcome any ailments; in a similar way people in crisis search for survival strategies. These include collective cooking activities, the replacement of the “tavern” by a “souvlaki” (a cheaper

alternative to eating out) and in “tchachpinia” the magic touch you can transform cheap clothing into a nice outfit. Possibly, something else can emerge from this procedure, like a new beginning with the potentiality to overcome the previous situation. All the aforementioned changes in people’s bodies and minds are becoming a part of the change of the identity. Therefore, in the final part of the video, those bodies are in search of their lost euphoria. Euphoria lies in the simple things of life, like waking up next to your partner or in those instants that disrupt the daily routine: “a walk on the beach” or a singing company that “liberates your soul”.

**S56. Ομαδική Εικαστική Έκθεση: «Καλωσορίσατε - Η Ευρωπαϊκή Φιλοξενία και τα Σύνορά της»
(15-04-2016 έως 30-06-2016)**

Επιμέλεια: Μεγακλής Ρογκάκος

Ιστορικός Τέχνης & Επιμελητής Εκθέσεων, Email: m.rogakos@gmail.com

Γκαλερί «Μορφές», Γοβατζιδάκη 18, Παλιά πόλη Ρεθύμνου

Σε όλες τις γλώσσες η ευχή «Καλωσορίσατε» προφέρεται σε ένδειξη φιλοξενίας προς τον ξένο άνθρωπο. Είναι μία ευγενική λέξη που υποδηλώνει την άδολη και ανιδιοτελή αγάπη που προτείνει αυτομάτως ένας πολιτισμένος άνθρωπος στον τόπο του προς τον συνάνθρωπό του από την αλλοδαπή.

Το «Καλωσόρισμα» συνδέεται στενά με την έννοια της φιλοξενίας, ετυμολογικά από το *φιλό* και *ξένος*. Αναφέρεται στην περιθαλψη και φροντίδα ενός φιλοξενούμενου (ξένου, κατά την αρχαία ορολογία) στην οικία του οικοδεσπότη (ξενιστή, κατά την αρχαία ορολογία). Ειδικά για τους αρχαίους Έλληνες ήταν θεσμός να υποδέχονται και να περιποιούνται τους ξένους στο σπίτι τους. Πίστευαν ιδιαίτερα στην ιδέα της φιλοξενίας και τη θεωρούσαν ηθικό χρέος και ιερό κανόνα των θεών, με προστάτη της τον επικεφαλής των θεών, Ξένιο Ζευ. Γι’ αυτό και οι ξένοι, ως σταλμένοι από τους θεούς, θεωρούνταν πρόσωπα ιερά, τιμημένα και σεβαστά. Αυτή η αντιμετώπιση των ξένων ξεκίνησε από την πίστη ότι οι ίδιοι οι θεοί, μεταμορφωμένοι, τους επισκέπτονταν προκειμένου να ελέγξουν ποιοί άνθρωποι τηρούν τους θρησκευτικούς κανόνες και υπακούουν στους νόμους, οπότε είναι πολιτισμένοι, και ποιοί όχι, οπότε είναι υβριστές. Επιπλέον, ο τρόπος ζωής των Ελλήνων –με ταξίδια για εμπόριο ή πόλεμο– είχε αποτέλεσμα να βρίσκονται στους δρόμους, σε ξένους τόπους, με μεγάλη ανάγκη για στέγη, βοήθεια ή προστασία. Με το θεσμό, λοιπόν, της φιλοξενίας, έβρισκαν και οι ίδιοι αυτά που ζητούσαν από τους άλλους. Εξάλλου, οι ξένοι ήταν καλοδεχούμενοι, γιατί ήταν για πολλούς η μόνη επαφή με τον υπόλοιπο κόσμο και πηγή πληροφοριών λόγω της έλλειψης άλλων μέσων επικοινωνίας.

Το εθιμοτυπικό της φιλοξενίας είναι γνωστό από τα έπη του Ομήρου και συγκεκριμένα από την *Οδύσσεια*. Εκεί, σε πολλά σημεία περιγράφεται η φιλοξενία και κάθε φορά ακολουθείται το ίδιο τυπικό, τηρούνται δηλαδή οι ίδιοι κανόνες όταν ο οικοδεσπότης πρόκειται να φιλοξενήσει κάποιον. Μία τέτοια περίπτωση παραδίδεται στη ραψωδία δ’ της Οδύσσειας, στους στίχους 23-347. Εκεί φιλοξενούμενοι είναι ο Τηλέμαχος και ο Πεισίστρατος και οικοδεσπότες είναι ο Μενέλαος και η Ελένη. Η φιλοξενία γίνεται στο σπίτι του οικοδεσπότη, το οποίο βρίσκεται στη Σπάρτη και συγκεκριμένα στο παλάτι του βασιλιά Μενέλαου. Σύμφωνα με την εθιμοτυπία της φιλοξενίας, όταν έφτασαν οι ξένοι, οι υπηρέτες του Μενέλαου τακτοποίησαν αμέσως τα άλογά τους και τους υποδέχτηκαν στο παλάτι. Πρώτα τους έβαλαν να λουστούν στους γυαλιστερούς λουτήρες και ύστερα τους έβαλαν να καθίσουν σε θρόνους δίπλα στο βασιλιά. Κατευθείαν μετά μία θεραπεινίδα τους έχυσε από χρυσό κανάτι νερό σε ασημένιο λεβέτι για να νίψουν τα χέρια τους. Έπειτα τους οδήγησε σε καλόζυστο τραπέζι όπου η κελάρισσα τους έφερε πολλά φαγώσιμα και ο τραπεζάρχης τους προσέφερε πινάκια με κρέατα κάθε λογής και μαλαματένιες κούπες με κρασί. Πριν αρχίσουν το φαγητό, ο βασιλιάς τους καλωσόρισε και τους είπε να φάνε και να πιούνε χωρίς καν να τους ρωτήσει ποιοί ήταν.

Σε απόσπασμα από τον *Επιτάφιο* του Θουκυδίδη, ο Περικλής αναφέρει ότι οι Αθηναίοι διατηρούσαν την πόλη τους ανοικτή σε όλους, δεν έδιωχναν τους ξένους και δεν τους εμποδίζαν να γνωρίσουν τον πολιτισμό της Αθήνας. Με τον όρο *ξένοι*, ο Περικλής εννοούσε τους υπολοίπους Έλληνες, πλην των Αθηναίων, και όχι τους αλλοεθνείς. Οι μέτοικοι στην αρχαία Αθήνα ήταν Έλληνες από άλλες πόλεις και όχι αλλοεθνείς («βάρβαροι», κατά την αρχαία ορολογία).

Η ηθική υποχρέωση της αρχετυπικής φιλοξενίας ήταν να προσφέρεται σε κάθε περαστικό, ανεξάρτητα από την κοινωνική του θέση, την οικονομική του κατάσταση ή την πολιτική του θέση. Όλοι οι φιλοξενούμενοι αντιμετωπιζόνταν με τον ίδιο σεβασμό. Οι υλικές υποχρεώσεις που απέρρεαν ήταν να υποδεχθεί ο ξενιστής τον ξένο και να τον περιποιηθεί, προσφέροντάς του γεύμα, λουτρό και ύπνο. Στο τέλος της παραμονής του ο ξενιστής τον αποχαιρετούσε με ευχές και δώρα («ξένια», κατά την αρχαία ορολογία). Έτσι, ο ξενιστής και ο ξένος συνδέονταν με δεσμούς φιλίας, περ κληρονομούνταν και στους απογόνους τους.

Στο πέρασμα του χρόνου μέχρι σήμερα, οι άνθρωποι πλήθυναν και ο χάρτης του κόσμου άλλαξε με έριδες εξουσίας και κατακτητικούς πολέμους. Η περίφημη αρχετυπική φιλοξενία έχει διατηρηθεί ισχνά σε περιορισμένους τόπους που σε πείσμα των αλλαγών έμειναν πιστοί στα αρχαία έθιμα και τις παραδόσεις. Όλο κι ευρύτερα, όμως, ο ξένος δεν εκλαμβάνεται πλέον ως γόνιμος φορέας νέων πληροφοριών και ιδεών, αλλά ως άγονος μετανάστης που αντιπροσωπεύει οικονομικό βάρος, προκαλεί δυσπιστία, και σπέρνει φόβο για εγκλήματα και αρρώστιες. Σήμερα, η μετανάστευση, οι πολιτικές και τα προβλήματα ένταξης των μεταναστών στις ευρωπαϊκές κοινωνίες είναι τεράστια θέματα. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σήμερα υπάρχουν τουλάχιστον 4,5 εκατομμύρια παράνομοι μετανάστες στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αριθμός ο οποίος αυξάνεται κατά 500.000 έως 700.000 κάθε χρόνο. Η Ευρώπη κατακλύζεται από φτωχούς μετανάστες που συνεχίζουν να εισρέουν διότι το παγκόσμιο σύστημα καταδικάζει στη φτώχεια τον εμπονομαζόμενο «τρίτο κόσμο». Επίσης, απέκτησε πλέον εχθρούς, τους φονταμενταλιστές, που επιβουλεύονται τον Δυτικό τρόπο ζωής και προσθέτουν στο μεταναστευτικό ζήτημα αναγκάζοντας τους ντόπιους να γίνονται πρόσφυγες.

Είναι ειρωνεία το γεγονός ότι η Ελλάδα, που θέσπισε τους όρους της φιλοξενίας, σήμερα χρησιμοποιείται ως όριο προφύλαξης από τους μετανάστες. Καθότι η Ελλάδα βρίσκεται στα όρια της Ευρώπης, χρηματοδοτήθηκε αδρά (με ποσό μεγαλύτερο των 500 εκατομμυρίων ευρώ) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τη Frontex, τις επιχορηγήσεις Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και τη Βρετανική Υπηρεσία Συνόρων, για τον έλεγχο και τη διαχείριση της παράτυπης μετανάστευσης. Τα τελευταία χρόνια, οι Ελληνικές αρχές στο πλαίσιο μίας κοινής Ευρωπαϊκής προσέγγισης απέναντι στο μεταναστευτικό, επένδυσαν κατά κύριο λόγο στο φόβο και τον αποκλεισμό των μεταναστών, στοχεύοντας στην αποτροπή εισροής του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού. Οι Ελληνικές αρχές, αξιοποιώντας τους διαθέσιμους πόρους και έχοντας ως βασικούς στόχους την αποτροπή εισόδου και την επιστροφή του παράτυπου πληθυσμού, διαμόρφωσαν τη στρατηγική τους γύρω από τρεις άξονες: (1) έλεγχο των συνόρων με φράχτη στον Έβρο και συνοριακές φρουρές, (2) Αστυνόμευση με τις επιχειρήσεις «Ασπίδα» στην περιφέρεια, και «Ξένιο Δία» στο εσωτερικό της χώρας με τη μορφή της επιτόπιας εξακρίβωσης στοιχείων και (3) Σύλληψη-Κράτηση-Επιστροφή με στόχο να συμβάλει στην ενίσχυση των επιστροφών των παράτυπων μεταναστών στη χώρα προέλευσής τους και να λειτουργήσει προειδοποιητικά ως αποθαρρυντικό μέτρο για την είσοδο νέων μεταναστών. Έτσι, η περιφράξη και ο έλεγχος των συνόρων με την ανέγερση του φράχτη στον Έβρο και την επιχείρηση «Ασπίδα», σε συνδυασμό με τη σφοδρότητα του «Ξένιου Δία» και την ισοπεδωτική εφαρμογή της διοικητικής κράτησης, συνιστούν μία πρωτοφανή επένδυση σε μέτρα αποτροπής.

Η έκθεση με τίτλο «Καλωσορίσατε | Η Ευρωπαϊκή Φιλοξενία και τα Σύνορά της» αναφέρεται στη μακρόχρονη παράδοση της φιλοξενίας με τις ελληνικές της ρίζες, κι εξετάζει την κατάσταση της και τις αρχές που τη διέπουν στην Ευρώπη σήμερα. Στόχος της έκθεσης είναι τα έργα να ευαισθητοποιήσουν τον κόσμο στην αρχετυπική ιδέα της φιλοξενίας, καθώς και στο σημαντικό θέμα της μετανάστευσης, ώστε να γνωρίσει τα αίτιά της και να προβληματισθεί αναζητώντας τρόπους γόνιμης αντιμετώπισής της. Ελπίδα της έκθεσης είναι να επανεξετασθεί η έννοια της φιλοξενίας και το θέμα της μετανάστευσης να προβληθεί ως μία μεγάλη πρόκληση που μπορεί να ωφελήσει παρά να ζημιώσει τις Ευρωπαϊκές κοινωνίες.

**S56. Group Art Exhibition titled: “Welcome | The European Hospitality and its Borders”
(15-04-2016 until 30-06-2016)**

By Megakles Rogakos

Historian of Art & Curator, Email: m.rogakos@gmail.com

Gallery “Morfes”, 18 Govatzidaki Street, Old Town of Rethymno

In all languages the wish “Welcome” is pronounced as a sign of hospitality towards the foreigner. It is a polite word denoting the guileless and selfless love that a civilized man at home automatically suggests to his fellow man from abroad.

The “Welcome” is closely linked to the concept of hospitality, etymologically from *philo* (love) and *xenia* (foreigner). It refers to the treatment and care of a guest (*xenos* in the ancient terminology) in the host’s home (*xenistes* in ancient terminology). Especially for the ancient Greeks it was an institution to receive and nourish foreigners at home. They strongly believed in the idea of hospitality and felt it a moral duty and a sacred rule of gods, with its protector the chief of the gods, Xenios Zeus. That is why foreigners, as sent by the gods, were considered sacred persons, honoured and respected. This treatment of foreigners started from the belief that the gods themselves, transformed, visited them to check which people observe religious rules and obey the laws, hence are civilized, and which ones do not, hence are abusers. Furthermore, the lifestyle of the Greeks – travelling for trade or war – resulted to their being on way, in foreign lands, with great need for shelter, assistance or protection. Therefore, with the institution of hospitality, they themselves found what they were seeking from others. Moreover, foreigners were welcome, because for many they were the only contact with the outside world and a source of information due to the lack of other means of communication.

The etiquette of hospitality is known from Homer’s epics, namely from the *Odyssey*. There, in many parts hospitality is described and each time the same standard is followed, that is the same rules are kept when the host is going to provide hospitality to someone. One such case is delivered in Book 4 of the *Odyssey*, in verses 23-347. There guests are Telemachus and Peisistratus and hosts are Menelaus and Helen. The hospitality takes place at the host’s home, located in Sparta and in particular in the palace of King Menelaus. According to the etiquette of hospitality, when the foreigners arrived, Menelaus’ servants immediately took care of their horses and they greeted them at the palace. First they offered them bath in shiny tubs and then called them to sit on thrones beside the king. Right afterwards one maid poured water from a gold pitcher to a silver bowl in order to wash their hands. Then she led them to a well-carved table where the cellar master brought them many edibles and the table master offered them paltes with all sorts of meats and golden mugs with wine. Before starting turning to food, the king welcomed them and told them to eat and drink without even asking them who they were.

To quote from the *Epitaph* of Thucydides, Pericles says that the Athenians maintained their city open to all, did not expell foreigners and did not prevent them from experiencing the culture of Athens. With the term *xenoi*, Pericles meant the other Greeks, except the Athenians, and not the foreigners. The settlers in ancient Athens were Greeks from other cities and not foreigners (“barbarians” in ancient terminology).

The ethical obligation of archetypal hospitality was to be offered to every passerby, regardless of his social status, his financial condition or his political position. All the guests were treated with the same respect. The material obligations that ensued were for the host to greeted the foreigner and pamper him, offering him a meal, bath and sleep. At the end of his stay the host bade him farewell with wishes and gifts (“*xenia*” in ancient terminology). So, the host and the foreigner were linked by bonds of friendship, which they bequeathed to their descendants.

In the course of time until today, people have propagated and the map of the world has changed with power disputes and wars of conquest. The famous archetypal hospitality is somehow preserved in confined places that in spite of the changes

have remained faithful to ancient customs and traditions. Increasingly, however, the foreigner is no longer perceived as a fertile carrier of new information and ideas, but as barren immigrant representing financial burden, causing distrust, and spreading fear for crimes and diseases. Today, immigration, the policies and the problems of immigrant integration in European societies are huge issues. According to estimates of the European Commission there are currently at least 4.5 million illegal immigrants in the Member States of the European Union, a number that increases by 500,000 to 700,000 annually. Europe is flooded by poor immigrants, who continue to flow because the global system condemns to poverty the so-called “third world.” Also, it acquired more enemies, the fundamentalists, who resent the Western lifestyle and add to the migration issue forcing locals to become refugees.

It is ironic that Greece, which established the conditions of hospitality, is now used as a precautionary limit of immigrants. Since Greece is on Europe’s borders, it was funded handsomely (with an amount greater than 500 million euros) from the European Commission, Frontex, the grants of the European Economic Area (EEA) and the UK Border Agency for the control and management of irregular immigration. In recent years, the Greek authorities in the context of a common European approach to immigration, invested primarily in the fear and the exclusion of immigrants, aiming to prevent the inflow of immigrant and refugee population. The Greek authorities, utilising the resources available and having as main objectives the prevention of entry and return of irregular population, formed their strategy around three axes: (1) border control with the fence in Evros and border guards; (2) Policing with the “Aspida” operations in the periphery; and “Xenios Zeus” in the country’s interior in the form of on the spot interrogation; and (3) Capture-Detention-Return in order to help boost returns of illegal immigrants to their country of origin and to work as a warning measure daunting newcomers immigrants. Thus, the fence and the border control with the construction of the fence in Evros and the “Aspida” operation, combined with the severity of the “Xenios Zeus” and leveling application of administrative detention, constitute an unprecedented investment in prevention measures.

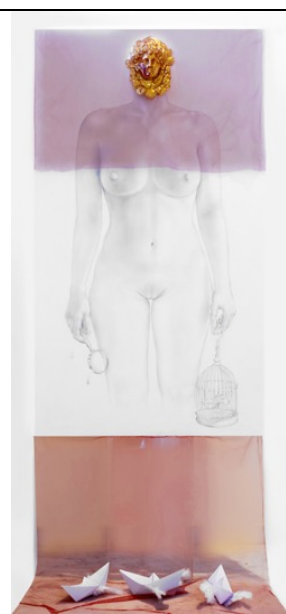
The exhibition entitled “Welcome | The European Philoxenia and its Borders” refers to the long tradition of hospitality with Greek roots, and examines its situation and the principles which govern it in Europe today. The exhibition intends the works to raise public awareness of the archetypal idea of hospitality, as well as of the important issue of immigration, in order to acquaint the public with its causes and inspire them to reflect on fertile ways of dealing with it. The exhibition hopes to stimulate reconsideration of the concept of hospitality and promote the issue of immigration as a major challenge that can benefit rather than harm European societies.

Λυδία Δαμπασίνα (Lydia Dambassina),
«**NTETAIIN**», Ενυδρείο πολυεστέρας, νερό
αντλία (“**DEADLINE**”, Aquarium,
polyester, water, pump)

Χαρίτων Μπεκιάρης (Hariton Bekiaris),
«**ΦΙΑΕΜΑ**», Μελάνη και ακρυλικό σε
χαρτί επικολλημένο σε καμβά
(“**TREAT**”, Ink and acrylic, on paper
mounted on canvas)

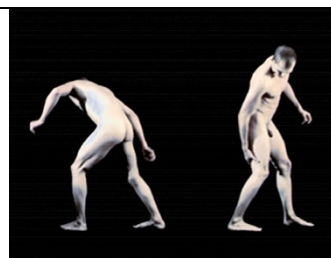
Λαμπρινή Μποβιάτσου (Lamprini Boviatsou), «ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ», Μεικτή τεχνική
(“**SELECTIVE HOSPITALITY**”, Mixed media)

Λένα Ντόμοβα (Lena Dimova), ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ, Ψηφιακή εκτύπωση (THE KEY OF HOSPITALITY, Digital print on canvas)

Κωνσταντίνος Φίσερ (Konstantin Fischer), ΠΩΣ ΚΑΤΑΝΘΕΣΑΜΕ ΕΤΣΙ; Διαδραστική εγκατάσταση (WHAT IS WRONG WITH US? Interactive installation)

Νίκος Γιαβρόπουλος (Nikos Giavropoulos), ΕΡΜΗΣ, Βίντεο (ERMIS, Video)

Έλλη Γρίβα (Ellie Griva), ΜΑΙΝΤ ΔΕ Α-ΓΑΠ - Η, Μεικτή τεχνική (MIND THE A-GAP-I, Mixed media)

Μιχάλης Κалаϊτζάκης (Mixalis Kalaitzakis), ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ ή ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ; Εκτύπωση Λάμδα σε χαρτί (TOURISTS or FOREIGNERS? Lamda print on paper)

Αντιγόνη Καββαθά (Antigoni Kavnatha), F16 ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΟΥΛΙΑ, Ακρυλικά σε συνθετικό ριζόχαρτο (F16 AND OTHER BIRDS, Acrylic on mylar)

Μπάριμπαρα Νάιτ (Barbara Knight), ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΑΤΕ! Ευρεθέντα υλικά (WELCOME! Found objects)

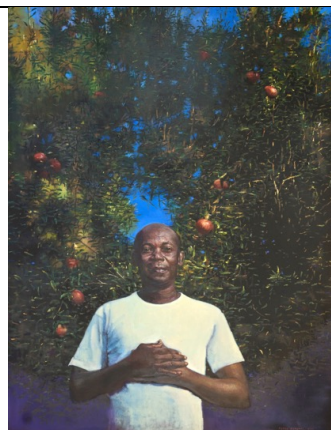
Νίκος Κρυωνίδης (Nikos Kryonidis), ΓΟΥ-ΕΛΛ-ΚΑΜ, Ακρυλικό σε ξυλοτέξ κι έτοιμα αντικείμενα (WOO-ELL-KAM, Acrylic on xylorex and found objects)

Μαρία Μιχελογιάννη (Maria Michelogianni), ΑΙΜΑ ΕΓΩ, Ψηφιακή εκτύπωση σε χαρτί (BLOOD ME, Digital print on paper)

Αλέξανδρος Βούτσας (Alexander Voutsas), ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΑΤΕ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ, Ψηφιακή εκτύπωση σε χαρτί (WELCOME TO THE LAND OF ENLIGHTENMENT, Digital print on paper)

Πέτρος Ξενάκης (Petros Xenakis), ΙΩΣΗΦ, Λάδι σε καμβά (JOSEPH, Oil on canvas)

Αλέξανδρος Μαγκανιώτης (Alexandros Maganiotis), ΑΥΤΟΧΘΩΝ ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΑΤΕ, ΤΙ ΓΥΡΕΥΕΤΕ; Ακρυλικό και μελάνη σε διαφάνεια (AUTOCHTHONOUS WELCOME, WHAT ARE YOU DOING? Acrylic and ink on transparency)

Γιάννης Π. Μαρκαντωνάκης (Yannis P. Markantonakis), *11 ΚΤΗΡΙΑ ΔΙΚΑΙΤΑ ΚΑΙ 58 ΧΡΩΜΑΤΑ ΣΕ ΠΡΟΣ-ΟΨΗ*, Μεικτή τεχνική (*11 TWO-AISED BUILDING AND 58 COLOURS IN TO-FACE*, Mixed media)

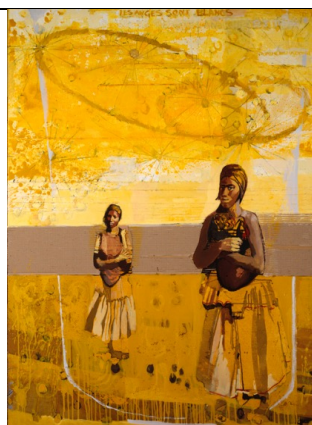
Δημήτρης Μεράντζας (Dimitris Merantzis), *ΕΥΚΑΙΡΙΑ/ΕΥΡΕΘΕΝΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ (CHANCE/FOUND OBJECTS, MILITARY HELMET AND BIRD NEST)*

Ελένη Μυλωνά (Eleni Mylonas), *ΕΚΤΟΠΙΣΜΟΣ*, Ψηφιακή εκτύπωση σε καμβά (*DISPLACED*, Digital print on canvas)

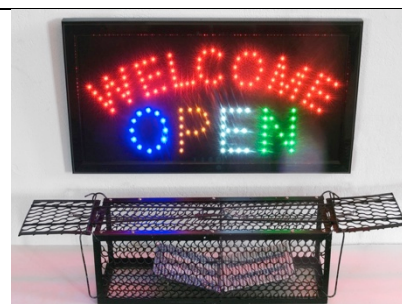
Νίκολας Μουρ (Nicolas Moore)

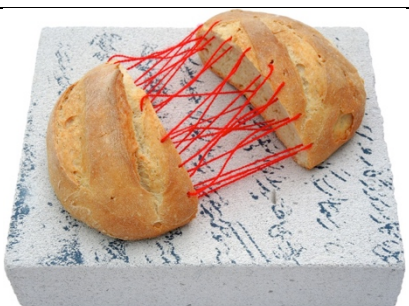
Ελένη Παυλοπούλου (Eleni Pavlopoulou), *ΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ ΕΙΝΑΙ ΛΕΥΚΟΙ*, Ακρυλικό και κολλάζ σε καμβά (*THE ANGELS ARE WHITE*, Acrylic and collage on canvas)

Ρένα Στόλλενμπερκ (Rena Stollenwerk), *Η ΝΥΦΗ?* Μεικτή τεχνική (*THE BRIDE*, Mixed media)

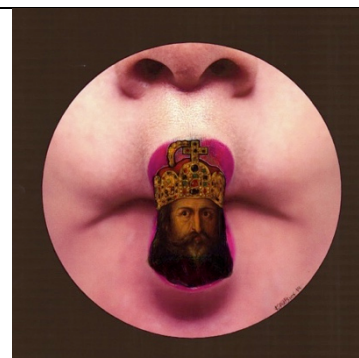
Νατάσσα Πουλαντζά (Natassa Poulantza), *ΟΠΕΝ/ΕΥΡΕΘΕΝΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ (OPEN/FOUND OBJECTS)*

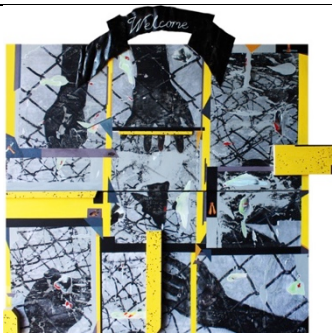
Μαρίνα Προβατίδου (Marina Provatidou), *ΓΡΑΨΤΕ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΣΑΣ*, Μεικτή τεχνική (*WRITE YOUR DREAMS*, Mixed media)

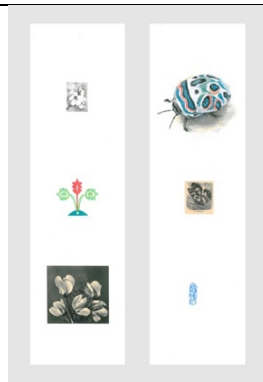
Μιράντα Σκυλουράκη (Mirada SkyLOURAKI), *Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ-ΚΑΛΩΣ ΟΡΙΖΑΤΕ*, Μεικτή τεχνική (*THE HOSPITALITY-WELCOME*, Mixed media)

Κ.Ν. Πάσιος (K.N. Patsios), *ΔΕ ΟΠΟΥΣ ΝΤΕΙ*, Μεικτά υλικά σε χαρτί (*THE OPUS DAI*, Mixed media on paper)

Γιώργος Τσεριώνης (Giorgos Tserionis), AMYGDALEZA, Μεικτή τεχνική (AMYGDALEZA, Mixed media)

Σοφία Βλαζάκη (Sofia Vlazaki), ANΘΗ ΚΑΙ ENTOMA, Μολύβι και κολλάζ σε χαρτί (FLOWERS AND INSECTS, Pencil and collage on paper)

Μαρίβα Ζαχάροφ (Mariva Zacharof), GAZA, Μεικτή τεχνική (GAZA, Mixed media)

Διονύσιος Φραγκιάς (Dionisios Fragias), «ΟΙ ΝΕΟΑΦΙΧΘΕΝΤΕΣ», Λάδι σε κομμένο αλουμίνιο ("THE NEWCOMERS", Oil on cut aluminium)

Γιανάκος Κρις (Gianakos Cris), «Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΣΟΔΟΣ/ΧΑΛΑΚΙΑ ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑΤΟΣ», ("THE GRAND ENTRY/WELCOME MATS")

**S57. Έκθεση Φωτογραφίας με τίτλο: «Άγνωστος Προορισμός» (20-05-2016 έως 31-08-2016) της Νατάσας Καρακατσάνη, Φωτογράφος
Επιμελητής Έκθεσης: Ιωάννης Αρχοντάκης, Email: ioannis2000@gmail.com
Επιμέλεια-Κείμενο: Γιάννης Στρατουδάκης, Φωτογράφος, Ιστορικός & Θεωρητικός της Φωτογραφίας, Επιμελητής Εκθέσεων
Café Art Kimolia, Πλατεία 25η Μαρτίου, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου**

Οι φωτογραφικές εικόνες της σειράς «Άγνωστος Προορισμός», αποτελούν μία αναφορά στο φαινόμενο των παιδιών σε κίνηση, που, για λόγους κυρίως επιβίωσης, αναγκάζονται να μεταναστεύσουν χωρίς συγκεκριμένο προορισμό. Παράλληλα, μας εισάγουν στον χώρο του Ξενώνα Φιλοξενίας Ασυνοδευτων Ανηλίκων Αιτούντων Άσυλο στη Μακρινίτσα, του Κέντρου Υποστήριξης Νέων - ΑΡΣΙΣ, που αποτελεί σταθμό πολλών από αυτά τα παιδιά.

Πέρα από τα παραπάνω, η θέαση των εικόνων μας φέρνει αντιμέτωπους με τον στερεότυπο «Άλλο» και τη θέση που έχουμε ως προς αυτόν, μια θέση που η φωτογράφος προσδοκά να επανεξετάσουμε. Είναι όμως η εικόνα του «Άλλου» αρκετή, για την έναρξη μιας βαθύτερης επαφής του μαζί μας;

Η Νατάσα Καρακατσάνη επιχειρεί να ανοίξει διόδους επικοινωνίας για δεκαπέντε εφήβους από δοκιμαζόμενες περιοχές του πλανήτη. Δεκαπέντε προσωπικότητες υπό διαμόρφωση, που οι παρούσες συνθήκες ζωής τους, συντελούν ρόλο σημαντικό σε αυτήν. Τα αγόρια αυτά αναγκάστηκαν να διαφύγουν από την πατρίδα τους, ξεκινώντας ένα ταξίδι, για το οποίο -όπως φαίνεται- γνωρίζουν μόνο την αφετηρία. Η φωτογράφος αποφεύγει κατά μία έννοια να τα παρουσιάσει. Προτιμά να τα αφήσει να αυτοσυστηθούν. Χρησιμοποιεί το φωτογραφικό μέσο με πραυότητα, μεταπηδώντας διακριτικά από το πορτρέτο στο στιγμιότυπο, αποκαλύπτοντας τη διαλεκτική μεταξύ της εικόνας που έχει εκείνη γι' αυτά, με την εικόνα που εκείνα επιθυμούν να παρουσιάσουν για τον εαυτό τους. Στέκεται με ειλικρίνεια και ήπιο ρεαλισμό απέναντι τους, υπενθυμίζοντας τη φράση του Ντον ΜακΚάλιν, «Η φωτογραφία είναι η αλήθεια, εάν διεκπεριώνεται από ένα ειλικρινές άτομο». Το αποτέλεσμα μοιάζει ιδιαίτερος διαδραστικός. Οι εικόνες ισορροπούν μεταξύ μίας επιμελούς σκηνοθεσίας και μίας ατημέλητης αρπαγής της μορφής. Οι στάσεις που οι έφηβοι επιλέγουν να κρατήσουν απέναντι στον φακό, οι θέσεις των χεριών τους και οι αδιόρατες εκφράσεις του προσώπου τους, αποτελούν τη βάση του κώδικα επικοινωνίας, με τον οποίο δυνητικά επιχειρούν να συνομιλήσουν μαζί μας. Τα αγόρια αυτοσυστήνονται παρουσιάζοντας προσωπικές τους επιλογές,

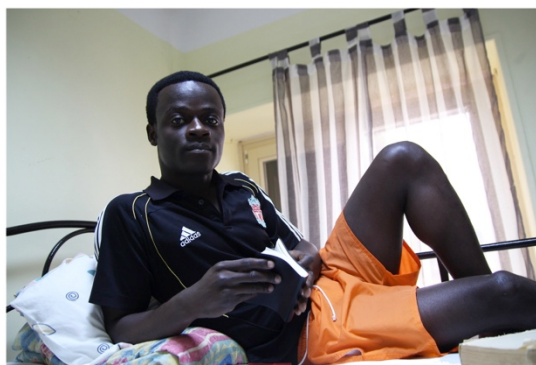
επιλογές που μαρτυρούν χαρακτηριστικά ενδιαφέροντα κάθε εφήβου του κόσμου. Η φωτογράφος τους βοηθά να ενσωματωθούν στη γενική εικόνα του σύγχρονου νέου, χωρίς ωστόσο να επισκιάζεται η προσωπικότητα του καθενός. Η ύπαρξη μορφικών στοιχείων όπως η Αγία Γραφή στα χέρια του Ομάρ, τα ακουστικά στα αυτιά του Φαχίμ, ο αφρός στο άγουρο ακόμα πρόσωπο του Μοχτάρ ή τα λούτρινα παιχνίδια στην αγκαλιά του Αμίρ, επεκτείνουν το περιεχόμενο, λειτουργώντας ως αφετηρία για να αρχίσουμε να εντοπίζουμε μεταβάσεις και ανησυχίες, προβληματισμούς και όνειρα, όμοια μ' εκείνα που βιώσαμε κι εμείς ως έφηβοι. Αποτελούν, επίσης, ενδείκτες, που απαλείφουν κάθε αίσθηση εξωτικής διαφοροποίησης αυτών των παιδιών.

Οι επιλογές μοιάζουν τελικά κοινές και αποτελεσματικά λειτουργικές. Στόχος της δημιουργού δεν είναι η αισθητική απόλαυση του μυαλού μας. Στόχος των παιδιών δεν είναι ο οίκτος μας. Κοινός τους στόχος είναι να μας βοηθήσουν να αναπτύξουμε λογίων-λογίων ερμηνευτικά σχήματα, να γίνουμε μάρτυρες μίας συν-αισθητικής διαδικασίας, να ακούσουμε τη φωνή τους κοιτάζοντας την εικόνα τους. Είμαστε όμως έτοιμοι να βιώσουμε κάτι τέτοιο;

Θα το διαπιστώσουμε αν προσέξουμε καλύτερα τα πρόσωπα των παιδιών. Αν αφήσουμε το βλέμμα τους να μας διαπεράσει. Είμαστε φυσικοί μιμητές, όπως υποστηρίζει ο ψυχολόγος Πωλ Έκμαν. Μιμούμαστε την έκφραση της λύπης, της χαράς, της θλίψης, του φόβου, της αηδίας και της έκπληξης, μέσα από μία μυστηριώδη αλλά φυσική διαδικασία, αβίαστα, χωρίς απαραίτητα συνειδητή επιλογή. Συνειδητή είναι μόνο η επιλογή του μπλοκαρίσματος αυτής της φυσικής επαφής που έχουμε με τους άλλους. Όταν παρατηρούμε και ερμηνεύουμε ένα συναίσθημα στο πρόσωπο κάποιου, αυτό αντανακλάται σε μας και πολλές φορές προκαλεί την ανάδυση της ενσυναίσθησης, εκείνης της βαθιάς βιωματικής κατανόησης της θέσης αυτού που βρίσκεται απέναντί μας. Τότε, τα όρια και τα στερεότυπα μεταξύ ημών και των άλλων αρχίζουν να ξεθωριάζουν και γίνεται αντιληπτό πως δεν υπήρξαν στην πραγματικότητα, παρά μόνο ως προβολές της κοινωνικής μας αντίληψης.

Ορμώμενη από αυτό, η Νατάσα Καρακατσάνη ολοκληρώνει τον κρίσιμο ρόλο της ως διαμεσολαβητή, προσφέροντάς μας μερικά ακόμα στοιχεία, όπως το όνομα, την ηλικία και τη χώρα προέλευσης των αγοριών αυτών, τονίζοντας τα μέγιστα τη μοναδικότητά τους. Η μητέρα Τερέζα είχε πει: «Αν κοιτάξω τη μάζα, δεν πρόκειται να δράσω. Αν κοιτάξω τον ένα, τότε θα δράσω».

S57. Photography Exhibition titled: “Destination Unknown” (20-05-2016 until 31-08-2016)
by Natassa Karakatsani, Photographer
Curator of the Exhibition: Ioannis Archontakis, Email: ioannis2000@gmail.com
Text: John Stratoudakis, Photographer, Historian & Theoretician of Photography, Curator
Café Art Kimolia, Square March 25, Rethymnon, Old Town

Omari, 17, Congo

The photographs of the “Destination Unknown” series constitute an account of the phenomenon of children on the move, who, mainly for reasons of survival, have to emigrate without a certain destination. At the same time, these pictures introduce us into the Shelter for Unaccompanied Minors Asylum Seekers in Makrinita of ARSIS - Association for the Social Support of Youth, which has been a stop-over for many of these children.

Viewing these pictures makes us confront the stereotyped “Other” as well as the stance we have towards him, a stance that the photographer hopes we will reconsider. However, is the picture of the “Other” sufficient enough to lead to a deeper connection between him and us?

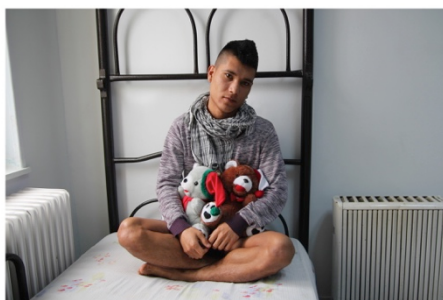
Natassa Karakatsani attempts to cut a passage of communication for fifteen teenagers who come from different places of the planet that are severely tried. Fifteen personalities that are being formed under circumstances, which greatly influence their life and play a major role in it. These boys had to leave their home-country, embarking on a journey of which they only knew the beginning. The photographer, in a way, avoids presenting them. She prefers to let them introduce themselves. She uses the photographic medium with gentleness, switching over from portrait to snapshot discretely, thus revealing the dialectic relationship between her image of them and the image the boys wish to present about themselves. She stands before them with candidness and a mild realism, reminding us of Don McCullin’s phrase, “Photography is the truth, if it’s being handled by a truthful person.” The result appears to be particularly interactive. The pictures balance between a careful direction and a slovenly snatching of the form. The postures the teenagers choose before the lens, the placement of their hands

and the imperceptible expressions of their faces make up the basis of a communication code, through which they potentially try to talk to us. The boys introduce themselves by presenting their personal choices, ones that betray the typical interests of teenagers all over the world. The photographer helps them to be part and parcel of the general image of the modern youth, yet without overshadowing anyone's personality. Elemental materials of different forms and shapes, such as the Holy Bible in Omari's hands, the earphones on Faheem's ears, the shaving foam on Mokhtar's still immature face or the furry toys in Amir's lap enlarge upon the content, functioning as the headstart for us to begin to identify transitions and concerns, speculations and dreams, similar to those that we, too, experienced as teenagers. They also constitute indicators that cross out every sense of outlandish differentiation among these children.

The choices finally seem to be common and effectively functional. The creator's target is not our aesthetic enjoyment. The children's aim is not our pity. Their common target is to help us develop a variety of interpretations, to become witnesses to a syn-aesthetic process, to have us listen to their voice by looking at their picture. But are we ready to experience something like that?

We will find out, if we look more carefully at the children's faces. If we let their gaze penetrate us. We are natural imitators, as the psychologist Paul Ekman maintains. We mimic the expression of sorrow, of joy, of grief, fear, disgust and surprise through a mysterious but natural procedure, effortlessly and not necessarily through our conscious choice. What is conscious is only the choice of blocking this natural contact we have with other people. When we observe and interpret an emotion on somebody's face, then, that is reflected upon us; and, a lot of times, it causes the emergence of empathy, the deep experiential understanding of that person's position who stands before us. Then, the boundaries and stereotypes among us and the others begin to fade; and it becomes noticeable that in actual fact there have not been any, except only as projections of our social perceptions.

Driven by this notion, Natassa Karakatsani brings her crucial role as intermediary to completion, offering us some more personal details, such as the name, age and country of origin of these boys, greatly accentuating their uniqueness. Mother Teresa had said: "If I look at the mass, I won't act. If I look at one person, then I shall act."

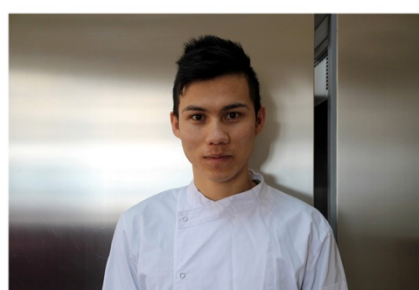
Amir, 18, Afghanistan

Mokhtar, 17, Afghanistan

Amin, 19, Afghanistan

Asad, 18, Afghanistan

Hasan, 16, Afghanistan

CONFERENCE ABSTRACTS
Cultural-Historical, Activity and Sociocultural Research at Times of the Contemporary
Crisis: Implications for Education and Human Development
18 & 19 - 06 - 2016

SATURDAY 18-06-2016

PLENARY SESSION I:
C1. AGENCY AND SOCIAL CHANGE: IMPLICATIONS FROM A TRANSFORMATIVE
ACTIVIST STANCE
(ΕΠΙΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ: ΣΥΝΕΠΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΙΚΗ
ΑΚΤΙΒΙΣΤΙΚΗ ΘΕΣΗ)

ANNA STETSENKO
City University of New York, USA, Email: astetsenko@gc.cuny.edu

CHAIR: SOFIA TRILIVA

The rapidly changing sociopolitical and cultural contexts including in education call for novel approaches to theorizing and research that acknowledge and spur human potential for transformative change. Yet the dominant frameworks in psychology and education still struggle to address the core questions about human agency and its role in development and learning. Theory is clearly lagging behind social practices and the evolving realities of our lives. Almost 50 years ago, Hannah Arendt made a bold assessment that “none of the systems, none of the doctrines transmitted to us by the great thinkers may be convincing or even plausible”. This assessment certainly applies to today with even more strength. This talk will present a recently advanced perspective termed *Transformative Activist Stance* (TAS, see Stetsenko, 2015, 2012, 2008; Vianna & Stetsenko, 2011, 2014 etc.) that suggests steps to move forward in theorizing agency as the central ontological and epistemological grounding for human development and teaching-learning processes. This perspective asserts that people are agentive co-creators of their own lives and development, as well as the world they collaboratively realize and enact, while they themselves are interactively created in the very process of making transformative agentive contributions to social practices. The mutual co-constitution of self and society occurs in a dynamically recursive and bidirectional process through individuals’ creative and agentive acts that collectively actualize the world. Through the lens of the TAS, the deliberate *transformation* of the world predicated on imagination and commitment to alternative future serves as the foundation for human development, encompassing the integrated processes of being, doing, and knowing. TAS predicates ontology and epistemology on the notion of moving beyond the status quo, in enacting the future through agentive contributions to collaborative practices across the dimensions of the past, the present, and the future, and at the intersections of individual and collective agency. This approach continues radical theories of Vygotsky, Bakhtin, Freire, and other dialectical scholars, while also intergating recent interdisciplinary insights from participatory approaches, new materialism frameworks, as well as feminist and critical studies.

PLENARY SESSION II:
C2. CHILD AS METHOD: CULTURAL-HISTORICAL APPLICATIONS
(ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΩΣ ΜΕΘΟΔΟΣ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ-ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ)

ERICA BURMAN
University of Manchester, England, Email: erica.burman@manchester.ac.uk www.discourseunit.com www.ericaburman.com

CHAIR: SOFIA TRILIVA

This paper puts forward the notion of “child as method” as a tool or resource for interrogating models of development, that link the cultural-historical and the psychobiographical. By explicating the various ways “child” and “development” are linked across economic, sociocultural and individual trajectories, and evaluating the notion of “method” (in relation to methodology or theory), strategies for resisting abstraction and remaining attentive to forces and relations of (re)production at issue within adult-child and child-state-development relations are proposed.

C3-7. SYMPOSIUM I:
@MINDSET PROJECT: CULTURAL HISTORICAL, ACTIVITY THEORY IN SCIENCE
EDUCATION FOR THE TIMES OF CRISIS
(ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ @MINDSET: ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ-ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΕ ΚΑΙΡΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ)
ORGANIZERS & DISCUSSANTS: KATERINA PLAKITSI & ANNA STETSENKO

In the present work we approach an @mindset project where teaching and learning of Science are been interpret through the prism of Cultural Historical Activity Theory (CHAT). The Greek @fise group* focuses on the application of Activity Theory in Formal and Informal Science Education and contributes to the emergent agenda on the field. We carry out

collaborative projects from the early grades till the tertiary education as well as on teacher education and training. We try to develop a new science as a substantial paradigm in Science teaching. Within this frame our group presents some work on (a) a discourse focused approach in teaching primary science, (b) a qualitative researching approach for the transfer of CHAT in early science, (c) the education for sustainable development as a tool for dealing with the current crisis, (d) a distance learning teacher training course and (e) a holistic view of STEM Education and expressions of the crisis using colors. We used the basic principles of activity theory to analyse the participation of students in activities focusing on the relationships between subject (students, teacher) and object and on the influence of intermediary artifacts. Tools mediate the transformation of the object for the transition of students from the practical-experiential knowledge to the school version of scientific knowledge in order to meet the societal challenges. We worked on some thematic units as electromagnetism, floating and sinking, buoyancy, light and living things. Also, we did labs with future teachers to raise awareness about matters on energy consumption especially in buildings. Finally, a moodle platform functions as the most meditative tool of our intervention. We try teachers' improvement through their dialogical interactions with critical friends.

*The @formal and informal science education researching group (@fise group)

C3. Teaching Explicitly Elements of Nature of Science in Elementary Classrooms: A Sociocultural Discourse-focused Approach

(Διδάσκοντας με Έκδηλο Τρόπο Στοιχεία της Φύσης της Επιστήμης στις Τάξεις του Δημοτικού Σχολείου: Μια Εστιασμένη στο Λόγο Κοινωνικο-πολιτισμική Προσέγγιση)

Panagiotis Piliouras, Email: ppiliour@sch.gr

Teacher Advisor, Ph.D., Greece

Efthymios Stamoulis, Email: estamoulis@sch.gr

Elementary School Director, Ph.D., Greece

Katerina Plakitsi, Email: kplakits@gmail.com

Associate Professor, University of Ioannina, Greece

The Nature of Science (NOS) has become a central goal of science education in many countries. Our paper is part of a sociocultural oriented “developmental work research” professional development program which focuses on supporting elementary teachers to gradually transform their pedagogical content knowledge (PCK) for teaching NOS. PCK includes: (a) knowledge of NOS, (b) subject matter knowledge, (c) pedagogical knowledge to teach science as inquiry and appropriate discourse strategies to introduce explicitly NOS aspects. In this paper, using a sociocultural discourse-focused qualitative approach we trace the efforts of two teachers, participating in the professional development program, using appropriate discourse strategies to introduce explicitly NOS aspects in two elementary science classrooms. Our findings reveal that teachers utilized a series of appropriate discursive repertoires such as: elicited and explored students' prior and developing NOS ideas, promoted explicitly the characteristics of inquiry, elaborated NOS aspects and provided opportunities for students to think and talk about them, made explicit and transparent NOS learning goals to students throughout the lesson, guided students to reflect on their talk/thinking regarding the NOS aspects. Very crucial key to this teachers' expertise was their participation in the “developmental work research” professional development program in which they analyzed their own discourse practices concerning NOS aspects during science lessons. The ongoing evolution of our discourse focused professional development program with its participatory, explicit and reflective character indicates that it is very important to involve teachers in analyzing their own talk. This procedure result to the obtainment of a valuable awareness on aspects concerning the pedagogical content knowledge of NOS teaching.

C4. A Qualitative Research Methodology in CHAT Research for the Early Grades

(Μια Ποιοτική Ερευνητική Μεθοδολογία στην Έρευνα της Πολιτισμικής-Ιστορικής Προσέγγισης και της Προσέγγισης της Δραστηριότητας για τις Πρώτες Τάξεις)

Eleni Kolokouri, Email: ekolokouri@gmail.com

Ph.D. in Science Education, University of Ioannina, Greece

Katerina Plakitsi, Email: kplakits@gmail.com

Associate Professor, University of Ioannina, Greece

This paper presents part of a dissertation based on the theoretical framework of Cultural Historical Activity Theory (CHAT) which was used as a tool for designing and analyzing science activities from the early grades. The study focuses on the connection of the sociocultural frame of CHAT with formal and informal teaching of Science Education. Within this frame an Innovative Science Curriculum for the early grades was developed in order to introduce teaching scientific concepts by using cartoons. The Curriculum was implemented in 4 pre-primary school classrooms for ten weeks. Research data were analyzed through the creation of different projects in the QDA (Qualitative Data Analysis) Nvivo9 research software. The collection of data included 236 video files, 179 drawings, 2 word files of the didactical interventions and 195 photos. All data were articulated and connected with the methodology and the research questions. The analysis of the results of this study has shown that CHAT offers a fruitful framework of designing, conducting and analyzing Science Education curricula that can support the evolution of an activity system. Even during the contemporary economic and social crisis that many countries around the globe face, CHAT can become a substantial paradigm in science teaching. In this sense it can support the development of scientific curricula connected to the pupils' sociocultural background and support the scientific literacy of

future citizens. Under the prism of CHAT pupils participate in meaningful cultural activities and receive scaffolding for improving of actions towards an inspiring object into the whole activity system.

C5. Using Cultural-Historical Activity Theory in Education for Sustainable Development to Face Environmental, Economic and Social Challenges

(Χρησιμοποιώντας την Πολιτισμική-Ιστορική Θεωρία και την Θεωρία της Δραστηριότητας στην Εκπαίδευση για την Αιφόρο-Βιώσιμη Ανάπτυξη για την Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Προκλήσεων)

Anthoula Maidou, Email: anthoula.maidou@gmail.com

School of Education, University of Ioannina, Greece

Katerina Plakitsi, Email: kplakits@gmail.com

Associate Professor, University of Ioannina, Greece

Hariton Polatoglou, Email: hariton@physics.auth.gr

School of Physics, Aristotle University of Thessaloniki, Greece

Education for Sustainable Development (ESD) is a means to tackle environmental, economic, and social crises. It is not a theoretical approach to understand the extend of the problem – it is rather an attempt to use education as a tool to achieve sustainability. ESD is considering the environment, economy and the society as the three components, which have to be in a healthy balance for people to experience human wellbeing. Since ESD has to focus on specific natural, cultural and economic environments, it is impossible to develop tools to be applied generally, although some matters are of global interest. It is rather a frame through which respect to the environment and people of the current and future generations and their needs and wellbeing can be conceived, in order for the societies to act and live in a sustainable way. ESD should be part of the curriculum in all formal educational levels and also a lifelong learning programs, since it is essential in finding tools for the societies to overcome their environmental, financial, and social problems. In this study we present some activities we organized in order to raise awareness about matters on energy consumption especially in buildings. The activities were applied on preschool pre-service teachers of the University of Ioannina. The Cultural Historical Activity Theory was applied in the design and analysis of the activities.

C6. A Distance Learning Course for Teacher Training in Science Education through the Prism of Cultural-Historical Activity Theory

(Ένα εξ' Αποστάσεως Μαθησιακό Μάθημα για την Εκπαίδευση των Δασκάλων στην Φυσική Επιστήμη μέσα από το Πρίσμα της Θεωρίας της Πολιτισμικής-Ιστορικής Θεωρίας και της Θεωρίας της Δραστηριότητας)

Eftychia Nanni, Email: e.nanni@hotmail.com

Primary Teacher, M.Sc., Ph.D. Student, University of Ioannina, Greece

Katerina Plakitsi, Email: kplakits@gmail.com

Associate Professor, University of Ioannina, Greece

In the present work we approach teacher training in science education through the prism of Cultural-Historical Activity Theory. The @fise research group at University of Ioannina (Greece) focuses on the application of Cultural-Historical Activity Theory in Formal and Informal Science Education. Our work was influenced by the continuing and growing interest of global educational community in the teaching of natural sciences at all levels of education and contributes to the emergent agenda of STEM education. This study reports part of a wider project, which was designed to investigate and improve pre- and in-service teachers' training on topics related to living things. The main purpose of the whole project is to design and develop helpful teaching materials, supporting tools, and a teacher education curriculum for living things. Living things is a topic that most science curricula include in the very early years of schooling as foundational knowledge. Considering these priorities, we designed and implemented a distance learning course for teacher training in the topic of living things. The course lasted five weeks and participated 28 in-service primary teachers. During the course, teachers interacted with each other, by participating in both group and individual works, by taking part in online discussions and by becoming involved in course decisions. In this paper, we use the basic principles of activity theory to analyze the teachers' participation in course actions and the interactions that took place.

C7. Crisis Indication by Color

(Το Χρώμα ως Ενδεικτικό Στοιχείο της Κρίσης)

Anthoula Maidou, Email: anthoula.maidou@gmail.com

School of Education, University of Ioannina, Greece

Katerina Plakitsi, Email: kplakits@gmail.com

Associate Professor, University of Ioannina, Greece

Hariton Polatoglou, Email: hariton@physics.auth.gr

School of Physics, Aristotle University of Thessaloniki, Greece

Color is a very powerful medium. It is perceived immediately just by looking. It has a strong dynamical character, being used to express feelings, ordering, belonging, grouping, etc. Color has furthermore also physiological and psychological impacts on people. It is used symbolically in various ways by different cultures. Historically, color could be accessed only by an elite, while nowadays it is affordable to many people as a means of expression, communication, presentation, etc.

Is color also used to express crises and how is it used in this context? Which colors and shapes are used to describe and communicate a critical situation? This study tries to investigate the optical communication of crises situations, as presented through publications on the internet. The analysis was done using the Cultural-Historical Activity Theory (CHAT), in which color is used as a tool (medium) of communication – in this case of crises. Furthermore, color may also be used in division of labor. In times of crises, after a disaster (natural, war or industrial, etc.), color also facilitates labor division, as in the case of triage, where the victims, according to their survival rates, receive a color tag indicating which ones have to get first medical assistance.

First results of the analysis show that red and yellow, the two most sticking colors are commonly used to draw attention to critical situations. Furthermore, shapes mostly used refer to traffic signs, especially the ones informing about a danger ahead, while preferred shapes and symbols resemble downwards arrows, question marks, cracks, etc.

C8-13. SYMPOSIUM II:
LEARNING AND IDENTITY: THE ROLE OF FORMAL EDUCATION IN THE
CONSTRUCTION OF IDENTITIES
(ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΥΠΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ
ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ)

ORGANIZERS & DISCUSSANTS:
VIRGINIA MARTINEZ-LOZANO
Faculty of Social Sciences, Pablo de Olavide University, Sevilla, Spain, Email: ymarloz@upo.es

JOSE LUIS LALUEZA
DEHISI. Grup de Recerca en Desenvolupament Humà, Intervenció Social i Interculturalitat, Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona, Spain, Email: jose Luis.lalueza@uab.cat

The main aim of this symposium is to show the role Education plays in individual formation. How to participate in formal education, as a community of practice, supposes not only cognitive changes but an important contribution in the construction of identities. Some presentations focus on different aspects of identity construction of students and teachers in primary and secondary school. The two last are referring to the link between learning and identity in university students.

The first presentation considers three aspects of school involvement in this key identity construction process and shows how research lies in the analysis of these identity processes occurring in minority groups in Spain. The second presentation presents how the curriculum can be contextualized through different educational experiences based on the funds of knowledge and funds of identity approach. The third presentation analyses an experience of cooperative learning as a space for the construction of a healthy learner identity. A study is presented where it is shown narratives and discourse of students talking about their experience. The fourth paper presents the analysis of the process of constructing a teacher identity. It is centered in the ideas that future teachers have on what kind of teacher they would like to become. The next paper discusses about a service-learning experience on university students, using the concept of real learning as a framework to examine the process of learning and identity changes. The last presentation discusses about the role of Multimodality as the way to create new forms of literacy and meaning-making, and how it affects the learners' own identities. An experience in higher education is showed.

C8. School Participation, Minority Community and Identities

(Σχολική Συμμετοχή, Κοινωνική Μειονότητα και Ταυτότητες)

José Luis Lalueza, Email: jose Luis.lalueza@uab.cat

Sònia Sánchez-Busqués, Email: sonia.sanchez@uab.cat

Marta Padrós, Email: marta.padros@uab.cat

David García-Romero, Email: davidd66@gmail.com

DEHISI. Grup de Recerca en Desenvolupament Humà, Intervenció Social i Interculturalitat, Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona, Spain

To participate in the school as a community of practice supposes an important contribution in the construction of identity. It organizes the life span of individuals, generates future expectations, provides a language to refer to the world and to himself. We consider three aspects of school involvement in this key identity construction process: the acquisition of cultural tools (Cole 1996), the appropriation of motives for participating in school activities (Hedegaard, 2009) and the construction of shared narratives (Bruner, 1996). The focus of our research lies in the analysis of identity processes occurring in minority groups whose members live school as a cultural universe with meanings and remote practices and even opposed to those of their families and communities, so that the school experience is placed on either side of the edge of a knife. In this sense, identity construction is either *incorporating* the school or *in opposition* to school. The study we present here, focusing the role of the school in the construction of identity, uses data precedent from three different sources: a large ethnography produced along 7 years in a gypsy community of the city of Barcelona, 16 interviews with gypsy families and 16 with Latin American immigrant families, and 30 interviews with young Magrebian immigrants. A part of the data has been analyzed using Atlas.ti 6.2 software. The results we present here are based on data produced by an action-research oriented to develop communities of practices based in 5th Dimension model (Cole and the 5D consortium, 2006). Ethnographical data were collected along a period of seven years and series of interviews with children and parents belonging to different ethnic groups. This data has

been processed through Atlas.ti software. Results show cultural differences in the appropriation of school experience as component of the identities.

C9. Learning, Identities and Funds of Knowledge: Connecting Curriculum to Students' Lives, Family Legacies and Community Resources

(Μάθηση, Ταυτότητες και Κεφάλαιο της Γνώσης: Συνδέοντας το Αναλυτικό Πρόγραμμα με τις Ζωές των Μαθητών, την Οικογενειακή Κληρονομιά και τους Κοινωνικούς Πόρους)

Moisés Esteban-Guitart, Email: moises.esteban@udg.edu

Mariona Llopart, Email: mariona.llopart@udg.edu

David Subero, Email: david.subero@udg.edu

Department of Psychology, Institute of Educational Research, University of Girona, Spain

This presentations aims to show how the curriculum can be contextualized through different educational experiences based on the funds of knowledge and funds of identity approach (Esteban-Guitart & Moll, 2014; Subero, Vila & Esteban-Guitart, 2015). Educational contextualization is understood to be the linking of curricular content (literacy, science, mathematics, social sciences) with students' lives, including prior learning experiences from their homes and communities (Llopart & Esteban-Guitart, under review). One pedagogical strategy for fostering this contextualization of the curriculum is the use of artifacts made by the students in which they have invested and projected their knowledge, visions of themselves and their surroundings, as well as aspects of their life practices and contexts. In the context of the funds of knowledge project, the educational use of *funds of identity* ("identity texts") has emerged; i.e. artifacts which may take the form of written text, visual, voice, musical or any multimode format, through which learners invest their identities in the product created (Subero, Vujasinovi & Esteban-Guitart, in press). These *identity artifacts* can be focused on subjects which are of particular significance for learners and relevant in the context of their previous experiences and daily lives. Examples could be a digital bilingual text about the history of migration, in the case of a foreign learner, or a documentary video about pollution or the economic, political or social conditions of the community where they live. Ultimately, when used for educational purposes, these artifacts mean that students' identities and experiences can be recognized and positively affirmed through a product which can link school learning (for example English as a second language) with personal questions (the description of a family process of migration).

C10. Cooperative Learning as a Space for the Construction of a Healthy Learner Identity

(Συνεργατική Μάθηση ως Ένας Τόπος για την Κατασκευή μιας Υγιούς Ταυτότητα του Μαθητή)

Roxana Ángela Rosales, Email: rrosales@fundacionsafa.es

Department of Developmental and Educational Psychology, University of Sevilla, Spain

Rosario Cubero, Email: rcubero@us.es

Department of Developmental and Educational Psychology, University of Sevilla, Spain

Learner identity is built on learning experiences in the classroom. Therefore specific learning activities are crucial to this process. In this work, a relationship between educational intervention activities and the construction of an identity that we have defined as healthy is postulated. Among other characteristics, a healthy learner identity is defined in terms of being able to talk about experiences as a learner incorporating positive experiences, make sense of the learning activities, perceive others as meaningful and important to continue learning, and developing a conception of herself based on the potential for improvement and change (Coll & Falsafi, 2010; Gee, 2000). Specifically, this study explores the identity of participants in their first year in a cooperative learning program through the narratives and discourse of students talking about their own experiences, as well as the relationship between learners' identity and their participation in the cooperative program. The sample was composed of 49 students (12-13 years old), participating in a program of intervention in a context of social deprivation. Data collection was performed using a semi-structured interview applied in focus groups. Full transcriptions of the conversations were studied using content analysis.

The results allow us to describe participants identity according to the dimensions postulated for the definition of a healthy learner identity and to make contributions on the nature of educational cooperative activities from the perception of learners. We discuss these results from the perspective of a conception of identity in terms of social and dynamic processes within a framework of understanding of multiple identities that come together in specific activities.

C11. Learning to Be Teachers: Developing Identities to Becoming Teachers

(Μαθαίνοντας να Είσαι Δάσκαλος: Αναπτύσσοντας Ταυτότητες για να Γίνεις Δάσκαλος)

Mercedes Cubero, Email: cubero@us.es

Andrés Santamaría, Email: asantamaria@us.es

Samuel Arias, Email: samuel@us.es

M^a del Mar Prados, Email: marprados@us.es

Laboratorio de Actividad Humana, Universidad de Sevilla, Spain

The study of the ideas that future teachers have on what type of professional practice should better develop let us understand the process of teaching and learning from their original conceptions (Flores & Day, 2006). Crucial information

when it seems that the social image and professional status of teachers has suffered the effects of a global crisis. In the study of teacher identity we use a notion of identity as a continuous and dynamic process that involves the construction of new meanings and re-interpretations of their own values and experiences, which are influenced by personal, social and cultural-institutional aspects (Akkerman & Meijer, 2011). This perspective understands identity in terms of multiple and changing I-positions and voices. The work presented here is a part of a larger, qualitative and longitudinal research on the development of identity as teachers of 25 university students coming from the first and the third year of Educational Sciences studies. We have used an autobiographical semi-structured interview for collecting data. For this study data are referred to the questions: (a) What kind of teacher would you like to become? (b) What kind of teacher would you not like to become? The notion of I-positions and voices are proposed as analytical tools. Qualitative data are currently being analyzed and preliminary results show differences in between younger and more experienced students. These result as the whole project will be presented at the congress.

C12. Service-Learning in Higher Education as Identity Construction Practice

(Η Μαθησιακή Διαδικασία στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση ως Πρακτική Κατασκευής της Ταυτότητας)

Virginia Martínez-Lozano, Email: vmarloz@upo.es

Beatriz Macías-Gómez-Estern, Email: bmargom@upo.es

María Marco-Macarro, Email: mmarmac@upo.es

Rosa María Rodríguez-Izquierdo, Email: rmrodizq@upo.es

María Cabillas, Email: mcabillas@upo.es

Faculty of Social Sciences, Pablo de Olavide University, Sevilla, Spain

In this presentation we would like to address some theoretical and research potentialities that we consider worthfull to explore in a service-learning experience in higher education. Service learning is defined as an educational approach where students learn and mature through the active participation in community service experiences. These experiences must be formally organized and must look for the learning of different kinds of knowledge. Curricular knowledge is still a main goal, but social, personal, and civic learning is valued as basic contents that students must acquire at the same time. In this sense, the aim of this paper is to discuss about a service-learning experience on university students as a setting for identity construction. We use the concept of *real learning* (Simons, 2000; Meijers & Wardekker, 2003; Van Oers, 2007) as a process that involves more than cognitive transformations, concerning personal and identitarian aspects (Mitton-Kükner, Nelson & Desrochers, 2010); McMillan, 2011; Wortham, 2006). To analyze these processes we are running a qualitative study in two Spanish universities. In both of them, one class of students spends a semester in a learning-service experience in schools with gipsy population, located in marginal areas of the two cities. Field notes produced by students are being analyzed using Atlas.ti 6.2 software. Aspects related to conceptual, professional and personal learning are trying to be identified. Special attention is placed on those indicators that show any identity transformation, as values, personal knowledge, or some conceptualization of the “cultural other”. Results underline the important role of emotions and personal aspects during the learning process that occur in this kind of learning methodologies.

C13. Learning as Aesthetic Experience: The Role of Multimodality in Higher Education

(Η Μάθηση ως Αισθητική Εμπειρία: Ο Ρόλος της Πολυτροπικότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση)

Juan-Daniel Ramirez, Email: jdramgar@upo.es

Faculty of Social Sciences, Pablo de Olavide University, Sevilla, Spain

In the present moment of the web 2.0 it is not possible to separate social networks and Multimodality (Kress, 2005; Kress & van Leeuwen, 2008). Through the combination of texts, images, etc., each member of a social network can make his/her self-presentation and interact with other members. Multimodality is the way to create new forms of literacy and meaning-making (Davies 2007). Multimodal literacy (Lauer, 2009; The New London Group, 1996) could be the new semiotic competence to be implement in Higher Education. Under the focus of the aesthetic theory of John Dewey (1934/1980), the creation of multimodal texts represents the way to embody aesthetic experience in learning situations. A student of Social Sciences, who observe a demonstration of unemployment people and makes pictures using his/her *smartphone* thinking in his/her paper, is incorporating aesthetic values. It could happen the same during the text writing, and at the moment that he or she perceives the final version of the essay. For Dewey, aesthetic experience is involved in the double process of doing and perceiving within the course of the whole activity.

A group of professors of several fields of Social Sciences from Pablo de Olavide University (Seville, Spain) have developed practical experiences where students must create small texts combining images and writing, starting from their own observations (Ramírez & Hernández-León, 2010). Events recorded in their *smartphones* promoted motives to think and write about their life-world, about their identities. Images and texts became topics of interest that, at the same time, embodied a sensible and aesthetic form of experience. Inspired in their pictures students created texts that combined their personal experiences with decontextualized knowledge close related to the social sciences.

C14-18. SESSION I:
EDUCATION, SELF, VOICE AND DIALOGUE IN TIMES OF CRISIS
(ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΑΥΤΟΣ, ΦΩΝΗ ΚΑΙ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ)
CHAIR: YIFAT BEN-DAVID KOLLIKANT

C14. Crisis in Indian Education: A Dialogic Response

(Η Κρίση στην Ινδική Εκπαίδευση: Μια Διαλογική Απάντηση)

Tara Ratnam, Email: tararatnam@gmail.com

Independent Teacher Educator and ELT consultant, India

In India, equity in education is a central concern within the striving for social justice since our independence in 1947. Schools now include vast sections of students who were once excluded from education for historic reasons. However, the task of providing these learners an inclusive educational experience remains an unmet challenge spurring the issue to a crisis in education. The standard homogenized teaching in schools, with views of teaching as transmission of knowledge, fails to engage the diverse subjectivities of the culturally diverse students resulting in a waste of their talent. In my paper, I argue that education needs to move away from the current monologic practices to a more dialogic conception of learning where engaging students' intentional states, their goals, values, beliefs and commitment will help transform educational activities into its "subjective product". I elucidate this point drawing on my practice of dialogic pedagogy in my educational context in India. My work is framed by Michael Bakhtin's notion of dialogism. Dialogism, according to Bakhtin, is the intersecting of voices in order to adopt an authorial position of one's own. This allows me to conceptualize students as agentic subjects of their learning through their creative contributions to joint activities in class. My experience shows that dialogic learning enables students to link the cultural past with the present to provide an orientation to their future. In conclusion, I discuss more generally the implication of this alternative perspective for stemming the current global economic and sociocultural crisis fomented by the market society.

C15. Beyond Appropriation/Mastery: The Necessity of a Dialogical Framework in Multi-agent, Multi-narrative Educational Environments

(Πέρα από την Οικειοποίηση/Δεξιοτεχνία: Η Αναγκαιότητα Ενός Διαλογικού Πλαισίου στα Πολυ-επενεργειακά, Πολυ-Αφηγηματικά Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα)

Yifat Ben-David Kolikant, Email: yifat.kolikant@mail.huji.ac.il

Sarah Pollack, Email: Sara.pollack@mail.huji.ac.il

The School of Education, Hebrew University of Jerusalem, Israel

We claim that Wertsch's (1998) socio-cultural framework—the dimensions of mastery and appropriation/resistance—has a limited explanatory power in situations of collaborative learning of students from different ethnic groups and multiple narratives. We demonstrate this with the "Doing History Together" project, where 52 Israeli Jewish and 52 Arab high-school students collaboratively e-investigated a historical event related to the Israeli-Palestinian conflict. Putting it in Wertsch's terminology, we required agents with conflicting viewpoints to use the same cultural tools (the Israeli and Palestinian narratives) to write together joint accounts. We analyzed the essays that students had produced first in ethnically-homogenous pairs and then in bi-ethnic foursomes, using thematic and discourse analyses. We found that the pair essays could be characterized as appropriation/resistance of the in/out-group narratives. The foursomes' essays reflected new meaning and more tolerance or legitimacy towards the existence of Others' perspectives, and contained less moral judgment and more historical empathy toward the historical agents. However, they did not contradict either of the in-group historical narratives. Namely, they did not reflect students' appropriation of the Other's narrative. They perhaps reflect what Kelman (2010) termed "settlement", to describe situations when two readers view a text differently, which enables both to accept the text. This interaction is beyond appropriation/mastery. It aligns with Bakhtin (1981) notions of polyphony, when an agent's use of a narrative is based on a dialogical relationship with it, without necessarily appropriating it. Such an observation can be useful to determine successful student learning in collaborative contexts amidst multiple narratives.

C16. Embracing Cultural Diversity: Internally Persuasive Discourse as an Educational Goal

(Αγκαλιάζοντας την Πολιτισμική Ποικιλομορφία: Ο Λόγος Εσωτερικής Πειθού ως Εκπαιδευτικός Στόχος)

Sarah Pollack, Email: yifat.kolikant@mail.huji.ac.il

Yifat Ben-David Kolikant, Email: Sara.pollack@mail.huji.ac.il

The School of Education, Hebrew University of Jerusalem, Israel

Dialogical skills and dispositions are important assets for tomorrow's citizens. Owing to trends in immigration, digitalization, and globalization, our lives involve frequent encounters with Others, those whose voices—including narratives, values, and culture—are different and often contradict ours. On the one hand, encounters with "different others" have learning potential, namely, the potential to broaden people's horizons and enrich their experiences; on the other hand, these encounters might increase threats to local cultures, pose conflicts, and cause one to entrench in the local and the familiar (Hermans & Dimaggio, 2007). We claim that school can and should aim at generating what Bakhtin (1981) termed internally persuasive discourse (IPD), namely to provoke, enable, and encourage students to constantly examine their voices, in light of what alternative other voices suggest. In such an environment students might learn to better argue, test their ontological truth, and

even transcend beyond it (Matusov, 2009). We present a CSCL activity developed within this premise, Interlaced Roots (IR), where students formed mixed-culture pairs and jointly investigated the narratives of both of their families, the similarities and differences between the narratives, as well as the circumstances that shaped them. A comparative, narrative analysis of the texts 12 students produced within this context (essays, drafts, reflections, comments to their peers) revealed that learning was student-centered and asymmetric, because each participant broadened *his or her* truth, by taking into account the alternatives offered by the Other, what thereby brought about a sense of empowerment.

C17. Constructing the Self at the Spanish-Moroccan Border: Two Case Studies from both Sides

(Κατασκευάζοντας τον Εαυτό στο Ισπανικό-Μαροκινικό Σύνορο: Δύο Μελέτες Περίπτωσης και από τις Δύο Πλευρές)

Alicia Español, Email: aespanol@us.es,

Mercedes Cubero, Manuel de la Mata & Andrés Santamaría

LAH Research group, Department of Experimental Psychology, University of Seville, Spain

The aim of this work is to analyze the process of self construction of two women living close to the borderline between Spain and Morocco, near Fnideq and Ceuta. More specifically, we are interested in how their experience of crossing the border and participating in both scenarios may have impacted their lives and their perception of the border and themselves. With this purpose, we have conducted a double case-study. The participants were two bilingual women, with Moroccan origins. Both have been brought up/raised/grown up/ near the borderline. The selection of the participants was based on a previous study. In these study we identified different groups of people living near the border and described their activities in relation to it. An autobiographical semi-structured interview was used. This interview enquires into different aspects of the border experience and the construction of self in these scenarios and, more specifically, the personal meaning-making of this experience. The interviews were conducted in Spanish, transcribed and then analyzed by using a category system based on the concepts of Self-positions and voices. The notion of Self-positions let us examine the way Self acts in the world, involving the significant others. The notion of voice, in turn, accounts for the others' perspectives and points of view (people, groups, institutions, etc.) and explains and justifies (articulate) those positions. The integrated use of these two notions allows us to account for/identify the institutional and cultural influences on people's narratives (macro-level), produced here-and-now (micro-level).

C18. Social Networking as a Space to Promote Educational Change in Times of Crisis

(Η Κοινωνική Δικτύωση ως Τόπος για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Αλλαγής σε Περιόδους Κρίσης)

Fernando Rezende da Cunha Junior, Email: fernandorcjr@yahoo.com.br

Vrije Universiteit Amsterdam - Faculty of Movement and Behavioural Sciences, Department of Research and Theory in Education

Monica Ferreira Lemos, Email: monica.lemos@helsinki.fi

University of Helsinki - Institute of Behavioural Sciences, Centre for Research on Activity, Development and Learning

Social Networking Sites have played an important role for demonstrations and other social movements. In 2015 the State Secretariat of Education of São Paulo, Brazil, proposed a reorganization of its public educational system, which would close 94 secondary education schools and increase the number of students up to 90 per classroom. Besides, students would need to go to school further to their homes and teachers would be reallocated. In this study we aim at analysing how the social movement named "Ocupa Escola" (Occupy School) was organized and spread, and what achievements were generated from such movement. Ocupa Escola was a movement organized by students to prevent the government to close schools. In order to do so, students started living at their schools. From a cultural-historical theoretical perspective we discuss the concept of collaborative agency, in which a creative encounter can be analysed considering the formation of motives and the commitment to an activity. For doing so, the posts on Facebook from the "Ocupa Escola" movement page, during and after the demonstrations are used as data. The posts were analysed based on socio-discursive and multimodal aspects. Our findings suggest that the creative encounters provided the chance of moving beyond stopping the school reorganization proposed by the government, building up students and teacher's own organization, leading to the reorganization of the school routine.

C19-23. SYMPOSIUM III:

**BETWEEN THE INDIVIDUAL AND THE COLLECTIVE, THE PAST AND THE FUTURE,
IMAGINATION AND REMEMBERING: STUDYING MEMORY IN TIMES OF UNCERTAINTY**

*(ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥ, ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ,
ΤΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΜΝΗΣΗΣ: ΜΕΛΕΤΩΝΤΑΣ ΤΗ ΜΝΗΜΗ ΣΕ ΚΑΙΡΟΥΣ
ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ)*

ORGANIZER AND DISCUSSANT: IGNACIO BRESKO

In *After the Archive: Remapping Memory*, Jens Brockmeier (2010) talks about the so-called memory crisis, referring to the changes in the understanding of this field that occurred since the early 1990s. Traditionally conceived in Psychology as a faculty aimed at reproducing previously recorded and stored stimuli, memory has become an increasingly attractive topic for different disciplines, resulting in what has been described as a memory boom. This has resulted in the adoption of a more transdisciplinary approach on this topic, thus bringing about new elements and dimensions to its study. Psychology has not gone unscathed by these changes. As a result, different approaches –ecological, social, narrative, cultural, etc.– have challenged the traditional storage metaphor, thus leading to a more dynamic and reconstructive notion of memory, in line with

Frederic Bartlett's seminal work on this field. But, what have we gained from this memory crisis? To what extent is memory a useful topic in an increasingly complex and changing world? Which insights, for instance, can we get in order to better understand how selfhood is constructed in different cultures? What role does memory play in collective conflicts and which forms can it take? To what extent is memory the battleground in where different future projects compete? Is memory linked to imagination? In which terms can memory become an artefact for mobilizing people towards certain imagined futures? What happens in times of crisis? How future uncertainty affects the way people imagine and reconstruct the past? These are some questions we aim to address in the five presentations of this symposium. In so doing different dimensions of memory will be brought up for discussion: autobiographical and collective memory, the connections between past, present and future, the mediational role of cultural artefacts (such as narratives, monuments, street art and symbols) in the reconstruction of the past, or the blurred boundary between imagination and memory.

C19. Self in Memories and the Narrative Self: Theoretical and Methodological Issues

(Ο Εαυτός στις Μνήμες και στον Αφηγηματικό Εαυτό: Θεωρητικά και Μεθοδολογικά Ζητήματα)

Manuel L. de la Mata Benítez, Email: mluis@us.es
Andrés Santamaría Santigosa, Email: asantamaria@us.es
Mercedes Cubero Pérez, Email: cubero@us.es
Universidad de Sevilla, Spain
Radka Antalíková, Email: radonka@hum.aau.dk
Aalborg University, Denmark
Samuel Arias Sánchez, Email: sarias@us.es
Universidad de Sevilla, Spain

Autobiographical memory (AM) is inextricably linked to self. This link is mediated by narrative, conceived as a semiotic tool that is appropriated by individuals in socio-cultural and historical settings. In this paper we present our theoretical-methodological approach to the study of the relationship AM and self in culture. This approach has been applied in the following research lines:

- Studies about the relationship between culture, AM and self-construal. These studies have focused on cross-cultural comparisons between participants from different countries and generations, applying a methodological approach and categories characteristic of AM research.
- The narrative construction of self in culture. Within this research line, we include two different sets of studies:
- Studies about self in memory in socio-cultural settings. For these studies, a new approach to content analysis of AM is proposed. The approach is grounded in Kagitcibasi's model of autonomy and relatedness and Bruner's double landscape of action and consciousness. The analysis is based on a four-step coding system, which divides the memories into separate units and categorizes different dimensions of the self in the memories.
- Studies about narrative self. They have focused on two main topics: the processes of self (re)construction of people *vis-à-vis* excluding social discourses and the narrative construction of professional selves. These studies have adopted a qualitative methodological approach. The analytical categories applied include indicators of selfhood (Bruner, 1997) and the analysis of self-positions and voices.

To conclude, we will propose some general reflections about how to study memory and self-construction in socio-cultural settings.

C20. Remembering as an Imaginative Reconstructive: A Constructive History of the Concept

(Η Ανάμνηση ως μια Φανταστική Ανακατασκευή: Μια Εποικοδομητική Ιστορία της Έννοιας)

Brady Wagoner, Email: wagoner@hum.aau.dk
Aalborg University, Denmark

The claim that memory is constructive or reconstructive is no longer controversial in psychology. In the last decades this has generally been taken to mean that memories are typically inaccurate or distorted. However, we can find another notion of construction as future-oriented and adaptive characteristic of memory—recently, Daniel Schacter (2012) has felt the need to speak of “adaptive constructive memory” to highlight this meaning. In the *locus classicus* of the constructive memory idea—Frederic Bartlett's (1932) *Remembering*—we actually find the latter meaning of the term. Bartlett defined remembering as an “imaginative reconstruction” that aids us in mastering and enjoying the world. Thus, he explicitly blurred the boundary between imagination and memory. This paper aims to describe Bartlett's approach and trace how the meaning of constructive changed to be synonymous with memory distortion through successive replications of Bartlett's famous experiments and also how the issue of imagination was lost in this history.

C21. How the Future Weighs on the Past: Studying the Uses of the Past in Relation to Different Imagined Futures

(Πώς το Μέλλον Βαραίνει τον Παρελθόντος: Μελετώντας τις Χρήσεις του Παρελθόντος σε Σχέση με Διάφορα Φανταστικά Μέλλοντα)

Ignacio Brescó de Luna, Email: Ignacio@hum.aau.dk
Aalborg University, Denmark

One key assumption of Cultural Psychology is that we are goal oriented beings and, as such, we use different mediational tools to interpret the world and guide our actions in it, thus reducing future uncertainty. Remembering can be understood

along these lines. Drawing on Bartlett's theoretical tradition, it can be argued that we are constantly reconstructing the past and endowing it with meaning so as to make it relevant for our current situation and future goals. This reconstruction of the past typically takes a narrative form, through which the past can be meaningfully linked with the present and the future, thus generating some kind of directionally and guidance for action.

This paper sets out to explore this directionality by looking at the ways in which the past is narratively reconstructed in relation to different imagined futures and how this mediates the way we interpret and orientate our actions in the present. To this end, a linear sense of time –where the past weighs on the present, thus constraining the future– will be complemented with a more bi-directional conception, where the future –be it imagined as an utopia, an extended or improved present, a threat, etc.– mediates in turn the way the past is used and reconstructed vis-à-vis the current situation. This approach will be discussed against the backdrop of the current economic crisis, a period in which uncertainty about the future hinders the possibility of drawing lessons from the past in order to guide our actions in the present.

C22. Cairo in Transformation: Collective Memory, Urban Space, and Street Art

(Το Κάϊρο σε Μεταμόρφωση: Συλλογική Μνήμη, Αστικός Χώρος και Τέχνη του Δρόμου)

Sarah Awad, Email: awads@hum.aau.dk

Aalborg University, Denmark

This presentation looks at the influence of symbols in city space on collective memory. Our urban environment is filled with symbols in the form of images, text, and structures that embody meanings of representations, inclusion/exclusion, and power. Once those symbols are introduced into the city space they take a life span of their own in a continuous process of reproduction and reconstruction by different social actors.

In the context of the 2011 Egyptian revolution and city space, I will examine the efforts of activists and graffiti artists to preserve the memory of the revolution through graffiti murals, wall tagging, and the renaming of certain streets and stations. On the other hand, the authorities' efforts to erase those signs and replace them with new icons and monuments representing their alternative narrative of recent history. Building on Bartlett's concept of reconstructive remembering and serial reproductions, I will follow the transformation of Cairo city space and discuss how it has been transformed deliberately using symbols to regulate a community's memory.

C23. Nature Unveiling Herself before Science

(Η Φύση Αποκαλύπτει τον Εαυτό της πριν την Επιστήμη)

Luca Tateo, Email: luca@hum.aau.dk

Aalborg University, Denmark

How it is possible that human beings are ready to act in the name of ideals or values, and they can kill or die for a flag, a wood image, or an abstract concept like "freedom"? How they can act in the name of an abstract entity as the "fatherland" or a not-yet-existing one, as in utopias? I will try to discuss the imaginative processes at stake in treating a concrete thing as an abstract concept and in giving a "body" to an abstract concept. Allegory is for instance associated with nationalistic or moral images. The blindfolded, scales-and-sword figure of Justice, the Uncle Sam or the bare-bosom Marianne as allegory of French Republic embodies abstract concepts allowing the establishment of an affective relationship. On the other hand, the concrete experiences lead to the elaboration of abstract and general concepts, like the fear of thunder that becomes the stem for the elaboration of the concept of divinity. I will argue that imaginative process, through a bi-directional movement of reification and abstraction, as in the case of the rhetorical devices like metonymy and allegory, can create regulatory processes that promote/inhibit some individual and collective conducts.

C24-27. SYMPOSIUM IV:

STUDYING STUPIDITY: A THEATRE PRODUCTION ABOUT GREED

(ΜΕΛΕΤΩΝΤΑΣ ΤΗ ΒΛΑΚΕΙΑ: ΜΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΠΛΗΣΤΙΑ)

ORGANIZER AND DISCUSSANT: ALBERTO ROSA, Universidad Autónoma de Madrid, Spain

It is a truism to say that human life and theatre mirror each other. Human behaviour always has a dramaturgical component, while theatre aims at feigning plausible human actions. This makes the psychological study of theatre an interesting ground for the methodological exercise of reflexivity.

This symposium is devoted to the examination and discussion of the development of a theatre production carried out by a professional theatre company throughout the season 2015-6. The play, entitled *Stupidity*, belongs to a heptalogy inspired by Hieronymus Bosch's *Table of the Seven Capital Sins* and was written by the Argentinian author Rafael Spregelburd following the 2001 Argentinean Crisis.

The productions of a stage play is the product of an interpretation of a literary text that ends up in the construction of a new text (the spectacle) which when performed on the scenery gathers together different kind of semiotic systems (language, emotional expression, gestures, postures, movements). The deep structure of the literary text is analysed by applying a methodology adapted from Propp (1970), Greimas (1966, 1973), Souriau (1950) and Ubersfeld (1977) that results in a model of the function of each character and *actant* within the plot.

Rehearsals were videotaped, observed and analyzed in order to study the negotiation processes involved in the constitution of the semiotic objects included in the final performance. This process of negotiation amongst the members of the theatre company involves descriptions of the dramatic situation, the shaping of dramatic scenes and the psychological character of the *dramatis personae*, their motor interactions and dramatic dialogues, the shaping of their body postures, prosody, gestures and emotional expressions and the mediation of material objects; all of that with the explicit aim of producing an effect on the audience. The moral sense attributed to the play shows in scenes where greed, ambition, money, corruption and human stupidity interplay with innocence and suffering.

C24. From the Author's Text to the Spectacle-Text: An Analysis of the Deep Structure of the Characters' Interplay within the Scene

(Από το Κείμενο του Συγγραφέα στο Θέαμα-Κείμενο: Μια Ανάλυση της Βαθιάς Δομής της Αλληλεπίδρασης των Χαρακτήρων στη Σκηνή)

Marcela Lonchuk

University of Buenos Aires, Argentina

Alberto Rosa, Email: alberto.rosa@uam.es

Universidad Autónoma de Madrid, Spain

This paper aims at analyzing the deep structure of role of two characters included within *The Stupidity*, a theatre play by Rafael Spregelburd. We used a methodology adapted from contributions by Propp (1970), Greimas (1966, 1973), Souriau (1950) and Ubersfeld (1977) that allows us to model the function of each character and *actant* by looking for the hidden structure of the agency of the actions included in the plot. The distinction between micro-sequences, macro-sequences and supra-sequences makes possible to account for the development of the characters and their dramatic function throughout the unfolding of the plot of the play. This model is instrumental for structuring the analysis of the observations of the actual performance of actors on the stage.

C25. Setting Up Scenes: The Social Constitution of Semiotic Objects

(Πυθμίζοντας τις Σκηνές: Η Κοινωνική Θέσμιση των Σημειωτικών Αντικειμένων)

Alonso Domínguez, Email: alonso.dominguez@estudiante.uam.es

Universidad Autónoma de Madrid, Spain

A theatrical scene is a multimodal performance constructed from the interpretation of a literary text. The director and the actors have to coordinate their actions when producing a performance within the scenery, so that an understandable and credible scene able to produce an aesthetic effect on the audience can be made to arise. This is achieved by a series of rehearsals in which a dynamical and recursive dialogical process among participants searches for an agreement on the moral of the story, the identity of the characters and the adequate postures and gestures that convey who these characters are. We aim to study this process observing the setting up of a scene from the first collective reading of the play up to final presentation of the production to the public. This is done through a qualitative analysis of video recordings of the rehearsals of the company and through a series of interviews with the director and the actors.

C26. Moral and Identity as Constructed Semiotic Objects in the Production of a Theatrical Performance

(Ηθική και Ταυτότητα ως Κατασκευασμένα Σημειωτικά Αντικείμενα στην Παραγωγή μιας Θεατρικής Παράστασης)

Candela Molina, Email: candela.molina@estudiante.uam.es

Universidad Autónoma de Madrid, Spain

The identity of characters and the moral of the story are among the final semiotic objects of a theatrical production. They are shaped throughout a dialogical process of *shared cognition*, involving the actors and the director, which acts as a collective meaning-maker. The dynamic constitution of objects requires an interpretation of the psychological attributes of the character, based not only on the literary text but also on the series of rehearsal of the performance that makes up and sharpens the dramatic text constituting the spectacle to be produced. This is done through a process of negotiation addressed to an absent audience that aims to sharpen the focus of the performed message structuring the dramatic scene to be produced. The identity of each character, the interactions among characters and the unfolding of the dramatic plot are taking into account to describe how the moral senses attributed to the text (about greed, ambition, money, corruption and human stupidity) are made to show in the final performance of the play.

C27. The Body as Sign: Actors Expressivity and Nonverbal Communication

(Το Σώμα ως Σημείο: Η Εκφραστικότητα των Ηθοποιών και η Μη Λεκτική Επικοινωνία)

José Antonio Pérez, Email: joseantonio.perezr@estudiante.uam.es

Universidad Autónoma de Madrid, Spain

The understanding of the meaning of a theater production is the result of a double process of interpretation: first, that of the director and the actors when producing the performance from the author's text; and, second, the understanding of the spectacle by the audience. The author's literary text provides the situations and the scripts, but it is through the actors' body movements, postures, speech and prosody that the performance gets to produce a credible and understandable spectacle. This requires the actors to put into practice a set of skills that produce signs able to be understood by the audience, so that

meanings can be attributed to the represented characters and situations. Analysis of video recordings of rehearsals, and interviews with actors and the director, are the empirical basis of a descriptive study of how syntactic, semantic and pragmatics dimensions of nonverbal communication are put into practice and refined throughout the rehearsals.

C28-31. SESSION II:
THE MULTIPLE FACETS OF THE CRISIS
(ΟΙ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ)
CHAIR: ANASTASIOS MATSOPOULOS

C28. Perceptual Psychoeducation and Professional Transition: What Are the Ways to Rebounding from the Unexpected?

(Αντιληπτική Ψυχοεκπαίδευση και Επαγγελματική Μετάβαση: Ποιοι Είναι οι Τρόποι για να Ανακάμψουμε από το Απροσδόκητο;)

Hélène Marchand, Email: helenemarchand8@gmail.com

Researcher at Centre for Study and Research Applied in Perceptual Psychopedagogy Connected at the University Fernando Pessoa, Portugal

Given the current context of the working world, transition situations get more frequent for the individuals, highlighting the relevance of reflecting on support modalities in such insecure context (Patton & McMahon, 2002). Perceptual psychoeducation is an innovative practice based on developing the bodily relationship to the self (Bois, 2007). Such felt-sense to the body seems to found the anchorage of new identity resources and a transformation of the representations, contributing to building new capacities for action and ways of being (Bois, 2007). We decided to study people's ways of facing a situation of job loss, with regards to the way they involved their bodies and perceptive resources to rebounding. The research was conducted from a researcher-practitioner perspective, on 11 unemployed persons who had experienced a layoff. We used a 2-month-support process made of 3 individual and 5 collective sessions of perceptual psychoeducation. Data were collected using semi-structured individual interviews, questioning benefits of the support process and transformative dynamics observed in the ways of managing unemployment situations. Data were analyzed using a case by case phenomenological method and a transversal hermeneutic approach. Results illustrate the procedural arrangements whereby participants could rebound from layoff by developing a more conscious and assumed relationship to their interiority, which led to a gain in confidence, action and creative capacity. This research opens new perspectives for supportive relationship in the field of social intervention, aimed at restoring the individual's subjectivity and intentionality to best meet the different challenges faced in times of crisis.

C29. RE.CRI.RE: Between the Representation of the Crisis and the Crisis of the Representation: Economic Crisis, Education and Children's Rights in Greece

(Μεταξύ της Αντιπροσωπείας της Κρίσης και η Κρίση της Αντιπροσωπείας: Οικονομική Κρίση, Εκπαίδευση και τα Δικαιώματα των Παιδιών στην Ελλάδα)

Anastassios Matsopoulos, Email: matsopoulos@gmail.com
Department of Preschool Education, University of Crete, Greece

Polivios Psinas, Email: poliviosfp@yahoo.gr
University of Crete, Greece

Sergio Salvatore, Email: Sergio.salvatore65@icloud.com
University of Salerno & ISBEM, Italy

Viviana Fini, Email: vivianafini@gmail.com
University of Salerno & ISBEM, Italy

This paper aims to present a new Horizon 2020 European Project named RE.CRI.RE to the public in which the University of Crete participates as a partner and also create a network of stakeholders to promote the materialization of this project. The project aims to understand what kind of social identity change is going on within European societies, and from this analysis to gather suggestions in order to improve the efficiency of policies operating in/for the sake of a post-crisis scenario. For policy-making, the analysis of social identity is highly valuable because the social identity moderates the impact of policies. This is true especially in times of crisis. The RE.CRI.RE project aims: a. to verify whether the symbolic universes grounding the social identity has undergone a major change within European societies, as a consequence of the socio-economic crisis and b. to draw strategic and methodological implications for policy-making from changes documented in symbolic universes. The University of Crete is participating in this project along with 15 other European universities and agencies and will focus on a case study on quality assessment in schools and teacher evaluation and how this policy was designed and implemented in the Greek schools during economic crisis. Qualitative and some quantitative data will be collected from Greece and another European country to be identified and comparisons will be drawn between the two case studies on teacher evaluation and quality assessment in schools. Conclusions will also be drawn to ascertain whether teacher evaluation policy has taken into account the characteristics of the symbolic universes (perceptions, meanings and emotions) of the main stakeholders (teachers, administrators, parents) and if the symbolic dynamics were taken into consideration while designing and implementing educational policies.

C30. Social Networking Sites: Their Use in Cyprus between 2011-2015

(Κοινωνικοί Δικτυακοί Τόποι: Η Χρήση τους στην Κύπρο μεταξύ 2011-2015)

Dr Aristoniki Theodosiou-Tryfonidou, Email: aristonikit@yahoo.gr

Developmental psychologist, Cyprus

Thekla Petridou, Email: theklapetridou@yahoo.gr

Clinical psychologist, Cyprus

Between 2011-2015 Cyprus signed a memorandum of agreement – officially entering the financial recession – it underwent deposits “haircut”, the two major financial institutions of the country went bankrupt and most Cypriots were left unemployed. We claim that a financial recession is not only financial. It is also a social recession. This research is based on Vygotsky’s Socio-Cultural thinking. Vygotsky (1997) primarily aimed at coming up with an innovative way that would enable him to have a closer look at both educational and social issues and at the same time find the way to solve them. The aim of the specific research deals with how Cypriots coped with the recession and its multiple losses through the use of social networking sites. A case study has been developed. It mainly focuses on the psychological demands of the Cypriots, as well as which videos of psychological character they chose to watch, their comments in Social Networking Sites, their private electronic mail and their overall behaviour in Social Networking Sites. There were 300 participants. Data were collected from a larger scale online study (Theodosiou and Petridou, 2015). The result has been the assessment of psychological consequences/results of the economic crisis, in social media users, in Cyprus. Economic crisis seems to have contributed to the rise of certain psychological complaints or what could be defined as disorders. We have researched aiming to find out what type of psychological disorders people mostly asked information/help about. As a result, we concluded to these three categories: (1) Stress related Disorders, especially panic attack Disorder, (2) Relational problems, marital, love relationships, (3) Affection disorders, depression. Since 2011, the year that economic crisis began in Cyprus, we have been using the social media, as psychologists to deliver to the users information about psychological disorders and relationship issues. We have achieved this through posting articles and videos immediately related to these issues. We have simultaneously formed a quantitative analysis of the psychological issues/themes that people asked information about and reached to the articles or videos and a qualitative analysis of the way they felt that our social media approach helped them. These can be summarized as the results of qualitative analysis: (1) You have access to information to understand what is happening to you, (2) You learn where you can find help, that is from a psychologist, a psychiatrist, either in the public sector or private sector, (3) You feel better when you realize that other people suffer from similar symptoms. Alleviation of social stigma, (4) Contacting a mental health professional who gives you information makes you feel better/fear less. The social media has also had a positive impact on their users in the 2011-today period. Contacting a psychologist through the social media can be helpful, but it cannot substitute psychotherapy. The use of social media by psychologists enables people to view more positively the possibility of asking for professional help for their problems from a professional such as a psychologist.

C31. The Economic Crisis and the Fascist Ideology from the Perspective of Consciousness

(Η Οικονομική Κρίση και η Φασιστική Ιδεολογία από την Προοπτική της Συνείδησης)

Giannis Ninos, Email: giannis_ninos@hotmail.com

Technical University of Crete, Greece

Dimitris Koulos, Email: dkoulos@gmail.com

Technical University of Crete, Greece

This presentation is an attempt to describe the fundamental process of the emergence of the fascist ideology in the era of economic crisis. Fascist ideology is a political ideology and, as every political ideology, it is a product of the ethic form of consciousness. In our approach we will investigate the specific connection of the forms of social consciousness (Ethic, Aesthetic, Philosophy) within the fascist ideology and the way this connection reveals itself when specific social circumstances exist. In this context, we will also exam fascism as a form of national consciousness. We will support that one of the fundamental ideas of fascism is the concept of nation. The concept of nation is understood as an imaginary hyper-class community of private owners. The fact that people, especially in the era of the economic crisis when their social and economic status is in danger and their future is uncertain, are turning to the nation, as the only possible and authentic collectivity, is something that stems mainly through the everyday empirical character, consciousness of certain section of petty bourgeois strata and by certain section of workers that lack class consciousness. From the perspective of this type of consciousness, the nation is considered as an entity which lies outside the history process, and based on this, in the context of fascism, this anti-historicism manifests itself as naturalization of the nation. This is the groundwork of the foundation of concepts such as genetic unity, common blood, race, and generally the reduction of social relationships to physical relationships. Exactly in this context, the content of fascist communalism, appears as solidarity between different classes under the fictitious identity of race. This means that the class hierarchy and inequality is something physical and something that we must maintain. Our approach is based on the heritage of Soviet Psychology and specifically: on L. Vygotsky’s cultural-historical approach of the subject, on A.N. Leontiev’s theory of activity and on V.A. Vazulin’s study on consciousness in his book “Logic of History”, where he creatively used all the scientific results of the Soviet Psychology.

C32. PLENARY SESSION III (ROOM A)
SOCIAL DISCOURSES ABOUT GENDER AND NARRATIVES OF RESISTANCE: AN ANALYSIS OF SELF-(RE)CONSTRUCTION IN WOMEN

(ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ: ΜΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΥ ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ)

MANUEL L. DE LA MATA BENITEZ

Universidad de Sevilla, Spain

CHAIR: ANNA CHRONAKI

We conceive the self as a narrative construction in socio-cultural context, in which (autobiographical) memory plays a central role. Both self and memory involve individual's appropriation of narratives and discourses that are characteristic of the social, cultural and historical context they live in. Among cultural discourses and narratives, those concerned with gender are central. Individuals, women and men, appropriate those discourses in order to construct their selves. Appropriation, from a historical-cultural perspective does not mean a mere transposition of social discourses to the individual plane. Similarly to the conflict between different cultural discourses at the social plane, individuals' appropriation of these discourses involve complex (and, very often, conflicting) processes of construction and reconstruction, starting from the "menu of stories" (McAdams) provided by all cultures. From this theoretical framework, the presentation analyzes the processes of self (re)construction of two groups of women, lesbians and women after suffering gender violence, through the analysis of their life-stories. In these life-stories, the participants narrate a journey from an initial phase characterized by the assumption of dominant traditional social discourses about gender and sexuality, of lack of personal and social resources and support and of a predominance of negative emotions and evaluations, to another phase of rejection of traditional social discourses, agency and positive emotions and evaluations. The analysis of the life-stories also evidences the importance of critical reflection about their situation, the existence of social support and the appropriation by these women of alternative social discourses, a counter-word (Bakhtin). The results let us reflect about dynamics of resistance of people and groups against dominant social discourses that deprive of agency and assign them a subordinate role. In these dynamics, the appropriation of alternative voices and discourse and its articulation within self-narratives seems to be a critical to achieve personal and social agency.

C33-36. SESSION III:
THE SOCIAL CRISIS AND MENTAL HEALTH

(ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ)

CHAIR: PHILIA ISSARI

C33. Psychological Effects of the Greek Recession

(Οι Ψυχολογικές Επιδράσεις της Ελληνικής Ύφεσης)

Stefania Kalogeraki, Email: s.kalogeraki@gmail.com, kaloge@uoc.gr

Department of Sociology, University of Crete, Greece

The recent global financial crisis has threatened the prosperity and economic security of the Eurozone, with Greece being at the epicentre of the crisis and one of the member-states most severely affected. The country has experienced the most acute recession in its modern history with multifaceted negative impacts on peoples' lives and well-being. During recessionary times society's social fabric has grown more frayed generating a mixture of fear, anger, despair, anxiety and depression among Greek citizens. The present study using fresh data from the LiveWhat (Living with Hard Times) EU project explores Greeks' emotions about the crisis. The analysis indicates that demographic determinants, personal deprivation and deterioration of working conditions, pessimistic attitudes about the economic conditions in the country as well as lack of trust to institutions are, among others, the main triggers of negative emotions. On the contrary, feelings of belonging to the community and social cohesion may act as protective factors against crisis' negative emotions. Past research underlines that economic crises are times of high risk to the psychological well-being of the population and of the people affected and their families. The main findings of the study underline that the Greek case serves as an example of a society that is currently undergoing drastic economic, social and political alterations that might have a critical negative impact on individuals' psychological well-being.

C34. Facets of the Socio-economic Crisis on Mental Health: Comparative Data from Patients and Professionals at De-institutionalized Services

(Όψεις της Κοινωνικο-Οικονομικής Κρίσης στην Ψυχική Υγεία: Συγκριτικά Στοιχεία από Ασθενείς και Επαγγελματίες σε Αποϊδρυματοποιημένες Υπηρεσίες)

Vasiliki Yotsidi, Email: vickyotsidi@netscape.net

Athena Frangouli, Email: ekpsath@otenet.gr

Vasilis Chronopoulos, Email: vasilis.chronopoulos@hotmail.com

Valedini Bohtsou, Email: vbochtsou@gmail.com

Dina Kroupi, E-mail: dina_august@hotmail.com

Society of Social Psychiatry and Mental Health

Crisis, as a core element in psychosocial development (Erikson, 1963; Mahler et. al., 1973), is co-termed with instability and insecurity, but also with potential for growth and change. The prolonged socio-economic crisis in Greece has raised

several such challenges in the mental health system, both at an individual and a service level. The present study, which was undertaken at the community services of SSPMH, provides data from both patients and mental health professionals on the impact of the crisis and the interplay between individuals and organizations in dealing with it. Almost 120 patients and 170 professionals, from a wide range of services nationwide, completed a structured questionnaire about (a) the effects of the socio-economic crisis, (b) the protective factors against the risks from the crisis, and (c) the possibilities for integration of adverse experiences related to the crisis into the therapeutic milieu. Additionally, the professionals completed the General Health Questionnaire (GHQ). Data stem from two different periods: the initial phase of the socio-economic crisis (2008-2009) and data from the current year (2016). Results showed that the crisis raises anxieties and threats that destabilize mental health as well as continuity of services. The role of the relationship at various levels (i.e., therapists-patients, group level, agency level) evokes as the most important protective factor. Since the socio-economic crisis has been generalized, this study provides clues on the personal and organizational variables that need to be sustained and developed, so as to prevent inequality and promote empowerment in the mental health care system.

C35. Experiences and Practices of Mental Health Professionals in the Context of Socio-economic Crisis in Greece: Narratives from the Private Sector

(Εμπειρίες και Πρακτικές Ειδικών Ψυχικής Υγείας στο Πλαίσιο της Κοινωνικο-Οικονομικής Κρίσης: Αφηγήσεις Εργαζομένων στον Ιδιωτικό Τομέα)

Philia Issari, Email: issariph@psych.uoa.gr

Irini Pashalidi, Email: eirini_pasxa@hotmail.com

Antigoni Apostolopoulou, Email: anapo@otenet.gr

National and Kapodistrian University of Athens, Greece

During the past few years, the country's mental health field has been greatly influenced by the consequences of the socioeconomic crisis. The present qualitative study is part of larger project which aims to explore the experiences, work-related realities and practices of mental health professionals in the context of crisis in Greece. More specifically, this presentation adopts a socio-cultural perspective and focuses on the experiences and practices of mental health professionals who work in the private sector. Semi-structured interviews were conducted with seventeen psychologists/psychotherapists and psychiatrists. Thematic analysis was used and the participants' narratives highlighted important themes including: work engagement and meaning-making, changes in client's needs and requests, new challenges in the provision of services, sources of support and the role of the mental health professional under the new socioeconomic conditions. Private practice is discussed in view of changes in the social context.

C36. Neo-homeless Persons in the Metropolitan Athens Area: An Interpretative Phenomenological Analysis

(Νέο-άστεγοι στη Μητροπολιτική Περιοχή της Αθήνας: Μια Ερμηνευτική Φαινομενολογική Ανάλυση)

George Kesisoglou, Email: giorgoskess@gmail.com

National and Kapodistrian University of Athens,

Zoe Gouliami, Email: zoevouliami@gmail.com

National and Kapodistrian University of Athens,

Philia Issari, Email: issariph@psych.uoa.gr

National and Kapodistrian University of Athens

Financial crisis and austerity measures have impacted on housing exclusion and homelessness in Greece, a process which has led to the appearance of a "neo-homeless" generation of persons, different than the 'traditional' homeless-- broadly evident in the soup kitchens, the pavements and the shelters of the metropolitan areas. Even though there are recent studies regarding this group, there are few psychological studies that bring forth the actual "voices of the neo-homeless" people, investigating in-depth the consequences of the crisis on their health, psychosocial well-being and identity or shedding light to the coping mechanisms, the resilience and the potential for growth through experiences of adversity and exclusion. This paper draws on a graduate qualitative psychological research, which aimed to elicit the accounts and experiences of "neo-homeless" persons. Eight informants were contacted and interviewed while living in a shelter in the metropolitan Athens area. The semi-structured interviews' data were analysed through an Interpretative Phenomenological lens. In this paper we will present and critically discuss such findings as meaning-making in everyday life, coping strategies mobilized in order to maintain a sense of personal or social identity, people's sense of hope and resilience in the face of adversity and homelessness. Moreover, we aim to critically reflect on implications for counselling intervention regarding this vulnerable group.

C37-40. SESSION IV:

EDUCATING AND WORKING IN HARD TIMES

(Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΔΥΣΚΟΛΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ)

CHAIR: MARGARITA CESAR

C37. Educational Psychology of the Perception and Renewal of the Thought at Time of Crisis

(Εκπαιδευτική Ψυχολογία της Αντίληψης και Αναγένεση της Σκέψης στην Περίοδο κατά της Κρίσης)

Béatrice Aumônier, Email: beatrice.aumonier@gmail.com

CERAP/UFP, Porto, Portugal

This presentation will highlight how the time of crisis can be an opportunity for changing the social and educational paradigms that are being implemented in ways that allow humans to reconnect to nature and to the deep potentialities within

themselves. The concept of “crisis”, polysemous and paradoxical, means in Chinese danger and opportunity both. In Occident, the predominance of a technical and scientific thought often denies the sensibility and cuts humans of their interiority. The disjunction between the various fields of knowledge produces also a loss of sense. Many intellectuals consider the need for new paradigms including educational systems; thus, transdisciplinarity seeks to restore links between disciplines as recommended by Unesco in context of economic and cultural globalization. The Educational Psychology of the Perception, founded by Danis Bois director of the CERAP, associating phenomenological praxis and theory, aims to promote Learning and changing through the perception and body's mediation. It invites both to describe the contents of extra-daily experience emerging from a perceptive relationship to body subjectivity and to draw from the meaning. Thus, the framework of sensory introspection creates optimal conditions for training a global, sensitive and meaningful thought nourishing the discursive thought. This lived experience develops an internal tact, called by Maine de Biran “immediate internal apperception”, “sense of self” by Damasio. This ability to catch internal sensations carrying information and deep thought, called in French “Sensible”, in contrast to the English term meaning reasonable, can be however a global reasonable way of thinking and Learning.

C38. Empowering Poorly Literate Adult Students: A Way to Face Contemporary Crisis and Promote Social Justice
(Ενδυναμώνοντας τους Ελλιπώς Εγγράμματους Φοιτητές Ενήλικες: Ένας Τρόπος για να Αντιμετωπιστεί η Σύγχρονη Κρίση και να Αναπτυχθεί η Κοινωνική Δικαιοσύνη)

Conceição Courela, Email: conceicaocourela@gmail.com

Secondary School Teacher, Invited Professor at Universidade Aberta de Lisboa, Portugal

Margarida César, Email: mcesarwork1@gmail.com

Associated Researcher at the Centre for Research in Sociocultural Psychology, University of Neuchâtel, Switzerland; and Psychologist

Learning is situated and shaped by cultural diversity (Vygotsky, 1934/1962). Distributing power and using inter-empowerment mechanisms is important for adult students attending the evening schooling, participating in vulnerable cultures (Courela & César, 2014). They already experienced underachievement and school dropouts. Poorly literate adults are the most affected by contemporary crisis and phenomena like unemployment or negative social discrimination.

This work is from the *Interaction and Knowledge* (IK) project, whose main aims were to promote: (1) collaborative work in formal educational settings; and (2) an inclusive and intercultural education. We assumed an interpretive paradigm and developed an action-research project (alternative curriculum based on collaborative project work, 7th-9th grades, 1 class), followed by a 10-years-follow-up. The participants were these students, teachers, and significant others from the educational and social communities. We focus on Ernesto. Data collecting instruments included observation, interviews, informal conversations, questionnaires, students' protocols, tasks inspired in projective techniques and an instrument to evaluate students' abilities and competencies. Data treatment was based in a narrative content analysis (Clandinin & Connelly, 1998).

Results illuminate that collaborative project work facilitated the emergence of a learning community (Lave & Wenger, 1991). The alternative curriculum promoted Ernesto's educational and social inclusion, and the development of abilities and competences, enabling him to improve his life trajectory of participation (César, 2013). When he experienced unemployment (Portuguese economical crisis), he applied for a job abroad. His life trajectory of participation illustrates empowerment, expressing his voice(s) and the transition from peripheral participation (school and society) to a legitimate participation, overcoming barriers.

C39. “From Bankers to Teachers”: The Timeless Story of University Teacher Training Institutions in the UK

(«Από τους Τραπεζίτες στους Εκπαιδευτικούς»: Η Διαχρονική Ιστορία των Θεσμών Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης/Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών στο Ηνωμένο Βασίλειο)

Vasiliki Tzibazi, Email: vasiliki.tzibazi@winchester.ac.uk

Faculty of Education, Health and Social Care, The University of Winchester, England

In 2009, within the first year of the economic recession in the UK governmental voices were heard urging professionals from the banking, legal and management sector who lost their jobs to pursue a fast-track route to becoming teachers. At the time, the initiative was criticized by teacher unions and university teaching training institutions (ITT). Nonetheless, over the following years, the phenomenon known as “from bankers to teachers” found fertile grounding through a series of reforms in Higher education and in particular in Teacher Training Institutions. There has been a shift from university education to “school-led courses”, which allow graduates to ‘train’ as teachers while ‘earning a salary’. The role of university education departments has been significantly curtailed and undermined. Currently, the government is forming expert groups to develop a new “teacher-training course framework” that will improve the quality of education in the university ITT departments which are also under pressure to prove that they offer value for money. Of course, one would expect that such shifts pose a series of questions about perceptions of pedagogy and teaching, the relationship between HE and governmental agencies, the nature of university knowledge that is valued, the processes of forming and inspecting ITT curricula while the questions could extend to problematize the role of schooling and what it means one to become an educator. This paper aims to highlight these tensions and argue that they have always been present but mysteriously not explicitly addressed within a level of decision-making.

C40. A Cultural Historical Activity Theory Investigation of Youth Workers' Informal Learning in the Republic of Korea

(Μια Πολιτισμική-Ιστορική και της Δραστηριότητας Θεωρία για τη Διερεύνηση της Άτυπης Μάθησης των Εργαζομένων Νέων στη Δημοκρατία της Κορέας)

K. P. Joo, Email: kpfight@yedugrad.knou.ac.kr
Korea National Open University

This study aims to illuminate diverse aspects of informal education in the Korean youth work setting, employing Cultural Historical Activity Theory (CHAT). The study begins by overviewing job characteristics of youth work in the social and cultural context of the Republic of Korea. It subsequently delves into emerging domains and traits of youth workers' informal learning in their workplaces. Fifteen youth workers, who have less than two-year work experiences in the field, were selected through a purposeful sampling and requested to participate in the research. The researcher visited each participant's workplace(s) to conduct participatory observations and carried out a series of semi-structured in-depth interviews with the youth workers to explore how they had developed their understandings of professional identity. CHAT, as both theoretical and methodological framework, was drawn upon to uncover cultural and historical components and constructs embedded in the youth workers' professional activities. The expansive cycle of the youth workers' activity on the job explicates how their informal learning occurred and evolved in light of cultural historical psychology. The research results include dynamic processes and outcomes of the novice youth workers' informal learning which are the outcomes of their engagement in reflective practices such as working with young people, dealing with just issues, and consolidating social solidarity and cohesion. This study implies that the profession of youth work should be oriented toward enhancing social justice by working with and for young people.

C41-44. SESSION V:

RETHINKING L. VYGOTSKY'S LEGACY

(ΕΠΙΛΕΞΕΤΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΚΑΗΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ L. VYGOTSKY)

CHAIR: ANTONELLA CASTELNUOVO

C41. The "Mediation" of Jewish Culture on Vygotsky's Scientific Ideas

(Η «Διαμεσολάβηση» του Εβραϊκού Πολιτισμού στις Επιστημονικές Ιδέες του Vygotsky)

Antonella Castelnovo, Email: castelnovo@unisi.it
Università La Sapienza, Rome, Italy

Nowadays the concept of crisis is mainly applied to monetary and financial factors but its effects reverberates on social and mental life, bearing an impact on people's accessibility to educational resources. In times of crisis sociocultural factors such as ethnic, cultural historical and religious backgrounds should be taken into account as they bear significant influence on the types of perspectives and strategies of resistance, as well as on the quality of one's theoretical research as a scientist. In this connection Vygotsky developed his ideas to compensate the concept of crisis related to psychological development resulting from the particular scientific view at the beginning of the 20th century. But Vygotsky himself was a product of the crisis of his own time, related to his own social positioning as a Jew in the Diaspora during the growth of Zionism in Europe in the last two centuries. It is through the attempts to relate Vygotsky's personal experience and family life to his sociocultural theory that help to focus on some key concepts in his work. The major concept that I would like to highlight is "mediated knowledge" which is also a very significant pillar in the tradition of Jewish ways of learning. Vygotsky applied mediated knowledge to intra subjective and inter subjective levels of children's development. Jewish culture and Jewish history absorbed in his childhood represented the most repeated culturally mediated framework of reference which allowed him to develop his ideas concerned with marginalized populations and the quest for innovative learning theories.

C42. Applying Vygotsky's Notion of the Zone of Proximal Development to Strategies for Advancing the Process of Dialogic Pupil Feedback

(Εφαρμόζοντας την Έννοια της Ζώνης της Επικείμενης/Εγγύτερης Ανάπτυξης του Vygotsky σε Στρατηγικές για την Προώθηση της Διαδικασίας της Διαλογικής Ανατροφοδότησης των Μαθητών)

Dr Ruth Dann, Email: r.dann@mmu.ac.uk
Faculty of Education, Manchester Metropolitan University, England

Globally the impact of the outcome hierarchies created by PISA have pushed many school systems into being tightly focused and regulated. England provides a particular example. The impact of testing systems resulted in teaching becoming more focused around externally determined, specific success criteria. The foundations for teaching and learning become distorted and driven by a deterministic output regulated system, which potentially offers a crisis for the future lives and learning of children. More specifically in this paper, feedback given to children about their work, is typically highly focused on teacher constructed learning goals drawn from national expectations. Children who struggle to make expected progress

levels often find the feedback unhelpful and make little use of it (Dann, 2015). Yet the importance of stronger links between future learning and pupils' current development is important for their progress.

Vygotsky's notion of the Zone of Proximal Development is part of a developmental model focused particularly on the relationship between teaching and learning. It is centred on learning/teaching, ahead of development, through a relational encounter. It offers the basis for a very different approach to feedback. This paper highlights how Vygotsky's notion of ZPD can be understood in the context of feedback and offers ways forward for how this can be implemented in schools, drawing on pilot case study work. It develops and applies Chaiklin's (2003) consideration of the objective and subjective ZPD then develops how a dialogic approach drawing on Littleton and Mercer's (2013), notion of "interthinking" is developed and impacts on learning.

C43. The moves of Vygotsky's ideas in education: reflections from the Greek context

(Κινήσεις των «Κοινωνικο-Πολιτισμικο-Ιστορικών» Προσεγγίσεων στην Εκπαίδευση: Αναστοχασμός από το ελληνικό συγκείμενο)

Anna Chronaki, Email: chronaki@uth.gr

University of Thessaly, Greece

Manolis Dafermos, Email: mdafermo@uoc.gr

University of Crete, Greece

Michalis Kontopodis, Email: Michalis.Kontopodis@roehampton.ac.uk

Roehampton Institute, UK

Studying Vygotsky in context means, according to Daniels, Cole and Wertsch (2007), that we should distinguish amongst two historical eras and multiple milieus where socio-cultural-historical research has been put to work -the context of Soviet Union in the first half of the twentieth century and different parts of the world in the twenty-first century. In this paper, we want to emphasize a 'third space' that often consists of what has been seen as 'translation' work from a scientific/intellectual field to a more practical domain such as education and related school based practices. We take into account, along with scholars who study knowledge circulation that theory does not 'travel' as a neutral or disassociated entity, but interacts with local settings in both material and discursive ways (Knorr-Cettina, 1999; Latour, 1987). How such interaction becomes experienced in education and what are its effects on both theory and practice? In particular, how does socio-cultural-historical theory, as an international theory of a global status, becomes localized in teaching/learning practices? How do the local educational settings become redistributed? And, how multiple global and local sites where theory moves become connected?

The above questions guide our efforts towards analyzing systematically the movement of "socio-cultural-historical" approaches into the academic/school educational context in Greece. Our project involves a re-viewing of data consisting: *first*, research "texts" that refer to either translation of Vygotskian work or its applications in empirical studies of teaching/learning, *second*, educational policy materials or documents where theory becomes an "instrument" for introducing reform in the field of education (e.g. curriculum innovation, technology-use, creative praxis) and *third*, interviews with teachers who become trained towards mediating "socio-cultural-historical" theory in the school setting. Our analyses suggests that the movement of theory is informed by the broader intellectual context and some organized collective actions that supported its entry to the Greek scene of intellectuals (i.e. psychologists, philosophers, pedagogues, scientists etc.), the research endeavors are not of a stable but an episodic nature that varies in scope, aims or interests, and its effects on the Greek academic/social context through policy and pedagogic praxis depends heavily on how academics/ policy makers/teachers articulate theory in relation to teaching as profession in society.

C44. What Do We Do When We Situate Psychology as Being in Crisis or Facing Crisis?

(Τι Κάνουμε Όταν Λέμε ότι η Ψυχολογία Είναι σε Κρίση ή Αντιμετωπίζει την Κρίση;)

Stathis Papastathopoulos, Email: spapasta@cc.uoi.gr

Department of Philosophy, Education and Psychology University of Ioannina

The concept of crisis has a critical position in Vygotsky's work, both as a way to envision a new Psychology and as a normative condition of human development. Reading Vygotsky's manifesto "The historical significance of the crisis in Psychology" in the context of the evolving Soviet Union, and taking carefully into account his "diagnosis" of contemporary Psychology as being deadly sick and in need of a cure in the form of a new general science based on dialectical materials for the creation of the "New Man", we can situate his vision in what M. Foucault describes as the disciplinary technologies of power in the modern era (Psychology being one among them) of bio-power. Psychology's crises, in that perspective, are not exceptional phenomena, but integral parts of its disciplinary constitution and of its social functioning. How can we think and transform Psychology, in order for it to be "adapted to a world (of the 21st century) that included and knew itself as tide, flux, and general unpredictability" (Law, 2004)? What if instead of searching for new methodologies, following Donna's Haraway path, we take as "the name of the game", communication, connection and respect?

19:30-21:30 - Artistic Program

SUNDAY 19-06-2016

**C45-48. SESSION VI:
EPISTEMOLOGICAL ISSUES OF THE CONCEPT OF CRISIS
(ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ)
CHAIR: ANGELOS MOUZAKIDIS**

C45. Critical Realism as Methodological Framework of Interpreting “Greek Crisis”

(Ο Κριτικός Ρεαλισμός ως Μεθοδολογικό Πλαίσιο Ερμηνείας της «Ελληνικής Κρίσης»)

Manos Savvakis, Email: msavvakis@soc.aegean.gr

Department of Sociology, University of the Aegean, Greece

In this contribution it is initially attempted to understand and then to interpret as plausible as possible, some major economic, social and institutional dimensions of the ongoing, multidimensional and multifaceted “Greek crisis”. Using analytical tools from the epistemological example of critical realism, which will be briefly presented, the “Greek crisis” is on the one hand converted to a starting point from which we could potentially explore the epistemological and methodological dimensions of the heuristic capacity of the concept of crisis per se. On a second level, it is highlighted the sui generis contribution of the very concept of “crisis” regarding the development of qualitative and mixed methods approach to cultural-historical and socio-cultural research.

This venture, that holds an empirical and applied direction, is of particular cognitive and political - in the broadest sense of the term – meaning. This is the case, especially in periods where scientific disciplines (e.g. sociology, psychology, educational sciences, etc.) that could potentially contribute to the documentation of “Greek crisis” and to a deeper understanding of its structural causes are de-valued and marginalized. This particular interpretive attempt will be grounded, through the use of concrete examples – on the tripartite, but not necessarily symmetrical, axis of “independent external reality, “human action and experience” and “institutional way of (non) response/crystallization of crisis”.

C46. The Horizon of Events: Epistemological Relevance of Liminality

(Ο Ορίζοντας των Συμβάντων: Η Επιστημολογική Συνάφεια της οριακότητας)

Luca Tateo, Email: luca@hum.aau.dk

Aalborg University, Denmark

Giuseppina Marsico, Email: pina.marsico@gmail.com

Aalborg University, Denmark & University of Salerno, Italy

Some processes share the characteristic of taking place in liminal space and time. Crisis, imagination, borders, resistance and learning are all examples of such processes that unfold in the *psyche* ahead of a moving horizon of imagined possibilities. Vygotsky himself conceptualized development as occurring on the edge of liminality. The concept of crisis has periodically assumed a negative connotation: a (dis)rupture, of higher or lower magnitude, of an equilibrium and a quest for a new state of balance. The recent social, economic, political and demographic events have instead recalled the idea of permanent crisis as an existential condition of post-modernity. But both views overlook that “crisis” can probably define a more or less long process of movement and transition between different systems of meaning. We argue that Cultural Psychology of Semiotic Dynamics can instead provide some theoretical insights to the idea that a “crisis” is a liminal catalytic condition in which different parts of a dynamic totality form a configurations of meaning. Using examples from art, literature, religion and research, we will try to understand psychological phenomena related to crisis by building an epistemological set of complementary concepts: imaginative processes, borders, resistance and liminality. For instance, Vygotsky’s idea of development, or its inhibition, can be understood as 1) a moving liminal space (border) between 2) a potential (imagined) state and 3) an actual (which is thus exerting some resistance to change) 4) occurring only under specific (catalytic) conditions: “crisis” can be seen as developmental condition and “development” as critical process.

C47. Crisis and Solidarity - Lessons from Socio-historical Approaches

(Κρίση και Αλληλεγγύη - Μαθήματα από τις Κοινωνικο-ιστορικές Προσεγγίσεις)

Gordana Jovanović, Email: gorda.jovanovic@gmail.com

University of Belgrade, Serbia

This paper invites to approach contemporary crisis in view of its crisis of solidarity. Specifically, this paper shall look for epistemological and theoretical tools that can provide necessary assumptions for understanding and building solidarity.

It is assumed that conditions of possibility of solidarity are implicated in the social conception of human beings. In contrast, lack of solidarity is an expression of alienation from the social essence of individual humans. Thus, solidarity and alienation will be examined through dynamic relationships between a long history of understanding humans as fundamentally social beings and opposed but prevailing strong individualistic and naturalistic traditions. Arguments for a social human being derived from the history of philosophy will include ancient Greek philosophy (Aristotle’s *zoon politikon*), philosophers from the beginnings of modernity (Grotius’ *appetitus societatis*), through the further development of modernity (Giambattista Vico, Shaftesbury – *sensus communis*, Kant, Hegel) up to contemporary proponents of communitarianism (Ch. Taylor).

Additionally it will be referred to arguments from psychological socio-historical approaches (G. H. Mead, L. Vygotsky) in order to show how the very development of psychological functions, for example thinking, requires other subjects as active participants.

After the long theoretical and historical journey on which a social model of human being was developed but at the same time marginalized and repressed, I would like to claim that solidarity presupposes overcoming the repressed internalized social and actualization of the social as the condition of possibility of both individual autonomy and common activity.

C48. Modernity *qua* Crisis

(Η Νεωτερικότητα ως Κρίση)

Angelos Mouzakitis, Email: amouzakid@uoc.gr

Department of Sociology, University of Crete, Greece

This paper explores the fundamental ways in which social theory has placed crisis in the center of the study of modern societal formations, or even the degree to which social theory has –at times unwittingly- understood crisis as one of modernity’s major constitutional elements. The notion of crisis has deep roots in pre-modern symbolic universes, while in its double signification *qua* critique *and* state (or event) of emergency, crisis is arguably a key-notion to modernity’s self-reflexive understanding of change and transition, developed via the discourses of the social sciences and philosophy alike. One of the most fundamental dimensions of the problem I intend to explore, concerns the conceptual links between the concept of crisis and societal transitions, as in the case of the passage from pre-modern social formations to modern ones, or in case of transitions between so-called successive modernities (Wagner). A good number of conceptual couplets has been used to express this rather complex state-of-affairs, beginning with Tonnie’s famous distinction between community and society and culminating to Habermas’s juxtaposition between systems and lifeworld. At the same time a series of critiques on the level of values has highlighted a complementary aspect of those transitions, under a series of concepts (or quasi-concepts) such as nihilism (Nietzsche), disenchantment (Weber), or anomie (Durkheim). In addition to this, the tension(s) between universal and particular did not fail to capture the attention of social and political theory and philosophy since the inception of modernity, while the economic aspects of crisis claimed the attention of classical economist and of Marx, who gave the theory of periodic financial crises of capitalism, a rather radical twist. It should also be mentioned that the modern interpretations of the concept of revolution (Koselleck) played a crucial role in the theorization of modernity, as it linked quite directly the concept of crisis with the possibility of conscious and radical transformation of societies, while in linking radical imagination and autonomy, Castoriadis has arguably proposed an important variant of this theme. This last aspect of the problem allows us to reflect upon the possibility of turning the study of crisis into an exploration of those elements that might give us a chance to overcome it, while it thematizes the very nature of such an overcoming.

C49-52. SESSION VII:

YOUTH IN CRITICAL TIMES

(ΟΙ ΝΕΟΙ ΣΕ ΚΡΙΣΙΜΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ)

CHAIR: MICHALIS KONTOPODIS

C49. Youth Development in Critical Times: Doing Collective Pasts and Futures

(Η Ανάπτυξη της Νεολαίας σε Κρίσιμους Καιρούς: Επιτελώντας Συλλογικά Παρελθόντα και Μέλλοντα)

Michalis Kontopodis, Email: Michalis.Kontopodis@roehampton.ac.uk

University of Roehampton, England

Most theories of psychological development refer to a *crisis* taking place in adolescence due to physical, cognitive and psychosocial changes. Little research has however explored how young people experience this psychological *crisis* in the context of today’s broader financial, socio-political and ecological *crises*. While a *crisis* indicates a period of intense difficulty, it can also be understood as the turning point when a difficult or important decision must be made – which involves the possibility for the emergence of radical novelty. Drawing on post-vygotskian and post-structuralist grounds I aim to explore in my presentation the challenges and possibilities for youth development in this frame. I will pay particular attention to the manifold links between memory, identity and imagination and propose a differentiation between two modes of human development: development of concrete skills (*potential development*) and development of new societal relations (*virtual development*, which is at the same time individual and collective). In this context, I will reflect on the significance of doing collective pasts and futures while exploring research materials from recent projects with disenfranchised youth from Greece, Germany, and Brazil.

C50. Entitlement and Restraint: How Young People from Diverse Backgrounds Make Sense about Fairness

(Δικαίωμα και Περιορισμός: Πώς οι Νέοι από Διαφορετικά Υπόβαθρα Νοηματοδοτούν την Έννοια της Δικαιοσύνης)

Svetlana Jović, Email: sjovic@gradcenter.cuny.edu

Graduate Center – City University of New York, USA

This inquiry brings us closer to understanding the ways in which different socioeconomic backgrounds inform adolescents’ sense-making about fairness. Among other questions, I explore how diverse youth make meaning about unfairness as they narrate from the positions of a plausible wrongdoer and an alleged victim of unspecified exclusion. This

study involves 64 adolescents of high-school age, recruited from poor, working, and middle-class neighborhoods of New York City. Narrative as a sense-making tool is used as the data collection/production and analysis approach. Youth's narratives are elicited as responses to a vignette they read, depicting an ambiguous social situation in which occurrence(s) of injustice may or may not have occurred. Preliminary results indicate that youth from lower socioeconomic positions demonstrate systematically varied use of narrative strategies (e.g. use of psychological state expressions) as they position alternatively as *agent* and *object* of unfairness. In contrast, their more privileged counterparts' narrating remains similar regardless of the role (culprit vs. victim) they assume. An intriguing preliminary finding is that underserved youth use significantly more affect-infused language when they narrate from the perspective of the culprit, which in a sense humanizes this wrongdoing character. In addition, when positioned as an instigator of injustice, the underserved youth used this narrative activity to apologize and try to mend the situation their assumed wrongdoing character caused. These 'regret' narratives were not found among the privileged youth. Possible interpretations will be offered regarding the *across groups* and *within person* differences we observed in diverse youth's narrating practices.

C51. Young Refugees in a New Culture Emphasizing Road Safety

(Νεαροί Πρόσφυγες σε Μια Νέα Κουλτούρα που Τονίζει την Οδική Ασφάλεια)

Eva Brustad Dalland, Email: eva.b.dalland@nord.no

Roger Hanssen, Email: roger.hanssen@nord.no

Nord University, Department of Driving Teacher Education, Norway

This project is a consequence of the stream of refugees to Norway, which brings about various crises and challenges in our community. How can the refugees be positively included in our culture?

In the Norwegian community and culture, road safety has a top priority to maintain human health. *The National Transport Plan* (2002-2011), addresses how to improve road safety, and describes how the Vision Zero states that the community cannot accept injuries and fatalities linked to road accidents.

When refugees from another culture are moving in our traffic system, unfamiliar situations and conflicts arise. How can we explain and influence young refugees to adapt our way of thinking about road safety?

In our educating of driving teachers, we initiated a pilot project to help emphasize road safety when integrating young refugees aged 15-18 years. We interact with a local refugee center. Safety equipment like seat- belts, bicycle helmet and wearing reflective equipment when walking in darkness are artefacts in the project. The language combined with practical actions is a key to communicate the message properly.

This study is rooted in the CHAT. Tensions in the Activity system led to this project, and the process can be explained by *The expansive learning circle*. A collective activity is involving our students, to make use of their competences and diversity. How can we embrace a wider horizon of possibilities than earlier in the study? We will present findings and experiences from this pilot project, based on qualitative data.

C52. Mythical Lives: Looking for NEETs at “the Frappé Generation” in Greece

(Μυθικές Ζωές: Αναζητώντας “NEETs” [νέους εκτός εκπαίδευσης και απασχόλησης] στη «Γενιά του Frappé» στην Ελλάδα)

Aikaterina Vardoulaki, Email: psy2883@psy.soc.uoc.gr / kv91293@yahoo.gr

Geranios Dimitrios, Email: psy2950@psy.soc.uoc.gr

Mara-Eleni Konstantopoulou, Email: psy2998@psy.soc.uoc.gr

Sofia Ryakiotaki, Email: psy2958@psy.soc.uoc.gr

Filippas Theofanis, Email: psy2871@psy.soc.uoc.gr

Sofia Triliva, Email: triliva@uoc.gr

Department of Psychology, University of Crete, Greece

The term NEET has evolved into a hodgepodge umbrella term designating a developmental moratorium and perhaps a “spoiled identity”. The statistical origins of this designation, along with how it has been blurred and blended in the literature with terms such as “work idleness”, “unemployment” and the “lost generation” led to this research focusing on the young people in Greece, who had been dubbed “the frappe generation”. We conducted 17 in-depth interviews of unemployed young people from five different cities in Greece and analyzed their stories, which focused on their lives, unemployment and aspirations during the crisis years. Thematic Analysis of the protocols indicated that many of the participants had ‘followed prescribed developmental pathways’ that are socially and culturally privileged and, nevertheless, felt like victims’ of a “Get a degree = Get a job” myth. Participants described how their personhood, personal desires, abilities and dreams were sacrificed at the altar of this myth since they are strapped by rising unemployment, underemployment and disenchantment regarding their chances to move forward in their personal and work lives. According to their stories this entrapment is constituted by the state’s abysmal welfare programs that are unable to offer any significant help, and the neo-liberal job market, which is most willing to exploit them. Participants described a state of disorientation, a sense of being “up in the air” and the dynamics of financial dependence. They chronicled how their everyday lives under these complex cultural circumstances are stifling and arduous. In order to make sense of these perplexing and vexing psychosocial conditions they embrace critical political viewpoints opposing the status quo, which may very well, constitute new myths.

C53-56. SESSION VIII:
CURRICULUM AND LEARNING IN AND OUT OF SCHOOL
(ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ)
CHAIR: MOISES ESTEBAN-GUITART

C53. Pre-adolescent Boys and Their Developing Identities as Writers – Understanding this Problematic Group

(Τα Προ-εφηβικά Αγόρια και η Ανάπτυξη της Ταυτότητάς τους ως Συγγραφείς - Η Κατανόηση της Προβληματιζόμενης Αυτής Ομάδας)

Julie Scanlon, Email: J.Scanlon@mmu.ac.uk
Manchester Metropolitan University, England

Being literate has long been considered essential in order for individuals to make their way in the adult world, become productive and contribute to society (Olson, 1994). However across the western world there appears to be a literacy crisis in the form of a gender gap in which “boys do less well than girls” (Moss, 2007: 13). As a result, they have been categorised as a problem (Clandinin et al, 2006).

This paper draws on part of a doctoral study of three 10-year-old boys which investigates how members of this problematic group develop identities as writers. According to Vygotsky’s notion of crisis, this group is approaching a critical period of transition in their school life, as they prepare to move from one stage of education to another. However, drawing on sociocultural theories of New Literacy Studies and the concept of “Figured Worlds”, as described by Holland et al (1998) it provides an insight into how the participants draw on the stable periods of life and aspects of their families’ narrativised identities as sources for their writing in school. In doing this it offers an alternative perspective to another crisis in literacy discourse, the home-school divide. The findings suggest educators need to consider more than children’s interests out of school. Instead they may need to look to the space and structures of homes to support pre-adolescent boys writing, and to fully understand their meaning making.

C54. Qualitative Methodologies in Cultural-historical Research of Children’s Development: Facing the Crisis in the Field of Didactics

(Οι Ποιοτικές Μεθοδολογίες στην Πολιτισμική-ιστορική Έρευνα της Ανάπτυξης των Παιδιών: Αντιμετωπίζοντας την Κρίση στο Πεδίο της Διδακτικής)

Glykeria Fragkiadaki, Email: gfragkiadaki@upatras.gr
Konstantinos Ravanis, Email: ravanis@upatras.gr

Department of Educational Science and Early Childhood Education University of Patras, Greece

Seeking, at a theoretical and methodological level, the resolution key of the crisis in psychology during the first decades of 20th century, Vygotsky (1997) highlights the importance of a dialectical approach at the field of human consciousness, cognition and behaviour consideration. In recent years, research interest has been expanded and displaced towards the conceptualization and the methodological approach of children’s thought in its wholeness and complexity. In that framework, specific and distinct methodologies are presented and analyzed in the international bibliography attempting an assessment of children’s learning and development based on this dialectical approach. Overviewing these methodologies, the dynamic of three integrated analytical schemes and interpreting models can be revealed. These methodologies are: a) the ‘three foci of analysis’ multi-level method developed by Rogoff (1998); b) Hedegaard’s model of approaching young children’s learning and development (2008); and c) the use of the theoretical concept of “perezhivanie” as a methodological analytical tool introduced by Vygotsky (1994, 1998) and developed by other theorists as Rubinstein (1946). The presented research study constitutes a comparative analysis of the above three qualitative methodologies. In particular, the basic concepts, the generic features and the individual targeting of each methodology are subsequently analyzed. A correlation of the above methodologies is also attempted towards the construction of an indicative methodological network through which the development of children’s thought can be inquired through a dialectical point of view. The discussion supports the hypothesis that the development of methodologies as those presented in this paper, can contribute to a solution of the contemporary crisis projected in the field of Didactics, as it is determined through the classical methodologies for approaching children’s learning and development.

C55. Examining Learning Experiences in and out of School: The Bridging Learning Experiences Project

(Εξετάζοντας τις Μαθησιακές Εμπειρίες Μέσα και Έξω από το Σχολείο: Το Πρόγραμμα «Γεφυρώνοντας τις Μαθησιακές Εμπειρίες»)

Moisés Esteban-Guitart, Email: moises.esteban@udg.edu

“Cultura i Educació” Research Group, <https://culturaieducacio.wordpress.com/>, University of Girona, Spain

Anna Engel, Email: anna.engel@ub.edu

GRINTIE Research Group, <http://www.psyed.edu.es/grintie/>, University of Barcelona, Spain

Carina Siqués, Email: carina.siques@udg.edu

“Cultura i Educació” Research Group, <https://culturaieducacio.wordpress.com/>, University of Girona, Spain

María José Rochera, Email: mjrochera@ub.edu

GRINTIE Research Group, <http://www.psyed.edu.es/grintie/>, University of Barcelona, Spain

Mariona Llopart, Email: mariona.llopart@udg.edu

“Cultura i Educació” Research Group, <https://culturaieducacio.wordpress.com/> University of Girona, Spain

Judith Oller, Email: jollerb@ub.edu

GRINTIE Research Group, <http://www.psyed.edu.es/grintie/>, University of Barcelona, Spain

Ignasi Vila, Email: ignasi.vila@udg.edu

“Cultura i Educació” Research Group, <https://culturaieducacio.wordpress.com/>, University of Girona, Spain

César Coll, Email: ccoll@ub.edu

GRINTIE Research Group, <http://www.psyed.edu.es/grintie/>, University of Barcelona, Spain

“The Bridging Learning Experiences Network”, <http://bridginglearning.psyed.edu.es/en/>

According to a sociocultural approach to education, learning happens through participation in formal community events and informal community activities (Esteban-Guitart, in press; Ito, Gutiérrez, Livingstone et al., 2013; Moll, 2014). However, learning activities that take place in and out of school are often not mutually recognized (Esteban-Guitart & Moll, 2014; González, Moll & Amanti, 2005). Indeed, our education systems were built for a world that no longer exists. In that regard, the crisis of our times impacts on the sense of schooling and learning. Ultimately, there is broad agreement that we need new outlooks on learning (rethinking where, when and how learning takes place) and new models of formal education that are better suited to the network society in the digital age. The Bridging Learning Experiences – BLE – project focuses on the analysis of the learning experiences of young people across contexts and activities to which they access and where they participate. The general purpose is to understand how we construct ourselves as learners (the processes of Learner Identity (LI) construction –Coll & Falsafi, 2010–) from participation in and out of school activities. In doing so, the project is organized in three concatenated steps: 1) focus group interviews with children and adolescents at primary and secondary school aged 10, 13, and 16 and their parents and teachers to identify and describe the activities in which they usually take part of school, the socio-institutional contexts in which these activities take place, the role of digital media in these activities and the learning experiences that are linked to these activities; 2) questionnaires with children and adolescents aged 10, 13 and 16 to explore the frequency and width of the children’s and adolescents’ participation in socio-institutional contexts and activities identified in step 1; and 3) individual interviews to children and adolescents (aged 10, 13, 16), their teachers and parents to deep exploration of the impact of the most relevant learning experiences reported by the participants in the meaning construction about themselves as learners, including the cultural schemata used in this construction and its relationship to other identities.

C56. Tutors’ Assistance in Collaborative Reflection as a Response to the Crisis in Practice: How It Contributes to Broadening the Knowledge of Student Teachers

(Η Βοήθεια των Εκπαιδευτών στον Συνεργατικό Αναστοχασμό ως Απάντηση στην Κρίση στην Πράξη: Πώς Αυτή Συμβάλλει στη Διεύρυνση των Γνώσεων των Δασκάλων Φοιτητών)

Teresa Mauri Majós, Email: teresamauri@ub.edu

University of Barcelona, Spain

Javier Onrubia Goñi, Email: Javier.onrubia@ub.edu

University of Barcelona, Spain

Marc Clarà Garangou, Email: marc.clara@gmail

University of Lleida, Spain

Mercedes Cubero Pérez, Email: cubero@us.es

University of Sevilla, Spain

Miguel Bascón Díaz, Email: mjbascon@us.es

University of Sevilla, Spain

Agurtzane Martínez Gorrochategui, Email: amartinez@mondragon.edu

University of Mondragon

The relation between theoretical and practical knowledge is a critical point in teacher training and has a strong impact on their teaching practice (Clandinin, 1986; Cochran-Smith & Lytle, 1999; Schön, 1983). The creation of spaces for collaborative reflection on real situations in teachers’ practices can help them to deal with the complexity of teaching (Darling-Hammond & Lieberman, 2012; Gelfuso & Dennis, 2014; Korthagen, 2001; Moore-Russo & Wilsey, 2014), especially in times of crisis. We distinguish between academic knowledge (general and propositional theoretical knowledge) and situational knowledge (non-propositional understanding of specific situations), and we study how the tutor offers assistance to the development of both types of knowledge and the relations between them. (Etscheidt, Curran, & Sawyer, 2012; van de Pol, Volman, & Beishuizen, 2010; Zeichner, 2010).

We developed a series of case studies based on collaborative reflection between students teachers and their tutor, focusing on the assistance offered by the tutor and how this assistance promotes the development of students’ knowledge of specific situations in teaching practice. We conducted a multiple case study of eight cases at three different universities in Spain. In each case, 10-15 students and one or two tutors participated in the reflection processes. We videotaped five consecutive

sessions of each case for analysis. After characterizing each case according to the global structure of collaborative reflection, we used content analysis to identify the assistance provided by the tutor.

We present the results of two cases. In both, the volume of assistance was maintained over the five sessions. There was a diverse array of assistance types. In one case, assistance was mainly devoted to the development of situational knowledge. We discuss these findings by stressing the role of guidance in collaborative reflection, and the problem of how to define collaborative reflection as effective.

C57-58. POSTERS (ANAPHTHMEΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ)

11:30-14:00

C57. The Project EPOQUE – Environmental Portfolio for Quality in University Education

(Το Πρόγραμμα EPOQUE - Περιβαλλοντικό Portfolio για την Ποιότητα στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση)

Katerina Plakitsi, Email: kplakits@gmail.com

University of Ioannina

Athina-Christina Kornelaki, Email: athinako91@yahoo.com

University of Ioannina

Eva Aslanidou, Email: eva.aslanidou@hotmail.com

University of Ioannina

Nikolaos Kolios, Email: nikoskolios1@gmail.com

Science Laboratory Centre of Ioannina

The Environmental Portfolio for Quality in University Education (ÉPOQUE) is a project which is funded by the European Commission, under the Erasmus+ programme, Key Action 2: Cooperation for Innovation and the Exchange of Good Practices. The project started in September 2014 and end in August 2016. The consortium consists of six partners, which are University of Ioannina (Greece): Project coordinator, Helsingin Yliopisto (Finland), Hellenic Open University (Greece), Università degli Studi di Napoli Federico II (Italy), BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH (Austria) and Projects in Motion (Malta). The European Commission stresses the importance for the sustainable use of natural resources, especially by reducing energy consumption and eliminating energy wastage. However, to promote sustainable development it is necessary to modernise both the higher education curricula as the adult education programmes, by building up the capacities of future professionals towards a more sustainable usage of natural resources and creation of bridges between the provision of knowledge and the labour market needs. In this frame, the ÉPOQUE partnership has developed this project to equip the educators and future professionals with strong environmental portfolio in their courses, by developing a green specialisation of the human capital and advancing the synergy between Universities syllabuses, training organisations and enterprises. The ultimate objective is to promote a new generation of green professionals and increase the employability students/adult learners.

C58. The Project @MINDSET – Managing Social Relations in Schools

(Το Πρόγραμμα @MINDSET – Διαχειρίζοντας τις Κοινωνικές Σχέσεις στα Σχολεία)

Katerina Plakitsi, Email: kplakits@gmail.com

University of Ioannina

Athina-Christina Kornelaki, Email: athinako91@yahoo.com

University of Ioannina

Eva Aslanidou, Email: eva.aslanidou@hotmail.com

University of Ioannina

George Kolios, Email: gkolios90@gmail.com

Aristotle University of Thessaloniki

The Managing Social Relations in Schools (@MINDSET) is a project which is funded by the European Commission, under the Erasmus+ programme, Key Action 2: Cross Sectorial Strategic Partnerships School Education. The project started in September 2014 and ends in August 2016. The consortium consists of seven partners, which are University of Ioannina (Greece), Staffordshire University (UK), BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH (Austria), Università di Napoli (Italy), Cukurova District (Turkey), CEIP Portal Nou (Spain) and Ellinogermaniki Agogi (Greece). The objective of the @MINDSET project is to actively support diversity management within education settings, by equipping teachers with the appropriate tools to deal with diversity issues, while better encouraging students to become active citizens and empathising adults. The project aims at identifying the most common types of diversity in the school environment and develops on one hand the tools for the teachers to better manage it within the classroom and the school in general, while on the other promotes the issue of diversity and what it entails within society for pupils and help them embrace it. The project will facilitate communication between European countries and develop a variety of results to support school teachers and adult education trainers in managing diversity in the classroom. The partner organizations will collaboratively develop a diversity management course, a toolkit and an instructive manual for teachers and they will adapt these to an e-learning course that will then be freely available.

C59. PLENARY SESSION IV (ROOM A)
INTERACTION AND KNOWLEDGE: CONTRIBUTING TO MORE SOCIAL JUSTICE IN A PERIOD OF CRISIS

(ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΓΝΩΣΗ: ΣΥΜΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΣΕ ΜΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟ ΚΡΙΣΗΣ)

MARGARIDA CÉSAR

Psychologist, Associated Researcher at the Centre for Research in Sociocultural Psychology, University of Neuchâtel, Switzerland, Email: mcesarwork1@gmail.com

CHAIR: MARIOS A. POURKOS

In Portugal, the last decades were stage for two important changes: (1) many immigrants began attending schools, which became more multicultural settings (César, 2009, 2013a); and (2) policy documents assumed the principles of inclusive education (UNESCO, 1994). But despite these two changes, most (mathematics) teachers' practices are still based on lectures and mainstream culture examples, creating barriers to students participating in vulnerable cultures (César, 2009, 2013a, 2013b, in press a), who give different meanings to school knowledge (Bakhtin, 1929/1981; Vygotsky 1934/1962). They are the most affected by teachers' practices and power issues (Apple, 1995; César, 2009, 2013a, 2013b, in press a, in press b), as well as by the crisis affecting Europe and prejudices. Considering learning as situated (Lave & Wenger, 1991), we aim at understanding the role of collaborative work (César, 2009), the dialogical self (Hermans, 2001), and inter- and intra-empowerment mechanisms in students' life trajectories of participation (César, 2013a, 2013b, in press a). We illuminate the characteristics of the learning processes that enable transitions from cultures, settings, scenarios, and situations. But we also realised that in more multicultural schools regulatory dynamics between School and Families (César, 2013b), based in bi-univocal cultural mediation (César, in press b), are essential tools to promote achievement and inclusion.

Data are from the *Interaction and Knowledge* (IK) project, which lasted 12 years and included a 10-years follow-up for some selected students. The follow-up aimed at knowing these students' life trajectory of participation, in and outside school (César, 2013a). Some of the strongest empirical evidences came from it. It covered around 600 mathematics classes from all over Portugal and Cape Verde (mainly 5th-12th grades), allowing to coin four constructs based in its empirical evidences: (1) life trajectories of participation (César, 2013a); (2) inter- and intra-empowerment mechanisms (César, 2013a); (3) regulatory dynamics between School and Families (César, 2013b); and (4) bi-univocal cultural mediation (César, in press b).

Assuming an interpretative approach (Denzin, 2002), we focus on action-research projects (Mason, 2002). The participants were 69 mathematics teacher/researchers, students, psychologists, other educational agents, external observers and evaluators. We selected a 9th grade class and a paradigmatic dyad, that is, one whose life trajectories of participation illuminate other students' similar cases. The research questions we address are: (1) What elements of the life trajectories of participation of these two students can be better understood through the lens of collaborative work and the dialogical self theory?; (2) How were the inter- and intra-empowerment mechanisms used to promote these students' mathematics knowledge appropriation, their socialisation and their school and social achievement?; (3) What were the contributions of the regulatory dynamics between School and Families?; and (4) How important is to use a bi-univocal cultural mediation?

The data were collected through participant observation (different observers, including external evaluators; some peer interactions were audio and/or video taped), questionnaires, interviews, informal conversations, tasks inspired in projective techniques, an instrument to evaluate students' abilities and competencies, students' protocols, documents, and teachers' and external evaluators' reports. We triangulated the sources (informers) and the data collecting instruments, giving voice to each participant as a way of empowering them. As we aimed at constructing students' life trajectories of participation, data treatment was based in a narrative content analysis (Clandinin & Connelly, 1998).

We focus on two students whose life trajectories of participation we discussed in some published chapters (César, 2009, 2013a, 2013b), and that we are still analysing now (César, in press a, in press b), allowing public to have access to complementary information. The analysis of these paradigmatic examples illuminates the role of the dialogical self in the comprehension of educational and social phenomena and how it allows expanding some concepts like voice (Bakhtin, 1929/1981), social interactions and ZPD (Vygotsky, 1934/1962), participation (César, 2009, 2013b, in press b), or inter- and intra-empowerment mechanisms (César, 2013a, in press a). We also focus on the interactive inter-play that was developed in the transitions between family cultures and school cultures. The results illuminate the role played by the regulatory dynamics in students' identities, socialisation, achievement, and life trajectories of participation (César, 2013b). These regulatory dynamics, based in bi-univocal cultural mediation, empowered students, allowing them to become legitimate participants and more active and critical citizens, as illuminated by the data from the follow-up.

C60. PLENARY SESSION V (ROOM A)
**CULTURAL HISTORICAL AND ACTIVITY-THEORY APPROACHES FOR ORGANIZING
EDUCATION AT TIMES OF CRISIS**

*(ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ-ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ)*

M. SERENA VEGGETTI

Sapienza University of Rome, Italy, Email: serena.veggetti@uniroma1.it

CHAIR: KATERINA PLAKITSI

The overall dissemination of the Cultural- historical and Activity approaches demonstrates their relevance for education and instruction. Both conceptions focus on education in the frame of social and collective experience, as generative of higher, human, levels of psychic functioning (Vygotskij, 1931/60). Therefore is collectively shared education a prior way, improving social consciousness (Vygotskij, 1925) of the younger generations, supposed to facilitate them to cope with the contemporary crisis. Positions, referring to the aforementioned approaches to education, will be analyzed in relation to the present-day dramatic migration's movements. The historical – cultural trend creates bright perspectives in the required internationalization of education (Il'enkov, 1964/2002; Rubtzov & others, 2014). Joint practice Rome and Moscow is an attempt at the university level (Veggetti & Benvenuto, 2015).

C61-64. SESSION IX:
ALTERNATIVE FORMS OF RESISTANCE AT TIMES OF CRISIS

(ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΣΕ ΚΑΙΡΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ)

CHAIR: STEFANIA KALOGERAKI

C61. Embodied Out-of-the-Ordinary Experience, Crisis and Creation

(Ενσώματη Εξωκαθημερινή Εμπειρία, Κρίση και Δημιουργία)

Vasiliki Tsakiri, Email: pypgj@yahoo.com

Hellenic Open University, Greece

Focusing on the “paradigm of the sensible” (paradigme du Sensible), introduced in the social and human sciences by Danis Bois, who appropriated Merleau-Ponty's phenomenology of the body with the aim to underscore unprecedented and tacit aspects of embodied knowing, this paper wishes to explore the pivotal role that out-of-the-ordinary experience plays in the emergence of embodied knowing, the enrichment of the subject's perceptive ability and action, as well as the possibility of creative responses to states of crisis. Specific emphasis is placed on the interruptions of linear time that out-of-the-ordinary embodied experiences make possible, as well as on the comparison of these experiences with key philosophical concepts, as for example those of the *moment* and the *event* (e.g. Schelling, Kierkegaard, Nietzsche, Heidegger), of the emergence of the *radically new* (Castoriadis), etc. This comparison will allow me to trace a mode of novelty that remains relatively unexplored, despite the fact that novelty is undoubtedly one of modernity's fundamental traits and one of its major projects. Indeed, in spite of modernity's claim to radical novelty, ever since the later part of the 19th Century it has rather become commonplace to think of everydayness in contemporary societies as synonymous with mechanized actions and processes, a feature of modern life that jeopardized the very prospect of human freedom. Consequently, any hindrance of this radical and authentic mode of novelty might be interpreted as a potential threat –or even as outright cancellation- of this fundamental human trait, namely of freedom. This danger makes imperative the exploration of possible ways in which the radically creative elements of our embodied existence might become active and available to inform our (inter)subjective action.

C62. Exploring Alternative Forms of Resistance to the Greek Economic Crisis' Impacts

(Εξερευνώντας Εναλλακτικές Μορφές Αντίστασης στις Επιπτώσεις της Ελληνικής Οικονομικής Κρίσης)

Stefania Kalogeraki, Email: s.kalogeraki@gmail.com, kaloge@uoc.gr

Maria Velonaki, Email: marvel.1708@hotmail.com

Marina Papadaki, Email: papadakma@uoc.gr

Department of Sociology, University of Crete, Greece

At the context of the recent global financial and economic crisis, Greece has been one of the EU-member states most severely affected, facing the most acute recession in country's modern history. The draconian austerity on Greek government's budgets has led to an economic paralysis with disastrous socio-economic impacts on people's lives. The increase in unemployment, material deprivation and poverty rates in combination with the severe public spending cuts in health and social security benefits have led to a sharp escalation in homeless people, in individuals seeking free meals as well as free medical care and services. The study explores alternative forms of resistance to the crisis' detrimental consequences by investigating solidarity actions organized by formal and informal organizations in the urban community of Heraklion (Crete, Greece) that target to assist socio-economically deprived individuals to improve their means of subsistence and health care. The analysis indicates the increasing trend of actions (including soup kitchens, free health care and medicines, free educational services, free distribution of clothes and other material staff, etc) as the economic crisis and its impacts intensify, providing some preliminary evidence that the recession has driven the emergence of alternative forms of resistance in the Greek community under study.

C63. Crisis and Community: Self-organization in Response to a Constantly Changing Society

(Κρίση και Κοινότητα: Η Αυτο-οργάνωση ως Απάντηση σε μια Διαρκώς Μεταβαλλόμενη Κοινωνία)

Kalliopi Kotzamani, Email: psy2992@psy.soc.uoc.gr

Maria Mantadaki, Email: psy2908@psy.soc.uoc.gr

Dimitra Pappa, Email: pappa_dim@yahoo.gr

Panagiota Plataniti, Email: psy2918@psy.soc.uoc.gr

Athina Spanaki, Email: psy2923@psy.soc.uoc.gr

Sofia Triliva, Email: triliva@uoc.gr

Department of Psychology University of Crete, Greece

During the socio-economic crisis many community grassroots organizations that, supported vulnerable populations, were forced to alter their organizational practices and praxis. The Immigrants' Social Hub of Chania is a self-organized structure that offered solidarity, initially towards immigrants and nowadays, to people affected by the crisis. This qualitative empirical study aims to investigate: a) How the concept of self-organization is applied at this community setting? b) How do people interact in this self-organized structure? And c) How the structure interfaces with the broader community? Sixteen members of the hub (3 women, 13 men) from diverse cultural contexts participated in in-depth interviews. Data analysis was based on phenomenologically informed thematic analysis (Braun & Clarke, 2006), with the intention of categorizing observation notes and interview data into themes that reflect the experiences, voices and meanings, provided by the participants. Results indicated that self-organization is a mutable and fluid concept, that in the hub's context acquires a dual identity with both political-ideological content and humanitarian action. Communication processes within the hub are based on the values of collective action, solidarity and direct democracy. These values are related to cultural characteristics of older forms of social organization currently adopted as an antidote to the crisis and ramped individualism. Finally, the Immigrants' Social Hub of Chania demonstrates dynamic interaction with other collective structures and the local community via political and cultural action. Discussion focuses on the way that self-organization follows the course of historical evolution and in the way it is applied as a cultural tool in times of crisis.

C64. The Grassroots Oral History Groups as a Way of Resistance to the Crisis

(Οι Ομάδες Προφορικής Ιστορίας ως μια Μορφή Αντίστασης Απέναντι στην Κρίση)

Tasoula Vervenioti, Email: tasoula@otenet.gr

Independent Historian

In Greece, during the crisis, grassroots oral history groups (Omades Proforikis Istorias: OPI) are mushrooming all over the country and mainly in Athens, where the crisis is deeper than in the countryside. The OPI's members are volunteers, non professional historians, who collect oral testimonies according to the international standards. The first OPI was established in 2011, parallel to the "squares movement". In early 2016 there are nine OPI in Athens and two more are on road. The oldest OPIs have created their own sites, where they present their work and they have participated in –even- international conferences. All of the groups cooperated and organized a three days Oral History Festival (June 2015) and have also established a coordination committee. Their working method is that of a collaborative project.

This paper aims to present the creation of OPI in its social and political environment. It will argue that the transformation of people's everyday life, due to the "austerity measures", has also transformed their identities. Thus, the creation of oral history groups could be considered part of a broader spectrum of alternative initiatives of resistance to the crisis, undertaken by 'ordinary' people, outside the old institutional and political frameworks: for example, "the movement without middlemen". The grassroots oral history groups have undertaken the effort to write history outside academia and the Greek media's public history. They, consciously or not, try to construct a new narrative about their past in order to be able to visualize and claim a better future.

C65-67. SESSION X:

EDUCATIONAL RESEARCH IN TIMES OF CRISIS

(Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΕ ΚΑΙΡΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ)

CHAIR: ELENI KATSAROU & VASILIS TSAFOS

C65. Financial Crisis and Social Inequalities in Primary Education: Issues, Impacts and Compensatory Educational Interventions

(Οικονομική Κρίση και Κοινωνικές Ανισότητες στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Ζητήματα, Επιπτώσεις και Αντισταθμιστικές Εκπαιδευτικές Παρεμβάσεις)

Alexandra Androusou, National & Kapodistrian University of Athens, Greece, Email: alandr@ecd.uoa.gr

Sofia Augitidoy, University of Western Macedonia, Greece, Email: saugitidoy@uowm.gr

Domna Kakana, Aristotle University of Thessaloniki, Greece, Email: dkakana@gmail.com

Vasilis Tsafos, National & Kapodistrian University of Athens, Greece, Email: vtasafos@ecd.uoa.gr

The financial crisis in Greece has caused multiple changes on the socio-economic status of Greek society for the past four years. Particularly, Eurostat indicates that more than the one third of Greek citizens is under the poverty level. The rising

number of pupils who do not have their basic needs covered lead to increasing social inequalities in education. In this socio-economic context teachers need to explore and diagnose the educational context and all the factors that relate to it in order to look for solutions that will allow children to learn and develop. The school environment can be a valuable place to detect inequalities and adversities and develop/implement interventions and practices fostering the resilience and wellbeing of children at risk in an early stage. In this context we present partial results from the research project “Teacher support Confronting Social Inequalities” (TOCSIN), which is funded by GGET and EEA grants. These results refer to the effects of the ever increasing financial crisis on vulnerable population as reflected in public schools of preschool and first grades of elementary school education. Based on questionnaires and in-depth semi-structured interviews with teachers and principals in the prefectures of Attica, Thessaloniki and Thessaly we focus a) on the recording and analysis of the problems and difficulties which pupils face during the period of socio-economic crisis, and b) the practices that teachers employ to confront them.

C66. Developing Students’ Critical Language Awareness in a Social-culture Context of Crisis: A Case Study

*(Αναπτύσσοντας την Κριτική Γλωσσική Επίγνωση των Μαθητών σε Κοινωνικο-Πολιτισμικό Περιβάλλον Κρίσης:
Μια Μελέτη Περίπτωσης)*

Eleni Katsarou, Email: katsarou@uoc.gr

Paraskevi Vlahi, Email: vikylit@hotmail.com

Maria Kakepi, Email: markepi@yahoo.gr

Department of Philosophy and Social Studies, University of Crete, Greece

The aim of our presentation is to show how students’ critical language awareness can be broadened (further developed) through the implementation of socio-cultural theories in the contemporary Greek educational context. Through a case study we will try to show how crisis- as a contemporary socio-cultural phenomenon- can be a chance for the implementation of educational activities, which aim to raise students’ awareness of the historical and socio-cultural dimension of language. In other words, we will present ways through which students can be supported in order to realize- to a greater extent- the contemporary meanings of terms, such as *crisis*, *poverty*, *solidarity*, *unemployment*, *social justice*, *democracy* and the mechanisms that form them.

To achieve the above aims, in the theoretical part of the presentation we will try to connect the sociocultural theories with approaches, like the critical analysis of language and Critical Language Awareness. Then, we will present, as an example, an implementation of the above combination in a high school class in western Rethymno. The implementation focuses on the familiarisation of the students with terms related to the contemporary crisis through various texts. Through various activities, like reading and writing texts, especially multimodal, students express their thoughts and feelings for these terms and present their contemporary meanings, as they perceive them, in a vivid way. Our presentation ends with the connection of the theoretical part to the practical implementation that took place in the classroom. In this last part, we basically discuss the teaching intervention that was carried out with sociocultural terms.

C67. Official Educational Policy and Action Research in the Era of Crisis: The Case of Greece

(Επίσημη Εκπαιδευτική Πολιτική και Έρευνα-Δράση στην Εποχή της Κρίσης: Η Περίπτωση της Ελλάδας)

Eleni Katsarou, Email: katsarou@uoc.gr

Department of Philosophy and Social Studies, University of Crete, Greece

Vassilis Tsafos, Email: vtsafos@ecd.uoa.gr

University of Athens, Greece

The principal symptoms of the contemporary crisis in education as it is manifested in Greece include: the dominance of neoliberal and neoconservative politics and practices and the transformation of teaching and research into technical enterprises. Curricula are focused mainly on specific behavioristic results, deprofessionalization of teaching is imposed, as managerial techniques and ideologies are prevailing. As far as educational research is concerned, we all see that, although the strict separation of theory and practice is maintained, qualitative research -and especially action research- is widely disseminated.

In our presentation we are going to analyze –in a sociocultural theoretical framework- the way action research was used in the recent educational reform of 2011 with the main slogans: “The New School” and “The Student first”. Action research is a privileged field to study the effects of the crisis as it concerns not only action (teaching and school living) but also (and mainly) the factors that shape it (the sociocultural context and the educational policies) and the dominant perceptions of educational research.

C68-70. SESSION XI:
CRISIS, CULTURAL DIVERSITY AND SOLIDARITY
(ΚΡΙΣΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ)
CHAIR: DIONYSIA KONTOGIANNI

C68. The Narrative of the “Repatriation” Experience by Children and Teenage Students in Albania

(Η Αφήγηση του Βιώματος της «Παλιννόστησης» από Παιδιά και Εφήβους Μαθητές στην Αλβανία)

Dionysia Kontogianni, Email: nkonto@edc.uoc.gr

Theodosia Michelakaki, Email: tmichel@edc.uoc.gr

Efthimia Papalexopoulou, Email: papalexopoulou.efi@gmail.com

Department of Preschool Education, University of Crete, Greece

Modern forms of mobility by people from one country to another are very different from traditional immigration forms. Nowadays, the economic crisis not only creates new forms of mobility (retrograde/circular migration, transnational migration etc.), but determines how individuals themselves experience repeated transitions from one country of residence to another. Considering the finding of work a primary criterion, the subjects are in a continual process of movement and the element of temporality defines both a sense of “belonging” to a place and to their future objectives.

With this starting point, and given the increased rate of return to Albania by students of Albanian origin living in Greece (see Statistics in the Greek Ministry of Education data), we sought to present the reasons that push Albanian immigrant families into retrograde mobility, but also to highlight how they experience their migratory pathways, their socio-cultural interactions with different places of residence and how they transform and possibly implement this experience in relation to their future goals. Is the return to Albania decoded by the subjects themselves as repatriation or as their own migration?

Semi-structured narrative–biographical interviews were conducted with children and adolescents who had studied in the Greek educational system and had returned to Albania-- attending the “Pantelis Sotirios” Greek minority school in Gjirokastra.

The qualitative approach and the analysis of our data are interpreted based on the space-time context which is created by the contemporary social-cultural-economic conditions as well as the narrated experience of the participants.

C69. Aspects of the Crisis among Different Ethnic Groups within the Context of Xanthi’s Society (Greek Thrace)

[Εκφάνσεις της Κρίσης σε Διαφορετικές Εθνοτικές Ομάδες στο Πλαίσιο της Ξανθιώτικης Κοινωνίας (Θράκη)]

Aikaterini Markou, Email: amarkou@he.duth.gr

Department of History and Ethnology, Democritus University of Thrace

The proposed paper presents various aspects of the social impact of the crisis, the way it reflected and experienced by different populations that make up the human mosaic of multicultural town of Xanthi. Our interest focuses on the “minority” Muslim groups (that is, Roma, Pomaks and Turks), the type of support networks both within and outside of groups in order to face the crisis, as well as the testimonies or the “silences” of individuals vis-à-vis the crisis and, certainly, the relations formed with the dominant Christian population.

It is an ethnographic study in time of crisis seen from below and focus on how crisis affect the lives of minority members, how they make sense of their experience in crisis moments and how the different groups re-shape their identities and socio-economic status. The study draws on field research with locals –Christians and Muslims- that includes participant observation, interviews, narratives and articles of local press.

The case of Roma, as an example of aggravated poverty in times of crisis, shows the impasse of previous social integration policies and the strengthening of racism that shifts responsibilities to the cultural identity of the group. Regarding the Pomaks, the period of the crisis seems to be experienced as an ordeal that can resurrect the controversy about the issue of their identity. As for the group of the Turks, we observe the real (or imagined?) improved financial situation of the group which causes concerns and reserves from the part of the Christian population which seems to be poorer.

C70. Approaching the Concept of Solidarity in Contemporary World with Students of Primary Education

(Προσεγγίζοντας την Έννοια της Αλληλεγγύης στον Σύγχρονο Κόσμο με Μαθητές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης)

Katerina Vassiliadou, Email: Katerina.vasil@gmail.com

Teacher of Primary Education, Department of Philosophy and Social Studies, University of Crete, Greece

This paper will present the results of an educational intervention implemented on 4th Grade students of the 1st Primary School of Rethymno. In our multicultural school environment, teachers and students deal everyday with the results of the socio-economic crisis. Therefore, I considered it advisable to participate with my class in an educational project called “Care and Act”. The basic axis of the project is the volunteerism and solidarity in school. While participating in this project, some needs emerged: to investigate the meaning of solidarity in the contemporary cultural-historical context; to trace this concept in the modern world in local, national and international level; and finally to locate the social necessities that lead to the growth

of solidarity bonds. The educational intervention is based on Freire's ideas on critical literacy, as well as on Vygotsky's sociocultural theory concepts that have educational applications, such as the Zone of Proximal Development, collaboration and mediation.

During collaborative teaching, students will be given written and audiovisual material. The material will refer to the subject being investigated, as well as to the subtopics that will come up after discussion within the team (teacher-students). The produced texts will be published in a leaflet that will be created with the collaboration of all the participants (students-teacher) and then it will be presented to all the members of our school. In this conference, the results of the educational intervention will be also presented.

**C71-74. SESSION XII:
SCHOOLS IN A CRISIS
(ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ)
CHAIR: MONIKA LEMOS**

**C71. The Question of Ethical School Leadership in the Era of Crisis and Recession:
Evidence from Greek Schools**

(Το Ζήτημα της Ηθικής Σχολικής Ηγεσίας στην Εποχή της Κρίσης και της Υφεσης: Ερευνητικά Στοιχεία από τα Ελληνικά Σχολεία)

Eleftheria Argyropoulou, Email: eargirop@edc.uoc.gr
Department of Preschool Education, University of Crete, Greece

In times of economic crises -especially in recessionary economies- there has always been a social tendency to probe into the causality of the systemic malfunction and individual immorality (Argyropoulou, 2011). The issues of Ethics and Ethical Leadership are questioned and discussed within a more concrete and practical milieu, including that of education.

Ethical Leadership in Education (ELE), seen through the Vygotskian socio-cultural learning theory lens (1978), involves both teachers and Head-teachers/school leaders and plays a fundamental role in the development of students' personality. ELE is concerned with complex issues of teaching staff views of ethics and constitutional ideals (i.e. equality, liberty, respect), as well as their role of authority in conflicting institutional demands and ethical decision making in schools.

The purpose of this paper is to explore the school teachers and leaders' perceptions of professional ethics issues and to find out whether they exercise in praxis the ethical virtues of responsibility, authenticity and presence, as they are proposed by Starratt (2004). The present study, designed on three major pillars (lying, art, creativity), according to Strike's (2007) proposition of exploring ethical dilemmas in education, creating and sustaining ethical school communities, was completed in the Greek educational context during the last two years. Data have been collected through qualitative research; 110 interviews have been conducted with primary and secondary school leaders and teachers. The rationale behind the research is to investigate the possible relation between the effects of economic crisis on educators as individuals and the influence the crisis might have had on their personal and professional ethics and praxis.

C72. The Internalisation of Corporal Punishment as a Teaching and a Disciplinary Tool Among South African Teachers: A Cultural Historical Activity Theory Perspective

(Η Εσωτερίκευση της Σωματικής Τιμωρίας ως Διδακτικό και Πειθαρχικό Εργαλείο των Δασκάλων της Νότιας Αφρικής: Μια Πολιτισμική-Ιστορική και της Δραστηριότητας Προοπτική)

Simangele Mayisela, Email: smangele.mayisela@uct.ac.za, MYSSIM002@myuct.ac.za
University of Cape Town, South Africa

Corporal punishment has been abolished in countries that have ratified the UNCRC, which South Africa is one them. However, anecdotal records suggests the continuing use of corporal punishment in South African schools 20 years after its legislative abolition. The use of corporal punishment has been a cultural practice in the colonial and apartheid era in South Africa and the majority of the current teachers are the generation of teachers who were raised and trained during the apartheid era. This paper looks into three cases of teachers who were exposed to corporal punishment and who continue to use this method as a teaching and a disciplinary tool in the post corporal punishment South Africa. The data used in this study emanates out of interviews with 24 teachers who participated in group and individual interviews in Mpumalanga province of South Africa. For this paper, I focus on three individual teachers that elicit Vygotsky's general sociogenetic law of cultural development. Within a CHAT framework, a planned double stimulation was used as part of the interview method, while unplanned double stimulation emerging out of conversations was noted for its value in eliciting the internalised use of corporal punishment. The internalisation of corporal punishment emerged from the thematic analysis of teachers' testimonies of their childhood experiences of corporal punishment which were juxtaposed against their current beliefs and child disciplinary practices as teachers.

C73. Educational Management in Times of Crisis: Moving beyond School Walls
(Εκπαιδευτική Διοίκηση σε Περιόδους Κρίσης: Προχωρώντας Πέρα από τα Τείχη του Σχολείου)

Monica Lemos, Email: monica.lemos@helsinki.fi
University of Helsinki, Institute of Behavioural Sciences, Center for Research on Activity Development and Learning
Fernanda Liberali, Email: fcliber@terra.com.br
Pontifical University of São Paulo, LAEL and FORMEP, Brazil

This research paper aims at discussing a chain of activities developed by a school community to deal with a flood issue. This school was located in a favela in the city of São Paulo, Brazil, where flood occurred as a result of the terrible living conditions contradictorily imposed on and by its residents. Bearing this context in mind, this paper focuses on a chain of activities to organize an educational system to face school curriculum demands and the crisis of its accomplishing policies focusing on tests and assessments results, while simultaneously dealing with the crisis of working with the social realities of marginalization not only for students, but also for families and professionals living in a horrendous context. As theoretical background, we discuss the concept of collaborative agency, focusing on transformative agency and on togetherness as potential concepts to trigger new force of creating possibilities of living, the viable unheard (Freire, 1970). The analysis of the discourses that materialize these videorecorded activities contribute to the description and argumentative scrutiny of different voices and the ways they allow the development of agency. The analysis suggests that the interplay of multicultural voices through collaborative agency leads to the transformation of the given context: first how the community gets involved in the school activities and, second, how school gets involved in the community activities in order to overcome a flood issue.

C74. The “Self-authoring” of Male Primary School Teachers in England: Orchestrating the Voices of Social Crisis

(Η «Αυτο-δημιουργία» της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αρρένων Δασκάλων στην Αγγλία: Ενορχηστρώνοντας τις Φωνές της Κοινωνικής Κρίσης)

Corinne Woodfine, Email: C.Woodfine@mmu.ac.uk
Manchester Metropolitan University, England

Drawing on statistics from workforce data, such as that a fifth of student teachers are men (Lyndon, 2015) and only 25% of primary teachers are male (DfE, 2014), public discourse suggests that there is a social crisis in England in terms of a lack of male primary teachers teaching in schools. This has led to Government education policy and media coverage that espouses various discourses surrounding masculinity, femininity, “women’s work” and a supposed absence of male role models for primary children. I draw on Holland, Lachicotte, Cain and Skinner’s (1998) theory of “figured worlds” and their understanding of the figured world of dialogism to consider how male primary teachers identify themselves and what voices they draw upon in order to “self-author” a high status positional identity. Data gathered from semi-structured interviews of five male student teachers provides opportunities to ask what typical stories, words and phrases the participants are assuming and inviting the listener to assume (Gee, 2012) and as such, recognise what constitutes the figured world of men in primary schools. A discourse analysis of their interviews over time reveals how these male teachers describe the everyday goings on using language from their collective experience in the figured world and how they make these words their own. A focus on dialogue brings new understanding as to how they work the gender discourse of male power and status in order to feel at ease in a predominantly female world.

C75-78. SESSION XIII:
LEARNING COMMUNITIES IN TIMES OF A CRISIS
(ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΣΕ ΚΑΙΡΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ)
CHAIR: ANNA CHRONAKI

C75. The Boundary Work for the Integration of Newcomers in a Service-Learning Project
(Η Εργασία για την Ένταξη των Νεοεισερχομένων σε ένα Πρόγραμμα Service-Learning)

David García-Romero, Email: david.garcia.romero@uab.cat
José Luís Lalueza
Sonia Sanchez-Busqués
Autonomous University of Barcelona, UAB

It is a current concern of university to generate new methodologies towards social justice (McMillan, 2011). Service learning is a methodology that both can put the university in contact with the community and foster the identity change for social justice in students (Winterbottom, Lake, Ethridge, Kelly, & Stubblefield, 2013). In these methodology students are involved in participation in communities of practice (Lave & Wenger, 1991) sharing participation with community agents towards social aims. It is in these very relationships between agents that meaning and objectives are shared and constructed (Gergen, 1997; Hermans, 2015; Holland & Lachicotte, 2007), through processes of joint agency (Koschmann, 1999) and recognition (Taylor, 1996). From the perspective of communities of practice, the fostering of the relation is boundary work (Blackmore, 2010): that is the objects, processes and agents that take the newcomers from peripheral participation to core participation. The present work describes from a sociohistorical perspective de boundary work of the community of practice of Shere Rom Service-Learning project and studies through qualitative-narrative inquiry the identity change in 75 psychology

students in their interplay with it. The participants took field notes of their participation and their implication. After the experience, focus groups conversations concerning their experience and reflections about it were recorded and transcript to their study. The data were processed in qualitative narrative using as main tool the software Atlas.ti. The results show the relevance of the relation that newcomers establish with older members in order to share the objectives of the practices and the consequent identity change.

C76. On the Catalytic Impact of a Peer-Learning Community of Practice and Professional Development for the Participating Teachers

(Για τις Καταλυτικές Επιπτώσεις Μιας Μαθησιακής Κοινότητας Πρακτικής και η Επαγγελματική Ανάπτυξη των Συμμετεχόντων Εκπαιδευτικών)

Angeliki Kapsaski, Email: angelkapsaski@gmail.com

Experimental Gymnasium of the University of Crete & School Advisor of Greek-Language-Teachers, Greece

Arsenios Arsenakis, Email: arsenakis@hotmail.com

Despina-Eleni Dargenta, Email: lenadarg@gmail.com

Anna Pateraki, Email: anpateraki@sch.gr

Polytimi Papadopoulos, Email: polytimipapadopoulos@gmail.com

Athanassios Strantzalos, Email: astrantzalos@gmail.com

Experimental Gymnasium of the University of Crete, Greece

We present a Peer Learning Community of Learning and Practice (Wenger et al., 2002) created via the collaborative and egalitarian (d'égal à égal) efforts of six educational workers affiliated with the Experimental Gymnasium of the University of Crete. The aim of the community has been to introduce and critically elaborate Information & Communication Technologies (ICT) in the classroom. The aim was approached in a critical manner, repeatedly questioning the corresponding didactical-pedagogical scopes and the learning environments and occurring educational activities (Bielaczyc & Collins, 1999). After discussing current trends for the introduction of innovations and tendencies concerning teaching, curriculum and our professional surrounding, we ended up with a program of in-service development organized by practitioners themselves, and formulated as a peer-to-peer learning process (Boud & Middleton, 2003). Our choice facilitated the foundation of a community of practice and learning (both alive and via the web), that embraced educators of several specializations and locations. We shall discuss the impact of methods and their implementation on participants, especially during the current economic and social crisis of Greece. Furthermore, we shall relate our practice with in-service school-based professional development (McLaughlin & Talbert, 2006) as well as with collaborative learning and professional development via dialectical and interactive relations (Brown et al., 1996). Problems and drawbacks are experienced because of the structure of the educational system itself and by the fact that practitioners of education should thus be confronted with deprofessionalization and lack of collaboration in everyday school-practice. Concluding, we shall reflect on future prospects toward the empowerment of the community, its quality and strength.

C77. Every-day Issues as a Tool for the Introduction of Critical Elements in Mathematics Education: Some Results Concerning also the Transition from Primary to Secondary Education

(Τα Καθημερινά Ζητήματα ως Ένα Εργαλείο για την Εισαγωγή των Κρίσιμων Στοιχείων στην Μαθηματική Εκπαίδευση: Μερικά Αποτελέσματα που Αφορούν επίσης την Μετάβαση από την Πρωτοβάθμια στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση)

Alexandros Vasileiadis, Email: alvasileiadis@gmail.com

28th Primary School of Heraklion & Dept. of Philosophical and Social Studies, University of Crete, Greece

Athanassios Strantzalos, Email: astrantzalos@gmail.com

Experimental Gymnasium of the University of Crete, Greece

We present a teaching intervention where the notion of “Crisis” and corresponding “Learning Activities” (that tend to break the “Didactical Contract” (Brousseau, 2002)), facilitated the elaboration of a current issue (free brunch at certain Primary Schools) using mathematical notions, in order to assess:

- the functionality of pupils’ knowledge of percentages (taught as part of “fractions”, thus minimizing formal procedures and problem-solving methodologies),
- their ability to deal with “word-” and “open-problems” (Arsac et al., 1988; Greer, 1997) referring to their every-day reality,
- the elaboration of the material provided for both teachers and pupils and corresponding roughly to features of the Transition from Primary-empirical concepts to Secondary-academic ones (Kinard & Kozulin, 2008), and
- differences in conceptualizations between pupils of the 5th and the 7th school-year, concerning qualitative and methodological variances of data-elaboration, problem-solving skills, wording and corresponding ethical-socio-cultural implications (Clarkson & Presmeg, 2008).

In planning, implementing, reflecting upon and assessing the Learning Activity, we respected the following guidelines (ibid.):

- “what is being taught” and the critical attitude towards it is a crucial part of teaching,
- the corresponding reflective-transformative procedures support a deepening into features assessing both teachers and pupils, as well as the implied Curriculum,

- in Critical Mathematics Education - we refer to Compulsory Education (1th-9th school year) - research results and perceptions call for:
 - the promotion of both the “socio-cultural” and the “everyday-functional” dimensions of Mathematics, and
 - the introduction of tasks that refer to everyday and support a turn to systematic and concrete knowledge (academic).

C78. Mathematics Tutoring as ‘Commons’: The Study of a Network of Solidarity as Transformative Activism?

(Η Προετοιμασία στα Μαθηματικά ως «Κοινό Αγαθό»: Η Μελέτη Ενός Δικτύου Αλληλεγγύης ως Μετασχηματιστικός Ακτιβισμός;)

Anna Chronaki, Email: chronaki@uth.gr
University of Thessaly, Greece

Areti Eustathiou, Email: efstathiou.aret@gmail.com

Nikos Makrakis, Email: nemakrakis@math.uoa.gr
National and Kapodistrian University of Athens, Greece

The issue of how best to govern resources such as water, land, air, but also, knowledge, skills or education used by many individuals in common are neither settled in academia nor in the world of politics (Ostrom, 1990). The socio-economic crisis of the last decade worldwide, and especially in countries of the south periphery such as Greece, has resulted into what is, often, called “*the tragedy of the commons*” raising concerns about the roles of state or privatizing control for preventing commons’ destruction and for controlling access, dissemination and public circulation (Angelis, 2013). This tragedy is much more evident for middle and lower socio-economic classes in Greece and its visibility becomes even harsher when one considers young adolescents facing national entry exams at the tertiary level. By and large, the Greek economic crisis has impeded many students from top exam training required by top higher education departments. Such training is mainly offered through private tuition. As a response, a number of educators formed networks of solidarity and offered free extra exam tuition lessons for young people of a low socio-economic background. The significance of such tuition-based networks for the subject of mathematics is immense due both its high status and exam level of difficulty.

The present paper aims to discuss such “network of solidarity” in relation to its potential of performing a transformative activist stance. As Stetsenko (2008) demotes “The common foundation for sociocultural approaches is developed by dialectically supplanting relational ontology with the notion that *collaborative purposeful transformation* of the world is the core of human nature and the principled grounding for learning and development. An activist transformative stance suggests that people come to know themselves and their world as well as ultimately come to be human *in and through* (not in addition to) the processes of collaboratively transforming the world in view of their goals” (p. 471). Based on empirical data from two distinct networks of solidarity such as interviews with tutors and students, as well as, participant observation, a number of questions can be addressed; How such a “network of solidarity” is described and what might be its effects on current educational practices and ideologies? How do “solidarity” and “activism” relate and how do they differ in such networks? How does a “network of solidarity” develop dialectically a relational ontology and how does it try to avoid becoming trapped in the ideological state apparatus (Althusser, 1970) of the broader educational sector.

C79-82. SESSION XIV: FAMILY IN TIMES OF A SOCIAL CRISIS (Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΕ ΚΑΙΡΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ) CHAIR: THEANO KOKKINAKI

C79. Breastfeeding Support Groups in Ireland: A Mixed Methods Investigation from a Cultural Historical Activity Theory Perspective

(Ομάδες Υποστήριξης Θηλασμού στην Ιρλανδία: Μια Έρευνα Βασισμένη σε Μεικτές Μεθόδους από Μια Πολιτισμική-Ιστορική και της Δραστηριότητας Προοπτική)

Elizabeth Quinn, Email: quinne12@tcd.ie
School of Nursing and Midwifery, Trinity College Dublin, Ireland

Irish breastfeeding initiation rates remain the lowest in the OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2014), with mothers in Ireland perceiving negative attitudes to breastfeeding and bottle-feeding seen as the “norm” (Begley, Gallagher, Clarke, Carroll, & Millar, 2008).

The two main breastfeeding support groups (BSGs), *La Leche League* and *Cuidiú* are run by trained and accredited voluntary counsellors: The Health Service Executive (HSE) has BSGs run by Public Health Nurses. BSGs are effective in promoting breastfeeding initiation/duration, but women’s views are not well reported with further research recommended to identify the most effective aspects (Renfrew, 2012).

Cultural Historical Activity Theory (CHAT) is the theoretical framework for analysis and design, with Mwanza’s 8-step model (Mwanza, 2001) used in: consolidating the research aims and objectives; selecting methods of data collection; and relating the research aims/objectives to questions for the questionnaires and semi-structured interviews. The aims of this research are: (1) to identify the role of Breastfeeding Support Groups (BSGs) in providing information, support and encouragement to mothers in Ireland to breastfeed; (2) to determine women’s knowledge and attitudes towards BSGs; (3) to explore women’s experiences; (4) ascertain if breastfeeding mothers perceive that breastfeeding support enables them to

achieve their own goals/satisfactory outcomes; and (5) identify strengths and limitations of peer support. A mixed-methods approach with sequential mixed design is used adopting a pragmatic approach. Data collection took place in July 2015 for the initial questionnaire (Time 1, N=978) and follow-up questionnaire in October 2015 (Time 2, N=412). Semi-structured interviews (N=20) are being conducted.

Preliminary results suggest mothers primarily contact BSGs “to meet other mothers”, with information on problems being secondary, and HSE groups are well attended. Interviews show mothers continue to attend BSGs for ongoing support and to support other women. Social media forums provided by BSGs, and groups of mothers with specific breastfeeding interests, facilitates ongoing support, with mothers joining or creating additional mother-to-mother support groups that may not be specifically focused on breastfeeding.

C80. Parenting in Times of Economic Downturn and Unemployment: The Role of Child and Family Social Work

(Η Γονεϊκότητα σε Περιόδους Οικονομικής Ύφεσης και Ανεργίας: Ο Ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας για το Παιδί και την Οικογένεια)

Freya Geinger, Email: Freya.Geinger@UGent.be
Ghent University, Belgium

The recent global crisis has led to a deterioration of living and working conditions, which challenges governments and social work practice in Europe and beyond (Eurofound, 2014). As a result, policy priorities shifted towards austerity and an interest in the investment in children through a focus on child poverty and integrated Early Childhood Education and Care services (ECEC) (Richardson, 2010; OECD, 2006; European Commission, 2013). In contrast, knowledge about the lived, contextualised experiences of families and children as well as about how families view the ways in which they may be supported best, have received little attention (Schiettecat, Roets & Vandenbroeck, 2014). As such the explicit focus in policy and practice to invest in children and families, carries the risk of individualisation and decontextualisation because ideas of what is considered as problematic, and the kind of interventions that have to be taken, are defined as external to the ways in which families experience these problems (Schiettecat et al, 2014; Featherstone, 2006). In order to complement the existing research bulk, the present study draws on an international literature review and a thematic analysis of 14 in-depth interviews with parents of young children who experienced unemployment in Limburg (Belgium) due to economic downsizing. In so doing it confronts shifting policy priorities with contextualized experiences of parents and their possible (new) emerging concerns. To conclude, implications for policy, practice and research are discussed from a social work perspective.

C81. Ideological Polarizations Concerning Matters of Sexuality at Times of the Contemporary Crisis: Alternative Family Forms and New Dialogical Dimensions in the Case of Concealed Sexual Identities

(Ιδεολογικές Πολώσεις που Αφορούν Θέματα της Σεξουαλικότητας στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίση: Εναλλακτικές Μορφές Οικογένειας και Νέες Διαλογικές Διαστάσεις στην Περίπτωση των Κρυφών Σεξουαλικών Ταυτοτήτων)

Evgenia Kazouli-Plaitaki, Email: natkazouli@hotmail.com

Marios A. Pourkos, Email: mavrikospourikos@gmail.com

Department of Pre-School Education, University of Crete, Greece

The turn from the old to the new socio-economical model of life appears to cause radical changes to the economical, psychological, familial, interpersonal and ethical aspects of people's lives. In the context of the rising model of life in Greece we attempt to outline the special influences that it brings in the case of concealed sexual identities in relation to their suppression, formation of alternative family forms and utterly their tendencies regarding their dialogical potentialities.

Specifically, we initiate from discussing the issue of Civil Partnership as: (1) a potentiality in constructing alternative forms of familial life and (2) a context that roused a public polarized debate between two extremes involving those who stand for and those who stand against it. Within this analysis we also illustrate the recent tendency towards a general polarized dialogical context in relation to sexual matters in Greece drawing examples and abstracts from social network discussions.

Attempting to approach interpretations on this topic, we present research data from in depth interviews with homosexual subjects, biographically narrating on their experience and management of their sexual identity within a hostile social environment. Finally, we point out the transformation of the historically suppressed and silenced voices of marginalized sexual identities into incensed voices, constructing new dialogical dimensions.

C82. The Effects of the Poverty at the Development of Children and Youth

(Οι Επιπτώσεις της Φτώχειας στην Ανάπτυξη των Παιδιών και της Νεολαίας)

Ioanna Fakitsa, Email: psy2788@psy.soc.uoc.gr

Theano Kokkinaki, Email: kokkinaki@uoc.gr

Department Psychology, University of Crete, Greece

Poverty is a complex and multidimensional phenomenon with many ramifications and impact on the development of children. The objective of this theoretical review is the juxtaposition of the key findings on the effects of poverty in all areas of child development. In particular, it explores to what extent and through what processes, socioeconomic status (SES) affects the physical, cognitive and social-emotional development of infants, children and adolescents. It is figured out that poverty has a wide influence in childhood with diverse effects on physical health, cognitive, emotional and behavioral development

and school performance. Specifically, children from economically disadvantaged families have increased risk of low birth weight, which is associated with infant mortality, and worse health than children from more advantaged families. Moreover, children living below the poverty line are more than 1.3 more likely than other children to experience learning difficulties and developmental delays that affect their school performance and thus their future income. Finally, low SES children have less secure attachment bond rates and more emotional and behavioral problems than children of higher SES. This review aims at quote the ways and the extent of poverty effects to different sectors and stages of child development. A clear understanding of this, is crucial for designing intervention programs to low-income households, which largely determines the healthy development of children.

19:30 - 20:00 Business Meeting - Conference closing

References

- Agar, M. (Ed.) (1994). *Language shock: Understanding the culture of conversation*. New York: Wm. Morrow.
- Akkerman, S.F., & Meijer, P.C. (2011). A dialogical approach to conceptualizing teacher identity. *Teaching and Teacher Education*, 27, 308-319.
- Althousser, L. (1970). Ideology and ideological state apparatuses. *La Pensée*, 151.
- Apple, M. (1995). Taking power seriously: New directions in equity in mathematics education and beyond. In W. Secada, E. Fennema, & L. Adajian (Eds.), *New directions for equity in mathematics education* (pp. 329-348). Cambridge, MA: Cambridge University Press.
- Argyropoulou, E. (2011). Ethical Leadership: a prerequisite for School Leadership today or just another leadership construct? Paper presented in *Leading Ahead 2011 – Comenius Network Conference*, León, Spain – Oct 1922, available on www.leading-in-education-eu/fileadmin/user_upload/Leon/15_Leon.pdf
- Arsac, G., & Germain, G., & Mante, M. (1988). *Problème ouvert et situation-problème*. Lyon: IREM de Lyon.
- Bakhtin, M. (1929/1981). *The dialogical imagination* (M. Holquist, Ed.) (M. Holquist, & C. Emerson, Trans.). Austin: University of Texas Press. [Original published in Russian, in 1929].
- Bakhtin, M. (1981). *Discourse in the novel*. In M. Holquist (Ed.), *The Dialogic Imagination. Four essays* (C. Emerson and M. Holquist, Trans.) (pp. 259-422). Austin: University of Texas Press.
- Bakhtin, M. (1981). *Discourse in the novel*. In M. Holquist (Ed.), *The dialogic imagination. Four essays* (C. Emerson and M. Holquist, Trans.) (pp. 259-422). Austin: University of Texas Press.
- Bartlett, F.C. (1932). *Remembering: A study in experimental and social psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Begley, C., Gallagher, L., Clarke, M., Carroll, M., & Millar, S. (2008). *The National Infant Feeding Survey 2008*. Dublin: Health Service Executive.
- Bielaczyc, K., & Collins, A. (1999). Learning communities in classrooms: a reconceptualization of educational practices. In C.M. Reigeluth (Ed.), *Instructional-design theories and models: a new paradigm of instructional theory* (pp. 269-292). New Jersey: Lawrence Erlbaum.
- Blackmore, C. (2010). *Social learning systems and communities of practice*. Springer London. <http://doi.org/10.1007/s13398-014-0173-7.2>
- Bois, D. (2007). *Le corps sensible et la transformation des représentations chez l'adulte - Vers un accompagnement perceptivo-cognitif à médiation du corps sensible*. Thèse de doctorat européen, Université de Séville, Département didactique et organisation des institutions éducatives.
- Boud, D., & Middleton, H. (2003). Learning from others at Work: communities of practice and informal learning. *Journal of Workplace Learning*, 15, 5, 194-202.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.
- Brokmeier, J. (2010). After the archive: Remapping memory. *Culture & Psychology*, 16(1), 5-35.
- Brousseau, G. (2002). *Theory of didactical situations in Mathematics – Didactique des Mathématiques, 1970–1990*. New York/Boston: Kluwer Academic Publishers.
- Brown, A.L., Metz, K.M., & Campione, J.C. (1996). Social interaction and individual understanding in a community of learners: The influence of Piaget and Vygotsky. In A. Tryphon & J. Vonèche (Eds.), *Piaget- Vygotsky: The social genesis of thought* (pp. 145-170). New York NY, USA: Psychology Press.
- Bruner, J. (1997). A narrative model of self-construction. In J.G. Snodgrass, & R.L. Thompson (Eds.), *The self across psychology: Self-recognition, self-awareness, and the self-concept* (pp. 145-161). New York: New York Academy of Sciences.
- Bruner, J. S. (1996). *The Culture of Education*. Harvard University Press.
- César, M. (2009). Listening to different voices: Collaborative work in multicultural maths classes. In M. César & K. Kumpulainen (Eds.), *Social interactions in multicultural settings* (pp. 203-233). Rotterdam: Sense Publishers.
- César, M. (2013a). Collaborative work, dialogical self and inter-/intra-empowerment mechanisms: (Re)constructing life trajectories of participation. In M.B. Ligorio & M. César (Eds.), *Interplays between dialogical learning and dialogical self* (pp. 151-192). Charlotte, NC: Information Age Publishing (IAP).
- César, M. (2013b). Cultural diversity and regulatory dynamics of participation between schools and families. In P. Marsico, K. Komatsu & A. Iannaccone (Eds.), *Crossing boundaries: Intercontextual dynamics between family and school* (pp. 35-81). Charlotte, NC: IAP.
- César, M. (in press a). Travail collaboratif et processus d'enseignement et d'apprentissage des mathématiques: L'importance des mécanismes d'inter- et intra-empowerment. In M. Giglio & F. Arcidiacono (Eds.), *Les interactions sociales en classe: Réflexions et perspectives*. Berne: Peter Lang.
- César, M. (in press b). Bi-univocal cultural mediation: A tool to promote achievement and social justice. *Psychology in Russia*.
- Chaiklin, S. (2003) The zone of proximal development in Vygotsky's analysis of learning and instruction. In A. Kouzin et.al. (Eds.), *Vygotsky's educational theory in cultural context* (pp.39-64). Cambridge: Cambridge University Press.
- Clandinin, D.J. (1986). *Classroom practice: Teacher images in action*. Philadelphia: The Falmer Press.
- Clandinin, D.J., & Connelly, F.M. (1998). Personal experience methods. In N.K. Denzin, & Y.S. Lincoln (Eds.), *Collecting and interpreting qualitative materials* (pp. 150-178). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.

- Clandinin, J.D., Huber, J., Huber, M., Murphy, S.M., Orr, A.M., Pearce, M., & Steeves, P. (2006) *Composing diverse identities: Narrative inquiries into the interwoven lives of children and teachers*. Abingdon: Routledge.
- Clarkson, P., & Presmeg, N. (Eds.) (2008). *Critical issues in mathematics education: Major contributions of Alan Bishop*. New York NY: Springer Science+Business Media, LLC
- Cochran-smith, M., & Lytle, S.L. (1999). Relationships of knowledge and practice: Teacher learning in communities. *Review of Research in Education*, 24, 249–305. doi:10.2307/1167272
- Cole, M. (1996). *Cultural psychology: A once and future discipline*. Cambridge, MA: Belknap of Harvard University Press.
- Coll, C., & Falsafi, L. (2010). Learner identity. An educational and analytical tool. *Revista de Educación*, 353, 211-233.
- Courela, C., & César, M. (2014). Crafting a neo-Vygotskian approach to adult education in Portugal: Collaborative project work in an alternative curriculum. *Psychology in Russia: State of the Art*, 7(3), 76-89. [On line: http://psychologyinrussia.com/volumes/7_3_2014.php]
- Daniels, H., Cole, M., & Wertsch, J. 2007. Editors's introduction. IN H. Daniels, M. Cole, & J. Wertsch (Eds.), *The Cambridge Companion to Vygotsky* (pp. 1-20). Cambridge: Cambridge University Press.
- Dann, R (2015). Developing the foundations for dialogic feedback in order to better understand the 'learning gap' from a pupil's perspective. *London Review of Education*, 13(3), 5-20.
- Darling-Hammond, L., & Leberman, A. (2012). Teacher education around the world: what can we learn from international practice? In L. Darling-Hammond & A. Leberman (Eds.), *Teacher education around the world: Changing politics and Practices* (pp. 151–169). London: Routledge.
- Davies, J. (2007). Display, identity and the everyday: Self-presentation through online image sharing. *Discourse: studies in the cultural politics of education*, 28(4), 549-564.
- Denzin, N.K. (2002). The interpretative process. In A. Haberman & M. Miles (Eds.), *The qualitative researchers companion* (pp. 349-366). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Department for Education (DfE) (2014). *School workforce in England*: November 2013.
- Engeström, Y. (2001). Expansive Learning at Work: Toward an activity theoretical reconceptualization. *Journal of Education and Work*, 14(1), 133–156. doi:10.1080/13639080020028747
- Engeström, Y. (2005). *Developmental work research: Expanding activity theorie in practice*. Berlin: Lehmanns Fachbuchhandlung GmbH, Abt. Verlag.
- Erikson, E.H. (1963). *Childhood and society* (2nd Ed.). New York: Norton.
- Esteban-Guitart, M., & Moll, L. (2014). Funds of identity: A new concept based on funds of knowledge approach. *Culture & Psychology*, 20(1), 31-48. doi: 10.1177/1354067X13515934.
- Esteban-Guitart, M. (in press). *Funds of identity. Connecting meaningful learning experiences in and out of school*. New York: Cambridge University Press.
- Esteban-Guitart, M., & Moll, L. (2014). Lived experiences, funds of identity and education. *Culture & Psychology*, 20(1), 70-81. doi: 10.1177/1354067X13515940.
- Etscheidt, S., Curran, C.M., & Sawyer, C.M. (2012). Promoting reflection in teacher preparation programs: A multilevel model. *Teacher education and special education*, 35(1), 7–26. doi:10.1177/0888406411420887
- Eurofound. (2014). Third European Quality of Life Survey - Quality of life in Europe: Families in the economic crisis. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- European Commission. (2013). *Commission recommendation. Investing in children: breaking the cycle of disadvantage*. Brussels: Official Journal of the European Union. Retrieved from http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/files/c_2013_778_en.pdf.
- Featherstone, B. (2006). Rethinking family support in the current policy context. *British Journal of Social Work*, 36, 5-19. doi: 10.1093/bjsw/bch226
- Fleer, M., & Hedegaard, M. (2010). Children's development as participation in everyday practices across different institutions. *Mind, Culture, and Activity*, 17(2), 149–168.
- Flores, M.A., & Day, C. (2006). Contexts with shape and reshape new teacher's identity: a multi-perspective study. *Teaching and Teacher Education*, 22, 219-232.
- Freire, P. (1970). *Pedagogy of the oppressed*. New York: Herder and Herder.
- Gee, J.P. (2000). Identity as an analytic lens for research in education. *Review of Research in Education*, 25, 99-125.
- Gee, J. (2012). *An introduction to discourse analysis: Theory and method* (3rd Edition). Routledge, Oxon.
- Gelfuso, A., & Dennis, D.V. (2014). Getting reflection off the page: The challenges of developing support structures for pre-service teacher reflection. *Teaching and Teacher Education*, 38, 1–11. doi:10.1016/j.tate.2013.10.012
- Gergen, K.J. (1997). Social theory in context: Relational humanism. *The Mark of the social: Discovery or invention?*, 279.
- González, N., Moll, L.C., & Amanti, C. (Eds.) (2005). *Funds of knowledge: Theorizing practices in households, communities and classrooms*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Greer, B. (1997). Modelling reality in mathematics classrooms. The case of word problems. *Learning & Instruction*, 7(4), 293-307.
- Greimas, A. J. (1966). *Sémantique structurale*. Paris: Larousse.
- Greimas, A. J. (1973). *Sémiotique narrative et textuelle*. Paris: Larousse.
- Halliday, M.A.K., & Matthiessen, C.M.I.M. (2004). *An introduction to functional grammar*. London: Hodder Arnold.
- Hedegaard, M. (2008). A cultural-historical theory of children's development. In M. Hedegaard & M. Fleer (Eds.), *Studying children: A cultural-historical approach* (pp. 10-29). Maidenhead: Open University Press.
- Hedegaard, M. (2009). Children's development from a cultural-historical approach: children's activity in everyday local settings as foundation for their development. *Mind Culture and Activity*, 16(1), 149-168.
- Hermans, H. (2001). The dialogical self: Toward a theory of personal and cultural positioning. *Culture and Psychology*, 7(3), 323-366.
- Hermans, H.J.M. (2015). Dialogical self in a complex world: The need for bridging theories. *Europe's Journal of Psychology*, 11(1), 1–4. <http://doi.org/10.5964/ejop.v11i1.917>
- Hermans, H.J., & Dimaggio, G. (2007). Self, identity, and globalization in times of uncertainty: A dialogical analysis. *Review of General Psychology*, 11(1), 31.

- Holland, D., & Lachicotte, W. J. (2007). Vygotsky, Mead, and the new sociocultural studies of identity Dorothy Holland and William Lachicotte, Jr. Introduction 1. *Power*, 20(2).
- Holland, D., Lachicotte, W., Skinner, D. and Cain, C. (1998). *Identity and agency in cultural worlds*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Il'enkov, E.V. (1964/2002). *Škola dolžna učiti 'myslit'* (School has to teach thinking), Moskva: "Modek", 6-55.
- Ito, M., Gutiérrez, K., Livingstone, S., Penuel, B., Rhodes, J., Salen, K., Schor, J., Sefton-Green, J., & Watkins, S.C. (2013). *Connected learning. An agenda for research and design*. Irvine, CA: Digital Media and Learning Research Hub.
- Kelman, H.C. (2010). Conflict resolution and reconciliation: A social-psychological perspective on ending violent conflict between identity groups. *International Conflict and Conflict Resolution, Landscapes of Violence: An Interdisciplinary Journal Devoted to the Study of Violence, Conflict, and Trauma*, 1(1), 5, 1-9.
- Kinard, J.T., & Kozulin, A. (2008). *Rigorous mathematical thinking – Conceptual formation in the mathematics classroom*. New York: Cambridge University Press.
- Knorr-Cettina, K. (1999). *Epistemic cultures: How the sciences make knowledge*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Korthagen, F. (2001). *Linking practice and theory. The pedagogy of realistic teacher education*. New York: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Koschmann, T. (1999). Toward a dialogic theory of learning : Bakhtin's contribution to understanding learning in settings of collaboration. *Computer Support for Collaborative Learning*, (1), 308–314. Retrieved from <http://dl.acm.org/citation.cfm?id=1150278>
- Kress, G. (2005). Gains and losses: New forms of texts, knowledge, and learning. *Computer and Composition*, 22, 5-22.
- Kress, G., & Van Leeuwen, T. (2008). *Multimodal discourse: The modes and media of contemporary communication*. London: Arnold.
- Latour, B. 1987. Science in action: How to follow scientists and engineers through society. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge, MA: Cambridge University Press.
- Lave, J., & Wenger, E. (1991). Situated learning: Legitimate peripheral participation. Retrieved from <https://books.google.es/books?hl=es&lr=&id=CAVIOrW3vYAC&oi=fnd&pg=PA11&dq=lave+wenger+1991&ots=OBpEvsYICh&sig=LofZRTMd8N9CTMSMUrhhkk32ckc>
- Lauer, C. (2009) Contending with terms: "Multimodal" and "multimedia" in the academic and public spheres. *Computers and Composition*, 26, 225–239.
- Littleton, K., & Mercer, N. (2013). *Interthinking: Putting talk to work*. London: Routledge.
- Llopart, M., & Esteban-Guitart, M. (under review). Strategies and resources for contextualizing the curriculum based on the funds of knowledge approach. A literature review. *Curriculum Inquiry*.
- Lyndon, N. (2015). Why aren't we doing more to encourage men to be primary school teachers? In *The Telegraph* 12 June 2015.
- Mason, J. (2002). *Researching your own practice: The discipline of noticing*. London, UK: Rand Falmer.
- McLaughlin, M.W. & Talbert, J.E. (2006). *Building school-based teacher learning communities*. Teachers College Press, Teachers College, Columbia University, New York and London.
- McMillan, J. (2011). What happens when the university meets the community? Service learning, boundary work and boundary workers. *Teaching in Higher Education*, 16(5), 553–564. <http://doi.org/10.1080/13562517.2011.580839>
- Maeng, S., & Kim, C.J. (2011). Variations in science teaching modalities and students' pedagogic subject positioning through the discourse register and language code. *Science Education*, 95(3), 431-457.
- Mahler, S., Pine, M.M.F., & Bergman, A. (1973). *The psychological birth of the human infant*. New York: Basic Books.
- Matusov, E. (2009). *Journey into dialogic pedagogy*. Hauppauge, NY: Nova Science Publishers.
- McMillan, J. (2011). What happens when the university meets the community? Service learning, boundary work and boundary workers. *Teaching in higher education*, 16(5), 553–564.
- Meijers, F., & Wardekker, W. (2003). Career learning in a changing world: the role of emotions. *International journal for the advancement of counseling*, 24, 149-167.
- Mitton-Kükner, J., Nelson, C., & Desrochers, C. (2010). Narrative inquiry in service learning contexts: possibilities for learning about diversity in teacher education. *Teaching and Teacher Education*, 26, 1162-1169.
- Moll, L. (2014). *L.S. Vygotsky and Education*. New York: Routledge.
- Moore-Russo, D.A., & Wilsey, J.N. (2014). Delving into the meaning of productive reflection: A study of future teachers' reflections on representations of teaching. *Teaching and Teacher Education*, 37, 76–90. doi:10.1016/j.tate.2013.10.002
- Moss, G. (2007) *Literacy and gender: Researching texts, contexts and readers*. London: Routledge.
- Mwanza, D. (2001). *Where theory meets practice: A case for an activity theory based methodology to guide computer system design*. Paper presented at the Proceedings of INTERACT' 2001: Eighth IFIP TC 13 Conference on Human-Computer Interaction, 9-13 July 2001.
- OECD. (2006). *Starting strong II. Early childhood education and care*. Paris.
- Olsen, D.R. (1994). *The world on paper: the conceptual and cognitive implications of writing and reading*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (2014). *OECD family database*. Retrieved on January 25, 2016 from: www.oecd.org/social/family/database.
- Ostrom, E. (1990). *Governing the commons: The evolution of institutions for collective action*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Patton, W., McMahon, M. (2002). Theoretical and practical perspectives for the future of educational and vocational guidance in Australia. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, 2(1), 39-49.
- Plakitsi, K. (2013). *Activity theory in formal and informal science education*. Sense Publishers.
- Postholm, M.B. (2008). Teachers developing practice: Reflection as key activity. *Teaching and Teacher Education*, 24(7), 1717–1728. doi:10.1016/j.tate.2008.02.024
- Propp, V. (1970). *Morphologie du conte*. Paris: Seuil.
- Ramírez, J.D., & Hernández León, E. (2010). Cine y Sociedad: Una experiencia multimodal (39–57). En G. Domínguez, E. López, y E. Hernández León. (Comps.). *Seminario sobre innovación en metodologías docentes 2.0 en Educación Social*. Sevilla: Edición Digital.
- Renfrew, M.J., McCormick, F.M., Wade, A., Quinn, B., & Dowswell, T. (2012). Support for healthy breastfeeding mothers with healthy term babies (Review). *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 5, CD001141. doi:DOI: 10.1002/14651858.CD001141.pub4

- Richardson, D. (2010). Child and family policies in a time of economic crisis. *Children & Society*, 24, 495-508. doi: 10.1111/j.1099-0860.2010.00334.x
- Rogoff, B. (1998). Cognition as a collaborative process. In W. Damon (Chief Ed.), D. Kuhn, & R.S. Siegler (Volume Eds.), *Cognition, perceptions and language. Handbook of child philosophy* (pp. 679- 744). New York: Wiley and Sons, Inc.
- Roth, W.-M., & Lee, S. (2004). Science education as/for participation in the community. *Science Education*, 88(2), 263–291.
- Roth, W.-M., Goulart, M.I.M., & Plakitsi, K. (2013). *Science education during preschool years. A cultural-historical approach*. SERIES: Cultural Studies of Science Education. Series editor: Kenneth Tobin, City University of New York, USA, and Catherine Milne, New York University. Authors from University of Victoria, Canada and Universidade Federal de Minas Gerais, Brazil and University of Ioannina, Greece. Dordrecht, The Netherlands: Springer.
- Rubinstein, S.L. (1946). *Foundations of general psychology*. Moscow: Academic Pedagogical Science.
- Rubtzov, V.V. et alii (2014). Una scuola storico/culturale (An Historical cultural School). *Educational, cultural and psychological studies*, 9, 419-39.
- Schacter, D.L. (2012). Adaptive constructive processes and the future of memory. *American Psychologist*, 67(8), 603-613.
- Schietecat, T., Roets, G., & Vandenbroeck, M. (2014). Do families in poverty need child and family social work? *European Journal of Social Work*, 1-15. doi: 10.1080/13691457.2014.953916
- Schön, D. (1983). *The Reflective practitioner: How professionals think in action*. New York: Basic Books.
- Simons, P.R.J. (2000). Towards a constructivistic theory of self-directed learning. In G. Straka (Ed.), *Self-learning* (pp. 155-169). Münster: Waxmann.
- Souriau, E. (1950). *Les deux cent mille situations dramatiques*. Paris: Flammarion.
- Starratt, R. (2004) *Ethical leadership*. Jossey-Bass, S. Francisco, CA.
- Stetsenko, A. (2008). From relational ontology to transformative activist stance on development and learning: activist stance on development and learning: expanding Vygotsky's (CHAT) project. *Cultural Studies of Science Education*, 3, 471–491.
- Strike, K. (2007). *Ethical leadership in schools*. Corwin Press, Thousand Oaks, CA.
- Subero, D., Vila, I., & Esteban-Guitart, M. (2015). Some contemporary forms of the funds of knowledge approach. Developing culturally responsive pedagogy for social justice. *International Journal of Educational Psychology*, 4(1), 33-53. doi: 10.4471/ijep.2015.02
- Subero, D., Vujasinović, E., & Esteban-Guitart, M. (in press). Mobilising funds of identity in and out of school. *Cambridge Journal of Education*. Doi: 10.1080/0305764X.2016.1148116.
- Taylor, C. (1996). Identidad y reconocimiento. *Revista Internacional de Filosofía Política*, 7, 10–19. <http://doi.org/10.2307/3466861>
- The New London Group (1996). A Pedagogy of multiliteracies: Designing social futures. *Harvard Educational Review*, 66(1), 60-92.
- Ubersfeld, A. (1977). *Lire le théâtre*. Paris: Editions Sociales.
- UNESCO (1994). *The Salamanca framework for action*. Salamanca: UNESCO.
- Van de Pol, J., Volman, M., & Beishuizen, J. (2010). Scaffolding in teacher–student interaction: A decade of research. *Educational Psychology Review*, 22(3), 271–296. doi:10.1007/s10648-010-9127-6
- Van Oers, B. (2007). Helping young children to become literate: the relevance of narrative competence for developmental education. *European Early Childhood Education Research Journal*, 15 (3), 299-312.
- Veggetti, M.S., & Benvenuto, G. (2015). Cultural-historical theory & activity-theory-approach: Promising perspectives in education. Italian experiences, *Universidad 2016. 10 Congreso Internacional de Educación Superior*. Cuba.
- Vygotskij, L.S. (1925). *Soznanie kak problema psihologii povedenija* (Consciousness as a problem of the psychology of behavior). «*Psihologija i Marksizm*» (Psychology and Marxism). Moskva- Leningrad: G.iz.
- Vygotskij, L.S. (1931/1960). *Istorija razvitija vysših psihičeskikh funkcij* (History of development of higher mental functions) (it. transl. Firenze: Giunti 1974).
- Vygotsky, L.S. (1934/1962). *Thought and language* (Myshlenie I rech', Trans.). Cambridge, MA: MIT Press. [Original published in Russian, in 1934, edition reviewed by Alex Kozulin].
- Vygotsky, L.S. (1934/1962). *Thought and language* (Myshlenie I rech', Trans.). Cambridge, MA: MIT Press.
- Vygotsky, I. (1978) Interaction between learning and development, extract from *Mind and Society*, Cambridge, MA, Harvard University Press, pp 79-91 [reprinted in: Gauvain, M. and Cole, M. [1997] *Readings on the Development of Children*, 2nd edition, Freeman and co, NY, pp 29-36).
- Vygotsky, L.S. (1994). The problem of environment. In R. van de Veer & J. Valsiner (Eds.), *The Vygotsky Reader*. Oxford: Blackwell.
- Vygotsky, L. (1997). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Athens: Gutenberg.
- Vygotsky, L.S. (1997). The historical meaning of the crisis in psychology: A methodological investigation. In R.W. Rieber, & J. Wollock (Eds.), *The collected works of L.S. Vygotsky: Problems of the theory and history of psychology* (Vol. 3, pp. 233-344). New York, NY: Plenum Press.
- Vygotsky, L.S. (1998). *The collected works of L.S. Vygotsky (Vol.5)*. New York, NY: Plenum Press.
- Vygotsky, L.S., Rieber, R.W., & Carton, A.S. (1987). *The collected works of L.S. Vygotsky*. New York: Plenum Press.
- Wenger, E., McDermott, R., & Snyder, W.M. (2002) *Cultivating communities of practice - A guide to managing knowledge*. Harvard Business School Press, Boston, Massachusetts.
- Wertsch, J.V. (1998). *Mind as action*. New York: Oxford University Press.
- Winterbottom, C., Lake, V.E., Ethridge, E.A., Kelly, L., & Stubblefield, J.L. (2013). Fostering social justice through service-learning in early childhood teacher education. *PROMOVENDO A JUSTIÇA SOCIAL ATRAVÉS DO APRENDIZAGEM-SERVIÇO NA. Revista Internacional de Educación Para La Justicia Social*, 2(2), 33–53.
- Wortham, S. (2006). *Learning identity: the joint emergence of social identification and academic learning*. New York: Cambridge University Press.
- Zeichner, K. (2010). Rethinking the connections between campus courses and field experiences in College- and University-based teacher education. *Journal of Teacher Education*, 61(1-2), 89–99. doi:10.1177/0022487109347671

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ-ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ
«ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΒΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ»
(16 & 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2016)

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ: ΜΑΡΙΟΣ Α. ΠΟΥΡΚΟΣ

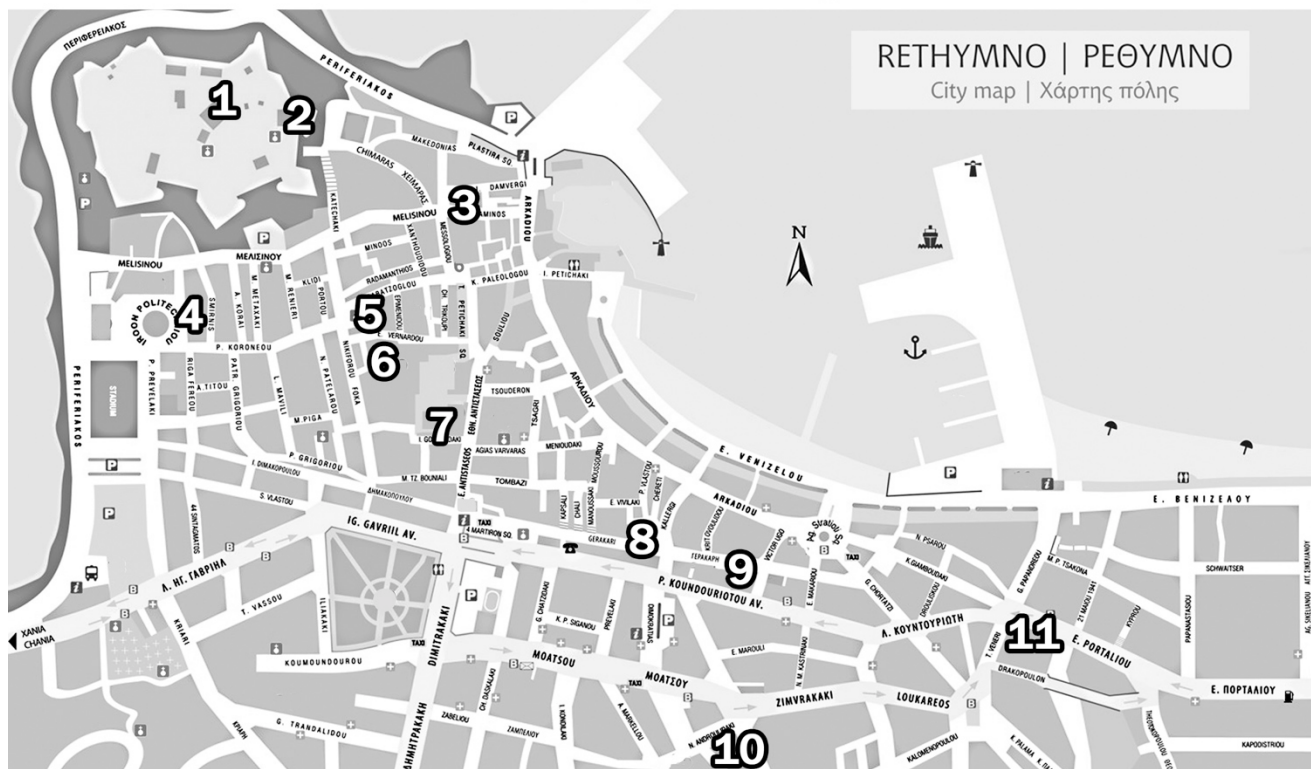
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

«Η Πολιτισμική-ιστορική και Κοινωνικοπολιτισμική Έρευνα στην Εποχή της Σύγχρονης Κρίσης:
 Συνεπαγωγές στην Εκπαίδευση και την Ανθρώπινη Ανάπτυξη» (16 - 20 ΙΟΥΝΙΟΥ 2016)

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ:

«Το Σώμα της Σύγχρονης Κρίσης στην Κρίση των Καλλιτεχνών»

Συντονίστρια: Χρυσούλα Σκεπετζή

1. Κάστρο Φορτέτζα Κτίριο Ιμπραϊν Χάν (Θόλος)

(Επιμ.: Χρυσούλα Σκεπετζή)

A. Video Εγκατάσταση: Κρεσπωλείον «Η Ωραία Ελλάδα»

B. Γλυπτό: «Μετανάστες» του Μανώλη Αποστολάκη
 Διάρκεια εκθέσεων: 16 έως 30 Ιουνίου 2016 /
 Ώρες λειτουργίας (Δευτ.-Παρ): 18:00 - 21:00 /
 (Σαβ.-Κυρ.) 11:00 - 15:00 & 18:00 - 21:00

2. Κάστρο Φορτέτζα Αίθουσα Πυροβολικού

(Επιμ.: Χρυσούλα Σκεπετζή)

A. Video-Φωτογραφία: "Crossing Border - Becoming European"

B. Έκθεση Ακουαρέλας: «Το Σώμα του Παιδιού στη Σύγχρονη Κρίση»

Γ. Εικαστική Έκθεση Φοιτητών Παν/μίου Μακεδονίας: «Το Σώμα της Σύγχρονης Κρίσης» (Συνεπιμέλεια: Βασίλης Μπούζας & Έλενα Εφέσγλου) Διάρκεια εκθέσεων: 16 έως 30 Ιουνίου 2016 /
 Ώρες λειτουργίας (Δευτ.-Παρ): 18:00 - 21:00 /
 (Σαβ.-Κυρ.) 11:00 - 15:00 & 18:00 - 21:00

3. Café Art Arokia, Οδός Σαλαμίνος 7, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου

(Επιμ.: Ιωάννης Αρχοντάκης)

Έκθεση Φωτογραφίας: «Γεφυρώνοντας Πολιτισμούς»
 Διάρκεια εκθέσεων: 3 Μαΐου έως 30 Σεπτεμβρίου 2016
 Ώρες λειτουργίας καταστήματος

4. Κτίριο Ναού Αγίας Σοφίας, Οδός Κορωναίου 63, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου

(Επιμ.: Μάριος Α. Πουρκός)

A. Dance Video Art: «Η Κρίση μου στην Κρίση σου»
 B. Ταϊνία Μικρού Μήκους Φοιτητών Κ.Ο.Π.Κ. Ηρακλείου: «Το Σύστημα των Καρεκλών» Διάρκεια προβολών: 16 έως 30 Ιουνίου 2016 / Ώρες λειτουργίας (Δευτ.-Παρ): 18:00 - 21:00 /
 (Σαβ.-Κυρ.) 11:00 - 15:00 & 18:00 - 21:00

5. Café Art 21/23 (Πρώην Φίγκαρο), Οδός Βερνάρδου 21, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου

(Επιμ.: Χρυσούλα Σκεπετζή)

A. Βιντεοπροβολή: «ΜΜΕ και Κρίση»
 B. Βιντεοπροβολή Γκράφιτι: «Απεικονίσεις του Ανθρώπινου Σώματος στα Γκράφιτι, Αθήνα 2016» Διάρκεια προβολών: 16 έως 30 Ιουνίου 2016 / Ώρες λειτουργίας καταστήματος

6. «Σπίτι του Πολιτισμού», Οδός Βερνάρδου 10, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου

(Επιμ.: Χρυσούλα Σκεπετζή)

A. Ομαδική Εικαστική Έκθεση: «Βλέμματα στο Σώμα της Σύγχρονης Κρίσης»

B. Βίντεο Προφορικές Μαρτυρίες: «Βιωμένες Εμπειρίες του Σώματος, εν Κρίση, σε μια Γειτονιά της Αθήνας» Διάρκεια εκθέσεων: 16 έως 27 Ιουνίου 2016 / Ώρες λειτουργίας (Δευτ.-Παρ): 18:00-21:00 / (Σαβ.-Κυρ.) 11:00 - 15:00 & 18:00 - 21:00

Γ. Θεατρική Παράσταση: «Απ ο σύνθεση» (17-06-2016, ώρα: 17:15 - 18:15)

Δ. Θεατρική Περφόρμανς Work in Progress: «Η Αναμονή μέσα στην Πανοπλία των Αιώνων» (17-06-2016, ώρες: 19:30-20:00)

7. Γκαλερί «Μορφές», Οδός Γοβατζιδάκη 18, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου

(Επιμ.: Μεγακλής Ρογκάκος)

Ομαδική Εικαστική Έκθεση με τίτλο: «Καλωσορίσατε - Η Ευρωπαϊκή Φιλοξενία και τα Σύνόρά της» Διάρκεια εκθέσεων: 15 Απριλίου έως 30 Ιουνίου 2016 / Ώρες λειτουργίας: ώρες καταστημάτων

8. Café Art Kimolia, Πλατεία 25ης Μαρτίου, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου

(Επιμ.: Ιωάννης Αρχοντάκης)

Έκθεση Φωτογραφίας: «Άγνωστος Προορισμός»
 Διάρκεια εκθέσεων: 20 Μαΐου έως 31 Αυγούστου / Ώρες λειτουργίας καταστήματος εκτός Κυριακής

9. Κέντρο Κρητικής Τέχνης, Οδός Κριτοβουλίδου 17, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου

A. Θεατρική παράσταση: «Μπουκάλια, Μπίρες και Κοκτέιλ» (17-06-2016, ώρα: 22:00 - 23:30)

B. Θεατρική παράσταση: «Κρίση» με τον Βαγγέλη Λιοδάκη (19-06-2016, ώρα: 21:00 - 22:00)

10. Studio GARAGE, Οδός Δημοκρατίας 36

Θεατρική παράσταση: «Φυγή» (16-06-2016, ώρα: 22:00 - 23:00)

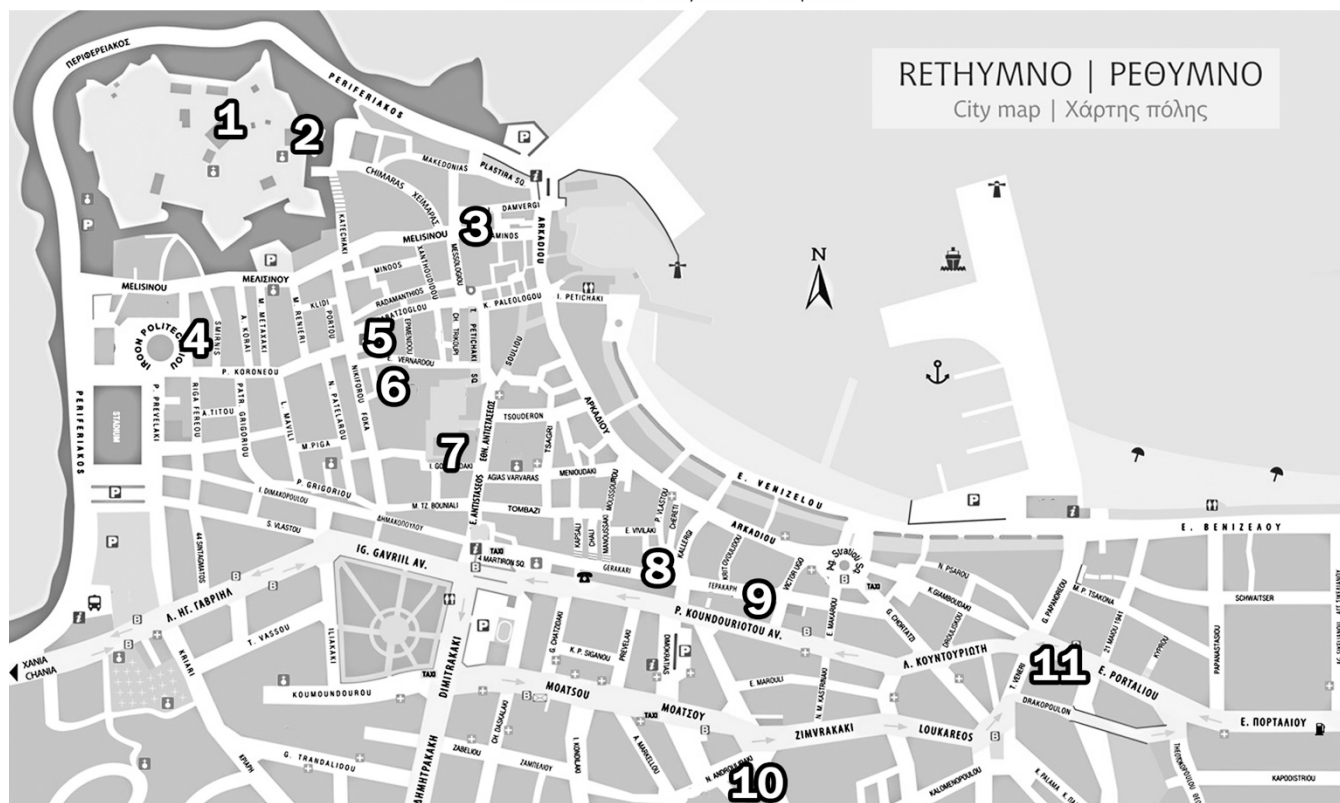
11. Κινηματογράφος Παντελής, Οδός Εμμ. Πορτάλιου 3-5, Ρέθυμνο

Προβολή της Ταϊνίας: «Ένας Άλλος Κόσμος» (20-06-2016, ώρα: 18:00 - 20:00)

ARTISTIC ACTIVITIES OF A PRECONFERENCE INTERDISCIPLINARY-ARTISTIC SYMPOSIUM
"THE HUMAN BODY AND LIVED EXPERIENCE AT TIMES OF THE CONTEMPORARY CRISIS
THROUGH THE PRISM OF SCIENCE AND ART" (16 & 17 JUNE 2016)
 ORGANIZER OF THE SYMPOSIUM: MARIOS A. POURKOS

IN THE CONTEXT OF THE INTERNATIONAL CONFERENCE
"Cultural-Historical, Activity and Sociocultural Research at Times of the Contemporary Crisis:
Implications for Education and Human Development" (16 - 20 JUNE 2016)

TOPIC OF THE ARTISTIC ACTIVITIES:
"The Body of the Contemporary Crisis in the Light of Artists"
 Coordinator: Chrysoula Skepetzi

1. Fortezza Castle, Khan Ibrahim Building (Tholos)
(Curator: Chrysoula Skepetzi)
 A. Video Installation: "The Butcher Shop" "Beautiful Greece"
 B. Sculpture: "Migrant"
 Duration of exhibitions: 16 until 30 June 2016 / Opening hours
 (Monday-Friday): 18:00 - 21:00 /
 (Saturday-Sunday): 11:00 - 15:00 & 18:00 - 21:00
2. Castle Fortezza, the Artillery Hall *(Curator: Chrysoula Skepetzi)*
 A. Video-Photography Exhibition: "Crossing Border: Becoming European"
 B. Watercolours Exhibition: "The Body of the Child in Contemporary Crisis"
 C. Art Exhibition: "The Body of Contemporary Crisis"
(Co-curators: Vasilis Bouzas & Elena Efeoglou) Duration of exhibitions: 16 until 30 June 2016 /
 Opening hours (Monday-Fri day): 18:00 - 21:00 /
 (Saturday-Sunday): 11:00 - 15:00 & 18:00 - 21:00
3. Café Art Arokaria, Salaminos Street 7, Old Town of Rethymno
(Curator: Ioannis Archontakis)
 Photography Exhibition: "Bridging Cultures"
 Duration of exhibition: 03 May until 30 September 2016 /
 Opening hours: 12:00 - 20:00
4. Temple Hagia Sophia Building, 63 Koroneou Street, Old Town of Rethymno *(Curator: Marios A. Pourkos)*
 A. Dance Video Art: "My Crisis in Your Crisis"
 B. Short Film with Dance Performance: "The Chair System"
 Duration of exhibitions: 16 until 30 June 2016 / Opening hours
 (Monday-Friday): 18:00 - 21:00 /
 (Saturday-Sunday): 11:00 - 15:00 & 18:00 - 21:00
5. Café Art 21/23 (ex Figaro), 21 Vernardou Street, Old Town of Rethymno *(Curator: Chrysoula Skepetzi)*
 A. Video Projection: "Mass Media & Crisis"
 B. Video Graffiti: "Representations of the Human Body in Graffiti, Athens 2016"
6. Cultural Centre of the Municipality of Rethymno, 10 Vernadou Street, Old Town of Rethymno *(Curator: Chrysoula Skepetzi)*
 A. Group Art Exhibition: "Glances to the Body of Crisis"
 Duration of exhibition: 16 until 27 June 2016 / Opening hours:
 12:00 - 20:00
 B. Video Oral Testimonies: "Lived Experiences of the Body, in a Neighborhood of Athens, During the Current Crisis"
 Duration of exhibition: 16 until 27 June 2016 / Opening hours
 (Monday-Friday): 18:00 - 21:00 /
 (Saturday-Sunday): 11:00 - 15:00 & 18:00 - 21:00
 C. Theatrical Performance: "De Composition" (17-06-2016, hours: 17:15-18:15)
 D. Performers Work in Progress: "Waiting Inside the Armor of the Centuries" (17-06-2016, hours: 19:30 - 20:00)
7. Gallery "Morfes", 18 Govatzidaki Street, Old Town of Rethymno
(Curator: Megakles Rogakos)
 Group Art Exhibition: "Welcome - The European Hospitality and Its Borders" Duration of exhibition: 15 April until 30 June 2016 /
 Opening hours: 12:00 - 20:00
8. Café Art Kimolia, Square March 25, Rethymnon, Old Town
(Curator: Ioannis Archontakis)
 Photography Exhibition: "Destination Unknown"
 Duration of exhibition: 20 May until 31 August 2016 / Opening hours: Shop working hours except Sunday
9. The Cretan Art Centre of Rethymno, 17 Kritovoulidou Street, Old Town of Rethymno
 A. Theatrical Act Play: "Bottles, Beer and Cocktails" (17-06-2016, hours: 22:00 - 23:30)
 B. Theatrical Performance: "Crisis" (19-06-2016, hours: 21:00-22:00)
10. Studio GARAGE, 36 Dimokratias Street, Rethymno
 Theatrical Performance: "Escape" (16-06-2016, hours: 22:00-23:00)
11. Cineland Pantelis, 3-5 Emanuel Portaliou Street, Rethymno
 Film projection: "Worlds Apart" (20-06-2016, hours: 18:00-20:00)